

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-103-19

Druk nr 3712
Warszawa, 29 lipca 2019 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o pracy na statkach rybackich.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o pracy na statkach rybackich ^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje:

- 1) prawa i obowiązki stron stosunku pracy na statkach rybackich o polskiej przynależności;
- 2) pośrednictwo pracy dla osób poszukujących pracy na statkach rybackich;
- 3) wymagania dotyczące dokumentów związanych z pracą na statkach rybackich;
- 4) warunki pracy i życia rybaków na statkach rybackich o polskiej przynależności;
- 5) ochronę zdrowia i ochronę socjalną rybaków.

2. Przepisy ustawy stosuje się do statków rybackich o polskiej przynależności, wykonujących rybołówstwo komercyjne w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2019 r. poz. 586, 642 i 730), zwanej dalej „ustawą o rybołówstwie morskim”.

3. Do statków rybackich, o których mowa w ust. 2, o długości poniżej 24 m przepisy ustawy stosuje się w zakresie w niej określonym.

4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do stosunków pracy na statkach rybackich stosuje się przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 i 1043), zwanej dalej „Kodeksem pracy”.

5. W przypadku wątpliwości, o wykonywaniu przez statek rybacki rybołówstwa komercyjnego rozstrzyga dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego

---

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającą Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu oraz ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

statku rybackiego, w drodze decyzji, z uwzględnieniem wyników konsultacji z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników, w szczególności z reprezentatywnymi organizacjami armatorów statków rybackich i rybaków.

6. Prace wykonywane przez rybaków uważa się za prace, o których mowa w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924).

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) agencja zatrudnienia – agencję zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245 oraz z 2019 r. poz. ...);
- 2) armator – armatora w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2018 r. poz. 2175), w tym właściciela statku rybackiego, oraz inną organizacją lub osobą, taką jak zarządzający statkiem rybackim, agent lub podmiot czarterujący statek rybacki bez załogi, która przejęła od właściciela odpowiedzialność za eksploatację statku rybackiego i która zobowiązała się tym samym do przejęcia wszystkich obowiązków oraz odpowiedzialności nałożonych na właścicieli statków rybackich zgodnie z niniejszą ustawą, bez względu na to, czy niektóre z obowiązków pełni w imieniu właściciela statku rybackiego jakakolwiek inna organizacja lub osoba;
- 3) długość – 96% długości całkowitej kadłuba mierzonej w płaszczyźnie wodnicy na wysokości równej 85% najmniejszej wysokości bocznej mierzonej od górnej krawędzi stępki lub jako długość mierzona w płaszczyźnie wodnicy od przedniej krawędzi dziobnicy do osi trzonu sterowego na wodnicy, jeżeli ta wartość jest większa; na statkach z przegłębieniem konstrukcyjnym długość tę mierzy się w płaszczyźnie równoległej do wodnicy konstrukcyjnej;
- 4) Konwencja nr 188 – Konwencję nr 188 dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa, przyjętą dnia 14 czerwca 2007 r. przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie (Konwencja o pracy w rybołówstwie z 2007 r.) (Dz. U. poz. ...);
- 5) połowy komercyjne – rybołówstwo komercyjne w rozumieniu przepisów ustawy o rybołówstwie morskim lub przetwórstwo na statku rybackim ryb lub innych organizmów morskich;
- 6) praktykant:
  - a) ucznia szkoły ponadpodstawowej oraz kandydata i studenta uczelni, o których mowa w art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim

(Dz. U. z 2018 r. poz. 181, 1137, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. ...), zwaną dalej „ustawą o bezpieczeństwie morskim”, odbywającego praktykę zawodową na szkolnym statku rybackim, którego ta szkoła lub uczelnia jest armatorem albo na statku rybackim innego armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem,

b) każdego innego ucznia oraz kandydata i studenta, odbywającego praktykę zawodową na statku rybackim armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem;

- 7) repatriacja – zapewnienie rybakowi możliwości powrotu z zagranicznego portu do miejsca jego zamieszkania lub miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę po wygaśnięciu rybackiej umowy o pracę albo po wypowiedzeniu lub rozwiązaniu rybackiej umowy o pracę, z uzasadnionych powodów, przez rybaka lub armatora;
- 8) rybacka umowa o pracę – umowę o pracę zawartą między armatorem a rybakim, regulującą warunki pracy i życia rybaka na statku rybackim;
- 9) rybak – każdego członka załogi statku rybackiego, z wyjątkiem osoby okazjonalnie wykonującej na statku rybackim pracę niezwiązaną z połowem organizmów morskich;
- 10) statek rybacki – statek wpisany do rejestru statków rybackich, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o rybołówstwie morskim.

Rozdział 2

Minimalne wymagania dla rybaków do pracy na statku rybackim

Art. 3. 1. Na statku rybackim może być zatrudniona osoba, która ukończyła 18 lat.

2. Rybak może być zatrudniony na statku rybackim, jeżeli posiada:

- 1) dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe, uzyskane zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie morskim;
- 2) ważne świadectwo zdrowia, uzyskane w wyniku badania lekarskiego potwierdzającego zdolność rybaka do pracy na statku rybackim, przeprowadzonego zgodnie z przepisami o pracy na morzu;
- 3) ważną książeczkę żeglarską, uzyskaną zgodnie z przepisami o pracy na morzu.

3. Dopuszcza się zatrudnienie na statku rybackim młodocianego, który ukończył 16 lat, a nie przekroczył 18 lat, wyłącznie w celu przygotowania zawodowego.

4. Przygotowanie zawodowe, o którym mowa w ust. 3, może być prowadzone przez osobę, która ukończyła 18 lat.

5. Na statku rybackim może odbywać praktykę zawodową praktykant.

6. Przepisy ust. 2 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio do praktykanta.

Art. 4. 1. Stan zdrowia rybaka potwierdza orzeczenie lekarskie wydawane w formie świadectwa zdrowia, zwane dalej „świadectwem zdrowia”.

2. Świadectwa zdrowia rejestruje i wydaje w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS) uprawniony lekarz.

3. Do przeprowadzania badań lekarskich w celu wydawania świadectw zdrowia są uprawnieni lekarze posiadający specjalizację w dziedzinie medycyny morskiej i tropikalnej, medycyny pracy, medycyny transportu lub spełniający dodatkowe wymagania kwalifikacyjne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy.

4. W ramach badania lekarskiego uprawniony lekarz może skierować rybaka na konsultacje do lekarza specjalisty lub psychologa lub zlecić przeprowadzenie pomocniczych badań diagnostycznych.

5. Świadectwo zdrowia wydaje się na okres 2 lat, a w przypadku gdy osoba ubiegająca się o zatrudnienie na statku rybackim nie ukończyła 18 lat – na okres 1 roku.

6. Świadectwo zdrowia dla praktykantów i kandydatów do szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078 i ...), przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht, wydaje się na okres 2 lat.

7. Koszty przeprowadzenia badania lekarskiego w celu wydania świadectwa zdrowia, o którym mowa w ust. 2, dla kandydata i studenta uczelni, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie morskim, odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta uczelnia jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między uczelnią a tym armatorem, ponosi ten kandydat lub student.

8. Na badanie lekarskie w celu wydania świadectwa zdrowia, o którym mowa w ust. 1, kandydata do szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w ust. 6, oraz ucznia szkoły

ponadpodstawowej odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta szkoła jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą a tym armatorem, kieruje dyrektor szkoły. Koszty przeprowadzenia tego badania ponosi organ prowadzący szkołę w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy – Prawo oświatowe.

9. Rybakowi, który ukończył 50 lat, oraz rybakowi, którego stan zdrowia nie pozwala na wydanie świadectwa zdrowia na okres 2 lat, uprawniony lekarz może wydać świadectwo zdrowia na okres krótszy niż 2 lata.

10. Badanie lekarskie w zakresie dotyczącym zdolności do rozpoznawania kolorów jest ważne w okresie nie dłuższym niż 6 lat.

11. W świadectwie zdrowia stwierdza się:

- 1) zdolność rybaka do pracy na statku rybackim na określonym stanowisku pracy albo jej brak;
- 2) ograniczenia dotyczące zdolności do pracy, w szczególności w odniesieniu do czasu pracy lub zakresu obowiązków, jeżeli takie występują.

12. Świadectwo zdrowia sporządza się w języku polskim i angielskim.

13. Koszty przeprowadzenia badania lekarskiego w celu wydania świadectwa zdrowia, z wyłączeniem badań przeprowadzanych na podstawie ust. 7 i 8, ponosi armator.

14. Świadectwo zdrowia wydane w innym państwie uznaje się za równoważne ze świadectwem zdrowia wydanym na podstawie ustawy, jeżeli spełnia ono zasadnicze wymagania określone w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z 1999 r. poz. 286, z 2013 r. poz. 1092, z 2018 r. poz. 1866 i 2088 oraz z 2019 r. poz. 103), zwanej dalej „Konwencją STCW”.

15. Przepisy ust. 1–4 i 10–14 stosuje się odpowiednio do praktykanta oraz kandydata do szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w ust. 6.

16. Do określenia chorób i stanów chorobowych, które mogą spowodować niezdolność rybaka do pracy na statku rybackim, przeciwwskazań, ograniczeń lub warunków wykonywania pracy na statku, zakresu badań lekarskich przeprowadzanych w celu wydania świadectwa zdrowia oraz warunków przeprowadzania tych badań, jak również do wzoru świadectwa zdrowia oraz trybu jego rejestracji i wydawania stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu.

Art. 5. 1. Rybakowi oraz armatorowi, który skierował rybaka na badanie lekarskie, służy odwołanie od wydanego świadectwa zdrowia.

2. Kandydatowi do szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w art. 4 ust. 6, oraz uczniowi szkoły ponadpodstawowej i dyrektorowi szkoły, o których mowa w art. 4 ust. 8, służy odwołanie od wydanego świadectwa zdrowia.

3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, wnosi się w terminie 7 dni od dnia wydania świadectwa zdrowia za pośrednictwem lekarza, który je wydał, do:

- 1) wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na siedzibę, odpowiednio, armatora lub szkoły;
- 2) instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy lub Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, w przypadku gdy odwołanie dotyczy świadectwa zdrowia wydanego przez lekarza zatrudnionego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy.

4. Lekarz, za pośrednictwem którego zostało wniesione odwołanie, przekazuje odwołanie wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę wydanego świadectwa zdrowia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia odwołania.

5. Ponowne badanie lekarskie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia wniesienia odwołania.

6. Koszty przeprowadzenia ponownego badania lekarskiego pokrywa:

- 1) podmiot określony w ust. 1, który wniósł odwołanie;
- 2) organ prowadzący szkołę, w przypadku odwołania od świadectwa zdrowia wydanego zgodnie z art. 4 ust. 8.

7. W przypadku gdy ponowne badanie lekarskie jest przeprowadzane na skutek odwołania rybaka, którego na to badanie skierował armator a podmiot, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, odwołanie rozstrzygnie na korzyść rybaka, koszty takiego badania pokrywa armator.

8. Od świadectwa zdrowia wydanego po przeprowadzeniu ponownego badania lekarskiego nie służy odwołanie.

Art. 6. 1. W przypadku wątpliwości dotyczących stanu zdrowia rybaka, armator może, na swój koszt, skierować rybaka na kontrolne badania lekarskie lub badanie psychologiczne.

2. W przypadku utraty ważności świadectwa zdrowia w czasie trwania podróży morskiej, rybak może kontynuować pracę na statku rybackim do czasu zawinięcia statku

rybackiego do najbliższego portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia, z tym że okres pracy na statku rybackim bez ważnego świadectwa zdrowia nie może przekroczyć 3 miesięcy.

3. W nagłych przypadkach dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego może zezwolić rybakowi na pracę bez ważnego świadectwa zdrowia, do czasu zawinięcia statku do portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia od uprawnionego lekarza, pod warunkiem że okres zezwolenia nie przekracza 3 miesięcy, a świadectwo zdrowia niedawno utraciło ważność.

Art. 7. Do spraw nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim.

Rozdział 3

Warunki zatrudnienia i organizacja pracy na statku rybackim

Art. 8. 1. Stosunek pracy na statku rybackim zawierany jest na podstawie rybackiej umowy o pracę.

2. Rybacką umowę o pracę z rybakim zawiera armator albo agencja zatrudnienia działająca w imieniu armatora.

3. Przepis ust. 1 nie stosuje się do armatora statku rybackiego trudniącego się działalnością połowową i osobiście prowadzącego czynności na statku rybackim.

4. Rybacką umowę o pracę zawiera się na czas nieokreślony, na czas określony lub na czas podróży morskiej.

5. Z młodocianym niebędącym praktykantem zawiera się rybacką umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Art. 9. 1. Rybacką umowę o pracę zawiera się pisemnie w postaci papierowej albo elektronicznej, przed wpisaniem rybaka na listę załogi statku rybackiego.

2. Armator lub agencja zatrudnienia działająca w imieniu armatora, przed podpisaniem rybackiej umowy o pracę, umożliwia rybakowi zapoznanie się z jej treścią, informuje o warunkach umowy, poucza o możliwości weryfikacji jej treści przy pomocy osób trzecich, a w razie wątpliwości udziela niezbędnych wyjaśnień.

3. Rybacka umowa o pracę określa:

- 1) imię i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia rybaka;
- 2) nazwę i adres siedziby albo imię i nazwisko oraz adres zamieszkania armatora;

- 3) rodzaj umowy oraz datę i miejsce jej zawarcia;
- 4) nazwę statku rybackiego, jeżeli została nadana, oraz oznakę rybacką statku rybackiego lub numer IMO statku nadany przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), na którym będzie wykonywana praca – w przypadku umów innych niż umowa na czas nieokreślony;
- 5) warunki pracy i płacy, w szczególności:
  - a) stanowisko, na którym rybak będzie zatrudniony,
  - b) wynagrodzenie za pracę, odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem rodzaju waluty, w której wynagrodzenie będzie wypłacane, w tym:
    - wysokość wynagrodzenia podstawowego,
    - wysokość innych składników wynagrodzenia,
    - inne dodatkowe świadczenia pieniężne i niepieniężne związane z pracą,
  - c) sposób i termin wypłaty wynagrodzenia za pracę,
  - d) najkrótsze dopuszczalne okresy odpoczynku,
  - e) wymiar corocznego płatnego urlopu albo sposób jego obliczenia,
  - f) miejsce i termin rozpoczęcia pracy na statku rybackim oraz termin jej zakończenia, a także w przypadku gdy:
    - umowa została zawarta na czas nieokreślony – co najmniej warunki upoważniające każdą ze stron do jej wypowiedzenia ze wskazaniem okresu wypowiedzenia,
    - umowa została zawarta na czas określony – co najmniej termin jej rozwiązania,
    - umowa została zawarta na czas trwania podróży morskiej – co najmniej miejsce zakończenia podróży morskiej i czas od momentu przybycia statku do portu do zejścia rybaka ze statku rybackiego,
  - g) wskazanie układu zbiorowego pracy, którym jest objęty rybak – jeżeli taki układ obowiązuje;
- 6) świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu opieki zdrowotnej;
- 7) świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu zabezpieczenia społecznego;
- 8) warunki żywienia na statku rybackim;
- 9) warunki i miejsce repatriacji rybaka;
- 10) miejsce sprowadzenia zwłok rybaka, w przypadku jego śmierci;
- 11) ewentualne dodatkowe świadczenia armatora na rzecz rybaka.

4. Do rybackiej umowy o pracę dołącza się warunki ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, choroby lub śmierci rybaka.

5. Rybacką umowę o pracę sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

6. W przypadku gdy armator korzysta z usług pośrednictwa pracy, kopię rybackiej umowy o pracę armator przesyła agencji zatrudnienia.

7. Kopia rybackiej umowy o pracę jest przechowywana na statku przez okres, w którym rybak jest wpisany na listę załogi statku.

Art. 10. 1. Do rybackiej umowy o pracę armator dołącza informację o stosowanych na statku rybackim procedurach składania skarg, w tym danych kontaktowych właściwego dyrektora urzędu morskigo, a także imię i nazwisko osoby lub osób na statku, które mogą, na zasadzie poufności, udzielić rybakowi informacji w sprawie złożenia skargi.

2. Szczegółowe warunki wypłaty odszkodowań z tytułu utraty zatrudnienia określają układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybackie umowy o pracę.

Art. 11. 1. Rybacka umowa o pracę rozwiązuje się w przypadkach i na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

2. Rybacka umowa o pracę zawarta na czas podróży morskiej rozwiązuje się z chwilą wykreślenia rybaka z listy załogi statku rybackiego.

3. Rybak może rozwiązać rybacką umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli armator dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec rybaka, w szczególności nie zapewnił mu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i życia na statku, wyżywienia lub opieki zdrowotnej.

Art. 12. 1. Rybacka umowa o pracę, której termin rozwiązania upływa podczas podróży morskiej, ulega przedłużeniu do dnia przybycia statku rybackiego do najbliższego portu.

2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, rybak wraca do kraju w inny sposób niż na statku rybackim, na którym jest wpisany na listę załogi statku rybackiego, rybacka umowa o pracę ulega przedłużeniu do dnia przybycia rybaka do miejsca repatriacji wskazanego w rybackiej umowie o pracę.

3. Czas oczekiwania na repatriację i czas repatriacji zalicza się do okresu zatrudnienia rybaka.

Art. 13. 1. W przypadku rozwiązania za wypowiedzeniem rybackiej umowy o pracę w związku z zatonięciem, zaginięciem lub utratą statku rybackiego w inny sposób, armator wypłaca rybakowi odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za pracę przysługującego do końca obowiązywania rybackiej umowy o pracę, nie wyższego niż trzymiesięczne wynagrodzenie za pracę określone w rybackiej umowie o pracę.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969).

Art. 14. 1. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych dodatkowych świadczeń związanych z pracą, a także sposób i termin wypłaty wynagrodzenia za pracę, ustalają układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybackie umowy o pracę.

2. Wynagrodzenie za pracę składa się z:

- 1) wynagrodzenia podstawowego;
- 2) innych składników wynagrodzenia, ustalanych z uwzględnieniem rodzaju żeglugi, sposobu eksploataowania statku rybackiego, szczególnej uciążliwości i niebezpieczeństwa pracy na statku rybackim lub wartości połowu lub rekompensowania podstawowych wydatków pracownika za czas przebywania pracownika w podróży morskiej poza krajem;
- 3) innych dodatkowych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

3. Wynagrodzenie podstawowe, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, określa się stawką godzinową lub miesięczną. Wynagrodzenie to nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

4. Armator może wypłacić rybakowi całość wynagrodzenia za pracę na rachunek bankowy lub na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez rybaka.

5. W przypadku gdy wynagrodzenie za pracę jest wypłacane w walucie obcej, do przeliczenia wynagrodzenia stosuje się średni kurs waluty obcej, w której ma nastąpić wypłata wynagrodzenia, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym wypłatę wynagrodzenia.

Art. 15. 1. Skład, kwalifikacje zawodowe oraz stan zdrowia członków załogi statku rybackiego muszą zapewniać bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia na tym statku,

bezpieczną nawigację oraz prawidłową obsługę urządzeń statku rybackiego i ładunku, oraz zapewniać przestrzeganie przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków na tym statku.

2. Kapitan statku rybackiego kieruje pracą na statku rybackim przy zapewnieniu rybakom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i życia.

3. Kapitan statku rybackiego odpowiada za:

1) przestrzeganie przepisów o czasie pracy i odpoczynku na statku rybackim, w tym przestrzeganie harmonogramu tego czasu pracy i odpoczynku;

2) bezpieczeństwo nawigacji oraz pełnienie wacht, zgodnie z dobrą praktyką morską.

4. Armator nie może zabronić kapitanowi statku rybackiego podjęcia decyzji, która w jego ocenie, wynikającej z dobrej praktyki morskiej, jest niezbędna do ochrony rybaków lub statku rybackiego oraz do bezpiecznej nawigacji i eksploatacji statku rybackiego.

5. Rybacy na statku rybackim mają obowiązek stosowania się do zgodnych z prawem poleceń kapitana statku rybackiego oraz obowiązujących zasad dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa na statku rybackim.

Art. 16. 1. Załogę statku rybackiego stanowią rybacy wpisani na listę załogi tego statku rybackiego.

2. Listę załogi statku rybackiego wystawia armator albo w jego imieniu kapitan statku.

3. Na liście załogi statku rybackiego dokonuje się wpisów dotyczących stanowiska zajmowanego na statku przez rybaka oraz miejsca i terminu rozpoczęcia przez niego pracy na statku rybackim.

4. Wpisania rybaka na listę załogi statku rybackiego dokonuje się najpóźniej z chwilą wejścia rybaka na statek rybacki, a skreślenia z tej listy – najwcześniej z chwilą zejścia ze statku rybackiego.

5. Skreślenie rybaka z listy załogi statku rybackiego polega na dokonaniu adnotacji dotyczących miejsca i terminu zakończenia pracy na tym statku.

6. Kapitan statku rybackiego przekazuje listę załogi statku rybackiego dyrektorowi urzędu morskigo przed wypłynięciem statku rybackiego z portu lub niezwłocznie po tym fakcie.

7. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do praktykanta.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór listy załogi statku rybackiego oraz sposób jej wystawiania i dokonywania w niej wpisów, kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego prowadzenia ewidencji członków załogi statku rybackiego.

Art. 17. 1. Czasem pracy jest czas, w którym:

- 1) rybak jest obowiązany wykonywać swoje obowiązki na statku zgodnie z rybacką umową o pracę;
- 2) odbywają się zbiórki załogi statku rybackiego, szkolenia, ćwiczenia opuszczenia statku i ćwiczenia przeciwpożarowe oraz inne ćwiczenia wymagane postanowieniami umów i przepisów międzynarodowych oraz prawa krajowego.

2. Dozwolona jest praca w niedziele i święta, które określają przepisy o dniach wolnych od pracy.

Art. 18. 1. Średni czas pracy na statku rybackim nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy.

2. Ograniczeniem czasu pracy lub odpoczynku jest:

- 1) maksymalny czas pracy, który nie może przekraczać 14 godzin na dobę oraz 72 godzin na tydzień, lub
- 2) minimalny czas odpoczynku, który nie może być krótszy niż 10 godzin na dobę oraz 77 godzin na tydzień.

Art. 19. 1. Dobowy czas odpoczynku może zostać podzielony na dwie części, z których jedna nie może być krótsza niż 6 godzin, a przerwa między dwoma następującymi po sobie okresami odpoczynku nie może być dłuższa niż 14 godzin.

2. W przypadku naruszenia zasad, o których mowa w ust. 1, rybakowi przysługuje niezwłocznie równoważny odpoczynek, polegający na odpowiednim skróceniu czasu pracy, przy zagwarantowaniu przysługującego rybakowi wynagrodzenia za pracę.

3. Kapitan statku zarządza zbiórki załogi statku rybackiego, ćwiczenia i szkolenia, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2, w taki sposób, aby w możliwie jak najmniejszym stopniu zakłócać czas odpoczynku i nie powodować przemęczenia rybaka, niezależnie od zapewnienia mu równoważnego odpoczynku.

Art. 20. 1. Praca wykonywana ponad obowiązujące rybaka normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego rybaka rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych.

2. Praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna w przypadku konieczności zapewnienia bezpieczeństwa statku, osób na pokładzie lub połowu, albo

w związku z udzieleniem pomocy innym łodziom, statkom lub osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu.

3. W czasie akcji ratowniczej kapitan statku rybackiego może zawiesić harmonogram godzin odpoczynku.

4. W zamian za pracę w godzinach nadliczbowych rybakowi zostaje udzielony czas wolny od pracy w takim samym wymiarze jak praca wykonana w godzinach nadliczbowych.

5. Do kapitana statku rybackiego stosuje się przepisy art. 151⁴ Kodeksu pracy.

6. Armator może zobowiązać rybaka do pozostawania w gotowości do pracy, jeżeli:

- 1) statek oczekuje na manewry, w tym na wyjście w morze;
- 2) zachodzi konieczność ochrony statku rybackiego, załogi statku rybackiego lub ładunku;
- 3) wymaga tego organizacja obsługi systemów i urządzeń zautomatyzowanych na statku rybackim;
- 4) statek rybacki oczekuje na wyładunek w porcie.

7. Za pozostawanie w gotowości do pracy, w przypadkach, o których mowa w ust. 6, rybakowi przysługuje wynagrodzenie. Wysokość tego wynagrodzenia określa układ zbiorowy pracy lub regulamin wynagradzania, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybacka umowa o pracę.

Art. 21. 1. W przypadku grożącego statkowi niebezpieczeństwa, w szczególności zatonięcia, rozbicia lub pożaru, albo w przypadku konieczności niesienia pomocy innym łodziom, statkom lub osobom będącym w niebezpieczeństwie na morzu, albo w przypadku zagrożenia połowu, rybak jest obowiązany, do czasu zakończenia akcji ratowniczej, do wykonywania pracy poleconej przez kapitana statku.

2. Jeżeli czas akcji ratowniczej zakłóca czas odpoczynku, rybakowi przysługuje wyrównawczy okres odpoczynku bezpośrednio po zakończeniu akcji ratowniczej.

Art. 22. 1. Czas pracy młodocianego nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo.

2. Młodociany nie może wykonywać pracy w porze nocnej, obejmującej okres 9 godzin kolejno następujących po sobie, włączając w to czas między godziną 24:00 a godziną 5:00.

3. Młodociany może wykonywać pracę w godzinach nadliczbowych tylko w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa statku rybackiego.

4. Młodocianemu należy zapewnić wystarczający czas na posiłki, co najmniej godzinną przerwę na główny posiłek dnia oraz, po każdym dwugodzinnym okresie ciągłej pracy, piętnastominutową przerwę.

5. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli wpływałoby to negatywnie na efektywność szkolenia młodocianych prowadzonego zgodnie z programem szkolenia określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 74 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie morskim.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 i 5, młodocianemu należy zapewnić czas wolny od pracy, w takim samym wymiarze, jak praca wykonywana w porze nocnej lub w godzinach nadliczbowych.

7. Praca wykonywana przez młodocianego nie może powodować zagrożenia jego życia, zdrowia lub rozwoju psychofizycznego.

8. Przepisy ust. 1–7 stosuje się odpowiednio do praktykanta.

Art. 23. 1. W przypadku zatrudnienia na statku zawijającym do obcych portów, rybak ma prawo do bezpłatnej repatriacji gdy:

- 1) minął okres, na jaki została zawarta rybacka umowa o pracę;
- 2) doszło do sprzedaży, zatonięcia, zaginięcia lub utraty statku rybackiego w inny sposób albo ten statek został wycofany z eksploatacji na okres co najmniej jednego miesiąca;
- 3) zszedł ze statku rybackiego z powodu niezdolności do pracy na skutek choroby lub obrażeń odniesionych w wyniku wypadku przy pracy;
- 4) po rozpoczęciu podróży morskiej statek rybacki został skierowany do strefy konfliktów zbrojnych, a rybak nie wyraził zgody pisemnie, w postaci papierowej albo elektronicznej, na pracę na tym statku;
- 5) rybacka umowa o pracę została rozwiązana przez:
  - a) armatora z przyczyn innych niż określone w art. 24 ust. 3,
  - b) rybaka, z uzasadnionych powodów.

2. Rybak ma prawo do repatriacji środkiem transportu określonym w rybackiej umowie o pracę oraz do miejsca określonego w tej umowie albo do:

- 1) miejsca zamieszkania rybaka albo
- 2) miejsca, w którym została podpisana rybacka umowa o pracę.

Art. 24. 1. Jeżeli rybak pozostał za granicą bez własnej winy, koszty repatriacji w przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 1, i oczekiwania na nią ponosi armator.

2. Armator ponosi koszty repatriacji rybaka obejmujące:

- 1) zakwaterowanie, transport i wyżywienie rybaka oraz zapewnienie mu wody pitnej oraz niezbędnej opieki medycznej w czasie repatriacji;
- 2) transport należącego do rybaka bagażu osobistego, którego ciężar nie przekracza 30 kg.

3. Jeżeli układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub rybacka umowa o pracę nie stanowią inaczej, rybak ponosi koszty repatriacji w przypadku ciężkiego naruszenia przez niego obowiązków pracowniczych.

Art. 25. Szczegółowe uprawnienia przysługujące rybakowi w związku z repatriacją, w tym dotyczące środków oraz kosztów transportu, określa układ zbiorowy pracy lub regulamin pracy, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybacka umowa o pracę.

Art. 26. Armator nie może:

- 1) wymagać od rybaka wpłacenia zaliczki w związku z kosztami repatriacji;
- 2) potrącać kosztów repatriacji z wynagrodzenia za pracę rybaka, w tym innych dodatkowych świadczeń pieniężnych, wynikających z rybackiej umowy o pracę, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 3;
- 3) obciążać rybaka kosztami repatriacji w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 11 ust. 3.

Art. 27. 1. Dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku we współpracy z konsulem Rzeczypospolitej Polskiej organizuje repatriację, w przypadku gdy armator statku rybackiego o polskiej przynależności nie podjął działań zmierzających do repatriacji rybaka lub gdy nie pokrył kosztów repatriacji.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego ponosi koszty repatriacji, o których mowa w art. 24 ust. 2.

3. Właściwy dyrektor urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 2, wydaje decyzję w sprawie obciążenia armatora statku rybackiego o polskiej przynależności poniesionymi kosztami repatriacji w przypadku, o którym mowa w ust. 1, określając ich wysokość, podmiot obowiązany do ich pokrycia oraz termin i sposób uiszczenia tych kosztów.

4. Armator statku rybackiego jest obowiązany uregulować koszty, o których w ust. 3, w terminie wskazanym w decyzji, o której mowa w ust. 3.

5. Ściągnięcie kosztów repatriacji, o których mowa w ust. 3, odbywa się w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Koszty repatriacji przedawniają się z upływem 10 lat od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 3, została doręczona armatorowi.

7. W przypadku gdy ściągnięcie kosztów repatriacji w trybie, o którym mowa w ust. 5, okaże się nieskuteczne, koszty repatriacji, w zakresie określonym w ust. 2, ponosi dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku.

Rozdział 4

Pośrednictwo pracy

Art. 28. 1. Pośrednictwo pracy dla osób poszukujących pracy na statkach rybackich obejmuje pomoc osobom zainteresowanym podjęciem pracy na statku rybackim oraz pomoc armatorom w poszukiwaniu odpowiednich kandydatów do pracy na statku rybackim.

2. Za czynności związane z pośrednictwem pracy nie pobiera się bezpośrednio lub pośrednio opłat od osób poszukujących pracy na statkach.

3. Pośrednictwo pracy prowadzą agencje zatrudnienia oraz powiatowe urzędy pracy.

Art. 29. Pośrednictwo pracy prowadzone przez agencje zatrudnienia jest dobrowolne dla osób zainteresowanych podjęciem pracy na statku rybackim oraz dla armatorów.

Art. 30. 1. Agencja zatrudnienia udziela pomocy w podjęciu pracy na statku rybackim osobie, która spełnia wymagania, o których mowa w art. 3 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 3.

2. Agencja zatrudnienia informuje osobę zainteresowaną podjęciem pracy na statku rybackim o posiadanych ofertach pracy, a w przypadku ich braku – może poinformować taką osobę o innych agencjach zatrudnienia prowadzących pośrednictwo pracy.

3. Agencja zatrudnienia może, na wniosek innej agencji zatrudnienia prowadzącej pośrednictwo pracy i za zgodą osoby zainteresowanej podjęciem pracy na statku rybackim, udostępnić tej osobie informacje umożliwiające nawiązanie jej bezpośredniej współpracy z tą agencją.

Rozdział 5

Warunki pracy i życia na statku rybackim

Art. 31. 1. Na statkach rybackich armator zapewnia, aby pomieszczenia pracy, pomieszczenia mieszkalne, rekreacyjne i higieniczno-sanitarne oraz mesy na statku rybackim

spełniały wymagania określone w Konwencji nr 188 w zakresie powierzchni, oświetlenia, czystości powietrza oraz dopuszczalnego hałasu i drgań.

2. Na statku rybackim wyposażonym w pomieszczenia mieszkalne armator zapewnia rybakowi bezpłatne zakwaterowanie i warunki do rekreacji oraz, jeżeli to możliwe, udogodnienia mające na celu zaspokojenie potrzeb rybaka.

3. Armator, uwzględniając różnice kulturowe i religijne, zapewnia rybakowi bezpłatne wyżywienie odpowiedniej wartości odżywczej, jakości i ilości oraz wodę pitną odpowiedniej jakości i ilości.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rybołówstwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i życia na statkach rybackich oraz szczegółowe wymagania techniczne w zakresie ich konstrukcji i wyposażenia, mając na uwadze szczególne warunki pracy na statku rybackim oraz jego długość.

Art. 32. 1. Armator zapewnia, aby stanowiska pracy, maszyny, instalacje i urządzenia na statku rybackim zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia rybaków oraz innych osób znajdujących się na tym statku, w szczególności nie stwarzały zagrożeń wypadkami lub zagrożeń zdrowia w wyniku narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe w środowisku pracy.

2. Armator przeprowadza ocenę i dokumentuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaniem pracy na poszczególnych stanowiskach pracy na statku rybackim, wykorzystując ogólne statystyki wypadków przy pracy i chorób zawodowych rybaków na statkach rybackich, ze szczególnym uwzględnieniem takich statków przez niego eksploatowanych.

3. Armator przeprowadza ocenę ryzyka zawodowego, o której mowa w ust. 2, z uwzględnieniem wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 Kodeksu pracy oraz przy udziale członków załogi statku rybackiego albo ich przedstawicieli.

4. Armator informuje rybaków o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, stosuje niezbędne środki profilaktyczne oraz szkoli rybaków w zakresie ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w ust. 1.

Art. 33. 1. Armator dostarcza członkom załogi statku rybackiego nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zabezpieczające przed działaniem

niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy na morzu oraz informuje ich o sposobach posługiwania się tymi środkami.

2. Środki ochrony indywidualnej, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących oceny zgodności.

3. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, o których mowa w ust. 1, stanowią własność armatora.

4. Armator zapewnia wyposażenie statku rybackiego w środki ratunkowe, przeciwpożarowe, sygnalizacyjne i łączności zgodnie z przepisami odrębnymi. Armator zapewnia także właściwe przeglądy tego wyposażenia oraz jego wymianę.

Art. 34. 1. Kapitan statku rybackiego odpowiada za przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim oraz dokonuje kontroli żywności i wody pitnej oraz miejsc ich przechowywania oraz kontroli kuchni na statku rybackim i sprzętu do przyrządzania i wydawania posiłków, jeśli takie są na statku rybackim.

2. Kapitan statku rybackiego umożliwi rybakowi dostęp do obiektów, urządzeń i udogodnień socjalnych w porcie, do którego zwiął statek rybacki.

3. Na statku rybackim załoga statku rybackiego może ustanowić komisję do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim, zwaną dalej „komisją”. W pracach komisji uczestniczy przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.

4. Komisja doradza kapitanowi statku rybackiego przy podejmowaniu działań dotyczących w szczególności:

- 1) zmian w organizacji pracy i wyposażenia stanowisk pracy na statku rybackim, jeżeli mogą powodować zagrożenie zdrowia lub życia rybaków;
- 2) oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu określonych prac oraz informowania rybaków o tym ryzyku;
- 3) przydzielania rybakom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego;
- 4) oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim.

5. Komisja może przedstawiać kapitanowi statku rybackiego wnioski w sprawie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zdrowia lub życia marynarzy na tym statku.

6. Rybacy wchodzący w skład komisji nie mogą ponosić niekorzystnych dla nich konsekwencji z tytułu działalności w komisji.

7. Na statku rybackim udostępnia się rybakom wskazówki lub instrukcje dotyczące sposobu oceny ryzyka zawodowego, o którym mowa w art. 32 ust. 2, oraz zarządzania takim ryzykiem.

Art. 35. 1. Rybak nie może zostać dopuszczony do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji zawodowych, a także jeżeli nie odbył przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim.

2. Kapitan statku zapewnia rybakowi przeszkolenie, o którym mowa w ust. 1, przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy.

3. Na statku rybackim udostępnia się rybakom do stałego korzystania aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim, dotyczące w szczególności:

- 1) wykonywania prac związanych z ryzykiem wystąpienia wypadku lub zagrożeniami zdrowia i życia rybaków;
- 2) obsługi maszyn i urządzeń;
- 3) pracy z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi;
- 4) przeciwdziałania skutkom długotrwałego narażenia na hałas, drgania oraz inne czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy na statku rybackim;
- 5) zasad stosowania środków ochrony indywidualnej przed hałasem, drganiami i innymi czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy na statku rybackim;
- 6) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

4. Instrukcje, o których mowa w ust. 3, powinny uwzględniać dodatkowy poziom ochrony bezpieczeństwa i zdrowia osób, które nie ukończyły 18. roku życia.

Art. 36. 1. W przypadku gdy rybak ulegnie wypadkowi przy pracy kapitan statku ustala okoliczności i przyczyny tego wypadku.

2. W ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadku, o którym mowa w ust. 1, uczestniczy przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.

3. O wypadku przy pracy i podejrzeniu choroby zawodowej na statku rybackim kapitan statku niezwłocznie zawiadamia armatora.

4. Armator zawiadamia właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora wypadkach, o których mowa w art. 234 § 2 Kodeksu pracy.

Rozdział 6

Ochrona zdrowia i ochrona socjalna

Art. 37. 1. Armator zapewnia rybakowi dostęp do opieki medycznej:

- 1) w czasie pobytu na statku rybackim, w szczególności do:
  - a) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne,
  - b) transportu na ląd w najszybszym możliwym czasie, w przypadku poważnych urazów lub choroby;
- 2) na lądzie, w porcie innym niż port polski, w szczególności do:
  - a) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne,
  - b) leczenia ambulatoryjnego, w tym stomatologicznego,
  - c) leczenia szpitalnego.

2. W przypadku urazów lub choroby rybaka armator umożliwia rybakowi, bez zbędnej zwłoki, wizytę u lekarza lub lekarza dentystry, podczas postoju w porcie, do którego zawiął statek rybacki.

3. W przypadku gdy świadczenia opieki zdrowotnej nie mogą być udzielone na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.³⁾) lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.⁴⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72), koszty tych świadczeń ponosi armator.

4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do praktykanta.

Art. 38. 1. Na statku rybackim zapewnia się, jeżeli to możliwe, odpowiednie pomieszczenie i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej, w szczególności apteczkę okrętową i poradnik medyczny zgodny z wymaganiami Międzynarodowej Organizacji Zdrowia.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1515, 1532, 1544, 1552, 1669, 1925, 2192 i 2429 oraz z 2019 r. poz. 60, 303, 399, 447, 730, 752 i 1078.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 284 z 13.10.2009, str. 43, Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2010, str. 35, Dz. Urz. UE L 344 z 29.12.2010, str. 1, Dz. Urz. UE L 149 z 08.06.2012, str. 4, Dz. Urz. UE L 349 z 19.12.2012, str. 45, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 188 z 09.07.2013, str. 10, Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2013, str. 27 i Dz. Urz. UE L 76 z 22.03.2017, str. 13.

2. Statek rybacki z załogą liczącą co najmniej 15 osób, odbywający podróż morską trwającą co najmniej 3 dni, powinien posiadać pomieszczenie, w którym jest możliwe zapewnienie opieki medycznej.

3. Jeżeli ze względu na czas trwania podróży morskiej oraz liczbę osób znajdujących się na statku rybackim, obecność lekarza na tym statku nie jest wymagana, w składzie załogi statku rybackiego zapewnia się obecność co najmniej jednego rybaka posiadającego przeszkolenie spełniające wymagania Konwencji STCW w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym.

4. Armator zapewnia, aby produkty lecznicze oraz wyroby medyczne znajdujące się na pokładzie statku rybackiego były dostosowane do obszaru pływania tego statku oraz zawierały wskazówki ich stosowania w języku roboczym stosowanym na statku.

5. Prowadzenie apteczki okrętowej i sprawowanie opieki medycznej na statku rybackim należy do osoby, o której mowa w ust. 3. Za czynności te odpowiada kapitan statku.

6. Dla rybaka na statku rybackim kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona prowadzi kartę zdrowia, w której są dokonywane adnotacje o stanie zdrowia rybaka. Treść tych adnotacji jest poufna i może być wykorzystywana wyłącznie w celu ułatwienia leczenia rybaka.

Art. 39. 1. Do wyposażenia apteczki okrętowej, jej przechowywania, kontrolowania, wymiany oraz ewidencjonowania jej zawartości stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty zdrowia dla rybaka na statku, uwzględniając charakter uprawianej żeglugi oraz konieczność zapewnienia rybakom właściwej pomocy medycznej na statku rybackim.

Art. 40. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3, armator ponosi koszty:

- 1) związane z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka w okresie zatrudnienia lub powstałych w jego wyniku,
- 2) opieki medycznej w przypadkach choroby lub uszkodzenia ciała rybaka, o których mowa w pkt 1, w tym koszty leczenia i zaopatrzenia w niezbędne produkty lecznicze i wyroby medyczne, a w przypadku pobytu rybaka poza granicami kraju także zakwaterowania, wyżywienia i, w uzasadnionych przypadkach, środków utrzymania

– do czasu, gdy rybak wróci do zdrowia lub nabędzie uprawnienia do korzystania ze świadczeń na zasadach określonych w art. 37 ust. 3.

2. W przypadku niezdolności do pracy trwającej powyżej 3 miesięcy, wynikającej z uszkodzenia ciała lub choroby powstałej na skutek wykonywania pracy, rybakowi, a w przypadku śmierci rybaka – jego rodzinie, przysługuje odszkodowanie od armatora. Do odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 2 i 3 Kodeksu pracy.

3. Armator pokrywa koszty sprowadzenia zwłok rybaka do kraju w razie śmierci rybaka, mającej miejsce na statku rybackim lub na lądzie w czasie wykonywania pracy, lub w czasie repatriacji rybaka.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zwłoki sprowadza się do miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę lub innego miejsca wskazanego w układzie zbiorowym pracy.

Art. 41. W przypadku zawinięcia do zagranicznego portu, armator jest obowiązany posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności w zakresie, o którym mowa w art. 40.

Art. 42. Jeżeli niezdolność do pracy rybaka powstała na skutek choroby lub uszkodzenia ciała, armator wypłaca wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w art. 14 ust. 2:

- 1) do czasu gdy chory lub ranny rybak przebywa na statku albo do czasu repatriacji rybaka;
- 2) od dnia repatriacji rybaka albo zejścia ze statku do czasu jego powrotu do zdrowia lub nabycia uprawnień do świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645) albo w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205).

Art. 43. Armator jest zwolniony z obowiązku pokrywania kosztów opieki medycznej, w przypadku gdy:

- 1) uszkodzenie ciała rybaka nastąpiło w sytuacji niezwiązanej z wykonywaniem pracy na statku;
- 2) uszkodzenie ciała lub choroba wynika z nieprawidłowego świadomego postępowania chorego lub rannego rybaka;
- 3) choroba lub niepełnosprawność rybaka istniała przed dniem zawarcia rybackiej umowy o pracę i została przez rybaka ukryta przed armatorem.

Art. 44. 1. Armator zabezpiecza rzeczy chorego, rannego lub zmarłego rybaka pozostawione na statku rybackim.

2. Rzeczy należące do zmarłego rybaka armator zwraca członkom rodziny rybaka, uprawnionym w rozumieniu art. 93 § 4 Kodeksu pracy.

Art. 45. 1. W przypadku zaginięcia rybaka na morzu, armator wypłaca uprawnionym członkom rodziny rybaka:

- 1) przez okres 6 miesięcy – comiesięczne świadczenie obliczane według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy;
- 2) po upływie 6 miesięcy – do czasu uznania rybaka za zmarłego – comiesięczny zasiłek pieniężny.

2. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się w wysokości określonej w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 730 i 752).

Rozdział 7

Inspekcje i kontrole statku rybackiego

Art. 46. 1. Potwierdzeniem spełnienia przez statek rybacki wymagań ustawy oraz Konwencji nr 188 w zakresie warunków pracy i życia rybaków jest Rybacki Certyfikat Pracy, zwany dalej „certyfikatem”.

2. Certyfikat wydaje, na wniosek armatora, dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego, na okres nieprzekraczający 5 lat.

3. Certyfikat jest wydawany w przypadku uzyskania pozytywnego wyniku inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim przeprowadzonej przez dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku rybackiego w zakresie określonym w Konwencji nr 188.

4. Odmowa wydania certyfikatu następuje w drodze decyzji wydanej przez dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku rybackiego.

5. Ważność certyfikatu jest potwierdzana przez dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku rybackiego po przeprowadzeniu inspekcji, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2–4.

6. Certyfikat traci ważność, w przypadku gdy:

- 1) inspekcje warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2–4, nie zostały przeprowadzone w terminie z winy armatora statku rybackiego;
- 2) nie została potwierdzona ważność certyfikatu;
- 3) statek rybacki zmienił przynależność;
- 4) armator przestał być odpowiedzialny za eksploatację statku rybackiego;
- 5) zostały dokonane znaczące zmiany w konstrukcji lub wyposażeniu statku, mające wpływ na warunki pracy i życia rybaków.

7. Dyrektor właściwego urzędu morskiego może unieważnić certyfikat, jeżeli statek rybacki nie spełnia wymagań ustawy lub postanowień Konwencji nr 188, a armator nie podjął wymaganych środków naprawczych. Przy podejmowaniu decyzji o unieważnieniu certyfikatu bierze się pod uwagę rodzaj i charakter stwierdzonych nieprawidłowości oraz częstotliwość ich występowania.

Art. 47. 1. Statek rybacki:

- 1) o długości wynoszącej co najmniej 24 m lub
- 2) zwykle pływający w odległości przekraczającej 200 Mm od linii podstawowej morza terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730)

– pozostający w morzu przez dłużej niż 3 doby, rozumiane jako pełne 24 godziny, jest obowiązany posiadać certyfikat.

2. Dla statku rybackiego innego niż statek, o którym mowa w ust. 1, może zostać wydany certyfikat w przypadku, gdy statek ten spełnia wymagania ustawy i armator wystąpi do dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego takiego statku z wnioskiem o wydanie certyfikatu.

3. Certyfikat wydaje się w języku polskim i angielskim.

4. Oryginał certyfikatu przechowuje się razem z pozostałymi dokumentami statku i udostępnia na żądanie właściwych władz lub na wniosek organizacji pracodawców lub organizacji pracowników.

5. Armator zapewnia umieszczenie kopii certyfikatu w widocznym i dostępnym dla rybaków miejscu.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór certyfikatu, mając na względzie konieczność właściwego udokumentowania, że statek

rybacki poddany inspekcji spełnia wymagania określone w ustawie oraz w Konwencji nr 188 w zakresie warunków pracy i życia rybaków.

Art. 48. 1. Za przeprowadzenie inspekcji i wydanie certyfikatu jest pobierana opłata. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

2. Opłata za przeprowadzenie inspekcji i wydanie certyfikatu dla statków rybackich o długości:

- 1) co najmniej 24 m – wynosi 2500 zł;
- 2) poniżej 24 m – wynosi 1500 zł.

3. Opłata za przeprowadzenie inspekcji w celu potwierdzenia ważności certyfikatu wynosi 50% opłaty określonej za przeprowadzenie inspekcji i wydanie certyfikatu, na którym dokonano potwierdzenia ważności.

Art. 49. 1. Statek, o którym mowa w art. 47 ust. 1 i 2, podlega inspekcji:

- 1) wstępnej – przeprowadzanej w celu uzyskania po raz pierwszy certyfikatu;
- 2) pośredniej – przeprowadzanej w celu potwierdzenia ważności certyfikatu między drugą i trzecią datą rocznicową, o której mowa w art. 5 pkt 22 ustawy o bezpieczeństwie morskim;
- 3) odnowieniowej – przeprowadzanej w związku z upływem ważności certyfikatu, w celu wydania nowego certyfikatu;
- 4) doraźnej – przeprowadzanej w celu dodatkowej weryfikacji warunków pracy i życia rybaków na statku.

2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że statek nie spełnia wymagań dotyczących warunków pracy i życia rybaków w zakresie określonym w Konwencji nr 188, dyrektor właściwego urzędu morskiego, z urzędu, przeprowadza inspekcję doraźną.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania poszczególnych rodzajów inspekcji dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawności przeprowadzanych inspekcji, a także prawidłowej weryfikacji spełniania warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, określonych w Konwencji nr 188.

Art. 50. 1. Warunki pracy i życia rybaków na statku rybackim podlegają kontroli dokonywanej przez:

- 1) dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu, do którego zawinął statek rybacki;

2) organ Państwowej Inspekcji Pracy zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251), zwaną dalej „ustawą o Państwowej Inspekcji Pracy”.

2. Kontrola przestrzegania warunków pracy i życia rybaków jest przeprowadzana z urzędu albo na podstawie wniosku lub skargi pochodzącej od osoby, która posiada informacje o nieprawidłowościach w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim.

3. Przeprowadzający kontrolę, o której mowa w ust. 1, zwany dalej „kontrolującym”, jest obowiązany do nieujawniania danych osoby, o której mowa w ust. 2.

4. Kontrolę przeprowadza się w czasie postoju statku rybackiego w porcie, w sposób niepowodujący opóźnienia wyjścia statku rybackiego w morze, po uzgodnieniu terminu tej kontroli z armatorem.

5. Kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona, na czas wykonywania kontroli, udostępnia kontrolującemu pomieszczenie służbowe na statku rybackim.

6. Na żądanie kontrolującego kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona udostępnia, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, oryginały dokumentów i materiałów dotyczące ewidencji czasu pracy i odpoczynku rybaków oraz rozkłady czasu pracy.

7. Ustalenie stanu faktycznego może być dokonane przez kontrolującego również na podstawie wyjaśnień udzielanych ustnie lub pisemnie, w postaci papierowej albo elektronicznej, przez rybaków zatrudnionych na statku rybackim.

8. Kontrolujący ustala, na podstawie dowodów zebranych w toku kontroli, stan faktyczny w zakresie przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków wpisanych na listę załogi statku rybackiego.

9. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących przestrzegania przepisów dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim dyrektor urzędu morskiego podejmuje działania zgodnie z art. 27 ustawy o bezpieczeństwie morskim, a organ Państwowej Inspekcji Pracy – zgodnie z przepisami ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

10. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków, mając na uwadze skuteczność kontroli oraz właściwe wykorzystanie jej wyników.

Rozdział 8

Procedury wnoszenia i rozpatrywania skarg

Art. 51. 1. Rybakowi przysługuje prawo składania skarg dotyczących niezapewnienia właściwych warunków pracy i życia na statku rybackim.

2. Zakazuje się podejmowania jakichkolwiek niekorzystnych działań w stosunku do rybaka w związku ze złożoną przez niego skargą.

Art. 52. 1. Skarga może zostać złożona przez rybaka osobiście, za pośrednictwem upoważnionej przez niego osoby albo przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.

2. Rybak może złożyć skargę do swojego bezpośredniego przełożonego albo do kapitana statku rybackiego.

3. Osoba, do której rybak złożył skargę, zapewnia poufność źródła otrzymanej skargi.

4. Skarga złożona przez rybaka jest rozpatrywana niezwłocznie.

5. W przypadku gdy skarga została złożona do bezpośredniego przełożonego rybaka, od rozstrzygnięcia skargi rybakowi służy odwołanie do kapitana statku rybackiego. Kapitan statku rybackiego rozpatruje odwołanie w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.

6. W przypadku gdy rozstrzygnięcie skargi na statku nie jest możliwe, kapitan statku rybackiego przekazuje niezwłocznie skargę armatorowi statku rybackiego. Armator rozpatruje skargę w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania.

Art. 53. Armator statku rybackiego prowadzi ewidencję skarg.

Art. 54. 1. Niezależnie od uprawnień rybaka, o którym mowa w art. 52 ust. 2, rybakowi przysługuje prawo złożenia skargi do dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu, do którego zawinął statek rybacki, lub do agencji zatrudnienia, za pośrednictwem której rybak podjął pracę na statku rybackim.

2. W przypadku złożenia przez rybaka skargi, o której mowa w ust. 1, dyrektor urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, podejmuje działania w celu wstępnej oceny otrzymanej skargi.

3. Inspektor inspekcji państwa bandery upoważniony przez dyrektora urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do nieujawniania faktu przeprowadzania inspekcji na skutek złożonej skargi.

4. Inspektor inspekcji państwa bandery upoważniony przez dyrektora urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, podejmuje działania, aby skarga została rozpatrzona na statku rybackim.

5. W przypadku nierozstrzygnięcia skargi na statku rybackim i nieprzekazania przez kapitana statku rybackiego skargi armatorowi statku rybackiego zgodnie z art. 52 ust. 6, dyrektor urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym armatora statku rybackiego, wyznaczając mu termin na ustosunkowanie się do skargi i przekazanie planu działań naprawczych.

6. W przypadku gdy nie udało się rozstrzygnąć skargi w wyniku działań podjętych zgodnie z ust. 5, w przypadku skargi dotyczącej zagrożenia życia lub bezpieczeństwa na statku rybackim, dyrektor urzędu morskiego, którym mowa w ust. 1, może, w drodze decyzji, zatrzymać statek rybacki w porcie, a o złożonej skardze poinformować właściwe organizacje zrzeszające rybaków lub armatorów oraz Państwową Inspekcję Pracy lub Państwową Inspekcję Sanitarną.

7. W przypadku gdy skarga dotycząca naruszenia przez armatora zobowiązania wynikającego z rybackiej umowy o pracę została złożona do agencji zatrudnienia, agencja wyjaśnia skargę z armatorem statku rybackiego, a w przypadku niemożności wyjaśnienia skargi agencja zawiadamia dyrektora urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1.

Art. 55. Prawo do składania skarg, o którym mowa w art. 51 ust. 1, przysługuje także każdemu kto jest zainteresowany bezpieczeństwem statku rybackiego lub bezpieczeństwem zdrowia rybaków znajdujących się na statku rybackim, w tym organom zawodowym, stowarzyszeniom i związkom zawodowym.

Rozdział 9

Praca na statkach rybackich o długości poniżej 24 m

Art. 56. 1. Do stosunków pracy na statkach rybackich o długości poniżej 24 m stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczące:

- 1) minimalnych wymagań dla rybaków do pracy na statku rybackim, o których mowa w rozdziale 2;
- 2) warunków zatrudnienia i organizacji pracy na statku rybackim, o których mowa w rozdziale 3, z wyjątkiem przepisów art. 8–13;

- 3) warunków pracy i życia na statku, o których mowa w rozdziale 5;
- 4) ochrony zdrowia i ochrony socjalnej, o których mowa w rozdziale 6.

2. Na statkach rybackich o długości poniżej 24 m, które nie odbywają podróży międzynarodowych, nie stosuje się przepisów dotyczących repatriacji, o których mowa w rozdziale 3.

3. Wymóg posiadania książeczki żeglarskiej, o którym mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, nie dotyczy rybaków zatrudnionych na okres próbny nieprzekraczający 3 miesięcy.

4. Przepisy ustawy dotyczące warunków zatrudnienia i organizacji pracy na statku rybackim, o których mowa w rozdziale 5, nie stosuje się do statków rybackich o długości poniżej 12 m, z wyjątkiem przepisu art. 32 ust. 3.

5. Przepisu art. 16 nie stosuje się do statków rybackich o długości poniżej 12 m.

Rozdział 10

Odpowiedzialność porządkowa

Art. 57. 1. Za naruszenie regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez rybaka mogą być stosowane kary porządkowe zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, z tym że:

- 1) sprzeciw rybaka wobec zastosowanej kary porządkowej rozpatruje kapitan statku rybackiego, a w przypadku gdy naruszenie nastąpiło w porcie będącym siedzibą armatora – armator;
- 2) kapitan statku rybackiego nie może zastosować kary porządkowej po upływie 7 dni od dnia, w którym dowiedział się o naruszeniu, lub po upływie 3 miesięcy od dnia naruszenia;
- 3) przed zastosowaniem kary porządkowej kapitan statku rybackiego jest obowiązany zasięgnąć opinii przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany;
- 4) w czasie podróży morskiej uznanie kary porządkowej za niebyłą może nastąpić także na wniosek przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.

2. Rybak lub przedstawiciel załogi statku rybackiego może, w terminie 7 dni od dnia podjęcia przez kapitana statku rybackiego decyzji o odrzuceniu sprzeciwu wobec zastosowanej kary porządkowej, złożyć pisemnie, w postaci papierowej albo elektronicznej, uzasadniony protest w tej sprawie do kapitana statku rybackiego. W takim przypadku kapitan statku rybackiego przekazuje rozpatrzenie sprzeciwu armatorowi. Armator rozpatruje sprzeciw rybaka w terminie 14 dni od dnia przybycia rybaka do miejsca zawarcia rybackiej

umowy o pracę. Odrzucenie sprzeciwu armator uzgadnia z organizacją związkową reprezentującą rybaka.

3. Armator może ukarać kapitana statku rybackiego w terminie 30 dni od dnia jego przybycia do siedziby armatora, nie później niż po upływie 9 miesięcy od dnia naruszenia regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim.

Rozdział 11

Odpowiedzialność karna

Art. 58. 1. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu, narusza przepisy o:

- 1) wpisach i adnotacjach dokonywanych na liście załogi statku rybackiego,
  - 2) przeprowadzaniu oceny i dokumentowaniu analizy ryzyka zawodowego związanego z wykonywaniem pracy na poszczególnych stanowiskach pracy na statku rybackim,
  - 3) informowaniu rybaków o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego, stosowaniu niezbędnych środków profilaktycznych oraz szkoleniu rybaków w zakresie ochrony przed zagrożeniami
- podlega karze pieniężnej do wysokości nieprzekraczającej dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok naruszenia przepisów, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Tej samej karze podlega kapitan statku rybackiego, który:

- 1) narusza przepisy o rozpatrywaniu skarg dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku;
- 2) nie przeprowadza kontroli żywności i wody pitnej;
- 3) nie przeprowadza kontroli miejsc przechowywania żywności i wody pitnej, kuchni na statku rybackim oraz sprzętu do przyrządzania i wydawania posiłków, jeżeli takie są na statku rybackim;
- 4) nie zapewnia przeszkolenia rybaka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy;
- 5) nie ustala okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy;

6) nie zawiadamia armatora o wypadku przy pracy lub podejrzeniu choroby zawodowej na statku rybackim.

3. Tej samej karze podlega ten, kto:

- 1) wydaje rybakowi świadectwo zdrowia, nie będąc do tego uprawnionym;
- 2) nie zawiadamia dyrektora urzędu morskigo o niemożności wyjaśnienia skargi rybaka, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 54 ust. 7;
- 3) utrudnia rybakowi dostęp do obiektów, urządzeń i udogodnień socjalnych w porcie, do którego zwinął statek rybacki;
- 4) nie zapewnia poufności źródła otrzymanej skargi w przypadku złożenia skargi przez rybaka.

Art. 59. Kto, będąc armatorem uprawia żeglugę z naruszeniem obowiązku, o którym mowa w art. 47 ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 10 000 zł.

Art. 60. Kto, prowadząc pośrednictwo pracy, pobrał bezpośrednio lub pośrednio od osoby poszukującej pracy na statku rybackim opłatę za czynności związane z pośrednictwem pracy, podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.

Art. 61. Kto, będąc armatorem:

- 1) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 4 ust. 13, nie pokrywa kosztów badania lekarskiego przeprowadzanego w celu wydania rybakowi świadectwa zdrowia,
  - 2) nie pokrywa kosztów poniesionych przez rybaka, pozostających w bezpośrednim związku z przesunięciem terminu urlopu wypoczynkowego lub odwołaniem z urlopu wypoczynkowego,
  - 3) nie zapewnia, aby pomieszczenia pracy i pomieszczenia mieszkalne, rekreacyjne i higieniczno-sanitarne oraz mesy na statku rybackim spełniały wymagania określone w Konwencji nr 188 w zakresie powierzchni, oświetlenia, czystości powietrza oraz dopuszczalnego hałasu i drgań,
  - 4) nie pokrywa kosztów związanych z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka oraz kosztów opieki medycznej, o których mowa w art. 40 ust. 1, lub kosztów sprowadzenia zwłok w przypadku śmierci rybaka, o których mowa w art. 40 ust. 3,
  - 5) nie posiada wymaganego zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności armatora
- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.

Art. 62. 1. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu:

- 1) zatrudnia na statku rybackim osobę, która nie ukończyła 18. roku życia, w przypadku innym niż określony w art. 3 ust. 3,
- 2) zatrudnia na statku rybackim rybaka, nie wpisując go na listę załogi statku rybackiego – podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.

2. Tej samej karze podlega ten, kto na statku rybackim nawiązuje stosunek pracy z rybakiem bez rybackiej umowy o pracę lub z rybakiem nieposiadającym odpowiednich dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe niezbędne do zajmowania stanowiska na statku rybackim, lub nieposiadającym aktualnego świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 2 i 3, lub nieposiadającym ważnej książeczki żeglarskiej.

Art. 63. 1. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu, narusza przepisy:

- 1) o wymaganej formie i treści rybackiej umowy o pracę,
  - 2) o czasie pracy i odpoczynku rybaka,
  - 3) dotyczące procedur rozpatrywania skarg rybaków, określonych w art. 51 i art. 54
- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.

2. Tej samej karze podlega ten, kto będąc armatorem lub działając w jego imieniu:

- 1) uniemożliwia rybakowi zapoznanie się z treścią rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem;
- 2) nie informuje rybaka o warunkach rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem;
- 3) nie udziela rybakowi wyjaśnień w razie wątpliwości dotyczących rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem;
- 4) nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia związanego z pracą na statku rybackim rybakowi albo uprawnionym członkom rodziny rybaka, lub bezpodstawnie obniża wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia, lub dokonuje bezpodstawnych potrąceń z tego wynagrodzenia lub świadczeń, w tym potrąceń kosztów repatriacji w przypadku innym niż określony w art. 24 ust. 3;
- 5) nie udziela przysługującego rybakowi urlopu wypoczynkowego lub bezpodstawnie obniża wymiar tego urlopu.

Art. 64. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu:

- 1) nie dokonuje repatriacji rybaka w przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 1,
- 2) nie zapewnia, aby stanowiska pracy, maszyny, instalacje i urządzenia na statku rybackim zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia rybaków oraz innych osób znajdujących się na statku rybackim, w szczególności nie stwarzały

zagrożeń wypadkami lub zagrożeń dla zdrowia w wyniku narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe w środowisku pracy,

- 3) nie zapewnia rybakowi bezpłatnie wyżywienia o odpowiedniej wartości odżywczej, jakości i ilości lub wody pitnej odpowiedniej jakości i ilości,
- 4) nie dostarcza członkom załogi statku rybackiego bezpłatnie środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zabezpieczających przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy na morzu lub nie informuje ich o sposobach posługiwania się tymi środkami,
- 5) nie zapewnia rybakowi dostępu do opieki medycznej w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 i 2,
- 6) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 38 ust. 3, nie zapewnia, aby w składzie załogi statku rybackiego znajdował się co najmniej jeden rybak przeszkolony w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym,
- 7) nakłania rybaka, osobę przez niego upoważnioną lub uprawnionego w rozumieniu art. 93 § 4 Kodeksu pracy członka rodziny rybaka do przyjęcia świadczenia niższego niż wynikające z art. 40 ust. 2 lub art. 45 ust. 1

– podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.

Art. 65. 1. Do właściwości organów oraz trybu wymierzania i ściągania kar pieniężnych, o których mowa w art. 58 i art. 59, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 60–64, następuje na podstawie wniosku o ukaranie składanego przez dyrektora urzędu morskiego lub inspektora pracy, w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2019 r. poz. 1120 i 1123).

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 66. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 761) w art. 22a ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Programy nauczania zawodów podstawowych dla rybołówstwa mogą być dopuszczone do użytku w danej szkole po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego

do spraw rybołówstwa w zakresie zgodności z postanowieniami konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht.”.

Art. 67. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181, 1137, 1669 i 2245) w art. 11 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Wymagań określonych w Konwencji nr 188 dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa, przyjętej dnia 14 czerwca 2007 r. przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie (Konwencja o pracy w rybołówstwie z 2007 r.) (Dz. U. poz. ...), dotyczących warunków zakwaterowania i zaplecza rekreacyjnego, mogą nie spełniać statki rybackie o długości co najmniej 24 m oraz statki rybackie zbudowane przed dniem 15 listopada 2019 r., pod warunkiem że spełniają wymagania, o których mowa w art. 12.”.

Art. 68. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245) wprowadza się następujące zmiany:

1) w odnośniku nr 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) dyrektywę Rady (UE) 2018/131 z dnia 23 stycznia 2018 r. wdrażającą Umowę zawartą między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) a Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) w sprawie zmiany dyrektywy Rady 2009/13/WE zgodnie z wprowadzonymi w 2014 r. poprawkami do Konwencji o pracy na morzu z 2006 r., zatwierdzonymi przez Międzynarodową Konferencję Pracy w dniu 11 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 22 z 26.01.2018, str. 28).”;

2) w art. 2 pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6) praktykancie – należy przez to rozumieć:

a) ucznia szkoły ponadpodstawowej oraz kandydata i studenta uczelni, o których mowa w art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta szkoła lub uczelnia jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem,

- b) każdego innego ucznia oraz kandydata i studenta, odbywającego praktykę zawodową na statku armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem;
- 7) statku niekonwencyjnym – należy przez to rozumieć statek, do którego nie ma zastosowania Konwencja o pracy na morzu, przyjęta przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dnia 23 lutego 2006 r., w tym statek używany wyłącznie do celów naukowo-badawczych lub sportowych, statek pełniący wyłącznie specjalną służbę państwową, statek uprawiający wyłącznie żeglugę śródlądową, statek uprawiający wyłącznie żeglugę na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem wyłącznej strefy ekonomicznej, jacht morski, a także platformę wiertniczą lub wydobywczą.”;
- 3) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„4. Na statku mogą odbywać praktykę zawodową praktykanci.”;
- 4) w art. 4 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Świadectwa zdrowia rejestruje i wydaje w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS) uprawniony lekarz.”;
- 5) w art. 5 w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) wzór świadectwa zdrowia oraz tryb rejestracji i wydawania świadectw w systemie informacyjno-kontrolnym dla portów polskich (PHICS)”;
- 6) w art. 94b dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Jeżeli mimo pozytywnych wyników inspekcji odnowieniowej nowy certyfikat nie może zostać dostarczony na statek przed upływem ważności certyfikatu, organ inspekcyjny może przedłużyć ważność certyfikatu na okres nieprzekraczający 5 miesięcy. Okres ważności nowego certyfikatu ustala się zgodnie z ust. 1 i 2.”;
- 7) w art. 100:
a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) minimalnych wymagań dla marynarzy do pracy na statku, z uwzględnieniem obowiązujących wymagań międzynarodowych i krajowych dotyczących pracowników szkół i uczelni morskich;”;
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Do stosunków pracy na statkach niekonwencyjnych wykorzystywanych w granicach portów do świadczenia usług pilotowych, holowniczych lub

cumowniczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy w zakresie wskazanym w ust. 1 pkt 1, 3 i 4, z wyłączeniem art. 3 ust. 2 pkt 3 i ust. 4, art. 7–15 oraz art. 67 ust. 4–5.”;

8) uchyla się art. 101;

9) art. 102 otrzymuje brzmienie:

„Art. 102. Stosunki pracy na statkach rybackich określają przepisy o pracy na statkach rybackich.”.

Art. 69. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 i 1078) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, w zakresie realizowania w procesie kształcenia w tych szkołach postanowień konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht.”;

2) w art. 134 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – posiadają orzeczenie lekarskie wydawane w formie świadectwa zdrowia o zdolności do pracy na statku rybackim, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ..... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. ...), przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2.”;

3) w art. 135 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie

- wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 6, przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 3.”;
- 4) w art. 136 w ust. 1 po pkt 2c dodaje się pkt 2d w brzmieniu:
„2d) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 6, przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2;”;
- 5) w art. 150 w ust. 2 w pkt 4 po lit. fc dodaje się lit. fd w brzmieniu:
„fd) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymaganiami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – świadectwo zdrowia o zdolności do pracy na statku rybackim, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ..... o pracy na statkach rybackich;”;
- 6) w art. 172 w ust. 2 w pkt 7 w lit. a wyrazy „art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. e-fc” zastępuje się wyrazami „art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. e-fd”.

Rozdział 13

Przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 70. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy marynarze w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, pracujący na statkach rybackich, stają się rybakami w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy praktykanci w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu dotychczasowym, odbywający praktykę na statkach rybackich, stają się praktykantami w rozumieniu niniejszej ustawy.

3. Świadczenia zdrowia wydane zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 68, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy marynarzom i praktykantom, w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu dotychczasowym, pracującym na statkach rybackich oraz kandydatom do szkół ponadpodstawowych i uczniom dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 77 ust. 1, zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.

4. Do postępowań o wydanie świadectwa zdrowia marynarzom i praktykantom, w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu dotychczasowym, pracującym na statkach rybackich oraz kandydatom do szkół ponadpodstawowych i uczniom dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 77 ust. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 71. 1. Marynarskie umowy o pracę zawarte do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy z marynarzami w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 68 pracującymi na statkach rybackich, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przekształcają się w rybackie umowy o pracę w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Do rybackich umów o pracę, których termin rozwiązania przypada po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zawartych na czas określony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 72. Umowy zawarte do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy między szkołą lub uczelnią a armatorem, dotyczące praktykantów, o których mowa w art. 70 ust. 2, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przekształcają się w umowy zawarte między szkołą lub uczelnią a armatorem w celu odbycia praktyki zawodowej przez praktykanta w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 73. Rybakom, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wykonywali pracę w godzinach nadliczbowych, przysługują świadczenia określone w przepisach dotychczasowych.

Art. 74. Listy załogi wystawione do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 68, dla statku rybackiego w rozumieniu niniejszej ustawy, przekształcają się w listy załogi statku rybackiego w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 75. Do świadczeń opieki zdrowotnej ponoszonych przez armatora po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3, oraz jeżeli urazy

lub choroba marynarza zatrudnionego na statku rybackim miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 40 ust. 1.

Art. 76. 1. Armator statku rybackiego, o którym mowa w art. 47 ust. 1, jest obowiązany, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, uzyskać Rybacki Certyfikat Pracy.

2. Rybacki Certyfikat Pracy może zostać wydany dla statku rybackiego, który został zbudowany przed dniem 15 listopada 2019 r. a który nie spełnia wymagań Konwencji nr 188, pod warunkiem jednakże, że statek ten spełnia wymagania, o których mowa w art. 12 ustawy o bezpieczeństwie morskim.

Art. 77. 1. Do uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 149 pkt 1–3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 534), kształcących się w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

2. Do uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 149 pkt 1–3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, kształcących się w zawodzie podstawowym dla żeglugi morskiej lub żeglugi śródlądowej stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 68.

Art. 78. Do naruszeń regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez marynarzy w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, pracujących na statkach rybackich w rozumieniu niniejszej ustawy, jakie miały miejsce do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 79. Do prac w szczególnych warunkach, o których mowa w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), zalicza się prace wykonywane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przez marynarzy lub rybaków w rozumieniu przepisów dotyczących pracy na morzu, którzy wykonywali prace członków załogi statku rybackiego, w tym prace niezwiązane bezpośrednio z połowem, i byli pracownikami w rozumieniu art. 2 pkt 3 tej ustawy.

Art. 80. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 72 ustawy zmienianej w art. 68, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów

wykonawczych wydanych na podstawie art. 72 ustawy zmienianej w art. 68, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane.

Art. 81. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wyniesie 2,606 mln zł, w tym w:

- 1) 2019 r. – 0,000 mln zł;
- 2) 2020 r. – 0,734 mln zł;
- 3) 2021 r. – 0,234 mln zł;
- 4) 2022 r. – 0,234 mln zł;
- 5) 2023 r. – 0,234 mln zł;
- 6) 2024 r. – 0,234 mln zł;
- 7) 2025 r. – 0,234 mln zł;
- 8) 2026 r. – 0,234 mln zł;
- 9) 2027 r. – 0,234 mln zł;
- 10) 2028 r. – 0,234 mln zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostaną zastosowane mechanizmy korygujące polegające na obniżeniu kosztów utrzymania nowo powstałych stanowisk pracy.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz odpowiedzialnym za wdrożenie mechanizmów korygujących, o których mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.

Art. 82. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 listopada 2019 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 2 i art. 68 pkt 4 i 5, które wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12).

Aktualnie kwestie warunków pracy i życia na statkach morskich, w tym na statkach rybackich, reguluje ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o pracy na morzu”. Przedmiotowa ustawa implementuje do krajowego porządku prawnego postanowienia Konwencji o pracy na morzu, przyjętej przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dnia 23 lutego 2006 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 845, z późn. zm.), zwanej „Konwencją MLC”. Konwencja MLC nie ma zastosowania do statków rybackich, stąd zgodnie z art. 2 pkt 7 ustawy o pracy na morzu, statki te uznaje się za statki niekonwencyjne i przepisy ustawy stosuje się wyłącznie w ograniczonym zakresie (art. 1 ust. 3). Jednak wobec różnej specyfiki pracy na statkach handlowych i na statkach rybackich, przepisy ustawy o pracy na morzu w sposób nieadekwatny i mało efektywny (mimo wyłączenia stosowania niektórych przepisów) chronią prawa i interesy rybaków oraz regulują stosunki pracy. Problem ten wielokrotnie podkreślany był przez partnerów społecznych.

Wychodząc zatem naprzeciw oczekiwaniom społecznym, celem projektowanej ustawy – obok implementacji przepisów unijnych – jest przede wszystkim kompleksowe uregulowanie w odrębnym akcie prawnym kwestii związanych z życiem i pracą na statkach rybackich, jak również z uprawnieniami rybaków oraz obowiązkami armatorów statków rybackich wobec pracujących na nich rybaków.

Ponadto projektowana ustawa dostosowuje przepisy krajowe do wymogów Konwencji nr 188 dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa, przyjętej dnia 14 czerwca 2007 r. przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie (Konwencja o pracy w rybołówstwie z 2007 r.), wprowadzając obowiązek posiadania przez statki rybackie o długości powyżej 24 m dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań przedmiotowej konwencji w zakresie warunków życia i pracy rybaków.

W związku z projektowanymi zmianami konieczne jest również wprowadzenie zmian do ustawy o pracy na morzu oraz ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181, z późn. zm.).

Projektowana ustawa reguluje kompleksowo kwestie praw i obowiązków stron stosunku pracy na statkach rybackich o polskiej przynależności, pośrednictwo pracy dla osób poszukujących pracy na tych statkach, wymagania dotyczące dokumentów związanych z pracą na statkach rybackich, warunki pracy i życia rybaków na statkach rybackich o polskiej przynależności oraz ochronę zdrowia i ochronę socjalną rybaków.

Rozdział 1 projektowanej ustawy zawiera przepisy ogólne, w tym definicje pojęć stosowanych w ustawie. W rozdziale tym definiuje się m.in. rybaka, praktykanta, armatora, rybacką umowę o pracę oraz statek rybacki. W rozdziale tym stanowi się również, że prace wykonywane przez rybaków, czyli wszystkie osoby pracujące na statku rybackim i będące załogą tego statku, bez względu to, czy pracują bezpośrednio przy połowie ryb, czy też zajmują się obsługą siłowni statku rybackiego, uważa się za prace, o których mowa w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), czyli za prace rybaków morskich.

W rozdziale 2 projektowanej ustawy określa się minimalne wymagania dla rybaków do pracy na statku rybackim.

W art. 3 nakłada się na rybaków obowiązek posiadania dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, świadectwa zdrowia oraz książeczki żeglarskiej. Artykuł ten określa również minimalny wiek osób zatrudnionych na statkach rybackich oraz dopuszcza możliwość zatrudniania osób młodocianych w celu odbycia praktyki zawodowej.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że projekt, aby nie nakładać na rybaków obowiązku ubiegania się o nowe dokumenty, nie wprowadza nowego wzoru świadectwa zdrowia, ani książeczki żeglarskiej. Nie ustanawia również kryteriów badań, dedykowanych wyłącznie rybakom. Wymogi te byłyby powieleniem już funkcjonujących regulacji w tym zakresie, wynikających z Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z późn. zm.), zwanej „Konwencją STCW” oraz Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht dla załóg statków rybackich, sporządzonej w Londynie dnia 7

lipca 1995 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1654), zwanej „Konwencją STCW-F”. Stąd projekt, w art. 3 ust. 2 w zakresie wymogów względem dokumentów, które powinni posiadać rybacy, odsyła do właściwych przepisów w tym zakresie.

Art. 4 stanowi, że zatrudniony rybak musi być zdolny do pracy na statku i posiadać ważne świadectwo zdrowia. Świadectwo zdrowia, jak również zasady jego uzyskiwania oraz kierowania na badania lekarskie są podobne, jak w przypadku marynarzy pracujących na statkach morskich. Stąd w art. 4–6 ustanawia się podobne rozwiązania, jak te funkcjonujące w ustawie o pracy na morzu. W art. 4 określa się zatem, że świadectwo zdrowia wystawione może być jedynie przez uprawnionego lekarza, posiadającego specjalizację w dziedzinie medycyny morskiej i tropikalnej, medycyny pracy, medycyny transportu lub spełniającego dodatkowe wymagania kwalifikacyjne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy. Świadectwo zdrowia powinno stwierdzać zdolność albo brak zdolności rybaka do pracy na statku rybackim na określonym stanowisku pracy oraz ograniczenia dotyczące zdolności do pracy, w szczególności w odniesieniu do czasu pracy lub zakresu obowiązków, jeżeli takie występują. Okres ważności świadectwa zdrowia co do zasady wynosi 2 lata od dnia wydania. Wyjątek stanowią tu rybacy, którzy nie ukończyli 18 lat – świadectwo zdrowia im wydane ważne jest przez 1 rok oraz rybacy, którzy ukończyli 50 lat, a także rybacy, których stan zdrowia nie pozwala na wydanie dokumentu na okres 2 lat – takim osobom lekarz może wydać świadectwo zdrowa z krótszą datą ważności. Art. 4 stanowi również, że świadectwo zdrowia, na okres nieprzekraczający 2 lat, otrzymują także praktykanci i kandydaci do szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 i 1078), przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht. Proponowany przepis wynika z treści ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2245, z późn. zm.), gdzie zrezygnowano z wymogu posiadania przez praktykantów oraz kandydatów do szkół ponadpodstawowych kształcących zgodnie z wymogami Konwencji STCW ogólnego świadectwa zdrowia na rzecz morskiego świadectwa zdrowia.

W art. 4 wprowadza się również zasadę uznawalności świadectw zdrowia wydanych za granicą – zgodnie z art. 4 ust. 14 świadectwo zdrowia wydane w innym państwie uznaje się za równoważne ze świadectwem zdrowia wydanym zgodnie z przepisami projektowanej ustawy, jeżeli spełnia zasadnicze wymagania określone w Konwencji STCW.

Nowością w stosunku do aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących wydawania świadectw zdrowia jest ustanowienie w art. 4 ust. 2 wymogu rejestracji i wydawania świadectw zdrowia przez uprawnionych lekarzy w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS). Wymóg ten wprowadzony jest w celu usprawnienia nadzoru nad systemem wydawania świadectw zdrowia dla marynarzy i rybaków, zgodnie z postanowieniami:

- Konwencji STCW,
- Konwencji STCW-F.

W art. 5 natomiast ustanawia się tryb odwoławczy od wydania świadectwa zdrowia. W przepisie tym określa się zatem do kogo i w jakim terminie rybak oraz armator mogą złożyć odwołanie od wydanego świadectwa zdrowia, kto i w jakim terminie rozpatruje to odwołanie, kto ponosi koszty ponownego badania lekarskiego oraz dalsze postępowanie po odwołaniu.

W art. 6 wprowadza się możliwość skierowania rybaka na badania doraźne, jeśli stan jego zdrowia wzbudza wątpliwości. Ustanawia się również możliwość kontynuowania pracy na statku w przypadku utraty ważności świadectwa zdrowia w czasie trwania podróży morskiej. Możliwość ta ograniczona jest do czasu zawinięcia statku rybackiego do najbliższego portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia, przy czym okres pracy na statku rybackim bez ważnego świadectwa zdrowia nie może przekroczyć 3 miesięcy. W przepisie tym dyrektorowi urzędu morskiego przyznaje się również uprawnienie na zezwolenie rybakowi na pracę bez ważnego świadectwa zdrowia, do czasu zawinięcia statku do portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia od uprawnionego lekarza, pod warunkiem że okres zezwolenia nie przekracza 3 miesięcy, a świadectwo zdrowia niedawno utraciło ważność.

Art. 7 stanowi, że do spraw nieuregulowanych w rozdziale 2 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o pracy na morzu (wydawanie świadectw zdrowia i książeczek żeglarskich) oraz ustawy o bezpieczeństwie morskim (wydawanie dokumentów kwalifikacyjnych).

W rozdziale 3 określa się warunki zatrudnienia i organizację pracy na statku rybackim.

Art. 8 przewiduje, że stosunek pracy na statku rybackim zawierany jest na podstawie rybackiej umowy o pracę. Artykuł ten określa również, że z obowiązku zatrudnienia na podstawie przedmiotowej umowy zwolniony jest armator trudniący się działalnością połowową i osobiście prowadzący czynności na statku rybackim.

Art. 9 określa zasady zawierania rybackiej umowy o pracę oraz informacje, jakie powinny zostać w niej uwzględnione. Przepisy art. 9 stanowią również, że rybak powinien mieć możliwość zapoznania się z rybacką umową o pracę przed jej podpisaniem oraz konsultacji jej treści z innymi osobami. Zgodnie z przepisem, rybacka umowa o pracę powinna być zawierana na piśmie, przy czym dopuszcza się, by umowa ta miała postać papierową lub elektroniczną.

Art. 10 stanowi, że do rybackiej umowy o pracę powinny zostać dołączone informacje odnośnie procedury składania skarg, stosowanej na statku rybackim, na którym zatrudniony będzie rybak.

W art. 11 określono przypadki, w jakich następuje rozwiązanie rybackiej umowy o pracę oraz uprawnienia rybaka do samodzielnego rozwiązania przedmiotowej umowy.

W art. 12 określono natomiast okresy wypowiedzenia obowiązujące w sytuacji rozwiązywania rybackich umów o pracę oraz przypadki, w których umowy te ulegają automatycznemu przedłużeniu.

Art. 13 określa zasady wypłacania świadczeń i odszkodowań w przypadku rozwiązania rybackiej umowy o pracę w związku z zatonięciem, zaginięciem lub utratą statku rybackiego w inny sposób.

W art. 14 określa się elementy składowe i zasady wypłacania wynagrodzenia rybaka. Wskazać w tym miejscu należy, że przepis art. 9 ust. 3 pkt 5 lit. b odnosi się do świadczeń pieniężnych, wypłacanych przez armatora w związku z wykonywaną pracą. W tym właśnie kontekście czytać należy ww. przepis w zakresie dotyczącym wypłaty „innych dodatkowych świadczeń związanych z pracą”. Natomiast „dodatkowe świadczenia armatora na rzecz rybaka”, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 11, mogą mieć charakter niepieniężny, jak na przykład karty abonamentowe do klubów sportowych, bilety na wydarzenia kulturalne, czy paczki z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Art. 15 określa, że statek rybacki powinien być obsadzony załogą o składzie i kwalifikacjach zapewniających bezpieczną nawigację i prawidłową eksploatację. Ponadto w artykule tym określa się obowiązki kapitana statku rybackiego oraz rybaków w odniesieniu do przestrzegania zasad bezpieczeństwa pracy i żeglugi. W artykule tym stanowi się również, że armator nie może zabronić kapitanowi statku rybackiego podjęcia decyzji, która ocenie kapitana jest niezbędna do ochrony rybaków lub statku rybackiego oraz do bezpiecznej nawigacji i eksploatacji statku rybackiego.

Art. 16 stwierdza natomiast, że załogę statku rybackiego stanowią rybacy wpisani na listę załogi. W przepisach art. 16 określa się również zasady wystawiania listy załogi oraz dokonywania na niej wpisów. W artykule tym ustanawia się także upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej do wydania rozporządzenia, w którym określony zostanie wzór listy załogi statku rybackiego oraz sposób jej wystawiania i dokonywania w niej wpisów, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego prowadzenia ewidencji członków załogi statku rybackiego.

Art. 17 definiuje czas pracy rybaka stanowiąc, że jest to czas, w którym rybak jest obowiązany wykonywać swoje obowiązki na statku zgodnie z rybacką umową o pracę. Przepisy art. 17 stanowią także, że czasem pracy jest również czas, w którym odbywają się zbiórki załogi statku rybackiego, szkolenia, ćwiczenia opuszczenia statku i ćwiczenia przeciwpożarowe oraz inne ćwiczenia wymagane postanowieniami umów i przepisów międzynarodowych oraz prawa krajowego.

Art. 18 określa normy czasu pracy na statku rybackim stanowiąc, że średni czas pracy na statku rybackim nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy. Ograniczeniem czasu pracy lub czasu odpoczynku jest natomiast maksymalny czas pracy, który nie może przekraczać 14 godzin na dobę oraz 72 godzin na tydzień, lub minimalny czas odpoczynku, który nie może być krótszy niż 10 godzin na dobę oraz 77 godzin na tydzień.

Art. 19 określa natomiast zasady wyznaczania czasu odpoczynku na statku rybackim. Zgodnie z przepisami art. 19 dobowy czas odpoczynku może zostać podzielony na dwie części, z których jedna nie może być krótsza niż 6 godzin, a przerwa między dwoma następującymi po sobie okresami odpoczynku nie może być dłuższa niż 14 godzin. W przypadku naruszenia powyższej zasady, rybakowi przysługuje niezwłocznie równoważny odpoczynek, polegający

na odpowiednim skróceniu czasu pracy, przy zagwarantowaniu przysługującego rybakowi wynagrodzenia za pracę. Dodatkowo wszelkie zbiórki, niezbędne ćwiczenia i szkolenia powinny być zarządzane w taki sposób, by w możliwie jak najmniejszym stopniu zakłócać czas odpoczynku i nie powodować przemęczenia rybaka, niezależnie od zapewnienia równoważnego odpoczynku.

Art. 20 stanowi, że praca wykonywana ponad obowiązujące rybaka normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego rybaka rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych. Artykuł ten przewiduje jednak dopuszczalność pracy w godzinach nadliczbowych w przypadku konieczności zapewnienia bezpieczeństwa statku, osób na pokładzie lub połowu, w związku z udzieleniem pomocy innym łodziom, statkom lub osobom znajdującym się w niebezpieczeństwie na morzu. W razie konieczności pracy w godzinach nadliczbowych, rybakowi musi zostać udzielony czas wolny od pracy w takim samym wymiarze, jak praca wykonana w godzinach nadliczbowych. Natomiast w przypadku wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych przez kapitana statku rybackiego, zastosowanie mają przepisy art. 151⁴ Kodeksu pracy. Ponadto art. 20 stanowi, że rybak może zostać zobowiązany do pozostawania w gotowości do pracy, gdy statek oczekuje na manewry, w tym na wyjście w morze, zachodzi konieczność ochrony statku rybackiego, załogi statku rybackiego lub ładunku, gdy wymaga tego organizacja obsługi systemów i urządzeń zautomatyzowanych na statku rybackim lub gdy statek rybacki oczekuje na wyładunek w porcie. Wysokość wynagrodzenia za pozostawanie w gotowości do pracy powinien określać układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub rybacka umowa o pracę.

W art. 21 ustanawia się zasady pracy w czasie akcji ratowniczej. Przepisy art. 21 stanowią, że w razie grożącego statkowi niebezpieczeństwa, w szczególności zatonięcia, rozbicia lub pożaru, albo w razie konieczności niesienia pomocy innemu statkowi lub osobom będącym w niebezpieczeństwie na morzu, albo w razie zagrożenia połowu, rybak jest obowiązany, do czasu zakończenia akcji ratowniczej, do wykonywania pracy poleconej przez kapitana statku.

Art. 22 określa normy czasu pracy oraz zasady pracy dla młodocianych wykonujących pracę na statku rybackim. Przepisy tego artykułu stanowią, że młodociany może wykonywać pracę przez maksymalnie 8 godzin w ciągu doby i 40 godzin w tygodniu, przy czym praca ta nie może być wykonywana w porze nocnej, obejmującej okres 9 godzin kolejno następujących po sobie, włączając w to czas między godziną 24:00 a godziną 5:00. Od tych zasad można jednak

odstąpić w sytuacji, wpływałyby to negatywnie na efektywność szkolenia młodocianych, prowadzonego zgodnie z programem szkolenia określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 74 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie morskim. Dodatkowo młodocianym rybakom należy zapewnić wystarczający czas na posiłki oraz regularne przerwy w czasie pracy.

Art. 23 ustanawia prawo rybaka do bezpłatnej repatriacji, czyli powrotu ze statku do domu, miejsca, w którym została podpisana rybacka umowa o pracę lub miejsca wskazanego przez siebie w rybackiej umowie o pracę oraz określa przypadki, w których rybakowi przysługuje to prawo.

W art. 24 określa się przypadki, w których koszty repatriacji ponosi armator oraz przypadki, w których to rybak zobowiązany jest sam ponieść koszty powrotu do domu. Przepisy tego artykułu wyszczególniają również, jakie koszty w związku z repatriacją rybaka pokrywa armator.

Art. 25 stanowi, że przysługujące rybakowi uprawnienia w związku z repatriacją, dotyczące w szczególności środków oraz kosztów transportu, określa układ zbiorowy pracy lub regulamin pracy, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybacka umowa o pracę.

Zgodnie z art. 26, armator nie może wymagać od rybaka wpłacenia zaliczki w związku z kosztami repatriacji, potrącać kosztów repatriacji z wynagrodzenia za pracę rybaka, ani też obciążać rybaka kosztami repatriacji w przypadku, gdy rybak rozwiązał rybacką umowę o pracę bez wypowiedzenia, w sytuacji, w której armator nie zapewnił rybakowi bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i życia na statku, wyżywienia lub opieki zdrowotnej.

Art. 27 stanowi, że w przypadku gdy armator statku rybackiego o polskiej przynależności nie podjął działań zmierzających do repatriacji rybaka lub gdy nie pokrył kosztów repatriacji, obowiązek skutecznego sprowadzenia rybaka do domu spoczywa na dyrektorze urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku. Przepisy art. 27 określają również jakie koszty w związku z repatriacją ponosi dyrektor urzędu morskiego, jak również tryb ściągania od armatora kosztów repatriacji poniesionych przez dyrektora urzędu morskiego.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 56 ust. 2 projektowanej ustawy, przepisy dotyczące repatriacji nie obowiązują na statkach rybackich o długości do 24 m, uprawiających wyłącznie żeglugę krajową.

W rozdziale 4 wprowadza się przepisy dotyczące pośrednictwa pracy dla osób poszukających pracy na statkach rybackich.

Stosownie do art. 28 projektowanej ustawy, usługa pośrednictwa pracy obejmuje pomoc osobom zainteresowanym podjęciem pracy na statku, jak również pomoc armatorom w poszukiwaniu odpowiednich kandydatów do pracy na statku. Za czynności związane z pośrednictwem pracy nie wolno pobierać bezpośrednio lub pośrednio opłat od osób poszukujących pracy na statkach. Usługi pośrednictwa pracy prowadzą agencje zatrudnienia, o których mowa w ustawie o pracy na morzu, oraz powiatowe urzędy pracy.

Zgodnie z art. 29 projektowanej ustawy, pośrednictwo pracy prowadzone przez agencje zatrudnienia jest dobrowolne.

W art. 30 projektowanej ustawy wskazany został zakres działania agencji zatrudnienia dotyczący m.in. przekazywania osobie zainteresowanej podjęciem pracy na statku rybackim informacji o posiadanych ofertach pracy.

W rozdziale 5 określa się warunki pracy i życia na statku rybackim.

Art. 31 projektowanej ustawy ustanawia obowiązki armatora w zakresie zapewnienia właściwych warunków w pomieszczeniach, w których na statku rybackim przebywa załoga, zagwarantowania wyżywienia i wody załodze oraz, o i ile to możliwe, zagwarantowania rybakom innych udogodnień w celu zaspokojenia ich podstawowych potrzeb. W tym artykule przewidziano również upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rybołówstwa i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej do wydania rozporządzenia określającego wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i życia na statkach rybackich oraz szczegółowe wymagania techniczne w zakresie ich konstrukcji i wyposażenia, mając na uwadze szczególne warunki pracy na statku rybackim oraz jego długość.

Art. 32 i art. 33 nakładają na armatora obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa na stanowiskach pracy oraz wyposażenia członków załogi w środki ochrony indywidualnej oraz w odzież i obuwie robocze.

Zgodnie z art. 34, za przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackiego odpowiada kapitan, któremu doradza komisja do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim lub przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli taki został wybrany. W artykule tym określa się również kompetencje komisji doradzającej kapitanowi statku rybackiego.

Art. 35 określa warunki, po których spełnieniu rybak może zostać dopuszczony do pracy na statku rybackim, nakłada na kapitana statku obowiązek zapewnienia rybakowi właściwego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy. Przepis art. 35 obowiązuje również do udostępnienia rybakom instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim.

Art. 36 określa natomiast zasady postępowania kapitana w przypadku wystąpienia wypadku przy pracy na statku rybackim, obowiązuje go do ustalenia okoliczności i przyczyn tego wypadku oraz do niezwłocznego zawiadania o nim armatora.

Rozdział 6 ustanawia standardy ochrony zdrowia i ochrony socjalnej dla rybaków, które w założeniu mają być podobne do standardów wprowadzonych dla marynarzy, określonych w ustawie o pracy na morzu.

Zgodnie z powyższym, w art. 37 nakłada się na armatora obowiązki zapewnienia rybakowi przebywającemu na statku rybackim lub w porcie innym, niż port polski, dostępu do opieki medycznej oraz pokrycia kosztów ewentualnego leczenia, jeżeli koszty te nie są pokrywane ze świadczeń udzielonych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz.1510, z późn. zm.) lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72).

Art. 38 stanowi, że na statku rybackim powinna znajdować się odpowiednio wyposażona apteczka oraz odpowiednie zaplecze i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej oraz poradnik medyczny zgodny z wymaganiami Międzynarodowej Organizacji Zdrowia. Ponadto przepisy art. 38 nakładają obowiązek, by statek rybacki odbywający podróż morską trwającą co najmniej 3 dni, posiadający załogę liczącą co najmniej 15 osób, posiadał pomieszczenie szpitalne zapewniające możliwość prowadzenia prawidłowej opieki medycznej. Przepisy

art. 38 nakładają również na armatora obowiązek zapatrzenia statku rybackiego w produkty lecznicze oraz wyroby medyczne dostosowane do obszaru pływania tego statku oraz odpowiednie wskazówki odnośnie ich stosowania w języku roboczym stosowanym na statku. Art. 38 precyzuje również, że za prowadzenie apteczki okrętowej i sprawowanie opieki medycznej na statku rybackim odpowiedzialna powinna być osoba posiadająca przeszkolenie spełniające wymagania Konwencji STCW w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym. Ponadto, rybacy powinni mieć założone karty zdrowia, za których prowadzenie odpowiada kapitan statku rybackiego lub upoważniona osoba.

Apteczka okrętowa, zgodnie z art. 39, powinna być wyposażona, przechowywana, kontrolowana i wymieniana, a jej zawartość ewidencjonowana na zasadach określonych w przepisach o pracy na morzu. Przez odrębne przepisy rozumie się tutaj rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych oraz wzoru karty zdrowia dla marynarza na statku morskim (Dz. U. poz. 2106), które oprócz wymogów dla statków handlowych, określają również wymagania dla statków rybackich w tym zakresie. W artykule tym proponuje się również, by wzór karty zdrowia rybaka (którego nie określa przywołane rozporządzenie) określony został przez minister właściwego do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.

W art. 40 nakłada się na armatora obowiązek poniesienia kosztów leczenia związanych z chorobą lub uszkodzeniem ciała, wynikłych w okresie zatrudnienia lub powstałych w jego wyniku, jeżeli leczenie to nie może zostać sfinansowane w ramach świadczeń udzielanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W przepisie tym określa się również zasady wypłaty odszkodowań w przypadku niezdolności do pracy oraz sprowadzania zwłok rybaka do kraju.

Natomiast przepis art. 41 nakłada na armatora obowiązek posiadania ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności w zakresie ponoszenia kosztów związanych z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka, opieką medyczną z nimi związaną oraz transportem zwłok rybaka do miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę lub innego miejsca wskazanego w układzie zbiorowym pracy.

Art. 42 stanowi, że rybakowi przysługuje wynagrodzenie za pracę, jeżeli niezdolność do pracy powstała na skutek choroby lub uszkodzenia ciała.

Natomiast art. 43 wskazuje sytuacje, w których armator nie ma obowiązku pokrywania kosztów opieki zdrowotnej, nawet w sytuacji, gdy opieka ta nie jest finansowana w ramach NFZ lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego .

Art. 44 i art. 45 nakładają na armatora obowiązek zabezpieczania rzeczy chorego, rannego lub zmarłego rybaka pozostałych na statku rybackim i przekazania ich członkom rodziny rybaka, oraz wypłaty odszkodowania członkom rodziny zaginionego rybaka.

W rozdziale 7 określa się zasady przeprowadzania inspekcji i kontroli statków rybackich pod kątem spełniania wymogów w zakresie warunków pracy i życia, określonych w ustawie i Konwencji nr 188.

W art. 46 ustanawia się Rybacki Certyfikat Pracy, będący potwierdzeniem spełnienia ww. wymogów oraz określa się zasady jego wydawania oraz utrzymania (lub utraty) jego ważności.

W art. 47 określa się, jakie statki rybackie powinny posiadać Rybacki Certyfikat Pracy oraz sposób, w jaki powinien być on przechowywany i udostępniany na statku.

Art. 48 ustanawia opłaty za przeprowadzenie inspekcji warunków życia i pracy na statku rybackim oraz za wydanie Rybackiego Certyfikat Pracy. Natomiast art. 49 określa jakim rodzajom inspekcji podlegają statki rybackie, które posiadają Rybacki Certyfikat Pracy.

Art. 50 upoważnia do przeprowadzania inspekcji warunków pracy i życia na statkach rybackich dyrektorów urzędów morskich, na podstawie projektu ustawy oraz organy Państwowej Inspekcji Pracy, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251). Przepis ten określa również zasady prowadzenia kontroli oraz obowiązki kapitana związane z kontrolą.

W rozdziale 8 określa się procedury wnoszenia i rozpatrywania skarg na statkach rybackich, które są zbieżne z określonymi w ustawie o pracy na morzu.

Art. 51 przyznaje rybakowi uprawnienie do składania skarg w zakresie niezapewnienia właściwych warunków pracy i życia na statku rybackim.

W art. 52 ustanawia się procedurę składania skargi oraz postępowania z nią. Skarga, zgodnie z przepisami tego artykułu, może być złożona przez rybaka osobiście, za pośrednictwem upoważnionej przez niego osoby albo przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany, do bezpośredniego przełożonego rybaka lub do kapitana statku. Jeżeli skarga została złożona do bezpośredniego przełożonego, rybakowi przysługuje prawo odwołania się od zaproponowanego przez niego rozstrzygnięcia do kapitana statku rybackiego. Jeśli skarga nie może zostać rozstrzygnięta na burcie, kapitan statku rybackiego zobowiązany jest przekazać ją do armatora.

Armator statku rybackiego, zgodnie z art. 53, zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji skarg.

Art. 54 umożliwia rybakowi złożenie skargi (niezależnie od skargi złożonej do bezpośredniego przełożonego lub kapitana statku rybackiego) również do dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu, do którego zawinął statek rybacki, oraz do agencji zatrudnienia, za pośrednictwem której rybak podjął pracę na statku rybackim. W takiej sytuacji dyrektor urzędu morskiego zobowiązany jest podjąć działania w celu wstępnej oceny otrzymanej skargi. Jeżeli uzna za zasadne, na statku rybackim przeprowadzana jest inspekcja, a inspektor inspekcji państwa bandery powinien podjąć wszelkie działania, aby skarga została rozpatrzona na burcie. Jeżeli tak się nie stanie, a dodatkowo – jeśli kapitan statku nie przekazał uprzednio skargi armatora, dyrektor urzędu morskiego niezwłocznie powiadamia o skardze armatora statku rybackiego, wyznaczając termin na ustosunkowanie się i przekazanie planu działań naprawczych. Jeśli mimo podjętych działań nie udało się rozstrzygnąć skargi, a skarga ta dotyczy zagrożenia życia lub bezpieczeństwa na statku rybackim, dyrektor urzędu morskiego może, w drodze decyzji, zatrzymać statek rybacki w porcie, a o złożonej skardze poinformować właściwe organizacje zrzeszające odpowiednio rybaków lub armatorów oraz Państwową Inspekcję Pracy lub Państwową Inspekcję Sanitarną.

Dodatkowo w art. 55 stanowi się, że do wnoszenia skarg w zakresie niezapewnienia właściwych warunków pracy i życia na statku rybackim, oprócz rybaków, uprawniony jest każdy, kto jest zainteresowany bezpieczeństwem statku rybackiego lub bezpieczeństwem zdrowia rybaków znajdujących się na statku rybackim, w tym organy zawodowe, stowarzyszenia i związki zawodowe.

W rozdziale 9 proponuje się nieco odmienne regulacje w zakresie życia i pracy, odnoszące się do statków rybackich o długości poniżej 24 m. Statki takie, ze względu na specyfikę swojej budowy, jak również ze względu na nieco inny charakter prowadzenia działalności połowowej, nie będą mogły spełnić szeregu wymagań postawionych w projekcie, stąd konieczność doprecyzowania, które przepisy mają do nich zastosowanie.

Zgodnie z art. 56 do stosunków pracy na statkach rybackich o długości poniżej 24 m stosuje się przepisy ustawy dotyczące minimalnych wymagań dla rybaków do pracy na statku rybackim, warunków zatrudnienia i organizacji pracy na statku rybackim, o których mowa w ustawie (z wyjątkiem przepisów art. 8-13), warunków pracy i życia na statku oraz ochrony zdrowia i ochrony socjalnej. Ponadto art. 56 stanowi, że statki rybackie o długości poniżej 24 m, które nie odbywają podróży międzynarodowych, zwolnione są z obowiązku stosowania się do przepisów dotyczących repatriacji. Dodatkowo rybaków zatrudnionych na okres próbny nieprzekraczający 3 miesięcy zwalnia się z obowiązku posiadania książeczki żeglarskiej. Zwolnienie to ułatwić ma dostęp do zawodu rybaka oraz zmniejszyć koszty armatorów związane z ubieganiem się o wydanie książeczek żeglarskich dla osób, które pozostają w zawodzie tylko przez krótki czas.

W rozdziale 10 ustanawia się przepisy porządkowe stosowane w przypadku naruszenia regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez rybaka.

Zgodnie z art. 57, za naruszenie regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez rybaka mogą być stosowane kary porządkowe zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, przy czym sprzeciw rybaka rozpatruje kapitan statku rybackiego, a w przypadku gdy naruszenie nastąpiło w porcie będącym siedzibą armatora, sprzeciw rybaka jest rozpatrywany przez armatora. W artykule tym przewidziano też możliwość złożenia przez rybaka w terminie 7 dni od dnia podjęcia przez kapitana statku rybackiego decyzji o odrzuceniu sprzeciwu wobec zastosowanej kary uzasadnionego protestu w tej sprawie do kapitana statku rybackiego. W takim przypadku kapitan statku przekazuje sprawę do rozpatrzenia armatorowi. Projektowane przepisy umożliwiają również ukaranie kapitana statku przez armatora w terminie 30 dni od dnia jego przybycia do siedziby armatora, nie później niż po upływie 9 miesięcy od naruszenia regulaminu pracy i przebywania na statku.

W rozdziale 11 ustanawia się kary pieniężne i sankcje karne w przypadku naruszenia przepisów projektowanej ustawy, związanych z wykroczeniami przeciwko prawom rybaków lub osób poszukujących pracy na statkach rybackich.

W art. 58 zawarto katalog kar pieniężnych za naruszanie przepisów dotyczących wpisów i adnotacji dokonywanych na liście załogi statku rybackiego, przeprowadzania oceny i dokumentowania analizy ryzyka zawodowego związanego z wykonywaniem pracy na poszczególnych stanowiskach pracy na statku rybackim oraz informowania rybaków o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego. Ponadto w ust. 2 ww. artykułu zawarto katalog kar pieniężnych skierowanych do kapitana statku rybackiego m.in. za naruszanie przepisów o rozpatrywaniu skarg dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, za nieprzeprowadzanie kontroli zapasów żywności i wody przeznaczonej do spożycia, miejsc przechowywania żywności i wody przeznaczonej do spożycia, kuchni na statku rybackim oraz sprzętu do przyrządzania i wydawania posiłków, za niezapewnianie przeszkolenia rybakowi w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy, za nieustalenie okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, za niepowiadomienie armatora o wypadku przy pracy lub podejrzeniu choroby zawodowej na statku rybackim. W ust. 3 wskazano katalog kar pieniężnych skierowanych do osoby, która wydaje marynarzowi świadectwo zdrowia, nie będąc do tego uprawnioną, nie zawiadamia dyrektora urzędu morskiego o fakcie, że statek rybacki, na którym oferowano, nie spełnia wymów Konwencji nr 188, określonych w Rybackim Certyfikacie Pracy, nie zawiadamia dyrektora urzędu morskiego o niemożności wyjaśnienia skargi złożonej przez rybaka, utrudnia rybakowi dostęp do obiektów, urządzeń i udogodnień socjalnych na lądzie, czy nie zapewnia poufności źródła otrzymanej skargi w przypadku złożenia skargi przez rybaka. Maksymalną wysokość kary pieniężnej – dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej – ustalono, wzorując się w tym zakresie na art. 56 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214, z późn. zm.).

Art. 59 przewiduje sankcje dla armatora statku rybackiego o długości powyżej 24 m lub odbywającego podróże międzynarodowe, bez względu na jego długość, za uprawianie żeglugi bez ważnego Rybackiego Certyfikatu Pracy.

W art. 60 zawarto katalog kar grzywny skierowanych do prowadzących pośrednictwo pracy, którzy pobrali bezpośrednio lub pośrednio od osoby poszukującej pracy na statku rybackim opłatę za czynności związane z pośrednictwem pracy.

W art. 61 ustanawia się kary grzywny związane z naruszeniem zasad m.in. związanych z pokrywaniem kosztów badań lekarskich przeprowadzanych w celu wydania rybakowi świadectwa zdrowia, z niewypłacaniem rybakowi świadczenia lub odszkodowania w przypadku zatonięcia, zaginięcia lub utraty statku rybackiego, z niepokrywaniem kosztów poniesionych przez rybaka, pozostających w bezpośrednim związku z przesunięciem terminu urlopu wypoczynkowego (lub odwołaniem z urlopu wypoczynkowego). Karze grzywny podlega armator również w przypadku, gdy nie zapewni odpowiednich wymagań określonych w Konwencji 188, jakie powinny spełniać pomieszczenia pracy, pomieszczenia mieszkalne, rekreacyjne, higieniczno-sanitarne oraz mesy na statku rybackim w zakresie powierzchni, oświetlenia, czystości powietrza, dopuszczalnego hałasu i drgań. Kara grzywny obejmuje również przypadki, gdy armator nie pokrywa kosztów związanych z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka oraz kosztów opieki medycznej wynikających z tego tytułu oraz nie posiada ubezpieczenia lub innego zabezpieczenia finansowego.

Zgodnie z art. 62 armator lub osoba działająca w jego imieniu, którzy zatrudnią na statku rybackim osobę, która nie ukończyła 18. roku życia (z wyjątkiem młodocianego, który ukończył 16 lat i jest zatrudniony na statku rybackim wyłącznie w celu przygotowania zawodowego), jak również zatrudnią na statku rybaka, nie wpisując go na listę załogi statku rybackiego, podlega karze grzywny. Dotyczy to również sytuacji zatrudnienia rybaka bez rybackiej umowy o pracę albo nieposiadającego odpowiednich dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe niezbędne do zajmowania stanowiska na statku rybackim, młodocianego w celu innym niż przygotowanie zawodowe, a także nieposiadającego aktualnego świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 2 i 3, oraz ważnej książki żeglarskiej.

Art. 63 dotyczy kary grzywny, której podlega armator lub osoba działająca w jego imieniu, w przypadku m.in. naruszenia przepisów o wymaganej formie i treści rybackiej umowy o pracę, o czasie pracy i odpoczynku marynarza, lub dotyczących procedur rozpatrywania skarg rybaków, określonych w art. 50 i art. 53. Ponadto w ust. 2 ww. artykułu zawarto katalog kar grzywny dotyczących armatora (lub osoby działającej w jego imieniu), który uniemożliwia rybakowi zapoznanie się z treścią rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem, nie

informuje rybaka o warunkach rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem, nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia związanego z pracą na statku rybakowi albo uprawnionym członkom rodziny, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia bezpodstawnie obniża lub dokonuje bezpodstawnych potrąceń, albo nie udziela przysługującego rybakowi urlopu wypoczynkowego lub bezpodstawnie obniża wymiar tego urlopu.

Kara grzywny, zgodnie z art. 64, obejmuje również działania związane z niedokonaniem we właściwym czasie repatriacji, niezapewnieniem, aby stanowiska pracy, maszyny, instalacje i urządzenia na statku rybackim zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia rybaków oraz innych osób znajdujących się na statku, niezapewnieniem rybakowi bezpłatnego wyżywienia i wody przeznaczonej do spożycia, niezapewnieniem rybakowi bezpłatnych środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego zabezpieczających przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy na morzu, niezapewnieniem rybakowi dostępu do opieki medycznej, niezapewnieniem, aby w składzie załogi statku rybackiego znajdował się co najmniej jeden rybak przeszkolony w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym.

Zgodnie z art. 65, w zakresie sankcji określonych w art. 58 oraz art. 59, zastosowanie mają odpowiednie przepisy ustawy o obszarach morskich. W pozostałym zakresie, tj. orzekania w sprawach o czyny, o których mowa w art. 60–64, stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2019 r. poz.1120 i 1123).

W rozdziale 12 wprowadza się konieczne zmiany wynikowe w obowiązujących przepisach:

- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o bezpieczeństwie morskim,
- ustawy o pracy na morzu,
- ustawy – Prawo oświatowe.

W art. 66 proponuje się zmianę w art. 22a ust. 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, z późn. zm.). W celu zachowania spójności nadzoru ministra właściwego ds. rybołówstwa nad szkołami kształcącymi w zawodach podstawowych dla rybołówstwa, w przepisie tym proponuje się, by programy nauczania do zawodów podstawowych dla rybołówstwa mogły być dopuszczone do użytku w danej szkole wyłącznie

po uzyskaniu pozytywnej opinii w zakresie zgodności z postanowieniami konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykształcenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht.

W celu nienarażania armatorów statków rybackich na dodatkowe koszty wynikające z konieczności dostosowania już eksploatowanych jednostek do wymogów Konwencji nr 188, w art. 67 proponuje się zmianę ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181, z późn. zm.). Zmiana ta przewiduje dodanie nowego ustępu w art. 11. Projektowany przepis zwalnia statki rybackie o długości o najmniej 24 m oraz statki rybackie zbudowane przed dniem 15 listopada 2019 r., których budowa, stałe urządzenia i wyposażenie zapewniają bezpieczne uprawianie żeglugi, ochronę środowiska morskiego oraz bezpieczeństwo życia i zdrowia osób na nim przebywających, z uwzględnieniem wymagań umów międzynarodowych, zgodnie z art. 12 ustawy o bezpieczeństwie morskim, z obowiązku spełnienia wymagań Konwencji nr 188 w zakresie warunków zakwaterowania i zaplecza rekreacyjnego.

W art. 68, przede wszystkim w celu zachowania spójności między projektem a ustawą o pracy na morzu, proponuje się zmiany do przedmiotowej ustawy. W art. 68 pkt 2 proponuje się zmianę definicji praktykanta w brzmieniu analogicznym do brzmienia zaproponowanego w projekcie. Tym samym rozszerza się aktualny zakres definicji, dopuszczając, by praktykantami byli nie tylko uczniowie, kandydaci lub studenci morskich jednostek edukacyjnych, ale także osoby uczęszczające do innych jednostek dydaktycznych, które odbywają praktykę zawodową na statku armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem. W punkcie tym proponuje się również zmianę definicji statku niekonwencyjnego, polegającą na usunięciu statku rybackiego z zakresu tej definicji.

W związku z wprowadzeniem w projekcie ustawy wymogu rejestracji i wydawania świadectw zdrowia przez uprawnionych lekarzy w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS), w celu zastosowania spójnego podejścia w zakresie wydawania świadectw zdrowia marynarzom, zaproponowano odpowiednią zmianę do ustawy o pracy na morzu, która znalazła się w art. 68 pkt 4 i 5 ustawy.

Dodatkowo projektowana zmiana do ustawy o pracy na morzu w art. 68 pkt 6 wskazuje, że jeżeli pomimo pozytywnych wyników inspekcji odnowieniowej nowy certyfikat nie może zostać dostarczony na statek przed upływem ważności certyfikatu, organ inspekcyjny

może przedłużyć ważność certyfikatu na okres nieprzekraczający 5 miesięcy. Rozwiązanie to wynika z Poprawek do Konwencji o pracy na morzu z 2006 r., przyjętych przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 9 czerwca 2016 r. (Dz. U. poz. 2041), wprowadzających zmiany Prawidła 5.1 oraz załącznika A5-II do Kodeksu Konwencji MLC (które zostały ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską w 2018 r.). Poprawki z 2016 r., a w konsekwencji zmiana ustawy o pracy na morzu w przedmiotowym zakresie dotyczą kwestii technicznej, polegającej na dostosowaniu zasad inspekcji statków w zakresie Konwencji MLC, do zasad przewidzianych w innych morskich konwencjach międzynarodowych.

Ponadto w art. 68 pkt 7 lit. b proponuje się dodanie nowego ust. 5 w art. 100 ustawy o pracy na morzu. Zmiana ta wychodzi naprzeciw oczekiwaniom armatorów małych pilotówek i holowników operujących na wodach portowych w krótkich okresach zatrudnienia, gdzie nie ma możliwości zapewnienia wszystkich wymogów ustawy o pracy na morzu. Zmiana ta pozwoli dostosować przepisy ustawy o pracy na morzu do realiów i specyfiki użytkowania statków pilotowych, cumowniczych i holowniczych.

W art. 69 proponuje się zmiany ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148 i 1078). Zmiany te odnoszą się do szkolnictwa morskiego, a dokładniej szkół prowadzących kształcenie rybaków w zawodzie, gdzie podstawa programowa przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht, i mają za zadanie podniesienie poziomu kształcenia oraz jego efektywności. Zmiany te, obok zapewnienia nadzoru pedagogicznego ministra właściwego do spraw . rybołówstwa nad realizacją w procesie kształcenia w tych szkołach wymagań konwencyjnych, przewidują rezygnację z dotychczasowego wymogu posiadania świadectwa zdrowia przez kandydatów i uczniów przedmiotowych szkół oraz jego zastąpienie morskim świadectwem zdrowia, wydawanym na podstawie ustawy o pracy na morzu. Propozycja ta jest konsekwencją zmian wprowadzonych w ustawie – Prawo oświatowe, gdzie dla szkół morskich, prowadzących kształcenie w zawodzie, gdzie podstawa programowa przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami Konwencji STCW, zrezygnowano z wymogu posiadania ogólnego świadectwa zdrowia na rzecz morskiego świadectwa zdrowia.

Rozdział 13 określa przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 70 ust. 1 stanowi, że marynarze pracujący na statkach rybackich, w rozumieniu przepisów ustawy o pracy na morzu, stają się rybakami w rozumieniu niniejszej ustawy. Zgodnie z art. 70 ust. 2 praktykanci odbywający praktykę na statkach rybackich, w rozumieniu przepisów ustawy o pracy na morzu, stają się praktykantami w rozumieniu niniejszej ustawy. By nie obciążać rybaków do wymiany dotychczas posiadanych świadectw zdrowia i nie obciążać ich dodatkowymi kosztami badań, art. 70 ust. 3 przewiduje, że świadectwa zdrowia wydane marynarzom pracujących na statkach rybackich oraz kandydatom do szkół ponadpodstawowych i uczniom szkół ponadgimnazjalnych odbywającym praktykę na statkach rybackich przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez czas, na który zostały wydane. Art. 70 ust. 4 stanowi, że do postępowań o wydanie świadectwa zdrowia rybakom lub praktykantom odbywającym praktyki na statkach rybackich wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy. Przepis ten wskazuje, że również uczniom dotychczasowych (wygaszanych) szkół ponadgimnazjalnych, którzy kształceni są zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht, świadectwa zdrowia mają być dla nich wydawane na zasadach analogicznych, jak dla uczniów szkół ponadpodstawowych, kształconych zgodnie z wymogami przywołanych konwencji.

Art. 71 przewiduje, że marynarskie umowy o pracę zawarte, zgodnie z wymogami ustawy o pracy na morzu, z marynarzami pracującymi na statkach rybackich stają się rybackimi umowami o pracę w rozumieniu niniejszego projektu ustawy. Ponieważ zmianom ulegają okresy wypowiedzenia marynarskich umów o pracę, przekształconych w rybackie umowy o pracę zgodnie z projektem, przewiduje się ponadto, że do tych umów, które na dzień wejścia w życie projektowanych przepisów jeszcze się nie zakończyły, stosuje się okresy wypowiedzenia przewidziane w projekcie, a wynikające z Kodeksu pracy.

Art. 72 stanowi, że umowy zawarte, na podstawie ustawy o pracy na morzu, między szkołą lub uczelnią a armatorem, dotyczące praktykantów odbywających praktyki na statkach rybackich, przekształcają się w umowy zawarte między szkołą lub uczelnią a armatorem w celu odbycia praktyki zawodowej przez praktykanta w rozumieniu projektu ustawy.

W art. 73 stanowi się, że rybacy, którzy do dnia wejścia w życie projektowanych przepisów wykonywali pracę w godzinach nadliczbowych otrzymają świadczenia wynikające z przepisów dotychczasowych.

Natomiast art. 74 stanowi, że listy załogi wystawione na statku rybackim zgodnie z ustawą o pracy na morzu przekształcają się w listy załogi statku rybackiego, wystawione zgodnie projektem ustawy.

W art. 75 przewiduje się, że w sytuacji, gdy koszty leczenia rybaka w przypadku jego choroby lub uszkodzenia ciała ponosi armator statku rybackiego, a leczenie rozpoczęło się przed wejściem w życie przepisów projektowanej ustawy, stosować należy nowe przepisy, jako bardziej korzystne z punktu widzenia poszkodowanego rybaka. Zgodnie z dotychczas stosującą się do rybaków ustawą o pracy na morzu, okres ponoszenia kosztów przez armatora w przypadku uszkodzenia ciała lub choroby ograniczony był do 16 tygodni, co wynikało z prawa UE. W przypadku rybaków (w dyrektywie 2017/159) takiego ograniczenia czasowego nie ma. Zasadne wydaje się więc, by leczenie rozpoczęte przed wejściem w życie projektowanej ustawy mogło być finansowane przez armatora statku rybackiego na zasadach określonych w projektowanej ustawie.

Art. 76 przewiduje, że każdy statek rybacki, który przebywa w morzu dłużej niż 3 dni oraz ma powyżej 24 m lub uprawia żeglugę międzynarodową, powinien uzyskać Rybacki Certyfikat Pracy w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie projektu ustawy.

Natomiast art. 77 stanowi, że uczniowie dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach podstawowych dla żeglugi morskiej mają możliwość odbywania praktyk na statkach rybackich, a ponadto mają prawo do wniesienia odwołania od wydanego im świadectwa zdrowia.

Art. 78 stanowi, że do naruszeń regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez członków załogi tego, jakie miały miejsce do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, czyli przepisy ustawy o pracy na morzu.

Natomiast art. 79 stanowi, że rybacy, czyli wszystkie osoby pracujące na statku rybackim, bez względu to, czy pracują bezpośrednio przy połowie ryb, czy też zajmują się obsługą siłowni statku rybackiego, po spełnieniu wymogów określonych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, nabywają prawo do emerytury pomostowej. Prawo do ubiegania się o emeryturę pomostową przysługuje również marynarzom, którzy pracowali na statkach rybackich w rozumieniu przepisów dotyczących pracy na morzu, jak również osób zatrudnionych na statkach rybackich zgodnie z przepisami dotyczącymi pracy na morskich statkach handlowych.

Art. 80 stanowi, że rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych oraz wzoru karty zdrowia dla marynarza na statku morskim (Dz. U. poz. 2106) zachowuje moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego upoważnienia ustawowego, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 81 przewiduje się, że w latach 2019–2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym projektowanej ustawy wyniesie 2,606 mln zł, przy czym w roku 2019 nie przewiduje się wydatków. Wydatki w 2020 r. poniesione zostaną w związku z modernizacją systemu PHISC oraz zatrudnieniem w urzędach morskich dodatkowych inspektorów, którzy będą zajmowali się inspekcjami statków rybackich. W latach 2021–28 ponoszone będą wydatki związane z wynagrodzeniem inspektorów.

Art. 82 przewiduje, że ustawa wejdzie w życie z dniem 15 listopada 2019 r. Zgodnie bowiem z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2017/159, państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania dyrektywy w dniu 15 listopada 2019 r. Wyjątek stanowią art. 4 ust. 2 i art. 68 pkt 4 i 5, które wejdą w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia. Należy wskazać, że dwuletni okres to czas niezbędny na zaktualizowanie systemu kontrolno-informacyjnego dla portów polskich i wprowadzenie wymogu rejestrowania i wydawania świadectw zdrowia przez uprawnionych lekarzy w tym systemie.

W związku z art. 66–68 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292) należy zaznaczyć, że projektowana ustawa, nakładając nowe obowiązki na armatorów statków rybackich, będzie miała wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Projektowana ustawa wprowadza wymóg posiadania Rybackiego Certyfikatu Pracy przez statki rybackie o długości powyżej 24 m lub uprawiające żeglugę międzynarodową, bez względu na długość, nakładając tym samym na armatorów obowiązek poddawania jednostek pływających cyklicznym audytom administracji morskiej.

Projektowana ustawa nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii,

dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projektowana ustawa została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Stosowanie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projektowana ustawa została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Ustawa o pracy na statkach rybackich</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Paweł Krężel Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Morskiej Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej tel. 22 583 85 70; e-mail: sekretariatDGM@mgm.gov.pl</p> <p>Agnieszka Piotrowska-Łaga Departament Gospodarki Morskiej Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej tel. 22 583 86 50, e-mail: agnieszka.piotrowska-laga@mgm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia Projekt z dnia 24 czerwca 2019 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12)</p> <p>Nr w Wykazie prac UC109</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Aktualnie kwestie warunków pracy i życia na statkach morskich, w tym na statkach rybackich, reguluje ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r., poz. 616, z późn.zm.). Przepisy te w sposób nieadekwatny i mało efektywny (mimo wyłączeń stosowania niektórych przepisów) chronią prawa i interesy rybaków oraz regulują stosunki pracy. Problem ten wielokrotnie podkreślany był przez partnerów społecznych.

Ponadto wdrożenia wymagają międzynarodowe normy w zakresie stosunków pracy na statkach rybackich, określone w Konwencji nr 188 dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa, przyjętej dnia 14 czerwca 2007 r. przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie. Konwencja ta transponowana została do prawa Unii Europejskiej dyrektywą Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającą Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12). Dyrektywa ta weszła w życie z dniem 16 listopada 2017 r. Powinna zostać wdrożona do krajowego porządku prawnego z dniem 15 listopada 2019 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, rekomendowanym rozwiązaniem problemu jest przede wszystkim kompleksowe uregulowanie w odrębnym akcie prawnym kwestii związanych z życiem i pracą na statkach rybackich, jak również z uprawnieniami rybaków oraz obowiązkami armatorów statków rybackich wobec pracujących na nich rybaków.

Kolejnym rozwiązaniem jest dostosowanie wymogów odnośnie pracy, życia i ochrony zdrowia rybaków do norm międzynarodowych, określonych w Konwencji nr 188 oraz dyrektywie 2017/159.

Dodatkowo w projekcie przewiduje się zmianę ustawy o pracy na morzu, ustawy o bezpieczeństwie morskim, ustawy o systemie oświaty oraz ustawy – Prawo oświatowe, stanowiące konsekwencję wejścia w życie ustawy o pracy na statkach rybackich.

W projekcie ustawy proponuje się regulację wymagań dla rybaków do pracy na statku rybackim, warunków zatrudnienia i życia na statku rybackim, zagadnień ochrony zdrowia oraz kwestii opieki medycznej rybaków. Aktualnie kwestie te bardzo ogólnie uregulowane są w ustawie o pracy na morzu.

Wdrożenie do prawa krajowego postanowień dyrektywy 2017/159 ma na celu poprawę warunków pracy i życia rybaków oraz zapewnienie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników sektora rybołówstwa morskiego, pracujących na statkach rybackich pływających pod polską banderą.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dyrektywa 2017/159 będzie stosowana od dnia 15 listopada 2019 r. Zatem aktualnie brak jest materiału porównawczego w zakresie jej implementacji do krajowego porządku prawnego innych państw członkowskich.

Natomiast Konwencja nr 188 do tej pory została ratyfikowana przez trzy państwa członkowskie (Łotwa, Francja, Estonia), z których każde jest w trakcie dostosowania wymogów krajowych w zakresie warunków zatrudnienia i życia na statku rybackim do postanowień dyrektywy 2017/159. Zatem również w tym przypadku brak jest danych do wskazania

rozwiązań przyjętych w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rybacy zatrudnieni na statkach rybackich o polskiej przynależności	ok. 5400	Urzędy morskie	Poprawa warunków pracy i życia na statku rybackim, podniesienie poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa
Armatorzy statków rybackich	834 statki (w tym 785 statków o długości poniżej 24 m i 49 o długości powyżej 24 m)	Rejestr MG MiŻŚ	Konieczność dostosowania warunków życia i pracy rybaków do nowych wymogów
Dyrektorzy urzędów morskich	3	Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. poz. 438)	Przeprowadzanie inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statkach rybackich zgodnie z nowymi wymaganiami. Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie – dostosowanie systemu PHICS do rejestracji świadectw zdrowia przez uprawnionych lekarzy.
Powiatowe urzędy pracy	340 powiatowych urzędów pracy	dane MR PiPS	Informowanie osób zainteresowanych podjęciem pracy na statku o agencjach zatrudnienia, które posiadają dokument uprawniający do kierowania marynarzy do pracy na statkach morskich wydany przez właściwego dyrektora urzędu morskiego oraz o możliwości skorzystania z usług tych agencji. Projekt ustawy nie przewiduje dodatkowych obciążeń dla powiatowych urzędów pracy.
Państwowa Inspekcja Pracy	1	Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251)	Uwzględnienie przy inspekcjach BHP nowych wymogów obowiązujących statki rybackie
Lekarze uprawnieni do wydawania świadectw zdrowia	ok. 700	wojewódzkie ośrodki medycyny pracy, właściwe dla miejsca zamieszkania lekarza	Wydawanie i rejestracja świadectw zdrowia w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS)
Skarb Państwa	1	–	Potencjalne ryzyko ponoszenia kosztów repatriacji rybaków i dochodzenia ich zwrotu od armatorów. Mając jednak na uwadze dotychczasowe doświadczenia oraz fakt, że pod polską banderą zarejestrowane są głównie małe statki rybackie, uprawiające przede wszystkim żeglugę bliskiego zasięgu, nie przewiduje się konieczności ponoszenia kosztów repatriacji

			<p>przez Skarb Państwa. Niemniej jednak obowiązek przewidzenia w prawie krajowym takiej możliwości wynika z Konwencji nr 188 oraz prawa UE.</p> <p>W przypadku ewentualnego wystąpienia przedmiotowych kosztów zostaną one sfinansowane w ramach środków planowanych w ustawie budżetowej dla części 21 – Gospodarka morską, bez konieczności ubiegania się o dodatkowe środki na ten cel.</p>
--	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projektowana ustawa została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Stosowanie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projektowana ustawa została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych. W trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Dodatkowo projekt ustawy został przekazany do konsultacji z organizacjami pracowników (reprezentatywne organizacje związkowe), pracodawców (reprezentatywne organizacje pracodawców oraz pracodawcy niezrzeszeni). Projekt został również przekazany do opinii Rady Dialogu Społecznego.

Ponadto projekt otrzymały w ramach konsultacji następujące podmioty:

- 1) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 2) Federacja Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków;
- 3) Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”;
- 4) Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy;
- 5) Związek Zawodowy Kapitanów i Oficerów;
- 6) Związek Zawodowy Marynarzy i Rybaków Kontraktowych;
- 7) Związek Armatorów Polskich;
- 8) Żegluga Gdańska Sp. z o.o.;
- 9) Związek Agentów i Przedstawicieli Żeglugowych (APMAR);
- 10) Polski Związek Zarządców Statków;
- 11) Krajowa Izba Gospodarki Morskiej;
- 12) Północnoatlantycka Organizacja Producentów sp. z o. o.;
- 13) Zrzeszenie Rybaków Morskich – Organizacja Producentów;
- 14) Darłowska Grupa Producentów Ryb i Armatorów Łodzi Rybackich Sp. z o. o.;
- 15) Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków.

Konsultacje prowadzone były w dniach 12 lipca–11 sierpnia 2018 r.

Uwagi zgłosili: Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy, Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”, Federacja Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków, Konfederacja Lewiatan, Szkuner, Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o., Organizacja Rybaków Łódzianych – Producentów Rybnych, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka, Północnoatlantycka Organizacja Producentów sp. z o. o., Przedsiębiorstwo Usług Morskich "UNIPIL" Sp. z o.o. Uwagi o charakterze porządkującym i inne zasadne uwzględniono, natomiast uwagi wykraczające poza zakres regulacji projektu lub niezgodnie z dyrektywą 2017/159 lub Konwencją nr 188 odrzucono. Przyczyny nieuwzględnienia uwag wyjaśniono na spotkaniu roboczym z zainteresowanymi podmiotami.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,000	0,123	0,000	0,000	0,061	0,000	0,123	0,000	0,000	0,061	0,000	0,368
budżet państwa	0,000	0,123	0,000	0,000	0,061	0,000	0,123	0,000	0,000	0,061	0,000	0,368
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Wydatki ogółem	0,000	0,734	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	2,840
budżet państwa	0,000	0,734	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	0,234	2,840
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Saldo ogółem	0,000	-0,612	-0,234	-0,234	-0,173	-0,234	-0,112	-0,234	-0,234	-0,173	-0,234	-2,473
budżet państwa	0,000	-0,612	-0,234	-0,234	-0,173	-0,234	-0,112	-0,234	-0,234	-0,173	-0,234	-2,473
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Źródła finansowania	Skutki finansowe projektowanej regulacji będą ponoszone w ramach limitu wydatków, określonego corocznie w ustawie budżetowej w ramach części 21 – Gospodarka morską, bez konieczności wyasygnowania środków ponad limit dysponenta
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p><u>Dodatkowe obowiązki inspekcyjne dyrektorów urzędów morskich</u></p> <p>W aktualnym stanie prawnym inspekcje warunków pracy i życia przeprowadzane zgodnie z ustawą o pracy na morzu, nie dotyczą statków rybackich. Statki rybackie zgodnie z przedmiotową ustawą uznawane są za statki niekonwencyjne, do których wymagania ustawy stosują się w ograniczonym zakresie. Statki niekonwencyjne nie są obowiązane do posiadania Morskiego Certyfikatu Pracy. Mogą natomiast go mieć, o ile armator o niego wystąpi. Z dotychczasowej praktyki wynika, że armatorzy statków rybackich, ze względu na duże koszty dostosowania swoich jednostek do wymagań ww. ustawy, nie występowali o Morski Certyfikat Pracy.</p> <p>Projektowana ustawa, dostosowując prawo krajowe do dyrektywy Rady (UE) 2017/159 oraz Konwencji nr 188, przewiduje zmianę w tym zakresie, nakładając na statki rybackie o długości powyżej 24 m lub uprawiające żeglugę 200 Mm od brzegu oraz przebywające w morzu przez dłużej niż trzy dni, obowiązek posiadania Rybackiego Certyfikatu Pracy. Wiązać się to będzie z nałożeniem nowych obowiązków w zakresie inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statkach rybackich na dyrektorów urzędów morskich. W związku z nowymi obowiązkami inspekcyjnymi na tego typu jednostkach, biorąc pod uwagę liczbę jednostek, które podlegać będą kontroli, zajdzie konieczność utworzenia dodatkowych stanowisk pracy – po jednym w Urzędzie Morskim w Gdyni, Urzędzie Morskim w Słupsku i Urzędzie Morskim w Szczecinie. Utworzenie dodatkowych stanowisk, biorąc pod uwagę liczbę jednostek, które będą podlegać inspekcji, oraz w związku z dużym obciążeniem obowiązkami inspektorów aktualnie wykonujących inspekcje na podstawie ustawy o pracy na morzu, jest niezbędne z punktu widzenia należytego wywiązywania się ze zobowiązań nałożonych Konwencją nr 188.</p> <p>Szacunkowy koszt utworzenia i utrzymania ww. stanowisk pracy kształtuje się następująco. Wynagrodzenie 3 pracowników – 234 000,00 zł rocznie.</p> <p>Przyjęto bowiem, że dla zapewnienia realizacji nowych obowiązków inspekcyjnych, szacunkowo, koszt utworzenia 1 etatu w urzędzie morskim w skali miesiąca wyniesie 6 500, 00 zł, a w skali roku wyniesie 78 000 zł. Kwota ta została wyliczona na podstawie rozszacowania dotyczącego wynagrodzeń pracowników w gospodarce morskiej, z uwzględnieniem specjalistycznych wymagań, jakie powinni spełniać inspektorzy, w tym konieczności posiadania wyższego wykształcenia, dyplomów potwierdzających posiadanie kwalifikacji morskich oraz doświadczenia w pracy na statkach morskich.</p> <p>W związku z tym, mając na uwadze, że etaty zostałyby utworzone wraz z początkiem 2020 r.,</p>

należy przyjąć, że koszty byłyby następujące:
 $6\ 500 * 12 * 3 \text{ etaty} = 234\ 000,00$
 Co oznaczałoby, że suma kosztów związanych z utworzeniem nowych etatów w 2020 r. wyniosłaby 234 000,00 zł.

Dla następnych lat przyjęto:
 $78\ 000 \text{ zł} * 3 \text{ etaty} = 234\ 000,00 \text{ zł (rocznie)}$

Ponadto w zakresie proponowanej zmiany dotyczącej rejestracji i wydawania świadectw zdrowia dla marynarzy i rybaków w systemie kontrolno-informacyjnego dla portów polskich (PHICS), niezbędna będzie modernizacja tego systemu. Szacowany koszt takiej modernizacji wyniesie 500 000,00 zł.

Oplaty za przeprowadzenie przez urzędy morskie inspekcji i wydanie certyfikatów dla statków

Biorąc pod uwagę liczbę 49 statków (pkt 3 OSR), które na mocy Konwencji nr 188, zobligowane będą posiadać Rybacki Certyfikat Pracy, wpływy z opłat za przeprowadzenie inspekcji oraz wydanie przedmiotowych certyfikatów wyniosą ok. 122 500 zł. Zaznaczyć jednak należy, że obowiązek posiadania Rybackiego Certyfikatu Pracy dotyczy jednostek przebywających w morzu przez okres dłuższy niż 3 dni i o długości powyżej 24 m. Część armatorów może zatem, biorąc pod uwagę odbywanie krótszych podróży, nie wystąpić o wydanie certyfikatów.

Certyfikaty wydawane będą na 5 lat. Statki je posiadające będą podlegać również inspekcji pośredniej – przeprowadzanej w celu potwierdzenia ważności certyfikatu między drugą i trzecią datą rocznicową. Koszt przeprowadzenia takiej inspekcji wynosi 50% opłaty standardowej, a więc łącznie ok. 61 250 zł.

Wysokości opłat określone zostały po konsultacji z urzędami morskimi i pokrywają one koszty przeprowadzenia inspekcji i wydania dokumentów.

Prognozowane wpływy z opłat przedstawiają się zatem następująco (mając na uwadze okresy ich ważności oraz datę wejścia regulacji w życie):

2019 r. – 0,
 2020 r. – ok. 122 500,00 zł,
 2021 r. – ok. 0 zł,
 2022 r. – ok. 0 zł,
 2023 r. – ok. 61 250,00zł,
 2024 r. – ok. 0 zł,
 2025 r. – ok. 122 500,00 zł,
 2026 r. – ok. 0 zł,
 2027 r. – ok. 0 zł,
 2028 r. – ok. 61 250,00 zł,
 2029 r. – ok. 0 zł.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0,123	0	0	0,061	0,061	0,368
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Armatorzy – dzięki poprawie warunków bytowych, utrzymanie zatrudnienia sprawdzonych pracowników na dotychczasowych stanowiskach						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Załogi statków rybackich – poprawa warunków życia i pracy na statku rybackim, w tym zapewnienie ochrony zdrowia i poprawy bezpieczeństwa na statku Lekarze – zmiana trybu wydawania morskich świadectw zdrowia (zastąpienie dokumentów wypisywanych odręcznie dokumentami wystawianymi za pośrednictwem systemu informatycznego)						
	niepełnosprawni i osoby starsze	Brak wpływu.						

Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p><u>Wpływ na rybaków</u> Poprawa warunków pracy i życia na statku rybackim przejawiać się będzie m.in. w rybackich umowach o pracę, w których znaleźć się mają informacje istotne z punktu widzenia rybaka. Ponadto w projekcie precyzyjnie określono zasady repatriacji, zatem przebywający w zagranicznym porcie rybak nie pozostanie bez pomocy i wsparcia. Projekt określa również zasady wyznaczania czasu odpoczynku na statku rybackim, w przypadku naruszenia których rybakowi przysługuje równoważny czas wypoczynku. W projekcie uregulowano także zasady ponoszenia kosztów leczenia tak w polskich portach, jak i za granicą, wskazując przypadki, w których armator obowiązany jest zapłacić za leczenie, a kiedy samodzielnie koszty musi ponieść rybak. Wskazano również, że na statku rybackim powinno znajdować się odpowiednie zaplecze i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej. Natomiast jeżeli chodzi o pośrednictwo pracy dla rybaków – wpływ regulacji nie będzie tu odczuwalny. Powiatowe urzędy pracy i agencje pracy już obecnie świadczą na rzecz rybaków usługi w tym zakresie.</p> <p><u>Wpływ na lekarzy:</u> Lekarze uprawnieni do wydawania świadectw zdrowia marynarzom i rybakom w związku z obowiązkiem wydawania przedmiotowych dokumentów przez system PHICS będą obowiązani do posiadania komputera z dostępem do internetu i drukarką. Wskazać jednak należy, że obecnie komputer znajduje się w zdecydowanej większości gabinetów lekarskich – w związku z obowiązkiem wystawiania elektronicznych zwolnień lekarskich, zatem w tym zakresie regulacja nie wpłynie na tę grupę. Przez przeglądarkę internetową lekarze będą logowali się za pomocą spersonalizowanego loginu i hasła do systemu PHICS, za pomocą którego wydawane (drukowane) będą świadectwa zdrowia. Przewiduje się, że przed rozpoczęciem korzystania z systemu PHICS lekarze odbędą krótkie szkolenie z funkcjonalności systemu.</p> <p><u>Wpływ na armatorów:</u> Armatorzy, w związku z koniecznością dostosowania warunków życia i pracy rybaków do nowych wymogów tak, by móc uzyskać Rybacki Certyfikat Pracy (wymagany Konwencją nr 188), zobowiązani będą przede wszystkim do odpowiedniego rozplanowania pomieszczeń mieszkalnych załogi i pomieszczeń, z których załoga korzysta (mesa, przestrzeń przeznaczona na wypoczynek, miejsce, w którym zapewnić można pomoc i opiekę medyczną). Zaznaczyć jednak należy, że wymóg posiadania Rybackiego Certyfikatu Pracy odnosi się do statków o długości powyżej 24 m, przebywających w morzu przez okres dłuższy niż 3 dni. Aktualnie eksploatowane statki rybackie o długości 24 m w zdecydowanej większości spełniają wymagania Konwencji nr 188, zatem armatorzy nie poniosą dodatkowych kosztów związanych z koniecznością dostosowania do nowych wymogów. Ponadto projekt zwalnia już eksploatowane statki w konieczności spełnienia wymagań technicznych. Wskazać należy, że kosztów takich nie poniosą również armatorzy jednostek nowobudowanych, gdyż ewentualne konieczne zmiany będą mogły być naniesione jeszcze na etapie projektu. Natomiast armatorzy jednostek o długości do 24 m zwolnią się z obowiązku posiadania Rybackiego Certyfikatu Pracy, zatem na tę grupę wpływ regulacji będzie nieodczuwalny. Tym niemniej wskazać dodatkowo należy, że armatorzy statków o długości powyżej 24 m zobowiązani będą cyklicznie ponosić koszty związane z inspekcjami i wydawaniem Rybackiego Certyfikatu Pracy.</p>

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: morskie świadectwo zdrowia wystawiane poprzez system informatyczny

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Zwiększeniu ulegnie liczba dokumentów, jakie obowiązani będą posiadać armatorzy – na skutek wprowadzenia wymogu posiadania przez statki rybackie przebywające w morzu przez okres dłuższy niż 3 dni i o długości powyżej 24 m lub uprawiające żeglugę międzynarodową, Rybackiego Certyfikatu Pracy, co wiąże się równocześnie z obowiązkami armatora do zgłaszania statków do inspekcji. Wymóg posiadania certyfikatu wynika z Konwencji nr 188 dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa.

Zmieni się tryb wydawania świadectw zdrowia dla marynarzy i rybaków – dokumenty wypisywane odręcznie przez lekarzy zastąpią dokumenty wystawiane za pomocą systemu PHICS.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane przepisy mają pozytywnie wpłynąć na rynek pracy. Przyczynią się do podniesienia jakości warunków pracy i życia rybaków na statkach rybackich.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 15 listopada 2019 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 2 i art. 68 pkt 4 i 5, które wejdą w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów wejścia w życie projektu odnośnie inspekcji warunków życia i pracy rybaków na statkach rybackich będzie następować podczas sporządzania corocznego sprawozdania z działań urzędów morskich.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

RAPORT Z KONSULTACJI

Projekt ustawy o pracy na statkach rybackich

OBSZAR PROPONOWANYCH ZMIAN	ZGŁASZAJĄCY	PROPOZYCJA ZMIANY	STANOWISKO MGMIŻŚ
Art. 2 pkt 8	Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy, Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”, Federacja Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków	<p>Naszym zdaniem definicja rybaka powinna ona być zgodna z zapisem konwencji, dlatego proponujemy brzmienie jak niżej:</p> <p>Rybak - oznacza każdą osobę zatrudnioną lub zaangażowaną w jakimkolwiek charakterze lub wykonującą swój zawód na statku rybackim, łącznie z osobami pracującymi na statku, które są opłacane na zasadzie udziału w połowach, z wyłączeniem pilotów morskich, personelu marynarki wojennej, innych osób zatrudnionych w stałych służbach państwowych, osób, które co do zasady wykonują stałą pracę na łodzi oraz obserwatorów rybołówstwa.</p> <p>Naszym zdaniem tak wyrażona definicja obejmuje wszystkich tych, którzy faktycznie stanowią załogę statku rybackiego. Mieści ona także właściciela takiego statku, jeśli jest on na tym statku zaokrętowany.</p>	<p>Proponowane brzmienie definicji zostało odrzucone na wczesnym etapie prac nad projektem przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Zdaniem MRPiPS nie byłoby zrozumiałe, jaką formę miałby przybierać stosunek pracy na statku rybackim – czy rybackiej umowy o pracę, czy innej – którą również trzeba by było dookreślić w projekcie.</p> <p>Tym niemniej, definicja rybaka w projekcie została zmodyfikowana tak, by zakresem objąć wszystkie osoby pracujące na statku rybackim.</p>
Emerytura pomostowa	Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy, Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”, Federacja Związków Zawodowych	<p>Strona związkowa podtrzymuje i ponawia wnioski o zawarcie w omawianej ustawie rozwiązania rozstrzygniętych już spraw nabycia uprawnień do emerytury pomostowej. Już w chwili obecnej istnieje rzesza rybaków, których sprawy zostały rozstrzygnięte przez ZUS oraz sądy pracy i ubezpieczeń społecznych negatywnie, tzn. którym odmówiono prawa do emerytury pomostowej właśnie z powołaniem się na to, że dane stanowisko nie było stanowiskiem na pokładzie statku rybackiego. Zapewne też sporo takich decyzji orzeczeń zapadnie jeszcze do czasu wejścia w życie nowej regulacji proponowanej w projekcie ustawy.</p> <p>Naszym zdaniem wejście w życie nowej regulacji nie jest wystarczającą przesłanką do tego by rybacy, których sprawy emerytur zostały już ostatecznie lub prawomocnie rozstrzygnięte mogli składać ponownie nowe wnioski emerytalne, a tym samym, by ich</p>	Uwaga uwzględniona

RAPORT Z KONSULTACJI

	Zawodowych Marynarzy i Rybaków	<p>sprawy mogły być ponownie merytorycznie rozstrzygane.</p> <p>Wobec tego wnioskujemy o to, by w projekcie ustawy, w przepisach przejściowych znalazła się regulacja, która wprost przesądzałaby, że sprawy emerytur pomostowych rybaków już rozstrzygnięte dla nich negatywnie w oparciu o dotychczasowe przepisy, mogłyby być rozstrzygane ponownie w oparciu o nową regulację prawną.</p> <p>Sądzimy, że powyższy wniosek jest w pełni uzasadniony. Nie ma przecież wątpliwości, że członkowie załogi statku rybackiego wykonują pracę w tym samym i w takim samym środowisku niezależnie od tego, czy stanowią załogę działu pokładowego, maszynowego, czy też przetwórci. Czyli każdy z nich wykonuje prace w szczególnych warunkach i z tego tytułu powinien mieć takie same prawa emerytalne.</p>	
Zgłoszenie rybaka do ZUS	Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy, Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”, Federacja Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków	<p>wnosimy o rozważenie umieszczenia w projektowanej ustawie dodatkowego dla pracodawcy obowiązku związanego z zawarciem umowy o pracę z rybakim. Mianowicie o obowiązek zgłoszenia rybaka do ubezpieczenia społecznego przed dopuszczeniem do pracy.</p>	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>Obowiązek zgłaszania pracownika do ZUS wynika z art. 36 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych</p> <p>W celu pisemnego zgłoszenia pracownika, konieczne jest wypełnienie formularza ZUS ZUA i dostarczenie go do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminie do 7 dni od daty rozpoczęcia pracy przez zatrudnionego. Pracownik zaczyna podlegać ubezpieczeniom społecznym z chwilą nawiązania stosunku pracy.</p>
art. 10 ust. 3 pkt. 5 lit. c, d, e, pkt 6, 7, 8, 10 oraz 11	<i>Konfederacja Lewiatan, Szkunier</i>	<p>Proponujemy, aby wprowadzić możliwość alternatywnego wskazania odpowiednich postanowień przepisów prawa zakładowego, tj. regulaminu pracy, regulaminu wynagradzania lub zakładowego układu zbiorowego pracy, zamiast powtarzania tych postanowień w rybackiej umowie o pracę. Pozwoli to na skrócenie treści umowy oraz</p>	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>Zgodnie z uwagą RCL,</p>

RAPORT Z KONSULTACJI

		uniknięcie powtarzania w niej postanowień regulaminu pracy, regulaminu wynagradzania czy zakładowego zbiorowego układu pracy, tym bardziej, iż pracownik powinien być poinformowany o treści ww. aktów prawa zakładowego.	przywołanie postanowień regulaminu pracy jest zbędne. Możliwość odsyłania w umowie o pracę do źródeł prawa pracy, do których należą także układy zbiorowe, porozumienia zbiorowe, regulaminy i statuty, wynika wprost z Kodeksu pracy, który o odniesieniu do projektu stosuje się odpowiednio.
art. 17 ust. 2	Konfederacja Lewiatan, Szkuner	Proponujemy wprowadzenie możliwości zastąpienia dodatku morskiego tzw. partem, tj. premią, której wysokość jest uzależniona od wartości złowionej ryby. Jest to tym bardziej uzasadnione, iż part funkcjonuje w praktyce i przewidziany jest niejednokrotnie w przepisach prawa zakładowego podmiotów gospodarczych zajmujących się działalnością w zakresie rybołówstwa.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Dodatek morski zastąpiono dodatkiem rybackim, którego wysokość uzależniona jest od wartości złowionej ryby
art. 19 ust. 3	Konfederacja Lewiatan, Szkuner	W zdaniu drugim in fine proponujemy wykreślenie wyrazów „oraz jego przyczyny”. Z uwagi na możliwą dużą rotację członków załóg kutrów rybackich, zwłaszcza w przypadku ich przenoszenia pomiędzy jednostkami, obowiązek wskazywania każdorazowo przyczyny skreślenia rybka z listy załogi wiązać się będzie z nadmierną uciążliwością dla pracodawcy (znaczna część armatorów posiada po kilka jednostek rybackich i wówczas przenoszenie poszczególnych członków załóg pomiędzy jednostkami, z uwagi na urlopy, chorobowe, awarie, planowe remonty kutrów, itp., jest zjawiskiem naturalnym, przy czym odbywa się to bez żadnej szkody dla pracowników, a wręcz jest w ich interesie).	Uwaga uwzględniona
art. 21 ust. 1	Konfederacja Lewiatan, Szkuner	Proponujemy po wyrazach „12 miesięcy” dodanie wyrazów „z zastrzeżeniem ust. 2. Naszym zdaniem, ustęp 2 art. 21 powinien mieć następujące brzmienie: „W okresie prowadzenia połowów lub innej działalności związanej bezpośrednio z rybołówstwem czas pracy na statku rybackim może być przedłużony do 14 godzin na dobę i 72 godzin na tydzień”. Proponowane brzmienie czasu pracy rybaków wynika ze względów wiążących się ze specyfiką pracy rybaków oraz względami praktycznymi. Proponowane brzmienie przepisów art. 21 może spowodować poważne problemy praktyczne dla armatorów, wiążące się z brakiem możliwości prowadzenia działalności połowowej przez kutry	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Jest to propozycja zaostrzenia przepisów w stosunku do wymogów dyrektywy 2017/159. Dyrektywa i przepis w obecnym brzmieniu nie precyzuje, w jakiej sytuacji dopuszczalne jest

RAPORT Z KONSULTACJI

		rybackie.	przedłużenie czasu pracy, pozostawiając to armatorowi.
art. 23 ust. 2	<i>Konfederacja Lewiatan, Szkunier</i>	Proponujemy wykreślenie wyrazów „lub połowu” w tym przepisie. Zmiana ta jest uzasadniona tym, iż wprowadzenie możliwości pracy w nadgodzinach przy połowach spowoduje nadużywanie w praktyce przepisu art. 23 ust. 1 dotyczącego możliwości zlecenia pracy w godzinach nadliczbowych przez kierowników jednostek (szyprów), którzy mogą wpisywać wszystkie godziny pracy przy połowach, jako godziny nadliczbowe.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Art. 11 ust. 7 dyrektywy 2017/159 dopuszcza pracę w godzinach nadliczbowych również w przypadku konieczności zapewnienia bezpieczeństwa połowów. Uwzględnienie uwagi byłoby zaostreniem przepisów dyrektywy.
Uwaga ogólna	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Projekt i przepisy w nim zawarte stoją w sprzeczności z realiami polskiego rybołówstwa, które operuje tylko na Bałtyku, wodach wewnętrznych polski i rejsy połowowe trwają krócej niż 3 dni oraz flota jest jedną z najstarszych pod względem budowy jednostek w UE. Dotychczasowe modernizacje kutrów osiągnęły maksymalny poziom co skutkuje brakiem fizycznych możliwości do przeprowadzenia kolejnych zmian które zakłada projekt ustawy. Co innego nowo budowane jednostki. Z projektu oraz artykułów w nim zawartych wynika że twórcy nie znają kompletnie charakterystyki polskiego rybołówstwa. Większość z przepisów zawartych w projekcie nie dotyczy cech żeglugi po Bałtyku.	Projekt wdraża dyrektywę 2017/159 i Konwencję ILO 188, które stosują się do wszystkich statków rybackich, bez względu na długość, rejon pływania, czy specyfikę połowów. Umożliwiają wyłączenia ze stosowania niektórych przepisów dla statków rybackich o długości mniejszej niż 24 m. ILO 188 dla statków powyżej 24 m, w żegludze międzynarodowej lub pozostających w morzu powyżej 3 dni wymaga wydawania dokumentu potwierdzającego spełnienie wymogów ww. konwencji – certyfikatu tego nie muszą mieć jednostki nie spełniające ww. przesłanek. Projekt ustawy nie może zawęzać się wyłącznie do statków pływających po Bałtyku,

RAPORT Z KONSULTACJI

			a dotyczyć musi wszystkich jednostek rybackich pod polską banderą.
art.1 ust. 1	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	<p>art.1 1. Winien brzmieć:</p> <p>1) Prawa i obowiązki stron stosunku pracy w żegludze bałtyckiej to jest żegludze po Morzu Bałtyckim i innych morzach zamkniętych o podobnych warunkach żeglugowych, a także żeglugę na morzach otwartych do 50 mil morskich od miejsca schronienia i międzynarodowej na statkach rybackich o polskiej przynależności;</p> <p>3) wymagania dotyczące dokumentów związanych z pracą na statkach rybackich w żegludze bałtyckiej i międzynarodowej;</p> <p>4) warunki pracy i socjalne rybaków na statkach rybackich o polskiej przynależności w żegludze bałtyckiej i międzynarodowej;</p>	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>Wyjaśnienie wyżej.</p>
Art. 1 ust. 3	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Do statków rybackich, o których mowa w ust.2 w żegludze bałtyckiej przepisy ustawy stosuje się w zakresie w niej określonym.	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>ILO 188 i dyrektywa 2017/159 umożliwiają wyłącznie stosowania niektórych przepisów dla jednostek poniżej 24 m, nie przewidują wyłączeń ze względu na rejon pływania.</p>
Art. 1 ust. 5	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Do wymagań dotyczących dokumentów związanych z pracą na statkach rybackich, warunków pracy i socjalnych rybaków na statkach o polskiej przynależności w żegludze bałtyckiej i międzynarodowej.	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>W ILO 188 i dyrektywie 2017/159 nie występuje różnicowanie wymagań ze względu na rejon żeglugi.</p>
Art.2. pkt 2	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Długość- zgodnie z rozp. (UE) 2017/1130 z dnia 14 czerwca 2017r	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>Definicja jest zgodna z dyrektywą 2017/159 – bo to ona</p>

RAPORT Z KONSULTACJI

			jest implementowana w tym projekcie
Art.2. pkt 4	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Połowcy komercyjne - połowy ryb lub innych żywych zasobów morza w celach zarobkowych (nie ma statków rybackich przetwórci w polskiej flocie).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Nie należy zawężać definicji, możliwe, że któryś z armatorów będzie chciał podjąć działalność przetwórczą, konieczna wówczas będzie zmiana ustawy, co jest procesem długotrwałym.
Art.2 pkt 5	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Dodać lit „c”-każda inna osoba rozpoczynająca pracę w zawodzie rybaka.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Praktykant to, co do zasady, osoba ucząca się, odbywająca praktykę zawodową niezbędną do uzyskania kwalifikacji. Osoba rozpoczynająca pracę na statku rybackim to rybak.
Art.2 pkt 7	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Rybacka umowa o pracę - umowa o pracę zawarta pomiędzy armatorem a rybakim, regulująca warunki płacy i pracy na statku rybackim.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Propozycja niezgodna z dyrektywą 2017/159.
Art. 2 pkt 10 - 12	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	dodać pkt 10 - rezerwa kadrowa (dejmanka) dodać pkt 11 - rażące naruszenia praw i obowiązków armatora wobec rybaka i odwrotnie (do sprecyzowania). dodać pkt 12 - czas pracy na statku rybackim w żegludze bałtyckiej (do sprecyzowania).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Brak konkretnych propozycji brzmienia definicji i celu ich wprowadzenia. W projekcie proponowane do dopisania definicje nie pojawiają się.
Art. 3.1.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Na statku rybackim może być zatrudniona osoba, która ukończyła 18 lat oraz każda inna osoba rozpoczynająca pracę na statku rybackim w żegludze bałtyckiej.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.

RAPORT Z KONSULTACJI

			Propozycja zawęży zakres stosowania ILO 188 i dyrektywy 2017/159
Art. 4	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Usunąć ust. 10. (Ponieważ jak potraktować pracowników w zastępstwie. Świadczenia zdrowia są własnością rybaka)	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Zgodnie z Kodeksem Pracy, koszty badań lekarskich w celu dopuszczenia do pracy pokrywa pracodawca.
Art. 6 ust. 5 i 6	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Ust. 5. Koszty przeprowadzenia ponownego badania lekarskiego pokrywa podmiot, który wniósł odwołanie. Usunąć ust. 6. (Nie widzimy powodów ponoszenia kosztów badania przez armatora).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Uwaga odrzucona. Byłoby to niesprawiedliwe, gdyby rybak sam pokrywał koszty ponownego badania, przeprowadzonego na skutek jego odwołania, a odwołanie zostałoby rozstrzygnięte na jego korzyść.
Rozdział 3	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Uważamy że należy w całości przerehabilitować i dostosować rozdział do warunków i charakterystyki polskiego rybołówstwa (żegluga bałtycka).	Brak konkretnych propozycji rozwiązań.
Art. 9 ust. 4	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Rybacką umowę o pracę zawiera się na czas nieokreślony, na czas określony, na czas podróży morskiej w zastępstwie w żegludze bałtyckiej.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Propozycja zawęży stosowanie rybackiej umowy o pracę wyłącznie do Bałtyku, nie dopuszczając żeglugi na innych akwenach. Dodatkowo, wprowadza pojęcie pracy w zastępstwie, które jest węższym określeniem, niż proponowana w projekcie umowa na czas

RAPORT Z KONSULTACJI

			podróży morskiej.
Art. 10. ust. 3. Pkt 1	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Dodać adres zamieszkania, zameldowania rybaka, dane kontaktowe nr telefonu i email.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Przepis określa, jakie elementy związane z warunkami życia i pracy na statku rybackim powinny być w rybackiej umowie o pracę. Dane osobowe marynarza nie wchodzą w ten zakres.
Art. 10 ust. 3 pkt 5	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić litery „c” oraz „e”(charakterystyka polskiego rybołówstwa) W literze „f wykreślić „umowa została zawarta na czas nieokreślony”(reguluje to kodeks pracy) dopisać „umowa w zastępstwie w żegludze bałtyckiej”. Litera „g”. Wskazanie układu zbiorowego pracy lub regulaminu jeżeli takowy występuje.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Zakres rybackiej umowy o pracę określa załącznik I do dyrektywy 2017/159. Nie można go zawężyć, bo narazimy się na zarzut niepełnej implementacji. Lit. g – dyrektywa nie umożliwia wskazania regulaminu pracy, a wyłącznie układ zbiorowy.
Art. 10 ust. 3 pkt 6 i 7	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić pkt 6 oraz 7 (reguluje to ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Wymogi dyrektywy 2017/159
Art. 10 ust. 3 pkt 8	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić pkt 8 (reguluje to ustawa o pracy na statkach morskich)	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Wymogi dyrektywy 2017/159
Art. 10 ust. 3 pkt 9 - 11	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić pkt 9 oraz 10 (nie dotyczy charakterystyki polskiego rybołówstwa). Wykreślić pkt 11.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Wymogi dyrektywy 2017/159
Art. 10 ust. 3 pkt 6	Organizacja	Dodać pkt 6. Informacje o zobowiązaniach z orzeczeń sądowych przez rybaka.	Uwaga omówiona podczas

RAPORT Z KONSULTACJI

	Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.		spotkania w dn. 11.09.2018 r. Propozycja nie zrozumiała. Orzeczenia sądowe nie mają wpływu na warunki życia i pracy na statku rybackim – które mają być określone w rybackiej umowie o pracę.
Art. 10 ust. 6	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić ust. 6 (Nie widzimy racjonalnego powodu przechowywania umowy na kutrze).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Art. 16 dyrektywy 2017/159 nakazuje przechowywać kopię rybackiej umowy o prace na burcie.
Art. 10 ust. 7	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić ust. 7 (Nie widzimy racjonalnego powodu przechowywania umowy przez armatora po upływie okresu).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.
Art. 11 ust. 1.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Usunąć Art. 11.1. (Charakterystyka oraz mały skład załóg praktycznie uniemożliwia zastosowanie art.).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Dołączanie informacji o procedurze składania skarg to wymóg ILO 188.
Art. 11 ust. 2.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Usunąć Art. 11. 2. (Określa to kodeks pracy).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.
Art. 12 ust. 1. pkt 3	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić pkt 3. (Co w przypadku zatonięcia statku na którym załoga miała umowę na czas określony np. na 4 miesiące.) w pkt 3. Lit. a. Z dniem odmowy pracy na statku rybackim udającym się w podróż morską do strefy konfliktów zbrojnych nie później niż 14 dni przed wyprawą.	Uwaga uwzględniona. Dodatkowo usunięto pkt 2 i pkt 3 w całości. Warunki i zasady rozwiązywania stosunków pracy reguluje Kodeks pracy.
Art. 12. 2.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Rybacka umowa o pracę zawarta na czas podróży morskiej rozwiązuje się w dniu wykreślenia z mussteroli.	Uwaga uwzględniona.

RAPORT Z KONSULTACJI

Art. 12. 3.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Doprecyzować szczegółowo wyjaśnić co oznacza „ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec rybaka”).	Doprecyzowane jest to w przepisie – ciężkie naruszenie obowiązków wobec rybaka to brak zapewnienia „bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i życia na statku, wyżywienia i opieki zdrowotnej”
Art. 13. 2	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Wyjaśnić co oznacza „z ważnego powodu rodzinnego lub innej nagłej konieczności rozwiązania rybackiej umowy o pracę”).	Uwaga uwzględniona pośrednio. Usunięto cały art. 13, ponieważ okresy wypowiedzenia stosunków pracy reguluje Kodeks pracy.
art. 14	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić. (Nie dotyczy polskiego rybołówstwa, krótkie okresy przebywania w morzu poniżej 3 dni)	Uwaga uwzględniona pośrednio. W projekcie należy uwzględnić również inne przypadki, aniżeli wyłącznie krótkie rejsy, ponieważ ustawa dotyczyć będzie wszystkich statków rybackich pod polską banderą. Nie będzie obowiązku stosowania tego przepisu do statków krótko przebywających w morzu.
Art. 16.1.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Powinien być przeredagowany ponieważ co jeżeli statek rybacki zatonię z winy rybaka).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Ideą przepisu jest zapewnienie rybakowi środków do życia bezpośrednio po rozwiązaniu rybackiej umowy o pracę na skutek zatonięcia statku. Dochodzenie o winie rybaka (lub jej braku) jest procesem

RAPORT Z KONSULTACJI

			długotrwałym, w czasie którego rybak nie powinien pozostawać bez środków do życia.
art. 16. 2.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić. (Polska flota rybacka nie posiada jednostek tak dużych gdzie pracowałoby co najmniej 20 osób rybaków).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Przyczyny wyjaśnione wyżej.
Art. 17. 3.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Armator wypłaca całość wynagrodzenia za pracę na rachunek bankowy wskazany przez rybaka, (ponieważ rybak mógłby podawać różne rachunki bankowe np. opłaty za czynsz, media, telefony, itp.)	Uwaga uwzględniona.
Art. 17.4.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Przeredagować ponieważ reguluje to ustawa o obrocie dewizowym).	Przepis przeredagowano. Tym niemniej, zgodnie ze stanowiskiem MF, w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe, chodzi o przeliczanie kwot określonych w tej ustawie w euro na PLN lub inną walutę obcą niż euro. Natomiast celem przepisu jest przeliczanie wynagrodzenia określonego w PLN na walutę obcą, w której wypłacane jest wynagrodzenie.
Art. 18	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Określa ustawa o bezpieczeństwie morskim).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Ustawa o bezpieczeństwie morskim wymaga, by statek obsadzony był „załogą o właściwych kwalifikacjach i wymaganym składzie”, nie wspomina o konieczności

RAPORT Z KONSULTACJI

			zapewnienia przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku – jest to wymóg art. 10 ust. 1 dyrektywy 2017/159
Art. 19.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Reguluje ustawa o bezpieczeństwie morskim).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Ustawa o bezpieczeństwie morskim nie precyzuje, kto jest załogą statku rybackiego, nie reguluje też zasad dokonywania wpisów na liście załogi.
Art. 20 - 23.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Należy przeredagować i przystosować do warunków i charakterystyki polskiego rybołówstwa)	Brak propozycji konkretnych zapisów. Brzmienie art. 20 – 23 wynika z wymogów dyrektywy 2017/159
Art. 24.1.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić „ jednak bez narażenia siebie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia" (ponieważ ryzyko utraty zdrowia lub życia istnieje zawsze rybołówstwo to niebezpieczny zawód).	Uwaga uwzględniona.
art. 24. 2.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić. (Nie dotyczy charakterystyki polskiego rybołówstwa).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Przepis wynika z art. 11 ust. 7 dyrektywy 2017/159
Art. 25. Ust. 1, 2, 3, 4, 5.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Należy przeredagować i przystosować do charakterystyki polskiego rybołówstwa)	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Brak propozycji konkretnych zapisów. Brzmienie art. 25 wynika z wymogów dyrektywy 2017/159
Art. 25 ust. 6 oraz 7.	Organizacja Producentów Ryb	Wykreślić. (Rybołówstwo to niebezpieczny zawód zagrożenie występuje na okrągło).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.

RAPORT Z KONSULTACJI

	Bałtyk Sp. z o.o.		Brzmienie art. 25 wynika z art. 6 ust. 6 dyrektywy 2017/159
Art. 26 - 31	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Należy wykreślić ponieważ nie dotyczą polskiego rybołówstwa bliskie odległości do portów krótkie rejsy).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Wymóg uregulowania kwestii regulacji wynika z art. 19 dyrektywy 2017/159. Ponadto w projekcie określono, że przepisy o repatriacji nie dotycząc statków nie pływających w żegludze międzynarodowej.
Rozdział 5	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	ze względu na wiek naszej floty sytuację finansową armatorów oraz fizyczne możliwości dalszych modernizacji które są już nie możliwe do przeprowadzenia na istniejących obecnie jednostkach operujących w polskiej flocie rybackiej uważamy że w stosunku do treści całego rozdziału powinien być zastosowany art. 3. Konwencji 188 i dotyczyć wszystkich segmentów floty.	Brak propozycji konkretnych zapisów. Art. 3 ILO 188 dopuszcza wyłączenia dla „niektórych kategorii statków rybackich”, jednak na tych jednostkach zagwarantowany musi być taki sam poziom ochrony. Dodatkowo, wyłączenie musi być uzasadnione i poparte stanowiskiem reprezentatywnych organizacji rybaków i właścicieli statków rybackich Dyrektywa 2017/159 dopuszcza wyłączenie stosowania niektórych przepisów wobec statków o długości poniżej 24 m
Art. 48. 1.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Należy przeredagować i przystosować do charakterystyki polskiego rybołówstwa).	Uwaga uwzględniona częściowo. Nie można zawężyć projekt

RAPORT Z KONSULTACJI

			wyłącznie do statków rybackich pływających na Bałtyku.
Art. 48 ust. 3	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić ust. 3 (Armator nie może ponosić odpowiedzialności oraz kosztów leczenia po zdarzeniu, za rybaka który na przykład zażył narkotyki, alkohol w miejscu i podczas pracy).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Armator koszty leczenia ponosi tylko wówczas, jeśli nie są one pokrywane przez NFZ. Pokrywanie kosztów leczenia, które nie może być finansowane ze środków publicznych, to wymóg art. 29 lit c dyrektywy 2017/159
Art. 48. 5.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Należy przeredagować i przystosować do charakterystyki polskiego rybołówstwa).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Analogiczny poziom opieki zdrowotnej i dostępu do niej powinien zostać zapewniony także praktykantowi.
Art. 49.1.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Na statku rybackim zapewnia się odpowiednie wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej, w szczególności apteczkę okrętową i poradnik medyczny z wymaganiami Międzynarodowej Organizacji Zdrowia. (Zapewnienie pomieszczenia na potrzeby pomocy medycznej jest nie możliwe na obecnie istniejących polskich jednostkach rybackich modernizacje na nich osiągnęły maksymalny poziom).	Uwaga uwzględniona. Zmieniono redakcję przepisu.
art. 51. Ust. 1, 2, 3.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić. (Reguluje to ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych oraz nie dotyczy charakterystyki polskiego rybołówstwa).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Art. 51 ust. 1 zawęża katalog sytuacji, w których armator ponosi koszty leczenia, jeśli nie są one finansowane w ramach NFZ i nie wynika z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

RAPORT Z KONSULTACJI

			Art. 51 ust. 2 i 3 mają zastosowanie do statków rybackich w żegludze międzynarodowej – ustawa nie może zawężyć swojego z zakresu wyłącznie do Bałtyku
art. 53.	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Wykreślić. (Reguluje to ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych oraz nie dotyczy charakterystyki polskiego rybołówstwa).	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Art. 53 ma zastosowanie do statków rybackich w żegludze międzynarodowej – ustawa nie może zawężyć swojego z zakresu wyłącznie do Bałtyku
Art. 54. Pkt. 2 i 3	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Pkt 2. Uszkodzenie ciała lub choroba wynika z nieprawidłowego postępowania chorego lub rannego rybaka. Pkt. 3. Istniejąca przed wypadkiem choroba lub niepełnosprawność rybaka została przez niego ukryta	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Ideą przepisu jest, by armator zwolniony był z obowiązku wypłaty wynagrodzenia rybakowi przebywającemu za ganiącą w przypadku, gdy rybak doznał uszczerbku na zdrowiu na skutek celowych nieprawidłowych działań lub gdy celowo zataił chorobę. W tym kontekście propozycja wykreślenia słowa „świadomie” jest niezrozumiała.
Art. 56	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	Art. 56.1. W przypadku zaginięcia nie z winy rybaka na morzu, armator wypłaca uprawnionym członkom rybaka: Pkt. 1. Przez okres 6 miesięcy- comiesięczne świadczenie obliczone według zasad	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Założeniem jest, by rodzina zaginionego rybaka szybko dostała pomoc materialną tak,

RAPORT Z KONSULTACJI

		<p>obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za świadczenie chorobowe. Pkt. 2 należy sprecyzować</p>	<p>by zrekompensować brak wpływów z tytułu wynagrodzenia rybaka.</p> <p>Propozycja zawężenia wypłaty świadczeń tylko do sytuacji, gdy zaginięcie nastąpiło „nie z winy” rybaka jest niezrozumiałe. Kto miałby decydować i w jakim czasie, czy zaginięcie nastąpiło „z winy” rybaka czy też nie?</p>
Rozdział 7	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	<p>(Należy w całości przeredagować i przystosować do charakterystyki polskiej floty rybackiej).</p>	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>ILO 188 dla statków powyżej 24 m, w żegludze międzynarodowej lub pozostających w morzu powyżej 3 dni, wymaga wydawania dokumentu potwierdzającego spełnienie wymogów ww. konwencji – certyfikatu tego nie muszą mieć jednostki nie spełniające ww. przesłanek. Projekt ustawy nie może zawężać się wyłącznie do statków pływających po Bałtyku, a dotyczyć musi wszystkich jednostek rybackich pod polską banderą.</p>
Rozdział 8	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	<p>(Należy w całości przeredagować i przystosować do warunków pracy i warunków socjalnych polskiej floty rybackiej).</p>	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>Nie zaproponowano konkretnych zapisów. Ponadto, wymóg określenia</p>

RAPORT Z KONSULTACJI

			procedur składania skarg wynika z ILO 188.
Rozdział 9	Organizacja Producentów Ryb Bałtyk Sp. z o.o.	(Należy przerehabilitować i przystosować do charakterystyki polskiej floty rybackiej).	Nie zaproponowano konkretnych zapisów.
art. 2 pkt 8	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Proponuje się następującego brzmienia: „Rybak — każdy członek załogi statku rybackiego, w tym armator samodzielnie eksploatujący statek rybacki i wpisany na listę załogi, a także inna osoba, wykonująca pracę na statku rybackim, z wyjątkiem osoby, okazjonalnie wykonującej na statku rybackim pracę niezwiązaną z połowem organizmów morskich;”.	Uwaga uwzględniona. Wraz ze zmianą redakcji, zaproponowaną przez Organizację Rybaków Łódziowych – Producentów Rybnych
Art. 69 ust. 1	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	W art. 69 ust. 1, po zdaniu pierwszym, proponuje się dodanie nowego zdania w brzmieniu: „Osoba zatrudniona na statku rybackim przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy staje się rybakim, o którym mowa w art. 2 pkt 8 ustawy.”.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Identyczne do proponowanego znaczenie ma przepis art. 69 ust. 1
Rozdział 10	Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych	Proponuje się dodanie nowego artykułu w brzmieniu: „W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 poz. 664), w załączniku nr 1, pkt 22 otrzymuje brzmienie: „22. Prace członków załogi statku rybackiego.”.	Uwaga uwzględniona.
Art. 1 ust. 3	Organizacja Rybaków Łódziowych – Producentów Rybnych	Proponujemy, że w związku z zapisem w Roz. 5 Art. 42.4 pozostawiającym określenie szczegółowych wymagań odnośnie wyposażenia i utrzymania pomieszczeń na statkach rybackich dla rozporządzenia Ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej umieścić w podstawowym zapisie Art. 1 ust. 3 zastosowanie odmiennych regulacji dotyczących łodzi rybackich o długości poniżej 12 m oraz dla jednostek poniżej 8 m długości z uwzględnieniem specyfik pracy na takich jednostkach.	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Brak konkretnych propozycji zapisów, wprowadzających mniejsze wymagania dla łodzi rybackich o długości poniżej 12 m oraz dla jednostek poniżej 8 m.
Art. 2 i rozdział 3	Organizacja Rybaków Łódziowych – Producentów	W związku z zapisem w Rozdziale 9, Art. 67.1, ppkt. 2 określającym warunki zatrudnienia i organizacji pracy na statku rybackim, o których mowa w rozdziale 3, „z wyjątkiem przepisów art. 9-16” zakładamy i wnioskujemy o określenie tego w Ustawie dla jednostek poniżej 24 m rybacka umowa o pracę może przyjmować inne formy niż	Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r. Zgodnie z projektem, na

RAPORT Z KONSULTACJI

	Rybnych	umowa o pracę tj. dopuszczalne są umowy cywilnoprawne.	statkach o długości poniżej 24 nie jest wymagania rybacka umowa o pracę.
Art. 2 pkt 8	Organizacja Rybaków Łódzianych – Producentów Rybnych	Proponujemy w zapisie „w tym armatora samodzielnie eksploatującego statek rybacki i wpisanego na listę załogi” zastąpić zapisem „w tym armator trudniący się działalnością połowową i osobiście prowadzący czynności na jednostce i wpisany na listę załogi”	Definicja rybaka zmodyfikowana tak, by swym zakresem objąć wszystkie osoby pracujące na statku rybackim.
Art. 3.2	Organizacja Rybaków Łódzianych – Producentów Rybnych	Przepis określa konieczność posiadania jako minimalnych wymagań dla rybaków do pracy na statku rybackim ważnej książeczki żeglarskiej uzyskanej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy o pracy na morzu. Naszym zdaniem istnieje potrzeba zliberalizowania form zatrudnienia członków załogi, w celu umożliwienia im podejmowania pracy przez okres próbny bez książeczki żeglarskiej w przypadku połowów w strefie morza terytorialnego (12 mil). Należy wskazać, iż połowy w/w jednostek rybackich charakteryzują się często sezonowością, w związku z czym konieczne jest ułatwienie armatorom jednostek pozyskiwanie pracowników w sposób doraźny.	Uwaga uwzględniona.
Art. 48 ust. 4	Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”	Art. 48 ust. 4 projektu ustawy wprowadza możliwość zakupu leków na podstawie zaopatrzenia, o którym mowa w art. 96 ustawy Prawo farmaceutyczne, którego aktualna treść uniemożliwia złożenia takiego zapotrzebowania przez armatora. Armator nie spełnia kryteriów osoby/podmiotu upoważnionego do składania zaopatrzenia, a także nie może złożyć oświadczeń, o których mowa w tym artykule. Jak armator wysyłając w długi rejs statek może złożyć oświadczenie: „b) osoby uprawnionej do wystawiania recept podpisującej zapotrzebowanie w zakresie określonym w lit. a, oraz że ujęte w zapotrzebowaniu produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego lub wyroby medyczne stanowią jednomiesięczny zapas konieczny do realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach wykonywanej działalności leczniczej.”? Skoro dobrze wie, że zapas jest na ponad 1 miesiąc.	Uwaga uwzględniona. Przepis usunięto.
	Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia	Art. 51 ust. 3 odnosi się sam do siebie - prawdopodobnie chodziło o ust. 2.	Uwaga uwzględniona.

RAPORT Z KONSULTACJI

<p>Art. 51 ust. 3</p>	<p>„Porozumienie Zielonogórskie”</p>		
<p>art. 17 ust. 3</p>	<p>Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa</p>	<p>Kasa Krajowa pragnie podnieść, że w obecnym stanie prawnym rachunki osób fizycznych prowadzone są nie tylko w bankach, lecz także w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Rachunki w kasach, podobnie jak rachunki w bankach służą min. do gromadzenia środków pieniężnych i przeprowadzania rozliczeń, w tym otrzymywania na rachunek wszelkich należnych świadczeń. Okoliczność ta znajduje swoje odzwierciedlenie w licznych obowiązujących przepisach, które obok rachunków bankowych wymieniają również rachunki w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Przykładowo wskazać można w tym kontekście na: ustawę o podatku od towarów i usług (zwrot podatku może nastąpić na rachunek bankowy lub na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej), ustawę o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (zgłoszenie podróznego, o którym mowa w art. 16 tej ustawy zawiera m.in. wskazanie rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ma nastąpić wypłata środków z zabezpieczenia finansowego), ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (wypłaty emerytury i renty wraz z dodatkami, zasiłkami i świadczeniami pieniężnymi dokonuje się miesięcznie w dniu ustalonym jako termin płatności na wniosek osoby uprawnionej na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej), ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (wypłaty emerytury i renty wraz z dodatkami, zasiłkami i świadczeniami pieniężnymi dokonuje się miesięcznie w dniu ustalonym jako termin płatności na wniosek osoby uprawnionej na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej), rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sposobu obliczania i wypłacania nagrody jubileuszowej funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej (nagrodę jubileuszową wypłaca się do rąk funkcjonariusza lub na rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez funkcjonariusza na piśmie w postaci papierowej lub elektronicznej).</p> <p>W związku z powyższymi prosimy o rozważenie możliwości nadania przepisowi następującego brzmienia:</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

RAPORT Z KONSULTACJI

		"3 Armator może wypłacić, na wniosek rybaka, całość albo część wynagrodzenia za pracę na rachunek bankowy lub na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej osoby lub osób wskazanych przez rybaka."	
Art.2.pkt 8	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	<p>Proponujemy zmiany zapisu w definicji legalnej słowa „rybak ponieważ definicja przytoczona obecnie w projekcie ustawy nie odzwierciedla realiów pracy na morzu Bałtyckim i form pracy jaką wykonują poszczególne osoby na jednostkach rybackich .</p> <p>Proponujemy aby zapis brzmiał następująco:</p> <p>Rybak to osoba posiadająca kwalifikacje zawodowe, o których mowa rozdziale 4 ustawy i dnia 18 sierpnia 2011 r, o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r, poz. 181), zwanej dalej "ustawą o bezpieczeństwie morskim", w tym armator trudniący się działalnością połowową w myśl zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego 1380/2014z wyjątkiem osoby, która okazjonalnie wykonuje na statku rybackim pracę niezwiązaną z połowem organizmów morskich.</p> <p>„działalność połowowa”- oznacza poszukiwanie ryb, wydawanie, wystawianie, holowanie i wybieranie narzędzia połowowego, wciąganie połowu na pokład, przeładunek, zatrzymywanie na pokładzie, przetwarzanie na pokładzie, przenoszenie, umieszczanie w sadzach, tuczenie i wyładowywanie ryb i produktów rybołówstwa".</p> <p>Użyte w projekcie ustawy w Art.2.pkt 8 słowo „samodzielnie' jest nie do przyjęcia, ponieważ rybołówstwo jest zawodem, którym trudnią się osoby pokoleniowo - Jeśli rodzic zapisał jednostkę synom i każdy z nich jest armatorem, a jednocześnie w czasie rejsu połowowego pełni na pokładzie jednostki rybackiej różne funkcje niezbędne ze względów bezpieczeństwa żeglugi do tego, by jednostka ta mogła wyjść w morze "i zarabiać to zapis „samodzielnie " jest brakiem znajomości realiów morskich, ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 508/2014 wyraźnie definiuje kim jest rybak cyt „rybak" oznacza każdą osobę zajmującą się zarobkową działalnością połowową uznaną przez dane państwo członkowskie;" Dlatego niezrozumiałe jest dla nas komplikowanie zapisów dotyczących rybaka w postaci słowa „samodzielnie ", żaden armator nie pływa sam tylko z załogą niezbędną na danej jednostce rybackiej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona pośrednio.</p> <p>Przeredagowano definicję rybaka tak, by zakresem definicji objąć wszystkich rybaków pracujących na statku rybackim.</p>
art.9 ust.3	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	Proponujemy słowo „samodzielnie" zamienić na „pracującego na statku rybackim w czasie rejsów połowowych	Uwaga uwzględniona pośrednio.

RAPORT Z KONSULTACJI

Art 13 ust.1 pkt.3)	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	Rybak może rozwiązać rybacką umowę o pracę bez zachowania terminów, o których mowa w ust, l, z ważnego powodu rodzinnego lub innej nagłej konieczności rozwiązania rybackiej umowy o pracę. Naszym zdaniem zwroty niedookreślone takie jak „ innej nagłej konieczności ” nie mogą zostać zawarte w ustawie zgodnie z wyrokiem TK w sprawie ustawy o organizacji rynku rybnego "-„ wszystkie zwroty ujęte w ustawie muszą być jasno określone", a zwrot ujęty w projekcie jest właśnie zwrotem nieokreślonym jasno .	Uwaga uwzględniona pośrednio. Przepis usunięto, ponieważ zasady rozwiązywania stosunków pracy określa Kodeks pracy.
Art.24.ust. 1	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	„ W przypadku grożącego statkowi niebezpieczeństwa, w szczególności zatonięcia, rozbicia lub pożaru, albo w przypadku konieczności niesienia pomocy innemu statkowi lub osobom będącym w niebezpieczeństwie na morzu, albo w przypadku zagrożenia połowu, rybak jest obowiązany, do czasu zakończenia akcji ratowniczej, do wykonywania pracy polecanej przez kapitana statku, jednak bez narażania siebie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia" Naszym zdaniem całkowitą odpowiedzialność ponosi kapitan i to on powinien decydować co jest dobre ,a co złe i w razie jakiegoś nieszczęścia to on jest rozliczany.	Uwaga uwzględniona. Usunięto wyrażenie z końcowej części przepisu „jednak bez narażania siebie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia”
Art.26 ust. 1 pkt. 5	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	Proponujemy zapis - rybacka umowa o pracę została rozwiązana przez armatora nie z winy rybaka .	Uwaga uwzględniona.
Art.26.ust. I pkt.6	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	„rybacka umowa o pracę została rozwiązana przez rybaka z innych uzasadnionych powodów, w szczególności z ważnego powodu rodzinnego lub nagłej konieczności rozwiązania umowy". Użycie słów i zwrotów niedookreślonych w ustawie jest niedozwolone zgodnie z wyrokiem Trybunału konstytucyjnego w sprawie ustawy „O organizacji rynku rybnego."	Uwaga uwzględniona. Usunięto nieprecyzyjny przepis.
Art. 42 ust.2	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	„Na statku rybackim wyposażonym w pomieszczenia mieszkalne armator zapewnia rybakowi bezpłatne zakwaterowanie oraz warunki do rekreacji oraz, jeżeli to możliwe, inne udogodnienia mające na celu zaspokojenie potrzeb rybaka." Słowo „inne" jest zwrotem niedookreślonym i nie może być użyte w ustawie	Uwaga uwzględniona. Usunięto nieprecyzyjny zapis.
Art. 49 ust. 1	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	„Na statku rybackim zapewnia się odpowiednie pomieszczenie - prosimy o doda nie sformułowania „o ile to możliwe” i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej, w szczególności apteczkę okrętową i poradnik medyczny zgodny z wymaganiami	Uwaga uwzględniona.

RAPORT Z KONSULTACJI

		Międzynarodowej Organizacji Zdrowia."	
Rozdział 9	Środkowopomorska i Darłowska Grupa Rybacka	<p>Projekt ustawy w tym Rozdziale zawiera zapisy ustawy obowiązują jednostki do 24 m, jednakże Rozdział 7 również zawiera przepisy dotyczące inspekcji i kontroli, a w szczególności opłat za Certyfikat wydawany przez Urzędy Morskie dla statku rybackiego.</p> <p>Naszym zdaniem kontrole związane z Art.61.ust. 6 obecnie przeprowadza Państwowa Inspekcja Pracy i armator nie ponosi dodatkowych kosztów za taką inspekcję . A Urzędy Morskie wydają Karty Bezpieczeństwa, w ramach których przeprowadzana są inspekcje na jednostkach rybackich i za które pobierana jest od armatorów opłata . Naszym zdaniem powielanie inspekcji oraz organów, które kontrolują to samo spowoduje dublowanie się kontroli oraz znacznie podwyższy koszty prowadzenia działalności gospodarczej .</p> <p>Wystarczy napisać, że skargi od rybaków może przyjmować dyrektor Urzędu Morskiego, który po wstępnym rozpatrzeniu sprawy o ile ma wątpliwości czy nienaruszone są prawa pracownicze, kieruje sprawę do Państwowej Inspekcji Pracy, która posiada kompetencje do kontroli pracodawcy czy wywiązał się ze swoich obowiązków.</p>	<p>Uwaga omówiona podczas spotkania w dn. 11.09.2018 r.</p> <p>Wymóg posiadania certyfikatu potwierdzającego spełnienie przez statek rybacki wymagań Konwencji ILO 188 w zakresie warunków życia i pracy dotyczy statków powyżej 24 m, w żegludzie międzynarodowej lub pozostających w morzu powyżej 3 dni. Certyfikatu tego nie muszą mieć jednostki nie spełniające ww. przesłanek. Zakres tej inspekcji będzie inny niż inspekcji przeprowadzanych przez urzędy morskie w celu wydania Karty bezpieczeństwa.</p> <p>Jeśli chodzi o rozpatrywanie skarg, zgodnie z ILO 188 to administracja morska rozpatruje skargi w zakresie niespełnienia wymogów konwencji odnośnie warunków życia i pracy na statku rybackim i nie ma możliwości przekazania kompetencji w tym zakresie.</p>
Uwaga ogólna	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Dyrektywa 2017/159 – to zdaniem PAOP istotny krok w kierunku kompleksowego i jasnego uregulowania kwestii związanych z pracą na statkach rybackich i jednocześnie bardzo ważny krok w kierunku poprawy warunków pracy i życia rybaków. Dyrektywa 2017/159, stanowiąca połączenie dorobku UE i Międzynarodowej Organizacji Pracy, to rezultat wieloletniej pracy, ustaleń i kompromisów reprezentatywnych partnerów społecznych UE. Dlatego istotne jest, aby przepisy Dyrektywy 2017/159 zostały w	Uwaga uwzględniona.

RAPORT Z KONSULTACJI

		<p>czytelny sposób wprowadzone do polskiego porządku prawnego. Zdaniem PAOP, przepisy projektu ustawy o pracy na statkach rybackich, implementujące Dyrektywę 2017/159, powinny być czytelne, jasne i spójne z pozostałymi przepisami. Powyższe, naszym zdaniem, przyczyni się do lepszego zrozumienia przepisów dotyczących pracy na statkach rybackich wśród wszystkich zainteresowanych stron.</p> <p>Ponadto należy podkreślić, że ustawa wprowadzająca przepisy Dyrektywy 2017/159 nie powinna powodować zmniejszenia konkurencyjności polskich armatorów wobec armatorów z innych państw członkowskich UE, w których przepisy Dyrektywy 2017/159 zostaną implementowane bez rozszerzeń.</p> <p>W ocenie PAOP należy pamiętać, że każde potencjalne nadinterpretowanie przepisów Dyrektyw 2017/159 działa na niekorzyść polskich armatorów również wobec armatorów z państw trzecich (spoza UE), których produkty trafiają na unijny rynek.</p>	
<p style="text-align: center;">Art. 1 ust. 2</p>	<p style="text-align: center;">Północnoatlantycka Organizacja Producentów</p>	<p>Powyższy przepis stanowi, że: „przepisy ustawy stosuje się do statków rybackich o polskiej przynależności, wykonujących rybołówstwo komercyjne, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie (...)”.</p> <p>Natomiast zgodnie z zapisami w Dyrektywie 2017/159 ma ona zastosowanie do:</p> <p>a) wszystkich rybaków pracujących w jakimkolwiek charakterze na podstawie umowy o pracę lub na podstawie stosunku pracy na wszystkich statkach rybackich biorących udział w połowach komercyjnych;</p> <p>b) wszystkich pozostałych rybaków obecnych na tym samym statku oraz do rybaków, o których mowa w lit. a), w celu zapewnienia ochrony ogólnego bezpieczeństwa i zdrowia.</p> <p>Z powyższego wynika, że Dyrektywa 2017/159 wyszczególnia dwie grupy rybaków. Pierwsza grupa to rybacy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, do której przepisy Dyrektywy 2017/159 mają zastosowanie w całości. Z kolei druga grupa, to pozostali rybacy do których przepisy dyrektywy mają zastosowanie w celu zapewnienia ochrony ogólnego bezpieczeństwa i zdrowia. Tymczasem projektowana ustawa nie przewiduje takiego rozróżnienia stanowiąc, że ustawa ma mieć zastosowanie w całości do statków rybackich o polskiej przynależności wykonujących rybołówstwo komercyjne.</p> <p>Zdaniem PAOP należałoby rozważyć przeniesienie definicji z Dyrektywy 2017/159 do projektu ustawy, tak aby uniknąć powstania niejasności i różnic pomiędzy przepisami</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Zakres stosowania ustawy celowo został zmodyfikowany w stosunku do zakresu dyrektywy, aczkolwiek mieści się w nim. Celem projektu jest ustanowienie jednakowej ochrony praw rybaków, niezależnie od formy zatrudnienia na statku rybackim. Projekt wprowadza wyłącznie rozróżnienie pod kątem długości statków rybackich, dopuszczając wyłącznie stosowania niektórych jego przepisów na statkach rybackich o długości poniżej 24 m.</p>

RAPORT Z KONSULTACJI

		Dyrektywy 2017/159 a treścią projektu ustawy powodujących potencjalną zmianę celu i zakresu Dyrektywy 2017/159.	
Art. 9 ust. 2	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Z treści powyższego wynika, że „Rybacką umowę o pracę z rybakim zawiera armator albo agencja zatrudnienia, o której mowa w art. 18 ust. 22 ustawy o pracy na morzu, działająca w imieniu armatora”. Z kolei w art. 32 ust. 3, projektowana ustawa wprowadza definicję agencji pracy, jako agencji o której mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265). W związku z powyższym wydaje się, że w celu uniknięcia niejasności pojęcie agencji zatrudnienia powinno zostać ujednolicone.	Uwaga uwzględniona pośrednio Usunięto odwołanie do ustawy o pracy na morzu, ponieważ pośrednictwo pracy dla rybaków uregulowane jest w projekcie.
Art. 10 ust. 3 pkt 5) lit. f	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Przepis ten rodzi pytanie czy zwrot „warunki upoważniające każdą ze stron do jej wypowiedzenia ze wskazaniem okresu wypowiedzenia” ma zawierać katalog okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę – innymi słowy zwrot warunki upoważniające każdą ze stron nie jest tożsamy z uzasadnieniem przyczyny wypowiedzenia. Czy warunkami upoważniającymi w założeniu ustawodawcy są przyczyny leżące po stronie rybaka lub armatora? Niejasna jest również intencja zapisu: „ze wskazaniem okresu wypowiedzenia, który jest taki sam dla wszystkich stron umowy”. Okresy wypowiedzenia reguluje art. 13 ust. 1 projektu ustawy. Nie ma tam rozróżnienia okresów wypowiedzenia dla stron umowy. Tym samym przyjęć należy, że okresy te są takie same dla obu stron umowy.	Założeniem jest, że warunki upoważniające do rozwiązania umowy będzie określał armator, ponieważ mogą być one różne w zależności od specyfiki jego działalności. Natomiast co do okresów wypowiedzenia – stosować należy przepisy Kodeksu pracy, ponieważ w projekcie usunięto art. 13, który je precyzował.
Art. 10 ust. 3 pkt 6)	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Z treści powyższego przepisu wynika, że rybacka umowa o pracę określa świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Zdaniem PAOP, bardziej adekwatnym pod kątem praktyki, byłby zapis stanowiący, że rybacka umowa o pracę określa świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu opieki zdrowotnej. Zwrot „ubezpieczenie zdrowotne”, zdaniem PAOP, sugeruje konieczność zapewnienia przez armatora ubezpieczenia zdrowotnego zgodnego z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Ubezpieczenie zdrowotne może mieć zastosowanie w sytuacji gdy mamy do czynienia z połowami na terenie wód pod jurysdykcją państw członkowskich UE. Wydaje się, że intencją zapisania w umowie o pracę informacji o przysługujących świadczeniach jest by rybak miał świadomość jakiego rodzaju uprawnienia mu przysługują. Ubezpieczenie zdrowotne będzie dotyczyło wyłącznie osób podlegającym ubezpieczeniom społecznym w Polsce. Na statkach rybackich pracę wykonywać jednak mogą rybacy, którzy nie będą podlegali ubezpieczeniom społecznym w Polsce, winni oni być informowani o ich uprawnieniach wynikających z art. 51 ust 1.	Uwaga uwzględniona

RAPORT Z KONSULTACJI

		Zatem pojęcie „opieka zdrowotna” jest pojęciem szerszym niż „ubezpieczenie zdrowotne”. Opieka zdrowotna opisana jest bowiem szeroko w Rozdziale 6 projektowanej ustawy. Dla przybliżenia zagadnienia posłużyć może przykład z praktyki rybackiej floty dalekomorskiej z której wynika, że są rybacy, którzy nigdy, nawet potencjalnie, nie będą w stanie skorzystać z ubezpieczenia zdrowotnego w Polsce. Przykładem takich rybaków mogą być rybacy z krajów północnej Afryki zatrudnieni na unijnych statkach rybackich poławiających na wodach krajów północnej Afryki. Obowiązek zatrudnienia rybaków z tych krajów wynika wprost z umów międzynarodowych zawartych pomiędzy Unią Europejską a tymi państwami. Jest to więc wymóg nałożony odgórnie na armatora, który zobowiązany jest zatrudnić rybaków z tych państw, aby móc prowadzić połowy na tamtejszych wodach.	
Art. 10 ust. 7	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Wydaje się, że nie ma konieczności regulowania w projektowanej ustawie przechowywania przez armatora kopii rybackiej umowy o pracę po ustaniu stosunku pracy. Wydaje się, że w tej sytuacji wystarczające są obowiązujące przepisy dotyczące archiwizowania dokumentacji pracowniczej. Zgodnie z tymi przepisami armator zobligowany jest do przechowywania w aktach osobowych oryginału umowy o pracę. Kopia umowy przechowywana na pokładzie statku służy weryfikacji stosunku prawnego z danym rybakiem. Przechowywanie dodatkowo kopii umowy po skreśleniu rybaka z listy załogi (co nie oznacza jednocześnie ustania stosunku pracy) nie wydaje się być konieczne. Jeśli intencją przepisu art. 10 ust 7 projektu ustawy jest spowodowanie by na pokładzie statku znajdowały się wyłącznie obowiązujące umowy, zawarte z rybakami będącymi wpisanymi na listę załogi wydaje się uzasadnionym stwierdzenie, że wynika to z zapisu zawartego w art. 10 ust.6 Projektu ustawy: „ <i>Kopia rybackiej umowy o pracę jest przechowywana na statku przez okres, w którym rybak jest wpisany na listę załogi statku</i> ”, co innymi słowami oznacza, że nie ma uzasadnienia do jej przechowywania po tym okresie. Kopia umowy w takim wypadku powinna zostać zniszczona. Jej oryginał i tak znajduje się u pracodawcy.	Uwaga uwzględniona. Usunięto wymóg przechowywania przez armatora kopii rybackiej umowy o pracę.
Art. 13 ust. 2	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Powyższy przepis stanowi, że rybak może rozwiązać umowę o pracę bez zachowania terminów „z ważnego powodu rodzinnego lub innej nagłej konieczności”. Zdaniem PAOP przepisy Dyrektywy 2017/159 nie przewidują takiej możliwości. Wspomniany przepis projektu ustawy wprowadza niedookreślone i nieostre pojęcie „ważnego powodu rodzinnego lub innej nagłej konieczności” w praktyce niemożliwe do zweryfikowania przez armatora. Naszym zdaniem jest to rozszerzenie przepisów Dyrektywy 2017/159 stawiające polskich armatorów w gorszej pozycji wobec ich konkurentów z innych państw członkowskich UE.	Uwaga uwzględniona pośrednio. Usunięto art. 13, ponieważ zasady rozwiązywania stosunków pracy określa kodeks pracy.
Art. 19 ust. 4	Północnoatlantycka	Z treści powyższego przepisu wynika, że „Wpisanie rybaka na listę załogi statku	Uwaga uwzględniona.

RAPORT Z KONSULTACJI

	Organizacja Producentów	dokonyje się najpóźniej z chwilą wyjścia statku w morze, a skreślenia z tej listy – najwcześniej z chwilą przybycia statku do portu, w którym rybak kończy pracę na statku”. Zdaniem PAOP powyższy przepis nie uwzględnia sytuacji kiedy, np. wymiana załogi statku dokonywana jest na łowisku, w związku z tym załoga „przechodzi” ze statku na statek. Dlatego, zdaniem PAOP powyższa regulacja powinna stanowić, że wpisania rybka na listę załogi statku dokonuje się najpóźniej z chwilą wejścia rybaka na statek, a skreślenia z tej listy – najwcześniej z chwilą zejścia ze statku. Taka regulacja byłaby również zgodna z art. 10 ust. 3 pkt 5) lit. f) projektowanej ustawy.	
Art. 20	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Art. 20 projektowanej ustawy wprowadza definicję czasu pracy. Jest to definicja przeniesiona odpowiednio z ustawy o pracy na morzu (art. 42 ustawy o pracy na morzu). Istotne jednak z punktu widzenia pracy na statkach rybackich, że zgodnie z art. 100 ust. 1 pkt 2) przepisy tego artykułu nie mają zastosowania do statków niekonwencyjnych, czyli również statków rybackich. Dodatkowo pragniemy zaznaczyć, że Dyrektywa 2017/159 nie zawiera definicji czasu pracy, jest to więc rozszerzenie przepisów Dyrektywy 2017/159.	Definicja czasu pracy wynika z art. 2 pkt 1 dyrektywy 2003/88/WE, który – zgodnie z art. 11 ust. 1 lit. a dyrektywy 2017/159 – ma zastosowanie również do rybaków
Art. 21 i art. 22	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Zdaniem PAOP powyższe przepisy nie zawierają wszystkich regulacji zawartych w Dyrektywie 2017/159. Dlatego, postulujemy o przeniesienie z Dyrektywy 2017/159 do projektowanej ustawy przepisów dotyczących ograniczenia wymiaru czasu pracy i odpoczynku. „Ograniczeniem wymiaru czasu pracy lub odpoczynku jest: (a) maksymalny wymiar czasu pracy, który nie przekracza: (i) 14 godzin w jakimkolwiek okresie dobowym, oraz (ii) 72 godzin w każdym okresie siedmiodniowym; lub (b) minimalny wymiar odpoczynku, który nie może być krótszy niż: (i) dziesięć godzin w każdym okresie dobowym; oraz (ii) 77 godzin w każdym okresie siedmiodniowym.”	Uwaga uwzględniona
Art. 48 ust. 1	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	Powyższy przepis stanowi, że „W czasie pobytu na statku rybackim lub na lądzie w porcie innym niż port polski, armator zapewnia rybakowi dostęp do opieki medycznej, w szczególności do: 1) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne; 2) leczenia ambulatoryjnego, w tym stomatologicznego; 3) leczenia szpitalnego; 4) szybkiego transportu na ląd, w przypadku poważnych urazów lub choroby” Zdaniem PAOP powyższy przepis budzi wątpliwości interpretacyjne, zwłaszcza w zakresie w jakim można wywnioskować, że w czasie pobytu na statku rybackim armator	Uwaga uwzględniona

RAPORT Z KONSULTACJI

		<p>zapewnia rybakowi dostęp do opieki medycznej, w szczególności do leczenia ambulatoryjnego, w tym stomatologicznego, oraz do leczenia szpitalnego. Naszym zdaniem z oczywistych względów nie jest możliwe zapewnienie takiej opieki rybakom na statku, kiedy statek znajduje się na morzu.</p> <p>Jak rozumiemy, leczenie ambulatoryjne, w tym stomatologiczne oraz leczenie szpitalne powinno być zapewnione w nagłych przypadkach, kiedy statek znajduje się w porcie. Dlatego, aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych zwracamy się z prośbą o jasne rozróżnienie obowiązków armatora kiedy statek znajduje się w porcie (zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne, leczenie ambulatoryjne, w tym stomatologiczne, leczenie szpitalne) od tego kiedy statek znajduje się na morzu (zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne, szybki transport na ląd, w przypadku poważnych urazów lub choroby).</p>	
Art. 48 ust. 2	Północnoatlantycka Organizacja Producentów	<p>Z treści powyższego przepisu wynika, że „Podczas postoju w porcie, do którego zawinął statek rybacki, armator umożliwia rybakowi, bez zbędnej zwłoki, wizytę u lekarza lub lekarza dentystry”</p> <p>W opinii PAOP powyższy przepis może budzić wątpliwości interpretacyjne w zakresie w jakim można wnioskować, że armator jest obowiązany zapewnić wizytę u lekarza lub lekarza dentystry w każdej sytuacji, w tym w sytuacjach błahych, nie wymagających natychmiastowego kontaktu z lekarzem.</p> <p>Dlatego, w celu uniknięcia wątpliwości zwracam się z prośbą o doprecyzowanie tego przepisu poprzez dodanie zapisu: „w razie konieczności, w przypadku poważnych urazów lub choroby”.</p>	Uwaga uwzględniona
Rozdział 10	Przedsiębiorstwo Usług Morskich "UNIPIL" Sp. z o.o.	<p>W związku z prowadzonymi pracami nad ustawą o pracy na statkach rybackich, w ramach których przewiduje się również wprowadzenie zmian do ustawy o pracy na morzu, uprzejmie prosimy o uwzględnienie zgłaszanych przez nas postulatów poprzez dodanie w art. 100 ustawy o pracy na morzu ust. 5 w następującym brzmieniu:</p> <p>„5. Do stosunków pracy na statkach niekonwencyjnych wykorzystywanych w granicach portów do świadczenia usług pilotowych, holowniczych lub cumowniczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy w zakresie wskazanym w ust. 1 pkt 1,3 i 4, z wyłączeniem art. 3 ust. 2 pkt 3, art. 3 ust. 4, art. 7-15 oraz art. 67 ust. 4-5.”</p> <p>Powyższa zmiana pozwoli dostosować przepisy ustawy o pracy na morzu do realiów i specyfiki użytkowania statków pilotowych, cumowniczych i holowniczych.</p>	Uwaga uwzględniona

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU		Projekt ustawy o pracy na statkach rybackich			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH		Dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche)			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ					
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Koniec zność wdro- żenia T / N	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uwagi dodatkowe
Art. 1.	Niniejsza dyrektywa wdraża umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między pracodawcami a pracownikami (partnerami społecznymi) na poziomie Unii w sektorze rybołówstwa morskiego, tj. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa (Europêche). Tekst umowy określony jest w załączniku do niniejszej dyrektywy.	N			
Art. 2.	1.Państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić przepisy korzystniejsze dla	N			

	<p>pracowników w sektorze rybołówstwa morskiego od tych ustanowionych w niniejszej dyrektywie.</p> <p>2.Wdrożenie niniejszej dyrektywy w żadnym wypadku nie stanowi wystarczającej podstawy do uzasadnienia zmniejszenia ogólnego poziomu ochrony pracowników w dziedzinach objętych dyrektywą. Nie narusza to praw państw członkowskich i partnerów społecznych do przyjęcia, w związku ze zmianą sytuacji, przepisów ustawowych, wykonawczych lub podjęcia ustaleń umownych innych niż te obowiązujące w momencie przyjęcia niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że zawsze będą one zgodne z minimalnymi wymogami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie.</p> <p>3.Stosowanie i wykładnia niniejszej dyrektywy nie naruszają unijnych lub krajowych przepisów, zwyczajów lub praktyk zapewniających danym pracownikom korzystniejsze warunki.</p>				
Art. 3.	<p>Państwa członkowskie określają sankcje mające zastosowanie w przypadku naruszenia krajowych przepisów przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy. Sankcje te są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.</p>	T	<p>Art. 281 – 283 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108)</p>	<p>Art. 281. Kto, będąc pracodawcą lub działając w jego imieniu:</p> <p>(...)</p> <p>2) nie potwierdza na piśmie zawartej z pracownikiem umowy o pracę przed dopuszczeniem go do pracy,</p> <p>3) wypowiada lub rozwiązuje z pracownikiem stosunek pracy bez wypowiedzenia, naruszając w sposób rażący przepisy prawa pracy,</p> <p>4) stosuje wobec pracowników inne kary niż przewidziane w przepisach prawa pracy o odpowiedzialności porządkowej pracowników,</p> <p>5) narusza przepisy o czasie pracy lub przepisy o uprawnieniach pracowników związanych z rodzicielstwem i zatrudnianiu młodocianych,</p> <p>(...)</p>	

				<p>- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>Art. 282. § 1. Kto, wbrew obowiązкови:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia bezpodstawnie obniża albo dokonuje bezpodstawnych potrąceń, 2) nie udziela przysługującego pracownikowi urlopu wypoczynkowego lub bezpodstawnie obniża wymiar tego urlopu, <p>(...)</p> <p>- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>Art. 283. § 1. Kto, będąc odpowiedzialnym za stan bezpieczeństwa i higieny pracy albo kierując pracownikami lub innymi osobami fizycznymi, nie przestrzega przepisów lub zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>§ 2. Tej samej karze podlega, kto:</p> <p>(...)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) wbrew obowiązкови wyposaża stanowiska pracy w maszyny i inne urządzenia techniczne, które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności; 4) wbrew obowiązкови dostarcza pracownikowi środki ochrony indywidualnej, które nie spełniają wymagań dotyczących oceny zgodności; 5) wbrew obowiązкови stosuje:<ol style="list-style-type: none"> a) materiały i procesy technologiczne bez uprzedniego ustalenia stopnia ich szkodliwości dla zdrowia pracowników i bez podjęcia odpowiednich	
--	--	--	--	---	--

			<p>Art. 57 - 65</p>	<p>środków profilaktycznych, (...)</p> <p>6) wbrew obowiązкови nie zawiadamia właściwego okręgowego inspektora pracy, prokuratora lub innego właściwego organu o śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym wypadku przy pracy oraz o każdym innym wypadku, który wywołał wymienione skutki, mającym związek z pracą, jeżeli może być uznany za wypadek przy pracy, nie zgłasza choroby zawodowej albo podejrzenia o taką chorobę, nie ujawnia wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, albo przedstawia niezgodne z prawdą informacje, dowody lub dokumenty dotyczące takich wypadków i chorób;</p> <p>7) nie wykonuje w wyznaczonym terminie podlegającego wykonaniu nakazu organu Państwowej Inspekcji Pracy;</p> <p>8) utrudnia działalność organu Państwowej Inspekcji Pracy, w szczególności uniemożliwia prowadzenie wizytacji zakładu pracy lub nie udziela informacji niezbędnych do wykonywania jej zadań;</p> <p>9) bez zezwolenia właściwego inspektora pracy dopuszcza do wykonywania pracy lub innych zajęć zarobkowych przez dziecko do ukończenia przez nie 16 roku życia.</p> <p>Art. 57. 1. Za naruszenie regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez rybaka mogą być stosowane kary porządkowe zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, z tym że:</p> <p>1) sprzeciw rybaka wobec zastosowanej kary porządkowej rozpatruje kapitan statku rybackiego, a w przypadku gdy naruszenie nastąpiło w porcie będącym siedzibą armatora - armator;</p> <p>2) kapitan statku rybackiego nie może</p>	
--	--	--	---------------------	--	--

				<p>zastosować kary porządkowej po upływie 7 dni od dnia, w którym dowiedział się o naruszeniu, lub po upływie 3 miesięcy od dnia naruszenia;</p> <p>3) przed zastosowaniem kary porządkowej kapitan statku rybackiego jest obowiązany zasięgnąć opinii przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany;</p> <p>4) w czasie podróży morskiej uznanie kary porządkowej za niebyłą może nastąpić także na wniosek przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.</p> <p>2. Rybak lub przedstawiciel załogi statku rybackiego może, w terminie 7 dni od dnia podjęcia przez kapitana statku rybackiego decyzji o odrzuceniu sprzeciwu wobec zastosowanej kary porządkowej, złożyć pisemnie, w postaci papierowej albo elektronicznej, uzasadniony protest w tej sprawie do kapitana statku rybackiego. W takim przypadku kapitan statku rybackiego przekazuje rozpatrzenie sprzeciwu armatorowi. Armator rozpatruje sprzeciw rybaka w terminie 14 dni od dnia przybycia rybaka do miejsca zawarcia rybackiej umowy o pracę. Odrzucenie sprzeciwu armator uzgadnia z organizacją związkową reprezentującą rybaka.</p> <p>3. Armator może ukarać kapitana statku rybackiego w terminie 30 dni od dnia jego przybycia do siedziby armatora, nie później niż po upływie 9 miesięcy od dnia naruszenia regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim.</p> <p>Art. 58. 1. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu, narusza przepisy o:</p> <p>1) wpisach i adnotacjach dokonywanych na liście załogi statku rybackiego,</p> <p>2) przeprowadzaniu oceny i dokumentowaniu analizy ryzyka zawodowego związanego z</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>wykonywaniem pracy na poszczególnych stanowiskach pracy na statku rybackim,</p> <p>3) informowaniu rybaków o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego, stosowaniu niezbędnych środków profilaktycznych oraz szkoleniu rybaków w zakresie ochrony przed zagrożeniami,</p> <p>- podlega karze pieniężnej do wysokości nieprzekraczającej dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok naruszenia przepisów, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.</p> <p>2. Tej samej karze podlega kapitan statku rybackiego, który:</p> <p>1) narusza przepisy o rozpatrywaniu skarg dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku;</p> <p>2) nie przeprowadza kontroli żywności i wody pitnej;</p> <p>3) nie przeprowadza kontroli miejsc przechowywania żywności i wody pitnej, kuchni na statku rybackim oraz sprzętu do przyrządzania i wydawania posiłków, jeśli takie są na statku rybackim;</p> <p>4) nie zapewnia przeszkolenia rybaka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy;</p> <p>5) nie ustala okoliczności i przyczyn wypadku</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>przy pracy;</p> <p>6) nie zawiadamia armatora o wypadku przy pracy lub podejrzeniu choroby zawodowej na statku rybackim.</p> <p>3. Tej samej karze podlega ten, kto:</p> <p>1) wydaje rybakowi świadectwo zdrowia, nie będąc do tego uprawnionym;</p> <p>2) nie zawiadamia dyrektora urzędu morskigo o niemożności wyjaśnienia skargi rybaka, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 54 ust. 7;</p> <p>3) utrudnia rybakowi dostęp do obiektów, urządzeń i udogodnień socjalnych w porcie, do którego zwinął statek rybacki;</p> <p>4) nie zapewnia poufności źródła otrzymanej skargi w przypadku złożenia skargi przez rybaka.</p> <p>Art. 59. Kto, będąc armatorem uprawia żeglugę z naruszeniem obowiązku, o którym mowa w art. 47 ust. 1, podlega karze pieniężnej w wysokości od 5000 zł do 10 000 zł.</p> <p>Art. 60. Kto, prowadząc pośrednictwo pracy, pobrał bezpośrednio lub pośrednio od osoby poszukującej pracy na statku rybackim opłatę za czynności związane z pośrednictwem pracy, podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>Art. 61. Kto, będąc armatorem:</p> <p>1) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 4 ust. 13, nie pokrywa kosztów badania lekarskiego przeprowadzanego w celu wydania rybakowi świadectwa zdrowia,</p> <p>2) nie pokrywa kosztów poniesionych przez rybaka, pozostających w bezpośrednim związku z przesunięciem terminu urlopu wypoczynkowego lub</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>odwołaniem z urlopu wypoczynkowego,</p> <p>3) nie zapewnia, aby pomieszczenia pracy i pomieszczenia mieszkalne, rekreacyjne i higieniczno-sanitarne oraz mesy na statku rybackim spełniały wymagania określone w Konwencji nr 188 w zakresie powierzchni, oświetlenia, czystości powietrza oraz dopuszczalnego hałasu i drgań,</p> <p>4) nie pokrywa kosztów związanych z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka oraz kosztów opieki medycznej, o których mowa w art. 40 ust. 1, lub kosztów sprowadzenia zwłok w przypadku śmierci rybaka, o których mowa w art. 40 ust. 3,</p> <p>5) nie posiada wymaganego zabezpieczenia finansowego odpowiedzialności armatora</p> <p>- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>Art. 62. 1. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu:</p> <p>1) zatrudnia na statku rybackim osobę, która nie ukończyła 18. roku życia, w przypadku innym niż określonym w art. 3 ust. 3,</p> <p>2) zatrudnia na statku rybackim rybaka, nie wpisując go na listę załogi statku rybackiego</p> <p>- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>2. Tej samej karze podlega ten, kto na statku rybackim nawiązuje stosunek pracy z rybakim bez rybackiej umowy o pracę lub z rybakim nieposiadającym odpowiednich dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe niezbędne do zajmowania stanowiska na statku rybackim, lub nieposiadającym aktualnego świadectwa zdrowia, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 2 i 3, lub nieposiadającym ważnej książeczki żeglarskiej.</p> <p>Art. 63. 1. Kto, będąc armatorem lub działając w</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>jego imieniu, narusza przepisy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) o wymaganej formie i treści rybackiej umowy o pracę, 2) o czasie pracy i odpoczynku rybaka, 3) dotyczące procedur rozpatrywania skarg rybaków, określonych w art. 51 i art. 54 <p>- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p> <p>2. Tej samej karze podlega ten, kto będąc armatorem lub działając w jego imieniu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uniemożliwia rybakowi zapoznanie się z treścią rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem; 2) nie informuje rybaka o warunkach rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem; 3) nie udziela rybakowi wyjaśnień w razie wątpliwości dotyczących rybackiej umowy o pracę przed jej podpisaniem; 4) nie wypłaca w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia związanego z pracą na statku rybackim rybakowi albo uprawnionym członkom rodziny rybaka, lub bezpodstawnie obniża wysokość tego wynagrodzenia lub świadczenia, lub dokonuje bezpodstawnych potrąceń z tego wynagrodzenia lub świadczeń, w tym potrąceń kosztów repatriacji w przypadku innym niż określony w art. 24 ust. 3; 5) nie udziela przysługującego rybakowi urlopu wypoczynkowego lub bezpodstawnie obniża wymiar tego urlopu. <p>Art. 64. Kto, będąc armatorem lub działając w jego imieniu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie dokonuje repatriacji rybaka w 	
--	--	--	--	--	--

				<p>przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 1,</p> <p>2) nie zapewnia, aby stanowiska pracy, maszyny, instalacje i urządzenia na statku rybackim zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia rybaków oraz innych osób znajdujących się na statku rybackim, w szczególności nie stwarzały zagrożeń wypadkami lub zagrożeń dla zdrowia w wyniku narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe w środowisku pracy,</p> <p>3) nie zapewnia rybakowi bezpłatnie wyżywienia o odpowiedniej wartości odżywczej, jakości i ilości lub wody pitnej odpowiedniej jakości i ilości,</p> <p>4) nie dostarcza członkom załogi statku rybackiego bezpłatnie środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego, zabezpieczających przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy na morzu lub nie informuje ich o sposobach posługiwania się tymi środkami,</p> <p>5) nie zapewnia rybakowi dostępu do opieki medycznej w zakresie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 i 2,</p> <p>6) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 38 ust. 3, nie zapewnia, aby w składzie załogi statku rybackiego znajdował się co najmniej jeden rybak przeszkolony w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym,</p> <p>7) nakłania rybaka, osobę przez niego upoważnioną lub uprawnionego w rozumieniu art. 93 § 4 Kodeksu pracy członka rodziny rybaka do przyjęcia świadczenia niższego niż wynikające z art. 40 ust. 2 lub art. 45 ust. 1.</p> <p>- podlega karze grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>Art. 65. 1. Do właściwości organów oraz trybu wymierzania i ściągania kar pieniężnych, o których mowa w art. 58 i art. 59, stosuje się odpowiednie przepisy ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.</p> <p>2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 60 - 64, następuje na podstawie wniosku o ukaranie składanego przez dyrektora urzędu morskigo lub inspektora pracy, w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2018 r. poz. 475, 1039, 1387, 1467, 1481 i 2077 oraz z 2019 r. poz. 76).</p>	
Art. 4.	<p>1.Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w dniu 15 listopada 2019 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odesłania są określane przez państwa członkowskie.</p> <p>2.Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst głównych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.</p>	N			
Art. 5.	Nie później niż do dnia 15 listopada 2022 r. Komisja, po przeprowadzeniu konsultacji z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi na poziomie Unii, przedkłada Radzie sprawozdanie w sprawie wdrożenia, stosowania i oceny niniejszej dyrektywy.	N			
Art.6.	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem wejścia w życie Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. Komisja publikuje w <i>Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej</i> datę	N			

	wejścia w życie tej Konwencji.				
Art.7.	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N			
Załącznik Umowa w sprawie wdrożenia Konwencji dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. Międzynarodow ej Organizacji Pracy	Preambuła	N			
Art. 1	Do celów niniejszej umowy: (a) <i>działalność połowowa</i> oznacza połów lub połów i przetwórstwo ryb lub innych żywych zasobów morza; (b) <i>połowy komercyjne</i> oznaczają wszelką działalność połowową z wyłączeniem połowów nietowarowych i rekreacyjnych; (c) <i>właściwy organ</i> oznacza ministra, departament rządowy lub inny organ uprawniony przez państwo członkowskie do wydawania i wprowadzania w życie przepisów, zarządzeń i innych instrukcji mających moc prawną, związanych z przedmiotem danego postanowienia; (d) <i>konsultacje</i> oznaczają konsultacje właściwego organu z reprezentatywnymi organizacjami zainteresowanych pracodawców i pracowników, w szczególności z reprezentatywnymi organizacjami właścicieli statków rybackich i rybaków, gdy takowe istnieją; (e) <i>właściciel statku rybackiego lub właściciel</i> oznacza właściciela statku rybackiego lub inną organizację lub osobę, taką jak zarządzający	T	Art. 2 pkt 1, 2, 3, 5, 8, 9 i 10	Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają: 1) agencja zatrudnienia - agencję zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245); 2) armator – armatora w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. z 2018 r. poz. 2175), w tym właściciela statku rybackiego, oraz inną organizacją lub osobą, taką jak zarządzający statkiem rybackim, agent lub podmiot czarterujący statek rybacki bez załogi, która przejęła od właściciela odpowiedzialność za eksploatację statku rybackiego i która zobowiązała się tym samym do przejęcia wszystkich obowiązków oraz odpowiedzialności nałożonych na właścicieli statków rybackich zgodnie z niniejszą ustawą, bez względu na to, czy niektóre z obowiązków pełni w imieniu właściciela statku rybackiego jakakolwiek inna organizacja lub osoba; 3) długość – 96 % długości całkowitej kadłuba mierzonej w płaszczyźnie wodnicy na wysokości	

	<p>statkiem, agent lub podmiot czarterujący statek bez załogi, która przejęła od właściciela odpowiedzialność za eksploatację statku i która zobowiązała się tym samym do przejęcia wszystkich obowiązków oraz odpowiedzialności nałożonych na właścicieli statków rybackich zgodnie z niniejszą umową, bez względu na to, czy niektóre z obowiązków pełni w imieniu właściciela statku rybackiego jakakolwiek inna organizacja lub osoba;</p> <p>(f) <i>rybak</i> oznacza każdą osobę zatrudnioną lub zaangażowaną lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na pokładzie statku rybackiego na warunkach określonych w art. 2, z wyłączeniem pilotów portowych i personelu lądowego wykonujących pracę na pokładzie statku rybackiego na nadbrzeżu;</p> <p>(g) <i>umowa rybaka o pracę</i> oznacza umowę o pracę, artykuły umowy o pracę lub inne podobne ustalenia bądź każdą inną umowę regulującą warunki życia i pracy rybaka na pokładzie statku rybackiego;</p> <p>(h) <i>statek rybacki lub statek</i> oznacza każdy statek lub łódź dowolnego rodzaju pływające pod banderą państwa członkowskiego lub zarejestrowane pod pełną jurysdykcją państwa członkowskiego, bez względu na formę własności, wykorzystywane lub przeznaczone na potrzeby połowów komercyjnych;</p> <p>(i) <i>długość (L)</i> jest przyjmowana jako 96 % całkowitej długości mierzonej w płaszczyźnie wodnicy na wysokości równej 85 % najmniejszej wysokości bocznej mierzonej od górnej krawędzi stępki lub jako długość mierzona w płaszczyźnie wodnicy od przedniej krawędzi dziobnicy do osi trzonu sterowego na wodnicy, jeżeli ta wartość jest większa; na statkach z przegłębieniem konstrukcyjnym długość tę mierzy się w</p>		<p>art. 1 ust. 5</p>	<p>równej 85 % najmniejszej wysokości bocznej mierzonej od górnej krawędzi stępki lub jako długość mierzona w płaszczyźnie wodnicy od przedniej krawędzi dziobnicy do osi trzonu sterowego na wodnicy, jeżeli ta wartość jest większa; na statkach z przegłębieniem konstrukcyjnym długość tę mierzy się w płaszczyźnie równoległej do wodnicy konstrukcyjnej;</p> <p>5) połowy komercyjne - rybołówstwo komercyjne w rozumieniu przepisów ustawy o rybołówstwie morskim lub przetwórstwo na statku rybackim ryb lub innych organizmów morskich;</p> <p>8) rybacka umowa o pracę – umowę o pracę zawartą między armatorem a rybakim, regulującą warunki pracy i życia rybaka na statku rybackim;</p> <p>9) rybak – każdego członka załogi statku rybackiego, z wyjątkiem osoby okazjonalnie wykonującej na statku rybackim pracę niezwiązaną z połowem organizmów morskich;</p> <p>10) statek rybacki – statek wpisany do rejestru statków rybackich, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy o rybołówstwie morskim.</p> <p>Pośrednia definicja „konsultacji” – przepis uwzględnia elementy, o których mowa w definicji</p> <p>Art. 1. 5. W przypadku wątpliwości, o wykonywaniu przez statek rybacki rybołówstwa komercyjnego rozstrzyga dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego, w drodze decyzji, z uwzględnieniem wyników konsultacji z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników, w szczególności z reprezentatywnymi</p>	
--	--	--	----------------------	--	--

	<p>płaszczyźnie równoległej do wodnicy konstrukcyjnej;</p> <p>(j) <i>długość między pionami (LBP)</i> oznacza odległość między przednim a tylnym pionem; przedni pion jest równoległy do przedniej krawędzi dziobnicy w płaszczyźnie wodnicy, na której mierzona jest długość (L); tylny pion jest równoległy do osi trzonu sterowego na tej wodnicy;</p> <p>(k) <i>szyper</i> oznacza rybaka sprawującego dowództwo na statku rybackim;</p> <p>(l) służby rekrutacji i pośrednictwa pracy oznaczają jakąkolwiek osobę, firmę, instytucję, <i>agencję lub inną organizację sektora</i> publicznego lub prywatnego, która zajmuje się rekrutacją rybaków w imieniu właścicieli statków rybackich lub pośrednictwem między rybakami a właścicielami statków rybackich;</p> <p>(m) <i>prywatna agencja zatrudnienia</i> oznacza jakąkolwiek osobę, firmę, instytucję, agencję lub inną organizację sektora prywatnego zajmującą się zatrudnianiem lub angażowaniem rybaków w celu udostępnienia ich usług właścicielom statków rybackich, którzy wyznaczają im zadania i nadzorują realizację tych zadań.</p>		Art. 28 ust. 1 i 3	<p>organizacjami armatorów statków rybackich i rybaków.</p> <p>Pośrednia definicja służb rekrutacji i pośrednictwa pracy oraz prywatnej agencji zatrudnienia</p> <p>Art. 28. 1. Pośrednictwo pracy dla osób poszukujących pracy na statkach rybackich obejmuje pomoc osobom zainteresowanym podjęciem pracy na statku rybackim oraz pomoc armatorom w poszukiwaniu odpowiednich kandydatów do pracy na statku rybackim.</p> <p>3. Pośrednictwo pracy prowadzą agencje zatrudnienia oraz powiatowe urzędy pracy.</p> <p>„Organ właściwy” nie został jednoznacznie zdefiniowany, oznaczać może bowiem albo dyrektora urzędu morskiego, albo ministra właściwego ds. gospodarki morskiej. Wskazany jest wszędzie tam, gdzie wymaga tego dyrektywa, w zależności od konkretnego przepisu</p> <p>Definicja „długości między pionami” wprowadzona zostanie w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. art. 30 ust. 4 projektu.</p> <p>Pod pojęciem „szypra” rozumie się kapitana statku rybackiego, którego zadania i obowiązki określone są w projekcie (art. 15 ust. 2).</p> <p>Natomiast „działalność połowowa” została uwzględniona w definicji „połowów komercyjnych”.</p>	
Art. 2	<p>1. O ile niniejsza umowa nie stanowi inaczej, ma ona zastosowanie do:</p> <p>(a) wszystkich rybaków pracujących w</p>	T	Art. 1 ust. 2	Art. 1. 2. Przepisy ustawy stosuje się do statków rybackich o polskiej przynależności, wykonujących rybołówstwo komercyjne, w rozumieniu art. 2 ust. 1	

	3. Stosowanie niniejszego artykułu w żadnym wypadku nie stanowi podstaw uzasadnienia obniżenia ogólnego poziomu ochrony pracowników w obszarach objętych prawem Unii w momencie wejścia w życie niniejszej umowy.				
Art. 4	Niniejsza umowa nie ma żadnego wpływu na przepisy prawa, orzeczenia, zwyczaje czy jakiegokolwiek umowy między właścicielami statków rybackich a rybakami, które zapewniają warunki korzystniejsze dla rybaków niż te zawarte w niniejszej umowie.	N			
Art. 5	<p>1. Niniejszy artykuł stosuje się, nie naruszając przepisów dyrektywy 93/103/WE.</p> <p>2. Właściciel statku rybackiego ponosi całkowitą odpowiedzialność za zapewnienie szyprowi środków i zaplecza niezbędnych w celu spełnienia obowiązków wynikających z niniejszej umowy.</p> <p>3. W celu zapewnienia bezpieczeństwa rybaków na pokładzie oraz bezpiecznej eksploatacji statku obowiązki szypra obejmują między innymi:</p> <p>(a) sprawowanie odpowiedniego nadzoru oraz zapewnienie, aby rybacy w miarę możliwości pracowali w najlepszych warunkach bezpieczeństwa i zdrowia;</p> <p>(b) zarządzanie pracą rybaków z poszanowaniem bezpieczeństwa i zdrowia, łącznie z zapobieganiem zmęczeniu;</p> <p>(c) umożliwianie szkolenia przyczyniającego się do podnoszenia poziomu świadomości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na pokładzie statku; oraz</p> <p>(d) zapewnianie zgodności z normami bezpieczeństwa nawigacji, pełnienia wacht i dobrej praktyki morskiej.</p> <p>4. Właściciel statku rybackiego nie może zabronić szyprowi podjęcia jakiegokolwiek decyzji, która w jego profesjonalnej ocenie jest niezbędna do ochrony bezpieczeństwa rybaków pracujących na</p>	T	Art. 31 ust. 1 – 3, art. 32, art. 33	<p>Art. 31. 1. Na statkach rybackich armator zapewnia, aby pomieszczenia pracy, pomieszczenia mieszkalne, rekreacyjne i higieniczno-sanitarne oraz mesy na statku rybackim spełniały wymagania określone w Konwencji nr 188 w zakresie powierzchni, oświetlenia, czystości powietrza oraz dopuszczalnego hałasu i drgań.</p> <p>2. Na statku rybackim wyposażonym w pomieszczenia mieszkalne armator zapewnia rybakowi bezpłatne zakwaterowanie i warunki do rekreacji oraz, jeżeli to możliwe, udogodnienia mające na celu zaspokojenie potrzeb rybaka.</p> <p>3. Armator, uwzględniając różnice kulturowe i religijne, zapewnia rybakowi bezpłatne wyżywienie odpowiedniej wartości odżywczej, jakości i ilości oraz wodę pitną odpowiedniej jakości i ilości.</p> <p>Art. 32. 1. Armator zapewnia, aby stanowiska pracy, maszyny, instalacje i urządzenia na statku rybackim zapewniały bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia rybaków oraz innych osób znajdujących się na tym statku, w szczególności nie stwarzały zagrożeń wypadkami lub zagrożeń zdrowia w wyniku narażenia na czynniki niebezpieczne, szkodliwe lub uciążliwe w środowisku pracy.</p> <p>2. Armator przeprowadza ocenę i dokumentuje ryzyko zawodowe związane z wykonywaniem pracy</p>	

	<p>pokładzie tego statku lub do ochrony statku oraz do bezpiecznej nawigacji i eksploatacji statku. 5. Rybacy mają obowiązek stosowania się do zgodnych z prawem poleceń szypa oraz obowiązujących zasad zdrowia i bezpieczeństwa.</p>			<p>na poszczególnych stanowiskach pracy na statku rybackim, wykorzystując ogólne statystyki wypadków przy pracy i chorób zawodowych rybaków na statkach rybackich, ze szczególnym uwzględnieniem takich statków przez niego eksploatowanych.</p> <p>3. Armator przeprowadza ocenę ryzyka zawodowego, o której mowa w ust. 2, z uwzględnieniem wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 237 § 1 Kodeksu pracy oraz przy udziale członków załogi statku rybackiego albo ich przedstawicieli.</p> <p>4. Armator informuje rybaków o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka, o której mowa w ust. 2, stosuje niezbędne środki profilaktyczne oraz szkoli rybaków w zakresie ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w ust. 1.</p> <p>Art. 33. 1. Armator dostarcza członkom załogi statku rybackiego nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zabezpieczające przed działaniem niebezpiecznych i szkodliwych dla zdrowia czynników występujących w środowisku pracy na morzu oraz informuje ich o sposobach posługiwania się tymi środkami.</p> <p>2. Środki ochrony indywidualnej, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących oceny zgodności.</p> <p>3. Środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, o których mowa w ust. 1, stanowią własność armatora.</p> <p>4. Armator zapewnia wyposażenie statku rybackiego w środki ratunkowe, przeciwpożarowe, sygnalizacyjne i łączności zgodnie z przepisami odrębnymi. Armator zapewnia także właściwe przeglądy tego wyposażenia oraz jego wymianę.</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>Art. 34 ust. 1, art. 35 ust. 2, art. 15 ust. 2 - 5</p>	<p>Art. 34. 1. Kapitan statku rybackiego odpowiada za przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim oraz dokonuje kontroli żywności i wody pitnej oraz miejsc ich przechowywania oraz kontroli kuchni na statku rybackim i sprzętu do przyrządzania i wydawania posiłków, jeśli takie są na statku rybackim.</p> <p>Art. 35. 2. Kapitan statku zapewnia rybakowi przeszkolenie, o którym mowa w ust. 1, przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy.</p> <p>Art. 15. 2. Kapitan statku rybackiego kieruje pracą na statku rybackim przy zapewnieniu rybakom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i życia.</p> <p>3. Kapitan statku rybackiego odpowiada za:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przestrzeganie przepisów o czasie pracy i odpoczynku na statku rybackim, w tym przestrzeganie harmonogramu tego czasu pracy i odpoczynku; 2) bezpieczeństwo nawigacji oraz pełnienie wacht, zgodnie z dobrą praktyką morską. <p>4. Armator nie może zabronić kapitanowi statku rybackiego podjęcia decyzji, która w jego ocenie, wynikającej z dobrej praktyki morskiej, jest niezbędna do ochrony rybaków lub statku rybackiego oraz do bezpiecznej nawigacji i eksploatacji statku rybackiego.</p> <p>5. Rybacy na statku rybackim mają obowiązek stosowania się do zgodnych z prawem poleceń kapitana statku rybackiego oraz obowiązujących</p>	
--	--	--	---	---	--

				zasad dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa na statku rybackim.	
--	--	--	--	--	--

Art. 6	<p>1. Niniejszy artykuł stosuje się, nie naruszając przepisów dyrektywy 94/33/WE.</p> <p>2. Minimalny wiek zatrudnienia na statku rybackim wynosi 16 lat, pod warunkiem że dana młoda osoba nie podlega już obowiązkowi szkolnemu w pełnym wymiarze zgodnie z przepisami prawa krajowego. Właściwy organ może jednak obniżyć ten wiek do 15 lat dla osób niepodlegających obowiązkowi szkolnemu zgodnie z przepisami krajowymi oraz dla osób odbywających szkolenie zawodowe w zakresie rybołówstwa.</p> <p>3. Zgodnie z przepisami prawa krajowego i praktyką krajową właściwy organ może zezwolić osobom w wieku 15 lat na wykonywanie lekkich prac w okresie wakacji i ferii szkolnych. W takich przypadkach określi on w drodze konsultacji dozwolone rodzaje prac oraz warunki, w jakich prace te mają być wykonywane, a także wymagany czas odpoczynku.</p> <p>4. Minimalny wiek dla wykonywania prac na pokładzie statków rybackich, których charakter lub warunki wykonywania mogłyby niekorzystnie wpłynąć na zdrowie, bezpieczeństwo, rozwój fizyczny, psychiczny lub społeczny, edukację lub morale osób młodych, nie jest niższy niż 18 lat.</p> <p>5. Rodzaje prac, do których ma zastosowanie ustęp 4 niniejszego artykułu, są ustalane w ramach krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych lub przez właściwy organ w drodze konsultacji, z uwzględnieniem ryzyka, jakie niosą ze sobą te prace, oraz obowiązujących standardów międzynarodowych.</p> <p>6. Wykonywanie prac, o których mowa w ustępie 4 niniejszego artykułu, od 16 roku życia, o ile osoba młoda nie podlega już obowiązkowi szkolnemu w pełnym wymiarze na podstawie przepisów prawa krajowego, może być dozwolone w drodze krajowych przepisów ustawowych lub</p>	T	<p>Art. 3 ust. 1, 3 i 5</p> <p>Załącznik nr 1, dział III pkt 1 lit. c i pkt 5 oraz załącznik 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz.U. z 2016 r. poz. 1509)</p> <p>Art. 35 pkt 1 i 2</p>	<p>Art. 3. 1. Na statku rybackim może być zatrudniona osoba, która ukończyła 18 lat.</p> <p>3. Dopuszcza się zatrudnienie na statku rybackim młodocianego, który ukończył 16 lat, a nie przekroczył 18 lat, wyłącznie w celu przygotowania zawodowego.</p> <p>5. Na statku rybackim może odbywać praktykę zawodową praktykant.</p> <p>Załącznik nr 1 Dział III pkt 1 lit. c – wymieniono prace związane z połowem ryb, ich patroszeniem i filetowaniem oraz wszelkimi pracami w działach produkcyjnych fabryk przetworów rybnych pkt 5 – wymieniono prace w żegludze, w tym w szczególności: wszelkie prace na jednostkach pływających Załącznik nr 2 dział III pkt 2 – wymieniono prace przy filetowaniu ryb pkt 5 – wymieniono prace marynarzy i rybaków.</p> <p>Art. 35. 1. Rybak nie może zostać dopuszczony do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji zawodowych, a także jeśli nie odbył przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim.</p>	
--------	---	---	---	--	--

	<p>wykonawczych lub w drodze decyzji właściwego organu po konsultacjach, pod warunkiem że zdrowie, bezpieczeństwo, rozwój fizyczny, psychiczny i społeczny, edukacja oraz morale tych osób młodych będą w pełni chronione i że otrzymają one szczegółowe instrukcje lub odbędą szkolenie zawodowe oraz przejdą podstawowe szkolenie dotyczące bezpieczeństwa przed wyjściem w morze. Przestrzega się wymogów przewidzianych w art. 7 ust. 3 dyrektywy 94/33/WE.</p> <p>7. Zatrudnianie rybaków poniżej 18 roku życia do pracy nocnej jest zabronione. Na potrzeby niniejszego artykułu „noc” definiowana jest zgodnie z prawem krajowym i przyjętą praktyką. Obejmuje ona okres co najmniej dziewięciu godzin, rozpoczynający się nie później niż o północy i kończący się nie wcześniej niż o godz. 5:00. Właściwy organ może wprowadzić wyjątek od obowiązku ścisłego przestrzegania ograniczeń dotyczących pracy nocnej osób młodych, pod warunkiem że spełniono wymogi określone w art. 9 dyrektywy 94/33/WE, jeżeli:</p> <p>(a) zakłócone zostałyby skuteczne szkolenie zainteresowanych rybaków zgodnie z ustalonym programem i harmonogramem; lub</p> <p>(b) specyficzny charakter pracy lub uznany program szkolenia przewiduje, że rybacy objęci wspomnianym wyjątkiem wykonują pracę nocną, a organ w drodze konsultacji ustala, iż nie będzie to miało negatywnego wpływu na ich zdrowie lub samopoczucie.</p> <p>8. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają obowiązków ciążących na państwie członkowskim, wynikających z ratyfikacji jakiegokolwiek innej międzynarodowej konwencji pracy gwarantującej warunki zapewniające większą ochronę młodych rybaków, o których</p>		<p>§ 68 i § 78 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wyszkolenia i kwalifikacji członków załóg statków morskich (Dz. U. poz. 802)</p> <p>Art. 3 ust. 4</p> <p>Art. 22</p>	<p>2. Kapitan statku zapewnia rybakowi przeszkolenie, o którym mowa w ust. 1, przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy.</p> <p>§ 68. Każdy członek załogi statku morskiego jest obowiązany odbyć przeszkolenie zapoznawcze na statku w zakresie bezpieczeństwa obejmujące zagadnienia związane z ochroną statku, procedurami w sytuacji zagrożenia, ochroną przeciwpożarową, oznakowaniem dróg ewakuacyjnych i sygnałów alarmowych, bezpieczeństwem i higieną pracy, wyposażeniem ratunkowym.</p> <p>§ 78. 1. Przed dopuszczeniem do pracy na statku każdy nowozaokrętowany członek załogi powinien ukończyć nadzorowane przez wyznaczonego oficera szkolenia dotyczące zapoznania się ze statkiem w odniesieniu do wykonywanych obowiązków w zakresie zagadnień związanych z ochroną i bezpieczeństwem statku, ochroną przeciwpożarową, obsługa urządzeń i wyposażenia, szczegółowych procedur wachtowych, zapobieganiem zanieczyszczeniu morza, bezpieczeństwem i higieną pracy. Szkolenia powinny być prowadzone w taki sposób, aby nie zakłócały normalnego funkcjonowania statku.</p> <p>Art.3. 4. Przygotowanie zawodowe, o którym mowa w ust. 3, może być prowadzone przez osobę, która ukończyła 18 lat.</p> <p>Art. 22. 1. Czas pracy młodocianego nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo.</p>	
--	---	--	---	---	--

	mowa w niniejszym artykule.			<p>2. Młodociany nie może wykonywać pracy w porze nocnej, obejmującej okres 9 godzin kolejno następujących po sobie, włączając w to czas między godziną 24:00 a godziną 5:00.</p> <p>3. Młodociany może wykonywać pracę w godzinach nadliczbowych tylko w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa statku.</p> <p>4. Młodocianemu należy zapewnić wystarczający czas na posiłki, co najmniej godzinną przerwę na główny posiłek dnia oraz, po każdym dwugodzinnym okresie ciągłej pracy, piętnastominutową przerwę.</p> <p>5. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli wpływałoby to negatywnie na efektywność szkolenia młodocianych prowadzonego zgodnie z programem szkolenia określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 74 ust. 4 ustawy o bezpieczeństwie morskim.</p> <p>6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 i 5, młodocianemu należy zapewnić czas wolny od pracy, w takim samym wymiarze, jak praca wykonywana w porze nocnej lub w godzinach nadliczbowych.</p> <p>7. Praca wykonywana przez młodocianego nie może powodować zagrożenia jego życia, zdrowia lub rozwoju psychofizycznego.</p> <p>8. Przepisy ust. 1-7 stosuje się odpowiednio do praktykanta.</p>	
Art. 7	<p>1. Żaden rybak nie może wykonywać pracy na statku rybackim bez ważnego zaświadczenia lekarskiego o zdolności do wykonywania swoich obowiązków.</p> <p>2. Właściwy organ po przeprowadzeniu konsultacji może ustanowić odstępstwa od stosowania ust. 1 niniejszego artykułu, uwzględniając kwestie bezpieczeństwa i zdrowia rybaków, wielkość statku, dostępność pomocy medycznej i sposobów ewakuacji, długość rejsu</p>	T	<p>Art. 3 ust. 2 pkt 2</p> <p>Art. 4 ust. 1</p>	<p>Art. 3. 2. Rybak może być zatrudniony na statku rybackim, jeżeli posiada: (...)</p> <p>2) ważne świadectwo zdrowia, uzyskane w wyniku badania lekarskiego potwierdzającego zdolność rybaka do pracy na statku rybackim, przeprowadzonego zgodnie z przepisami o pracy na morzu;</p> <p>Art. 4. 1. Stan zdrowia rybaka potwierdza orzeczenie lekarskie wydawane w formie</p>	

	<p>oraz obszar i rodzaj połowów.</p> <p>3. Odstępstwa, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, nie mają zastosowania do rybaków pracujących na statkach rybackich o długości co najmniej 24 m lub pozostających zazwyczaj na morzu przez dłużej niż trzy dni. W wyjątkowych przypadkach właściwy organ może zezwolić rybakowi na pracę na takim statku przez pewien ograniczony i ustalony okres do momentu uzyskania zaświadczenia lekarskiego, pod warunkiem że rybak posiada poprzednie zaświadczenie, które niedawno wygasło.</p>		<p>Art. 6 ust. 2 i 3</p>	<p>świadczenia zdrowia, zwane dalej "świadectwem zdrowia".</p> <p>Art. 6 2. W przypadku utraty ważności świadectwa zdrowia w czasie trwania podróży morskiej, rybak może kontynuować pracę na statku rybackim do czasu zawinięcia statku rybackiego do najbliższego portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia, z tym że okres pracy na statku rybackim bez ważnego świadectwa zdrowia nie może przekroczyć 3 miesięcy.</p> <p>3. W nagłych przypadkach dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego może zezwolić rybakowi na pracę bez ważnego świadectwa zdrowia, do czasu zawinięcia statku do portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia od uprawnionego lekarza, pod warunkiem że okres zezwolenia nie przekracza 3 miesięcy, a świadectwo zdrowia niedawno utraciło ważność.</p>	
<p>Art. 8</p>	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki dotyczące:</p> <p>(a) charakteru badań lekarskich;</p> <p>(b) formy i treści zaświadczeń lekarskich;</p> <p>(c) wydawania zaświadczeń lekarskich przez dyplomowanego lekarza lub w przypadku zaświadczeń dotyczących wyłącznie wzroku, przez osobę uznaną przez właściwy organ za odpowiednio wykwalifikowaną do wydawania tego typu zaświadczeń. Przy wydawaniu profesjonalnych opinii osoby te korzystają z pełnej niezależności;</p> <p>(d) częstotliwości przeprowadzania badań lekarskich i okresu ważności zaświadczeń lekarskich;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 4 ust. 3 – 16, art. 5 – 6 ust. 1</p>	<p>Art. 4. 3. Do przeprowadzania badań lekarskich w celu wydawania świadectw zdrowia są uprawnieni lekarze posiadający specjalizację w dziedzinie medycyny morskiej i tropikalnej, medycyny pracy, medycyny transportu lub spełniający dodatkowe wymagania kwalifikacyjne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 Kodeksu pracy.</p> <p>4. W ramach badania lekarskiego uprawniony lekarz może skierować rybaka na konsultację do lekarza specjalisty lub psychologa lub zlecić przeprowadzenie pomocniczych badań diagnostycznych.</p> <p>5. Świadectwo zdrowia wydaje się na okres 2 lat, a w przypadku gdy osoba ubiegająca się o</p>	

	<p>(e) prawa do poddania się kolejnemu wiążącemu badaniu przeprowadzonemu przez niezależnego przedstawiciela zawodu medycznego wyznaczonego przez państwo członkowskie jako biegłego</p> <p>(i) w przypadku gdy danej osobie odmówiono wydania zaświadczenia lub nałożono na nią ograniczenia dotyczące zakresu wykonywanej pracy;</p> <p>(ii) w przypadku gdy osoba podczas badania zaznaczyła, że uważa się za nieodpowiednią do wykonywania swoich obowiązków na pokładzie statku rybackiego, a lekarz orzecznik mimo to wyda zaświadczenie lekarskie potwierdzające zdolność danej osoby do wykonywania jej obowiązków na pokładzie statku rybackiego;</p> <p>(iii) w przypadku gdy danej osobie odmówiono wydania zaświadczenia lub nałożono na nią ograniczenia dotyczące zakresu wykonywanej pracy, jeżeli ustanie przyczyna odmowy o charakterze medycznym;</p> <p>(f) innych istotnych wymogów.</p>			<p>zatrudnienie na statku rybackim nie ukończyła 18 lat - na okres 1 roku.</p> <p>6. Świadcstwo zdrowia dla praktykantów i kandydatów do szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wyszkolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht , wydaje się na okres 2 lat.</p> <p>7. Koszty przeprowadzenia badania lekarskiego w celu wydania świadectwa zdrowia, o którym mowa w ust. 2, dla kandydata i studenta uczelni, o której mowa w art. 74 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie morskim, odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta uczelnia jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między uczelnią a tym armatorem, ponosi ten kandydat lub student.</p> <p>8. Na badanie lekarskie w celu wydania świadectwa zdrowia, o którym mowa w ust. 1, kandydata do szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w ust. 6, oraz ucznia szkoły ponadpodstawowej odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta szkoła jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą a tym armatorem, kieruje dyrektor szkoły. Koszty przeprowadzenia tego badania ponosi organ prowadzący szkołę w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy – Prawo oświatowe.</p> <p>9. Rybakowi, który ukończył 50 lat, oraz rybakowi,</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>którego stan zdrowia nie pozwala na wydanie świadectwa zdrowia na okres 2 lat, uprawniony lekarz może wydać świadectwo zdrowia na okres krótszy niż 2 lata.</p> <p>10. Badanie lekarskie w zakresie dotyczącym zdolności do rozpoznawania kolorów jest ważne w okresie nie dłuższym niż 6 lat.</p> <p>11. W świadectwie zdrowia stwierdza się:</p> <p>1) zdolność rybaka do pracy na statku rybackim na określonym stanowisku pracy albo jej brak;</p> <p>2) ograniczenia dotyczące zdolności do pracy, w szczególności w odniesieniu do czasu pracy lub zakresu obowiązków, jeżeli takie występują.</p> <p>12. Świadectwo zdrowia sporządza się w języku polskim i angielskim.</p> <p>13. Koszty przeprowadzenia badania lekarskiego w celu wydania świadectwa zdrowia, z wyłączeniem badań przeprowadzanych na podstawie ust. 7 i 8, ponosi armator.</p> <p>14. Świadectwo zdrowia wydane w innym państwie uznaje się za równoważne ze świadectwem zdrowia wydanym na podstawie ustawy, jeżeli spełnia ono zasadnicze wymagania określone w Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z 1999 r. poz. 286, z 2013 r. poz. 1092, z 2018 r. poz. 1866 i 2088 oraz z 2019 r. poz. 103), zwanej dalej „Konwencją STCW”.</p> <p>15. Przepisy ust. 1 - 4 i 10 -14 stosuje się odpowiednio do praktykanta oraz kandydata do</p>	
--	--	--	--	--

				<p>szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w ust. 6.</p> <p>16. Do określenia chorób i stanów chorobowych, które mogą spowodować niezdolność rybaka do pracy na statku rybackim, przeciwwskazań, ograniczeń lub warunków wykonywania pracy na statku, zakresu badań lekarskich przeprowadzanych w celu wydania świadectwa zdrowia oraz warunków przeprowadzania tych badań, jak również do wzoru świadectwa zdrowia oraz trybu jego rejestracji i wydawania stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu.</p> <p>Art. 5. 1. Rybakowi oraz armatorowi, który skierował rybaka na badanie lekarskie, służy odwołanie od wydanego świadectwa zdrowia.</p> <p>2. Kandydatowi do szkoły ponadpodstawowej, o którym mowa w art. 4 ust. 6, oraz uczniowi szkoły ponadpodstawowej i dyrektorowi szkoły, o których mowa w art. 4 ust. 8, służy odwołanie od wydanego świadectwa zdrowia.</p> <p>3. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1 i 2, wnosi się w terminie 7 dni od dnia wydania świadectwa zdrowia za pośrednictwem lekarza, który je wydał, do:</p> <p>1) wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na siedzibę, odpowiednio, armatora lub szkoły;</p> <p>2) instytutu badawczego w dziedzinie medycyny pracy lub Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni, w przypadku gdy odwołanie dotyczy świadectwa zdrowia wydanego przez lekarza zatrudnionego w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy.</p> <p>4. Lekarz, za pośrednictwem którego zostało wniesione odwołanie, przekazuje odwołanie wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę wydanego</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>świadczenia zdrowia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia odwołania.</p> <p>5. Ponowne badanie lekarskie w trybie odwołania przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia wniesienia odwołania.</p> <p>6. Koszty przeprowadzenia ponownego badania lekarskiego pokrywa:</p> <p>1) podmiot określony w ust. 1, który wniósł odwołanie;</p> <p>2) organ prowadzący szkołę, w przypadku odwołania od świadectwa zdrowia wydanego zgodnie z art. 4 ust. 8.</p> <p>7. W przypadku gdy ponowne badanie lekarskie jest przeprowadzane na skutek odwołania rybaka, którego na to badanie skierował armator a podmiot, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, odwołanie rozstrzygnie na korzyść rybaka, koszty takiego badania pokrywa armator.</p> <p>8. Od świadectwa zdrowia wydanego po przeprowadzeniu ponownego badania lekarskiego nie służy odwołanie.</p> <p>Art. 6. 1. W przypadku wątpliwości dotyczących stanu zdrowia rybaka, armator może, na swój koszt, skierować rybaka na kontrolne badania lekarskie lub badanie psychologiczne.</p>	
Art. 9	<p>Jako uzupełnienie minimalnych wymogów wymienionych w art. 7 i 8 na statkach rybackich o długości co najmniej 24 m lub pozostających zazwyczaj na morzu przez dłużej niż trzy dni:</p> <p>(a) zaświadczenie lekarskie rybaka zawiera co najmniej następujące informacje:</p> <p>(i) stan wzroku i słuchu danego rybaka oceniany jest jako odpowiedni do wykonywania przez niego obowiązków na statku, oraz</p>	T	<p>Załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od</p>	<p>Załącznik nr 5 określa wzór świadectwa zdrowia wydawanego marynarzom, bez względu na typ statku, na jakim pływają, w tym również rybakom. Wzór ten zawiera informacje wymagane dyrektywą.</p>	

	<p>(ii) rybak nie cierpi na żadną dolegliwość, która podczas wykonywania pracy na morzu może ulec zaostrzeniu lub skutkować niezdolnością rybaka do służby, lub zagrażać zdrowiu lub bezpieczeństwu innych osób na pokładzie; (b) zaświadczenie lekarskie jest ważne maksymalnie przez okres dwóch lat, chyba że rybak nie ukończył 18 roku życia – wtedy maksymalny okres ważności zaświadczenia wynosi jeden rok; (c) jeżeli okres ważności zaświadczenia upłynie podczas pobytu rybaka na morzu, zaświadczenie zachowuje ważność do końca takiego rejsu.</p>		<p>marynarzy do wykonywania pracy na statku morskim (Dz. U. poz. 2105)</p> <p>Art. 4 ust. 5</p> <p>Art. 6 ust. 3</p>	<p>Art. 4. 5. Świadectwo zdrowia wydaje się na okres 2 lat, a w przypadku gdy osoba ubiegająca się o zatrudnienie na statku rybackim nie ukończyła 18 lat - na okres 1 roku.</p> <p>Art. 6. 3. W nagłych przypadkach dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego może zezwolić rybakowi na pracę bez ważnego świadectwa zdrowia, do czasu zawinięcia statku do portu, w którym rybak może uzyskać świadectwo zdrowia od uprawnionego lekarza, pod warunkiem że okres zezwolenia nie przekracza 3 miesięcy, a świadectwo zdrowia niedawno utraciło ważność.</p>	
<p>Art. 10</p>	<p>1. Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, w których od właścicieli statków pływających pod jego banderą lub zarejestrowanych pod jego pełną jurysdykcją wymaga się zapewnienia dostatecznej liczebności załóg statków</p>	<p>T</p>	<p>Art. 15 ust. 1</p>	<p>Art. 15. 1. Skład, kwalifikacje zawodowe oraz stan zdrowia członków załogi statku rybackiego muszą zapewniać bezpieczne i higieniczne warunki pracy i życia na tym statku, bezpieczną nawigację oraz prawidłową obsługę urządzeń statku rybackiego i</p>	

	<p>gwarantującej bezpieczną nawigację i eksploatację statku dowodzonego przez wykwalifikowanego szypa.</p> <p>2. Jako uzupełnienie wymogów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu właściwy organ ustala dla statków rybackich o długości co najmniej 24 m minimalną liczbę członków załogi umożliwiającą bezpieczną nawigację statku, określając wymaganą liczbę i kwalifikacje rybaków.</p> <p>3. Właściwy organ po odbyciu konsultacji może określić wymogi alternatywne wobec wymogów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu. Państwo członkowskie upewnia się jednak, czy takie wymogi alternatywne:</p> <p>(a) prowadzą do osiągnięcia ogólnego celu niniejszego artykułu i poniższego art. 11;</p> <p>(b) nadają skutek ust. 2 niniejszego artykułu; oraz</p> <p>(c) czy nie zagrażają bezpieczeństwu i zdrowiu rybaków.</p>		<p>Art. 80 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz.U. z 2018, poz. 181)</p>	<p>ładunku, oraz zapewniać przestrzeganie przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków na tym statku.</p> <p>Art. 80. 1. Skład załogi statku niezbędny dla bezpieczeństwa morskiego ustala dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku i potwierdza:</p> <p>1) wydając certyfikat bezpiecznej obsługi dla statków podlegających Konwencji SOLAS;</p> <p>2) dokonując wpisu w karcie bezpieczeństwa lub certyfikacie, dla statków innych niż określone w pkt 1.</p> <p>1a. Przy ustalaniu składu załogi statku dyrektor urzędu morskiego bierze pod uwagę wymagania zawarte w Konwencji SOLAS, w tym w szczególności w Kodeksie ISM oraz Kodeksie ISPS, a także potrzebę unikania i minimalizowania, o ile to możliwe, wydłużonego czasu pracy na statku, w celu zapewnienia odpowiedniego odpoczynku i ograniczenia zmęczenia marynarzy.</p> <p>2. Na wniosek armatora statku niepodlegającego Konwencji SOLAS, uprawiającego żeglugę międzynarodową, dokumentem określającym niezbędny dla bezpieczeństwa morskiego skład załogi statku może być certyfikat bezpiecznej obsługi.</p>	
<p>Art. 11</p>	<p>1. (a) Artykuły 3–6 włącznie, art. 8 i art. 21 dyrektywy 2003/88/WE nie mają zastosowania do rybaków objętych zakresem niniejszej umowy.</p> <p>(b) Każde państwo członkowskie przyjmuje jednak przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, w których od właścicieli statków pływających pod jego banderą wymaga się zapewnienia rybakom odpowiedniego odpoczynku oraz średniego czasu</p>	<p>T</p>	<p>Art. 18</p>	<p>Art. 18. 1. Średni czas pracy na statku rybackim nie może przekraczać przeciętnie 48 godzin w tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy.</p> <p>2. Ograniczeniem czasu pracy lub odpoczynku jest:</p> <p>1) maksymalny czas pracy, który nie może przekraczać 14 godzin na dobę oraz 72 godzin na tydzień, lub</p>	

	<p>między dwoma następującymi po sobie okresami odpoczynku nie może przekraczać 14 godzin.</p> <p>5. Zgodnie z ogólnymi zasadami ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników oraz z przyczyn obiektywnych lub technicznych lub dotyczących organizacji pracy państwa członkowskie mogą zezwolić na wyjątki, łącznie z ustanowieniem okresów odniesienia, od poziomów określonych w ust. 1 lit. b) oraz ust. 3 i 4. Wyjątki te jak najdokładniej spełniają ustanowione normy, ale mogą uwzględniać częstsze lub dłuższe okresy urlopu lub przyznanie rybakom urlopu wyrównawczego.</p> <p>Takie wyjątki mogą być określone za pomocą:</p> <p>(a) przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, pod warunkiem że odbyły się konsultacje i dołożono starań, aby wykorzystał wszelkie odpowiednie formy dialogu społecznego; lub</p> <p>(b) układów zbiorowych lub porozumień między partnerami społecznymi.</p> <p>6. Jeżeli wyjątki zawarte w ust. 5 są dozwolone w granicach określonych w ust. 3, dany rybak otrzymuje wyrównawczy okres odpoczynku najszybciej, jak to możliwe.</p> <p>7. Żadnego przepisu niniejszego artykułu nie uznaje się za naruszenie prawa szypra statku do wymagania od rybaka, by pracował dłużej, gdy jest to konieczne, aby zapewnić bezpośrednie bezpieczeństwo statku, osób na pokładzie lub połowu lub też w celu udzielenia pomocy innym łodziom, statkom lub osobom znajdującym się w stanie zagrożenia na morzu. Szyper może zatem zawiesić harmonogram godzin odpoczynku i wymagać od rybaka przepracowania niezbędnych godzin pracy do czasu przywrócenia normalnej sytuacji. Po przywróceniu normalnej sytuacji, jak tylko będzie to możliwe, szyper zapewnia</p>		<p>Art. 22 ust. 1 i 3</p>	<p>6. Armator może zobowiązać rybaka do pozostawania w gotowości do pracy, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) statek oczekuje na manewry, w tym na wyjście w morze; 2) zachodzi konieczność ochrony statku rybackiego, załogi statku rybackiego lub ładunku; 3) wymaga tego organizacja obsługi systemów i urządzeń zautomatyzowanych na statku rybackim; 4) statek rybacki oczekuje na wyładunek w porcie. <p>7. Za pozostawanie w gotowości do pracy, w przypadkach, o których mowa w ust. 6, rybakowi przysługuje wynagrodzenie. Wysokość tego wynagrodzenia określa układ zbiorowy pracy lub regulamin wynagradzania, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami - rybacka umowa o pracę.</p> <p>Art. 22. 1. Czas pracy młodocianego nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo.</p> <p>3. Młodociany może wykonywać pracę w godzinach nadliczbowych tylko w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa statku rybackiego.</p>	
--	--	--	---------------------------	--	--

	<p>odpowiedni okres odpoczynku rybakom, którzy wykonywali pracę w zaplanowanym okresie odpoczynku.</p> <p>8. Każde państwo członkowskie może postanowić, że rybacy na pokładzie statków rybackich pływających pod jego banderą lub zarejestrowanych pod jego pełną jurysdykcją, w odniesieniu do których w przepisach lub praktykach krajowych wskazano, że statki te nie mogą funkcjonować w konkretnym okresie w ciągu roku kalendarzowego przekraczającym jeden miesiąc, biorą urlop coroczny w tym okresie zgodnie z art. 7 dyrektywy 2003/88/WE.</p>				
Art. 12	<p>Każdy statek rybacki ma listę załogi, której egzemplarz przedkłada się upoważnionym osobom na lądzie przed wypłynięciem statku lub przekazuje na ląd niezwłocznie po wypłynięciu statku. Właściwy organ określa, komu i kiedy, a także w jakim celu lub celach, należy takie informacje przedstawić.</p>	T	Art. 16	<p>Art. 16. 1. Załogę statku rybackiego stanowią rybacy wpisani na listę załogi tego statku rybackiego.</p> <p>2. Listę załogi statku rybackiego wystawia armator albo w jego imieniu kapitan statku.</p> <p>3. Na liście załogi statku rybackiego dokonuje się wpisów dotyczących stanowiska zajmowanego na statku przez rybaka oraz miejsca i terminu rozpoczęcia przez niego pracy na statku rybackim.</p> <p>4. Wpisania rybaka na listę załogi statku rybackiego dokonuje się najpóźniej z chwilą wejścia rybaka na statek rybacki, a skreślenia z tej listy – najwcześniej z chwilą zejścia ze statku rybackiego.</p> <p>5. Skreślenie rybaka z listy załogi statku rybackiego polega na dokonaniu adnotacji dotyczących miejsca i terminu zakończenia pracy na tym statku.</p>	

				<p>6. Kapitan statku rybackiego przekazuje listę załogi statku rybackiego dyrektorowi urzędu morskigo przed wypłynięciem statku rybackiego z portu lub niezwłocznie po tym fakcie.</p> <p>7. Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do praktykanta.</p> <p>8. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór listy załogi statku rybackiego oraz sposób jej wystawiania i dokonywania w niej wpisów, kierując się koniecznością zapewnienia prawidłowego prowadzenia ewidencji członków załogi statku rybackiego.</p>	
Art. 13	Artykuły 14–18 włącznie stosuje się, nie naruszając przepisów dyrektywy 91/533/EWG.	N			
Art. 14	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki:</p> <p>(a) na mocy których wymaga się, aby rybacy zatrudnieni na statkach pływających pod jego banderą lub zarejestrowanych pod jego pełną jurysdykcją byli objęci ochroną w postaci umowy o pracę, która jest dla nich zrozumiała i zgodna z postanowieniami niniejszej umowy; oraz</p> <p>(b) dokładnie określających minimum informacji, jakie mają być zawarte w umowach rybaków o pracę zgodnie z postanowieniami zawartymi w załączniku I do niniejszej umowy.</p>	T	Art. 8 ust. 1 i 5 oraz art. 9	<p>Art. 8. 1. Stosunek pracy na statku rybackim zawierany jest na podstawie rybackiej umowy o pracę.</p> <p>5. Z młodocianym niebędącym praktykantem zawiera się rybacką umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.</p> <p>Art. 9. Rybacką umowę o pracę zawiera się pisemnie w postaci papierowej albo elektronicznej, przed wpisaniem rybaka na listę załogi statku rybackiego.</p> <p>2. Armator lub agencja zatrudnienia działająca w imieniu armatora, przed podpisaniem rybackiej umowy o pracę, umożliwia rybakowi zapoznanie się z jej treścią, informuje o warunkach umowy, poucza o możliwości weryfikacji jej treści przy pomocy osób trzecich, a w razie wątpliwości udziela niezbędnych wyjaśnień.</p>	

				<p>3. Rybacka umowa o pracę określa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imię i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia rybaka; 2) nazwę i adres siedziby albo imię i nazwisko oraz adres zamieszkania armatora; 3) rodzaj umowy oraz datę i miejsce jej zawarcia; 4) nazwę statku rybackiego, jeżeli została nadana, oraz oznakę rybacką statku rybackiego lub numer IMO statku nadany przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), na którym będzie wykonywana praca – w przypadku umów innych niż umowa na czas nieokreślony; 5) warunki pracy i płacy, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> a) stanowisko, na którym rybak będzie zatrudniony, b) wynagrodzenie za pracę, odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem rodzaju waluty, w której wynagrodzenie będzie wypłacane, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wysokość wynagrodzenia podstawowego, - wysokość innych składników wynagrodzenia, - inne dodatkowe świadczenia pieniężne i niepieniężne związane z pracą, c) sposób i termin wypłaty wynagrodzenia za pracę, d) najkrótsze dopuszczalne okresy odpoczynku, e) wymiar corocznego płatnego urlopu albo sposób jego obliczenia, 	
--	--	--	--	--	--

			<p>f) miejsce i termin rozpoczęcia pracy na statku rybackim oraz termin jej zakończenia, a także w przypadku gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umowa została zawarta na czas nieokreślony – co najmniej warunki upoważniające każdą ze stron do jej wypowiedzenia ze wskazaniem okresu wypowiedzenia, – umowa została zawarta na czas określony – co najmniej termin jej rozwiązania, – umowa została zawarta na czas trwania podróży morskiej – co najmniej miejsce zakończenia podróży morskiej i czas od momentu przybycia statku do portu do zejścia rybaka ze statku rybackiego, <p>g) wskazanie układu zbiorowego pracy, którym jest objęty rybak – jeżeli taki układ obowiązuje;</p> <p>6) świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu opieki zdrowotnej;</p> <p>7) świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu zabezpieczenia społecznego;</p> <p>8) warunki wyżywienia na statku rybackim;</p> <p>9) warunki i miejsce repatriacji rybaka;</p> <p>10) miejsce sprowadzenia zwłok rybaka, w przypadku jego śmierci;</p> <p>11) ewentualne dodatkowe świadczenia armatora na rzecz rybaka.</p> <p>4. Do rybackiej umowy o pracę dołącza się warunki ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, choroby lub śmierci rybaka.</p> <p>5. Rybacką umowę o pracę sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach,</p>	
--	--	--	---	--

				<p>po jednym dla każdej ze stron.</p> <p>6. W przypadku gdy armator korzysta z usług pośrednictwa pracy, kopię rybackiej umowy o pracę armator przesyła agencji zatrudnienia.</p> <p>7. Kopia rybackiej umowy o pracę jest przechowywana na statku przez okres, w którym rybak jest wpisany na listę załogi statku.</p>	
Art. 15	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki dotyczące:</p> <p>(a) procedur, które zapewniają rybakowi możliwość weryfikacji warunków jego umowy o pracę przed jej zawarciem i zasięgnięcia porad na ten temat;</p> <p>(b) w stosownych przypadkach prowadzenia rejestru dotyczącego pracy rybaka na podstawie takiej umowy; oraz</p> <p>(c) środków rozstrzygnięcia sporów związanych z umową rybaka o pracę.</p>	T	<p>Art. 9 ust. 2</p> <p>Art. 149 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108)</p> <p>Dział 12 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108)</p>	<p>Art. 9. Armator lub agencja zatrudnienia działająca w imieniu armatora, przed podpisaniem rybackiej umowy o pracę, umożliwi rybakowi zapoznanie się z jej treścią, informuje o warunkach umowy, poucza o możliwości weryfikacji jej treści przy pomocy osób trzecich, a w razie wątpliwości udziela niezbędnych wyjaśnień.</p> <p>Art. 149. § 1. Pracodawca prowadzi ewidencję czasu pracy pracownika do celów prawidłowego ustalenia jego wynagrodzenia i innych świadczeń związanych z pracą.</p> <p>Art. 242. § 1. Pracownik może dochodzić swych roszczeń ze stosunku pracy na drodze sądowej. I dalsze przepisy</p>	
Art. 16	<p>Umowa rybaka o pracę, której egzemplarz przekazuje się rybakowi, jest przechowywana na pokładzie statku i jest dostępna dla rybaka oraz, zgodnie z przepisami krajowymi i praktyką krajową, dla innych zainteresowanych stron na ich wniossek.</p>	T	<p>Art. 9 ust.5-7</p>	<p>Art. 9. 5. Rybacką umowę o pracę sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.</p> <p>6. W przypadku gdy armator korzysta z usług pośrednictwa pracy, kopię rybackiej umowy o pracę armator przesyła agencji zatrudnienia.</p> <p>7. Kopia rybackiej umowy o pracę jest przechowywana na statku przez okres, w którym rybak jest wpisany na listę załogi statku.</p>	

Art. 17	Artykuły 14–16 oraz załącznik I do niniejszej umowy nie mają zastosowania do właściciela statku rybackiego, który również samodzielnie eksploatuje statek.	T	Art. 7 ust. 1 i 3	Art. 7. 1. Stosunek pracy na statku rybackim zawierany jest na podstawie rybackiej umowy o pracę. 3. Przepis ust. 1 nie stosuje się do armatora statku rybackiego trudniącego się działalnością połowową i osobiście prowadzącego czynności na statku rybackim.	
Art. 18	Właściciel statku rybackiego ma obowiązek zapewnić, aby każdy rybak posiadał umowę rybaka o pracę, która została sporządzona na piśmie i podpisana przez wszystkie strony tej umowy oraz która zapewnia rybakowi godziwe warunki pracy i życia na statku, zgodnie z wymogami niniejszej umowy.	T	Art. 8 ust. 1 i 2 Art. 9 ust. 1	Art. 7. 1. Stosunek pracy na statku rybackim zawierany jest na podstawie rybackiej umowy o pracę. 2. Rybacką umowę o pracę z rybakim zawiera armator albo agencja zatrudnienia działająca w imieniu armatora. Art. 9. 1. Rybacką umowę o pracę zawiera się pisemnie w postaci papierowej albo elektronicznej, przed wpisaniem rybaka na listę załogi statku rybackiego.	
Art. 19	1.Każde państwo członkowskie zapewnia, aby rybacy na statku rybackim pływającym pod jego banderą lub zarejestrowanym pod jego pełną jurysdykcją oraz wpływającym do zagranicznego portu byli uprawnieni do repatriacji w przypadku wygaśnięcia umowy rybaka o pracę lub wypowiedzenia jej z uzasadnionych powodów przez co najmniej jedną ze stron tej umowy lub też w przypadku, gdy rybak nie jest w stanie dalej wypełniać swoich obowiązków wymaganych na mocy umowy rybaka o pracę bądź gdy nie można oczekiwać, że będzie je wypełniał w określonych okolicznościach. Ma to również zastosowanie do rybaków z takiego statku, którzy są z tego samego powodu przenoszeni ze statku do portu zagranicznego. 2.Koszt repatriacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, ponosi właściciel statku rybackiego, chyba że zgodnie z krajowymi	T	Art. 9 ust. 3 pkt 9 Art. 23 - 27	Art. 8. 3. Rybacka umowa o pracę określa (...) 9) warunki i miejsce repatriacji rybaka. Art. 23. 1. W przypadku zatrudnienia na statku zawijającym do obcych portów, rybak ma prawo do bezpłatnej repatriacji gdy: 1) minął okres, na jaki została zawarta rybacka umowa o pracę; 2) doszło do sprzedaży, zatonięcia, zaginięcia lub utraty statku rybackiego w inny sposób albo ten statek został wycofany z eksploatacji na okres co najmniej jednego miesiąca; 3) zszedł ze statku rybackiego z powodu niezdolności do pracy na skutek choroby lub obrażeń odniesionych w wyniku wypadku przy pracy;	

	<p>przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub innymi środkami ustalono, że rybak poważnie naruszył obowiązki wynikające z jego umowy o pracę.</p> <p>3. Państwa członkowskie określają w drodze przepisów ustawowych, wykonawczych lub innych środków dokładne okoliczności, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, upoważniające rybaka do repatriacji, maksymalną długość okresów służby na pokładzie, po których rybak ma prawo do repatriacji, oraz miejsc, do których rybak może być repatriowany.</p> <p>4. Jeżeli właściciel statku rybackiego nie zapewni repatriacji, o której mowa w niniejszym artykule, państwo członkowskie, pod którego banderą pływa statek, ma obowiązek zorganizować repatriację danego rybaka i jest uprawnione do odzyskania poniesionych z tego tytułu kosztów od właściciela statku rybackiego.</p> <p>5. Krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze nie naruszają prawa właściciela statku rybackiego do odzyskania kosztów repatriacji na podstawie ustaleń umownych z osobami trzecimi.</p>			<p>4) po rozpoczęciu podróży morskiej statek rybacki został skierowany do strefy konfliktów zbrojnych, a rybak nie wyraził zgody pisemnie, w postaci papierowej albo elektronicznej, na pracę na tym statku;</p> <p>5) rybacka umowa o pracę została rozwiązana przez:</p> <p>a) armatora z przyczyn innych niż określonych w art. 24 ust. 3,</p> <p>b) rybaka, z uzasadnionych powodów.</p> <p>2. Rybak ma prawo do repatriacji środkiem transportu określonym w rybackiej umowie o pracę oraz do miejsca określonego w tej umowie albo do:</p> <p>1) miejsca zamieszkania rybaka albo</p> <p>2) miejsca, w którym została podpisana rybacka umowa o pracę.</p> <p>Art. 24. 1. Jeżeli rybak pozostał za granicą bez własnej winy, koszty repatriacji w przypadkach, o których mowa w art. 23 ust. 1, i oczekiwania na nią ponosi armator.</p> <p>2. Armator ponosi koszty repatriacji rybaka obejmujące:</p> <p>1) zakwaterowanie, transport i wyżywienie rybaka oraz zapewnienie mu wody pitnej oraz niezbędnej opieki medycznej w czasie repatriacji;</p> <p>2) transport należącego do rybaka bagażu osobistego, którego ciężar nie przekracza 30 kg.</p> <p>3. Jeżeli układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub rybacka umowa o pracę nie stanowią inaczej, rybak ponosi koszty repatriacji w przypadku ciężkiego naruszenia przez niego obowiązków pracowniczych.</p>	
--	---	--	--	---	--

			<p>Art. 25. Szczegółowe uprawnienia przysługujące rybakowi w związku z repatriacją, w tym dotyczące środków oraz kosztów transportu, określa układ zbiorowy pracy lub regulamin pracy, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami - rybacka umowa o pracę.</p> <p>Art. 26. Armator nie może:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wymagać od rybaka wpłacenia zaliczki w związku z kosztami repatriacji; 2) potrącać kosztów repatriacji z wynagrodzenia za pracę rybaka, w tym innych dodatkowych świadczeń pieniężnych, wynikających z rybackiej umowy o pracę, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 24 ust. 3; 3) obciążać rybaka kosztami repatriacji w przypadku wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 11 ust. 3. <p>Art. 27. 1. Dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku</p> <p>we współpracy z konsulem Rzeczypospolitej Polskiej organizuje repatriację, w przypadku gdy armator statku rybackiego o polskiej przynależności nie podjął działań zmierzających do repatriacji rybaka lub gdy nie pokrył kosztów repatriacji.</p> <p>2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego ponosi koszty repatriacji, o których mowa w art. 24 ust. 2.</p> <p>3. Właściwy dyrektor urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 2, wydaje decyzję w sprawie obciążenia armatora statku rybackiego o polskiej przynależności poniesionymi kosztami repatriacji w przypadku, o którym mowa w ust. 1, określając ich wysokość,</p>	
--	--	--	---	--

				<p>podmiot obowiązany do ich pokrycia oraz termin i sposób uiszczenia tych kosztów.</p> <p>4. Armator statku rybackiego jest obowiązany uregulować koszty, o których w ust. 3, w terminie wskazanym w decyzji, o której mowa w ust. 3.</p> <p>5. Ściągnięcie kosztów repatriacji, o których mowa w ust. 3, odbywa się w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.</p> <p>6. Koszty repatriacji przedawniają się z upływem 10 lat od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 3, została doręczona armatorowi.</p> <p>7. W przypadku gdy ściągnięcie kosztów repatriacji w trybie, o którym mowa w ust. 5, okaże się nieskuteczne, koszty repatriacji, w zakresie określonym w ust. 2, ponosi dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku.</p>	
Art. 20	<p>1. Niniejszy artykuł stosuje się, nie naruszając przepisów dyrektywy 2008/104/WE.</p> <p>2. Do celów niniejszego artykułu usługi w zakresie rynku pracy świadczone przez podmioty prywatne obejmują rekrutację i pośrednictwo pracy w sektorze prywatnym oraz usługi prywatnych agencji zatrudnienia.</p> <p>3. Państwo członkowskie:</p> <p>(a) zakazuje podmiotom prywatnym świadczącym usługi w zakresie rynku pracy stosowania środków, mechanizmów lub list mających na celu uniemożliwienie rybakom podjęcia pracy; oraz</p> <p>(b) wymaga, aby rybak nie ponosił – bezpośrednio ani pośrednio, w całości ani w części – żadnych opłat ani innych kosztów związanych z usługami w zakresie rynku pracy świadczonymi przez podmioty prywatne.</p>	T	Art. 28 – 30	<p>Art. 28. 1. Pośrednictwo pracy dla osób poszukujących pracy na statkach rybackich obejmuje pomoc osobom zainteresowanym podjęciem pracy na statku rybackim oraz pomoc armatorom w poszukiwaniu odpowiednich kandydatów do pracy na statku rybackim.</p> <p>2. Za czynności związane z pośrednictwem pracy nie pobiera się bezpośrednio lub pośrednio opłat od osób poszukujących pracy na statkach.</p> <p>3. Pośrednictwo pracy prowadzą agencje zatrudnienia oraz powiatowe urzędy pracy.</p> <p>Art. 29. Pośrednictwo pracy prowadzone przez agencje zatrudnienia jest dobrowolne dla osób zainteresowanych podjęciem pracy na statku rybackim oraz dla armatorów.</p> <p>Art. 30. 1. Agencja zatrudnienia udziela pomocy w podjęciu pracy na statku rybackim osobie, która</p>	

				<p>spełnia wymagania, o których mowa w art. 3 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 3.</p> <p>2. Agencja zatrudnienia informuje osobę zainteresowaną podjęciem pracy na statku rybackim o posiadanych ofertach pracy, a w przypadku ich braku - może poinformować taką osobę o innych agencjach zatrudnienia prowadzących pośrednictwo pracy.</p> <p>3. Agencja zatrudnienia może, na wniosek innej agencji zatrudnienia prowadzącej pośrednictwo pracy i za zgodą osoby zainteresowanej podjęciem pracy na statku rybackim, udostępnić tej osobie informacje umożliwiające nawiązanie jej bezpośredniej współpracy z tą agencją.</p>	
Art. 21	<p>1.Artykuły 22–25 włącznie stosuje się, nie naruszając przepisów dyrektywy 93/103/WE.</p> <p>2.Przestrzega się krajowych przepisów wykonujących art. 22–25 z należyтым uwzględnieniem higieny i ogólnych bezpiecznych, zdrowych i komfortowych warunków.</p>	N			
Art. 22	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki dotyczące pomieszczeń załogi, wyżywienia i wody pitnej na pokładzie w odniesieniu do statków rybackich pływających pod jego banderą lub zarejestrowanych pod jego pełną jurysdykcją.</p>	T	Art. 31	<p>Art. 31. 1. Na statkach rybackich armator zapewnia, aby pomieszczenia pracy, pomieszczenia mieszkalne, rekreacyjne i higieniczno-sanitarne oraz mesy na statku rybackim spełniały wymagania określone w Konwencji nr 188 w zakresie powierzchni, oświetlenia, czystości powietrza oraz dopuszczalnego hałasu i drgań.</p> <p>2. Na statku rybackim wyposażonym w pomieszczenia mieszkalne armator zapewnia rybakowi bezpłatne zakwaterowanie i warunki do rekreacji oraz, jeżeli to możliwe, udogodnienia mające na celu zaspokojenie potrzeb rybaka.</p> <p>3. Armator, uwzględniając różnice kulturowe i religijne, zapewnia rybakowi bezpłatne wyżywienie odpowiedniej wartości odżywczej, jakości i ilości oraz wodę pitną odpowiedniej jakości i ilości.</p>	

				4. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rybołówstwa oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i życia na statkach rybackich oraz szczegółowe wymagania techniczne w zakresie ich konstrukcji i wyposażenia, mając na uwadze szczególne warunki pracy na statku rybackim oraz jego długość.	
Art. 23	Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się zapewnienia, aby pomieszczenia załogi na statku rybackim pływającym pod jego banderą lub zarejestrowanym pod jego pełną jurysdykcją miały właściwe wymiary i odznaczały się odpowiednią jakością oraz by były odpowiednio wyposażone na potrzeby obsługi statku i pod kątem czasu pobytu rybaków na jego pokładzie. W stosownych przypadkach środki takie dotyczą w szczególności następujących kwestii: (a) zatwierdzania planów budowy lub modyfikacji statków rybackich pod kątem zakwaterowania załogi; (b) utrzymania pomieszczeń załogi i kambuza; (c) wentylacji, ogrzewania, chłodzenia i oświetlenia; (d) ograniczenia nadmiernego hałasu i drgań; (e) lokalizacji, wymiarów, materiałów konstrukcyjnych, urządzenia i wyposażenia kajut,	T	Art. 11 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz.U. z 2018, poz. 181) Art. 10 ust. 1	Art. 11. 1. Statek może być używany w żegludze morskiej, jeżeli odpowiada wymaganiom bezpieczeństwa w zakresie jego budowy, stałych urządzeń i wyposażenia oraz warunkom życia i pracy na statku określonym w: 1) umowach międzynarodowych; 2) 10 przepisach ustawy z dnia 2 grudnia 2016 r. o wyposażeniu morskim (Dz. U. z 2017 r. poz. 32); 3) przepisach ustawy. Art. 10. 1. Do rybackiej umowy o pracę armator dołącza informację o stosowanych na statku rybackim procedurach składania skarg, w tym danych kontaktowych właściwego dyrektora urzędu morskiego, a także imię i nazwisko osoby lub osób na statku, które mogą, na zasadzie poufności, udzielić rybakowi informacji w sprawie złożenia skargi.	

	<p>mes i innych pomieszczeń załogi; (f) urządzeń sanitarnych, w tym toalet i umywalni, oraz wystarczającej ilości ciepłej i zimnej wody; oraz (g) procedur reagowania na skargi dotyczące zakwaterowania niespełniającego wymogów niniejszej umowy.</p>		<p>Art. 51-55</p>	<p>Art. 51. 1. Rybakowi przysługuje prawo składania skarg dotyczących niezapewnienia właściwych warunków pracy i życia na statku rybackim.</p> <p>2. Zakazuje się podejmowania jakichkolwiek niekorzystnych działań w stosunku do rybaka w związku ze złożoną przez niego skargą.</p> <p>Art. 52. 1. Skarga może zostać złożona przez rybaka osobiście, za pośrednictwem upoważnionej przez niego osoby albo przedstawiciela załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.</p> <p>2. Rybak może złożyć skargę do swojego bezpośredniego przełożonego albo do kapitana statku rybackiego.</p> <p>3. Osoba, do której rybak złożył skargę, zapewnia poufność źródła otrzymanej skargi.</p> <p>4. Skarga złożona przez rybaka jest rozpatrywana niezwłocznie.</p> <p>5. W przypadku gdy skarga została złożona do bezpośredniego przełożonego rybaka, od rozstrzygnięcia skargi rybakowi służy odwołanie do kapitana statku rybackiego. Kapitan statku rybackiego rozpatruje odwołanie w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania.</p> <p>6. W przypadku gdy rozstrzygnięcie skargi na statku nie jest możliwe, kapitan statku rybackiego przekazuje niezwłocznie skargę armatorowi statku rybackiego. Armator rozpatruje skargę w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania.</p> <p>Art. 53. Armator statku rybackiego prowadzi ewidencję skarg.</p> <p>Art. 54. 1. Niezależnie od uprawnienia rybaka, o którym mowa w art. 52 ust. 2, rybakowi przysługuje prawo złożenia skargi do dyrektora urzędu</p>	
--	--	--	-------------------	--	--

				<p>morskiego właściwego dla portu, do którego zawiął statek rybacki, lub do agencji zatrudnienia, za pośrednictwem której rybak podjął pracę na statku rybackim.</p> <p>2. W przypadku złożenia przez rybaka skargi, o której mowa w ust. 1, dyrektor urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, podejmuje działania w celu wstępnej oceny otrzymanej skargi.</p> <p>3. Inspektor inspekcji państwa bandery upoważniony przez dyrektora urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do nieujawniania faktu przeprowadzania inspekcji na skutek złożonej skargi.</p> <p>4. Inspektor inspekcji państwa bandery upoważniony przez dyrektora urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, podejmuje działania, aby skarga została rozpatrzona na statku rybackim.</p> <p>5. W przypadku nierozstrzygnięcia skargi na statku rybackim i nieprzekazania przez kapitana statku rybackiego skargi armatorowi statku rybackiego zgodnie z art. 52 ust. 6, dyrektor urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie powiadamia o tym armatora statku rybackiego, wyznaczając mu termin na ustosunkowanie się do skargi i przekazanie planu działań naprawczych.</p> <p>6. W przypadku gdy nie udało się rozstrzygnąć skargi w wyniku działań podjętych zgodnie z ust. 5, w przypadku skargi dotyczącej zagrożenia życia lub bezpieczeństwa na statku rybackim, dyrektor urzędu morskiego, którym mowa w ust. 1, może, w drodze decyzji, zatrzymać statek rybacki w porcie, a o złożonej skardze poinformować właściwe organizacje zrzeszające rybaków lub armatorów oraz Państwową Inspekcję Pracy lub Państwową Inspekcję Sanitarną.</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>7. W przypadku gdy skarga dotycząca naruszenia przez armatora zobowiązania wynikającego z rybackiej umowy o pracę została złożona do agencji zatrudnienia, agencja wyjaśnia skargę z armatorem statku rybackiego, a w przypadku niemożności wyjaśnienia skargi agencja zawiadamia dyrektora urzędu morskiego, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>Art. 55. Prawo do składania skarg, o którym mowa w art. 51 ust. 1, przysługuje także każdemu kto jest zainteresowany bezpieczeństwem statku rybackiego lub bezpieczeństwem zdrowia rybaków znajdujących się na statku rybackim, w tym organom zawodowym, stowarzyszeniom i związkom zawodowym.</p>	
Art. 24	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się, aby:</p> <p>(a) żywność przewożona i podawana na statku miała odpowiednią wartość odżywczą i jakość oraz była podawana w odpowiedniej ilości;</p> <p>(b) woda pitna była odpowiedniej jakości oraz była podawana w odpowiedniej ilości; oraz</p> <p>(c) właściciel statku rybackiego zapewniał rybakowi żywność i wodę bezpłatnie; na mocy krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych koszt ten można jednak odzyskać jako koszt operacyjny, jeżeli tak stanowi układ zbiorowy regulujący udziałowy system wynagradzania lub umowa rybaka o pracę.</p>	T	Art. 31 ust. 3	<p>Art. 31.3. Armator, uwzględniając różnice kulturowe i religijne, zapewnia rybakowi bezpłatne wyżywienie odpowiedniej wartości odżywczej, jakości i ilości oraz wodę pitną odpowiedniej jakości i ilości.</p>	
Art. 25	<p>Przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, które państwo członkowskie ma przyjąć zgodnie z art. 22–24 włącznie, skutkują pełnym wejściem w życie załącznika II do niniejszej umowy.</p>	N			
Art. 26	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się, aby rybak na pokładzie statku rybackiego pływającego pod banderą tego</p>	T	Art. 37 – 42	<p>Art. 37. 1. Armator zapewnia rybakowi dostęp do opieki medycznej:</p>	

	<p>państwa lub zarejestrowanego pod jego pełną jurysdykcją:</p> <p>(a) miał prawo do opieki medycznej na lądzie oraz prawo do szybkiego transportu na ląd w celu leczenia w przypadku poważnych urazów lub choroby;</p> <p>(b) był objęty ochroną zdrowia i opieką medyczną zapewnioną przez właściciela statku rybackiego, gdy przebywa</p> <p>(i) na pokładzie lub</p> <p>(ii) na lądzie w porcie poza granicami państwa odpowiedzialnego za ochronę rybaka w zakresie zabezpieczenia społecznego; oraz</p> <p>(c) w przypadku choroby lub urazu w związku z wykonywaną pracą nadal miał dostęp do odpowiedniej opieki medycznej, zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub z praktyką krajową.</p>			<p>1) w czasie pobytu na statku rybackim, w szczególności do:</p> <p>a) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne,</p> <p>b) transportu na ląd w najszybszym możliwym czasie, w przypadku poważnych urazów lub choroby;</p> <p>2) na lądzie, w porcie innym niż port polski, w szczególności do:</p> <p>a) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne,</p> <p>b) leczenia ambulatoryjnego, w tym stomatologicznego,</p> <p>c) leczenia szpitalnego.</p> <p>2. W przypadku urazów lub choroby rybaka armator umożliwia rybakowi, bez zbędnej zwłoki, wizytę u lekarza lub lekarza dentystry, podczas postoju w porcie, do którego zawinął statek rybacki.</p> <p>3. W przypadku, gdy świadczenia opieki zdrowotnej nie mogą być udzielone na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.) lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.6); Dz. Urz. UE Polskie wydanie</p>	
--	---	--	--	--	--

				<p>specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72), koszty tych świadczeń ponosi armator.</p> <p>4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do praktykanta.</p> <p>Art. 38. 1. Na statku rybackim zapewnia się, jeżeli to możliwe, odpowiednie pomieszczenie i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej, w szczególności apteczkę okrętową i poradnik medyczny zgodny z wymaganiami Międzynarodowej Organizacji Zdrowia.</p> <p>2. Statek rybacki z załogą liczącą co najmniej 15 osób, odbywający podróż morską trwającą co najmniej 3 dni, powinien posiadać pomieszczenie, w którym jest możliwe zapewnienie opieki medycznej.</p> <p>3. Jeżeli ze względu na czas trwania podróży morskiej oraz liczbę osób znajdujących się na statku rybackim, obecność lekarza na tym statku nie jest wymagana, w składzie załogi statku rybackiego zapewnia się obecność co najmniej jednego rybaka posiadającego przeszkolenie spełniające wymagania Konwencji STCW w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym.</p> <p>4. Armator zapewnia, aby produkty lecznicze oraz wyroby medyczne znajdujące się na pokładzie statku rybackiego były dostosowane do obszaru pływania tego statku oraz zawierały wskazówki ich stosowania w języku roboczym stosowanym na statku.</p> <p>5. Prowadzenie apteczki okrętowej i sprawowanie opieki medycznej na statku rybackim należy do</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>osoby, o której mowa w ust. 3. Za czynności te odpowiada kapitan statku.</p> <p>6. Dla rybaka na statku rybackim kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona prowadzi kartę zdrowia, w której są dokonywane adnotacje o stanie zdrowia rybaka. Treść tych adnotacji jest poufna i może być wykorzystywana wyłącznie w celu ułatwienia leczenia rybaka.</p> <p>Art. 39. 1. Do wyposażenia apteczki okrętowej, jej przechowywania, kontrolowania, wymiany oraz ewidencjonowania jej zawartości stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty zdrowia dla rybaka na statku, uwzględniając charakter uprawianej żeglugi oraz konieczność zapewnienia rybakom właściwej pomocy medycznej na statku rybackim.</p> <p>Art. 40. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3, armator ponosi koszty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) związane z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka w okresie zatrudnienia lub powstałych w jego wyniku, 2) opieki medycznej w przypadkach choroby lub uszkodzenia ciała rybaka, o których mowa w pkt 1, w tym koszty leczenia i zaopatrzenia w niezbędne produkty lecznicze i wyroby medyczne, a w przypadku pobytu rybaka poza granicami kraju także zakwaterowania, wyżywienia i, w uzasadnionych przypadkach, środków utrzymania 	
--	--	--	--	--	--

				<p>– do czasu, gdy rybak wróci do zdrowia lub nabędzie uprawnienia do korzystania ze świadczeń na zasadach określonych w art. 37 ust. 3.</p> <p>2. W przypadku niezdolności do pracy trwającej powyżej 3 miesięcy, wynikającej z uszkodzenia ciała lub choroby powstałej na skutek wykonywania pracy, rybakowi, a w przypadku śmierci rybaka - jego rodzinie, przysługuje odszkodowanie od armatora. Do odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 2 i 3 Kodeksu pracy.</p> <p>3. Armator pokrywa koszty sprowadzenia zwłok rybaka do kraju w razie śmierci rybaka, mającej miejsce na statku rybackim lub na łodzi w czasie wykonywania pracy, lub w czasie repatriacji rybaka.</p> <p>4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zwłoki sprowadza się do miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę lub innego miejsca wskazanego w układzie zbiorowym pracy.</p> <p>Art. 41. W przypadku zawinięcia do zagranicznego portu, armator jest obowiązany posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności w zakresie, o którym mowa w art. 40.</p> <p>Art. 42. Jeżeli niezdolność do pracy rybaka powstała na skutek choroby lub uszkodzenia ciała, armator wypłaca wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w art. 14 ust. 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) do czasu gdy chory lub ranny rybak przebywa na statku albo do czasu repatriacji rybaka; 2) od dnia repatriacji rybaka albo zejścia ze statku do czasu jego powrotu do zdrowia lub nabycia	
--	--	--	--	--	--

				<p>uprawnień do świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645) albo w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1376 i 1669).</p>	
Art. 27	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się, aby ochrona zdrowia i opieka medyczna, o których mowa w art. 26 lit. b):</p> <p>(a) podlegały obowiązującym przepisom dyrektywy 92/29/EWG i przepisom poniższego art. 28, jeżeli rybak znajduje się na pokładzie statku; oraz</p> <p>(b) obejmowały usługi medyczne oraz powiązaną pomoc i wsparcie materialne podczas świadczenia usług medycznych, jeżeli rybak przebywa na lądzie w porcie poza granicami państwa odpowiedzialnego za ochronę rybaka w zakresie zabezpieczenia społecznego.</p>	T	Art. 37 –40	<p>Art. 37. 1. Armator zapewnia rybakowi dostęp do opieki medycznej:</p> <p>1) w czasie pobytu na statku rybackim, w szczególności do:</p> <p>a) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne,</p> <p>b) transportu na ląd w najszybszym możliwym czasie, w przypadku poważnych urazów lub choroby;</p> <p>2) na lądzie, w porcie innym niż port polski, w szczególności do:</p> <p>a) zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne,</p> <p>b) leczenia ambulatoryjnego, w tym stomatologicznego,</p> <p>c) leczenia szpitalnego.</p> <p>2. W przypadku urazów lub choroby rybaka armator umożliwia rybakowi, bez zbędnej zwłoki, wizytę u lekarza lub lekarza dentystry, podczas postoju w porcie, do którego zawinął statek rybacki.</p> <p>3. W przypadku, gdy świadczenia opieki zdrowotnej nie mogą być udzielone na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.) lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1,</p>	

				<p>z późn. zm.6); Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72), koszty tych świadczeń ponosi armator.</p> <p>4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do praktykanta.</p> <p>Art. 38. 1. Na statku rybackim zapewnia się, jeżeli to możliwe, odpowiednie pomieszczenie i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej, w szczególności apteczkę okrętową i poradnik medyczny zgodny z wymaganiami Międzynarodowej Organizacji Zdrowia.</p> <p>2. Statek rybacki z załogą liczącą co najmniej 15 osób, odbywający podróż morską trwającą co najmniej 3 dni, powinien posiadać pomieszczenie, w którym jest możliwe zapewnienie opieki medycznej.</p> <p>3. Jeżeli ze względu na czas trwania podróży morskiej oraz liczbę osób znajdujących się na statku rybackim, obecność lekarza na tym statku nie jest wymagana, w składzie załogi statku rybackiego zapewnia się obecność co najmniej jednego rybaka posiadającego przeszkolenie spełniające wymagania Konwencji STCW w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym.</p> <p>4. Armator zapewnia, aby produkty lecznicze oraz wyroby medyczne znajdujące się na pokładzie statku rybackiego były dostosowane do obszaru pływania tego statku oraz zawierały wskazówki ich stosowania w języku roboczym stosowanym na statku.</p> <p>5. Prowadzenie apteczki okrętowej i sprawowanie opieki medycznej na statku rybackim należy do osoby, o której mowa w ust. 3. Za czynności te odpowiada kapitan statku.</p> <p>6. Dla rybaka na statku rybackim kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona prowadzi kartę zdrowia, w której są dokonywane adnotacje o stanie zdrowia rybaka. Treść tych</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>adnotacji jest poufna i może być wykorzystywana wyłącznie w celu ułatwienia leczenia rybaka.</p> <p>Art. 39. 1. Do wyposażenia apteczki okrętowej, jej przechowywania, kontrolowania, wymiany oraz ewidencjonowania jej zawartości stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty zdrowia dla rybaka na statku, uwzględniając charakter uprawianej żeglugi oraz konieczność zapewnienia rybakom właściwej pomocy medycznej na statku rybackim.</p> <p>Art. 40. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3, armator ponosi koszty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) związane z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka w okresie zatrudnienia lub powstałych w jego wyniku, 2) opieki medycznej w przypadkach choroby lub uszkodzenia ciała rybaka, o których mowa w pkt 1, w tym koszty leczenia i zaopatrzenia w niezbędne produkty lecznicze i wyroby medyczne, a w przypadku pobytu rybaka poza granicami kraju także zakwaterowania, wyżywienia i, w uzasadnionych przypadkach, środków utrzymania – do czasu, gdy rybak wróci do zdrowia lub nabędzie uprawnienia do korzystania ze świadczeń na zasadach określonych w art. 37 ust. 3. <p>2. W przypadku niezdolności do pracy trwającej powyżej 3 miesięcy, wynikającej z uszkodzenia ciała lub choroby powstałej na skutek wykonywania pracy, rybakowi, a w przypadku śmierci rybaka - jego rodzinie, przysługuje odszkodowanie od armatora. Do odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 2 i 3 Kodeksu pracy.</p> <p>3. Armator pokrywa koszty sprowadzenia zwłok rybaka do kraju w razie śmierci rybaka, mającej</p>	
--	--	--	--	---	--

			Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie apteczek okrętowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2106).	miejsce na statku rybackim lub na łodzi w czasie wykonywania pracy, lub w czasie repatriacji rybaka. 4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zwłoki sprowadza się do miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę lub innego miejsca wskazanego w układzie zbiorowym pracy. Całość rozporządzenia wdraża dyrektywy 92/29/EWG odnośnie ochrony zdrowia, w tym wyposażenia w niezbędne leki, na statkach.	
Art. 28	Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się, aby: (a) jako uzupełnienie wymogów określonych w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 92/29/EWG produkty lecznicze i sprzęt medyczny, które mają znajdować się na pokładzie statku rybackiego, były również zależne od obszaru działania; (b) jako uzupełnienie wymogów określonych w art. 5 ust. 3 dyrektywy 92/29/EWG, zapewniane specjalne szkolenie rybaków uwzględniało również liczbę rybaków na pokładzie, obszar działania i długość rejsu; (c) wskazówki przewidziane w art. 5 ust. 1 dyrektywy 92/29/EWG były sporządzane w języku i formie zrozumiałym dla odbywającego szkolenie rybaka, o którym mowa w lit. b) niniejszego artykułu; (d) konsultacje medyczne, o których mowa w art. 6 ust. 1 dyrektywy 92/29/EWG, były również dostępne za pomocą łączności satelitarnej oraz aby statki rybackie pływające pod banderą danego państwa lub zarejestrowane pod jego	T	Art. 38 ust. 4 i 5 Art. 39 ust. 1 § 5 ust. 1 i 2 oraz Załącznik nr I do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie apteczek	Art. 38. 4. Armator zapewnia, aby produkty lecznicze oraz wyroby medyczne znajdujące się na pokładzie statku rybackiego były dostosowane do obszaru pływania tego statku oraz zawierały wskazówki ich stosowania w języku roboczym stosowanym na statku. 5. Prowadzenie apteczki okrętowej i sprawowanie opieki medycznej na statku rybackim należy do osoby, o której mowa w ust. 3. Za czynności te odpowiada kapitan statku. Art. 39. 1. Do wyposażenia apteczki okrętowej, jej przechowywania, kontrolowania, wymiany oraz ewidencjonowania jej zawartości stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu. § 5.1. Rodzaje i ilości produktów leczniczych, wyrobów medycznych lub odtrutek stanowiących wyposażenie apteczki okrętowej oraz rodzaje i ilości produktów leczniczych i wyrobów medycznych stanowiących wyposażenie apteczki medycznej określa osoba wystawiająca zapotrzebowanie, o którym mowa w art. 96 ustawy z dnia 6 września	

	<p>pełną jurysdykcją do celów odbycia takich konsultacji były wyposażone w sprzęt niezbędny do łączności radiowej lub satelitarnej; oraz (e) statki rybackie pływające pod banderą danego państwa lub zarejestrowane pod jego pełną jurysdykcją miały na pokładzie poradnik medyczny przyjęty lub zatwierdzony przez właściwy organ lub przynajmniej ostatnie wydanie <i>Międzynarodowego Przewodnika Medycznego dla Statków</i>.</p>		<p>okrętowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2106).</p> <p>§ 76 ust. 1 oraz § 80 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wyszkolenia i kwalifikacji członków załóg statków morskich (Dz. U. poz. 802)</p> <p>Załącznik nr 2 lit. b oraz m rozporządzenia</p>	<p>2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.), przez sporządzenie listy asortymentowej. 2. Przy sporządzaniu listy asortymentowej uwzględnia się: wielkość statku lub środka ratunkowego, liczbę osób znajdujących się na statku, w tym liczbę osób z chorobami przewlekłymi, przewidywane odległości i czas trwania podróży morskiej oraz możliwość wymiany w czasie trwania tej podróży części albo całości asortymentu stanowiącego wyposażenie apteczki okrętowej albo apteczki medycznej.</p> <p>Załącznik nr 1 określa wymagania dla wyposażenia apteczek okrętowych w produkty lecznicze i wyroby medyczne, według grup wskazań terapeutycznych w odniesieniu do określonych rodzajów statków, z uwzględnieniem rodzaju i długości rejsu</p> <p>§ 76. 1. Na morskich statkach handlowych w żegludze międzynarodowej kapitan i starszy oficer są obowiązani posiadać świadectwo przeszkolenia w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym.</p> <p>§ 80.2. Świadectwa przeszkoleń, o których mowa w § 69 ust. 1 pkt 1 i 5 oraz ust. 3, § 70 ust. 2, § 72 ust. 1, § 74 ust. 1 i 3 oraz § 76 ust. 1, zachowują ważność przez okres 5 lat od dnia przyznania i podlegają odnowieniu.</p> <p>W załączniku 2 lit. b określono ramowy program przeszkolenia w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym, natomiast lit. m - ramowy</p>	
--	---	--	--	---	--

		<p>Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ramowych programów szkoleń dla członków załóg statków morskich (Dz. U. poz. 239).</p> <p>Art. 125 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181</p> <p>§ 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie Morskiej Służby Asysty Telemedycznej (Dz. U. poz. 320)</p>	<p>program przeszkolenia uaktualniającego w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym</p> <p>Art. 125. 1. W celu wykonywania zadań państwa związanych z udzielaniem porad medycznych drogą radiową na morzu tworzy się Morską Służbę Asysty Telemedycznej.</p> <p>2. Zadania Morskiej Służby Asysty Telemedycznej wykonuje Uniwersyteckie Centrum Medycyny Morskiej i Tropikalnej w Gdyni.</p> <p>§ 2. 1. Służba TMAS realizuje swoje zadania nieprzerwanie 24 h na dobę, 7 dni w tygodniu, przy pomocy lekarzy dyżurnych posiadających:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) doświadczenie w pracy na statku lub przeszkolenie w zakresie podstaw medycyny morskiej i tropikalnej lub medycyny transportu; 2) zdolność ustnego i pisemnego komunikowania się w języku polskim i angielskim; 3) wiedzę o zasadach funkcjonowania oraz wyposażeniu w leki i sprzęt medyczny Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa, zwanej dalej "Służbą SAR"; 4) wiedzę o zakresie wyposażenia statków w leki i sprzęt medyczny zgodnie z rekomendacjami Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO), Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Unii 	
--	--	---	---	--

			<p>Załącznik nr 2 cz. I pkt 6, cz. III pkt 22-27, cz. V pkt 22 - 27 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznego uprawiania żeglugi przez statki morskie (Dz. U. z 2015 r. poz. 181)</p> <p>Art. 38 ust. 1 – 3</p>	<p>Europejskiej oraz o zakresie wiedzy kapitanów i członków załogi statku na temat udzielania pomocy medycznej.</p> <p>Załącznik nr 2 cz. I.6. Statki rybackie o długości poniżej 24 m zbudowane w dniu 1 stycznia 2013 r. lub później powinny spełniać wymagania radiowe określone dla statków towarowych w części III pkt 22-27.</p> <p>III. Minimalny zestaw urządzeń nawigacyjnych, radiowych i środków sygnałowych dla statków towarowych o pojemności brutto (GT) poniżej 500 jednostek</p> <p>Pkt 22 – 27 określają wymogi odnośnie konieczności wyposażenia statków w środki łączności radiowej – w zależności od obszaru</p> <p>V. pkt 22 – 27 określają wymogi odnośnie konieczności wyposażenia statków w środki łączności radiowej i satelitarnej – w zależności od rodzaju żeglugi</p> <p>Art. 38. 1. Na statku rybackim zapewnia się, jeżeli to możliwe, odpowiednie pomieszczenie i wyposażenie na potrzeby pomocy medycznej, w szczególności apteczkę okrętową i poradnik medyczny zgodny z wymaganiami Międzynarodowej Organizacji Zdrowia.</p> <p>2. Statek rybacki z załogą liczącą co najmniej 15 osób, odbywający podróż morską trwającą co najmniej 3 dni, powinien posiadać pomieszczenie, w którym jest możliwe zapewnienie opieki medycznej.</p>	
--	--	--	---	---	--

			<p>Załącznik nr 3 pkt 18 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpiecznego uprawiania żeglugi przez statki morskie (Dz. U. z 2015 r. poz. 181)</p>	<p>3. Jeżeli ze względu na czas trwania podróży morskiej oraz liczbę osób znajdujących się na statku rybackim, obecność lekarza na tym statku nie jest wymagana, w składzie załogi statku rybackiego zapewnia się obecność co najmniej jednego rybaka posiadającego przeszkolenie spełniające wymagania Konwencji STCW w zakresie sprawowania opieki medycznej nad chorym.</p> <p>Załącznik nr 3 pkt 18 Podręcznik medyczny dla kapitanów statków</p>	
Art. 29	<p>Każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się, aby:</p> <p>(a) opieka medyczna przewidziana w art. 26 lit. b), a następnie w art. 28, była rybakowi zapewniona bezpłatnie, w zakresie zgodnym z krajowymi przepisami oraz praktyką państwa członkowskiego; oraz aby</p> <p>(b) do czasu repatriacji rybaka właściciel statku rybackiego pokrył koszty opieki medycznej, z których rybak jest zwolniony na mocy lit. a) niniejszego artykułu, w zakresie, w jakim państwo odpowiedzialne za ochronę rybaka pod względem</p>	T	Art. 37 ust. 3	<p>Art. 37. 3. W przypadku, gdy świadczenia opieki zdrowotnej nie mogą być udzielone na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.) lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.6); Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72), koszty tych świadczeń ponosi armator.</p>	

	<p>zabezpieczenia społecznego nie pokrywa tych kosztów w ramach swojego systemu zabezpieczenia społecznego; oraz aby (c) właściciel statku rybackiego ponosił odpowiedzialność za pokrycie kosztów opieki medycznej, o której mowa w art. 26 lit. c), w zakresie, w jakim państwo odpowiedzialne za ochronę rybaka pod względem zabezpieczenia społecznego nie pokrywa tych kosztów w ramach swojego systemu zabezpieczenia społecznego.</p>		<p>Art. 40</p>	<p>Art. 40. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3, armator ponosi koszty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) związane z chorobą lub uszkodzeniem ciała rybaka w okresie zatrudnienia lub powstałych w jego wyniku, 2) opieki medycznej w przypadkach choroby lub uszkodzenia ciała rybaka, o których mowa w pkt 1, w tym koszty leczenia i zaopatrzenia w niezbędne produkty lecznicze i wyroby medyczne, a w przypadku pobytu rybaka poza granicami kraju także zakwaterowania, wyżywienia i, w uzasadnionych przypadkach, środków utrzymania <p>– do czasu, gdy rybak wróci do zdrowia lub nabędzie uprawnienia do korzystania ze świadczeń na zasadach określonych w art. 37 ust. 3.</p> <p>2. W przypadku niezdolności do pracy trwającej powyżej 3 miesięcy, wynikającej z uszkodzenia ciała lub choroby powstałej na skutek wykonywania pracy, rybakowi, a w przypadku śmierci rybaka - jego rodzinie, przysługuje odszkodowanie od armatora. Do odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 2 i 3 Kodeksu pracy.</p> <p>3. Armator pokrywa koszty sprowadzenia zwłok rybaka do kraju w razie śmierci rybaka, mającej miejsce na statku rybackim lub na łodzi w czasie wykonywania pracy, lub w czasie repatriacji rybaka.</p> <p>4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zwłoki sprowadza się do miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę lub innego miejsca wskazanego w układzie zbiorowym pracy.</p>	
<p>Art. 30</p>	<p>W krajowych przepisach ustawowych lub wykonawczych można zezwolić na wyłączenie odpowiedzialności właściciela statku rybackiego za pokrycie kosztów opieki medycznej, o której mowa w art. 29 lit. b) i c), jeżeli uraz nastąpił w</p>	<p>T</p>	<p>Art. 43</p>	<p>Art. 43. Armator jest zwolniony z obowiązku pokrywania kosztów opieki medycznej, w przypadku gdy:</p>	

	<p>innych okolicznościach niż podczas pracy na statku, jeżeli choroba albo ułomność były ukrywane przy zatrudnianiu bądź jeżeli właściciel statku rybackiego wykaże, że uraz lub choroba wynikały z umyślnej winy rybaka.</p>			<p>1) uszkodzenie ciała rybaka nastąpiło w sytuacji niezwiązanej z wykonywaniem pracy na statku;</p> <p>2) uszkodzenie ciała lub choroba wynika z nieprawidłowego świadomego postępowania chorego lub rannego rybaka;</p> <p>3) choroba lub niepełnosprawność rybaka istniała przed dniem zawarcia rybackiej umowy o pracę i została przez rybaka ukryta przed armatorem.</p>	
Art. 31	<p>1. Każde państwo członkowskie podejmuje działania na rzecz zapewnienia rybakom ochrony zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub praktyką w razie choroby, urazu lub śmierci w związku z wykonywaną pracą.</p> <p>2. W przypadku urazu w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej rybak ma dostęp do odpowiedniego odszkodowania zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.</p> <p>3. W zakresie, w jakim państwo odpowiedzialne za ochronę rybaka pod względem zabezpieczenia społecznego nie pokrywa ochrony, o której mowa w ust. 1, a następnie ust. 2 niniejszego artykułu, w ramach swojego systemu zabezpieczenia społecznego, odpowiedzialność za ochronę ponosi właściciel statku rybackiego.</p>	T	Art. 42	<p>Art. 42. Jeżeli niezdolność do pracy rybaka powstała na skutek choroby lub uszkodzenia ciała, armator wypłaca wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w art. 14 ust. 2:</p> <p>1) do czasu gdy chory lub ranny rybak przebywa na statku albo do czasu repatriacji rybaka;</p> <p>2) od dnia repatriacji rybaka albo zejścia ze statku do czasu jego powrotu do zdrowia lub nabycia uprawnień do świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645) albo w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1376 i 1669).</p> <p>Art. 40. 2. W przypadku niezdolności do pracy trwającej powyżej 3 miesięcy, wynikającej z uszkodzenia ciała lub choroby powstałej na skutek wykonywania pracy, rybakowi, a w przypadku śmierci rybaka - jego rodzinie, przysługuje odszkodowanie od armatora. Do odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 93 § 2 i 3 Kodeksu pracy.</p>	
			Art. 40 ust. 2 - 4		

				<p>3. Armator pokrywa koszty sprowadzenia zwłok rybaka do kraju w razie śmierci rybaka, mającej miejsce na statku rybackim lub na łodzi w czasie wykonywania pracy, lub w czasie repatriacji rybaka.</p> <p>4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zwłoki sprowadza się do miejsca wskazanego w rybackiej umowie o pracę lub innego miejsca wskazanego w układzie zbiorowym pracy.</p>	
Art. 32	<p>Biorąc pod uwagę cechy charakterystyczne sektora rybołówstwa, odpowiedzialność finansowa właściciela statku rybackiego w ramach art. 29 i 31 może zostać zapewniona poprzez:</p> <p>(a) system ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej właściciela statku rybackiego; lub</p> <p>(b) obowiązkowe ubezpieczenie, rekompensaty pracownicze lub inne systemy.</p>	T	Art. 41	<p>Art. 41. W przypadku zawinięcia do zagranicznego portu, armator jest obowiązany posiadać ubezpieczenie lub inne zabezpieczenie finansowe odpowiedzialności w zakresie, o którym mowa w art. 40.</p>	
Art. 33	<p>Artykuły 34–36 włącznie stosuje się, nie naruszając przepisów dyrektywy 89/391/EWG, dyrektywy 92/29/EWG i dyrektywy 93/103/WE.</p>	N			

				<p>2. Kapitan statku rybackiego umożliwia rybakowi dostęp do obiektów, urządzeń i udogodnień socjalnych w porcie, do którego zwinął statek rybacki.</p> <p>3. Na statku rybackim załoga statku rybackiego może ustanowić komisję do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim, zwaną dalej „komisją”. W pracach komisji uczestniczy przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.</p> <p>4. Komisja doradza kapitanowi statku rybackiego przy podejmowaniu działań dotyczących w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zmian w organizacji pracy i wyposażenia stanowisk pracy na statku rybackim, jeżeli mogą powodować zagrożenie zdrowia lub życia rybaków; 2) oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu określonych prac oraz informowania rybaków o tym ryzyku; 3) przydzielania rybakom środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego; 4) oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim. <p>5. Komisja może przedstawiać kapitanowi statku rybackiego wnioski w sprawie eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zdrowia lub życia marynarzy na tym statku.</p> <p>6. Rybacy wchodzący w skład komisji nie mogą ponosić niekorzystnych dla nich konsekwencji z tytułu działalności w komisji.</p> <p>7. Na statku rybackim udostępnia się rybakom wskazówki lub instrukcje dotyczące sposobu oceny</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>ryzyka zawodowego, o którym mowa w art. 32 ust. 2, oraz zarządzania takim ryzykiem.</p> <p>Art. 35. 1. Rybak nie może zostać dopuszczony do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji zawodowych, a także jeśli nie odbył przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim.</p> <p>2. Kapitan statku zapewnia rybakowi przeszkolenie, o którym mowa w ust. 1, przed dopuszczeniem go do pracy na określonym stanowisku pracy.</p> <p>3. Na statku rybackim udostępnia się rybakom do stałego korzystania aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim, dotyczące w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywania prac związanych z ryzykiem wystąpienia wypadku lub zagrożeniami zdrowia i życia rybaków; 2) obsługi maszyn i urządzeń; 3) pracy z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi; 4) przeciwdziałania skutkom długotrwałego narażenia na hałas, drgania oraz inne czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy na statku rybackim; 5) zasad stosowania środków ochrony indywidualnej przed hałasem, drganiami i innymi czynnikami szkodliwymi dla zdrowia w środowisku pracy na statku rybackim; 6) udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. <p>4. Instrukcje, o których mowa w ust. 3, powinny uwzględniać dodatkowy poziom ochrony</p>	
--	--	--	--	--

				<p>bezpieczeństwa i zdrowia osób, które nie ukończyły 18 roku życia.</p> <p>Art. 36. 1. W przypadku gdy rybak ulegnie wypadkowi przy pracy kapitan statku ustala okoliczności i przyczyny tego wypadku.</p> <p>2. W ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadku, o którym mowa w ust. 1, uczestniczy przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.</p> <p>3. O wypadku przy pracy i podejrzeniu choroby zawodowej na statku rybackim kapitan statku niezwłocznie zawiadamia armatora.</p> <p>4. Armator zawiadamia właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora wypadkach, o których mowa w art. 234 § 2 Kodeksu pracy.</p>	
Art. 35	<p>1.Wymogi określone w niniejszym artykule mają zastosowanie do wszystkich statków rybackich, z uwzględnieniem liczby rybaków na pokładzie, obszaru działania i długości rejsu. 2.Właściwy organ:</p> <p>(a) po przeprowadzeniu konsultacji wprowadza wymóg, by właściciel statku ustanowił, zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, układami zbiorowymi oraz praktyką, procedury obowiązujące na statku</p>	T	<p>Art. 32 ust. 4</p> <p>Art. 34 ust. 7</p>	<p>Art. 31 ust. 4. Armator informuje rybaków o wynikach przeprowadzonej oceny ryzyka zawodowego, o której mowa w ust. 2, stosuje niezbędne środki profilaktyczne oraz szkoli rybaków w zakresie ochrony przed zagrożeniami.</p> <p>Art. 34. 7. Na statku rybackim udostępnia się rybakom wskazówki lub instrukcje dotyczące sposobu oceny ryzyka zawodowego, o którym mowa w art. 32 ust. 2, oraz zarządzania takim ryzykiem.</p>	

			<p>§ 68, § 69 ust. 1 pkt 1, 2, 5, § 70 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wykszolenia i kwalifikacji członków załóg statków morskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 802)</p>	<p>§ 68. Każdy członek załogi statku morskiego jest obowiązany odbyć przeszkolenie zapoznawcze na statku w zakresie bezpieczeństwa obejmujące zagadnienia związane z ochroną statku, procedurami w sytuacji zagrożenia, ochroną przeciwpożarową, oznakowaniem dróg ewakuacyjnych i sygnałów alarmowych, bezpieczeństwem i higieną pracy, wyposażeniem ratunkowym.</p> <p>§ 69. 1. Każdy członek załogi statku jest obowiązany posiadać świadectwa przeszkoleń w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ochrony przeciwpożarowej stopnia podstawowego; 2) elementarnych zasad udzielania pierwszej pomocy medycznej; 5) indywidualnych technik ratunkowych. <p>§ 70. 1. Na łodziach rybackich w żegludze krajowej świadectwa przeszkoleń, o których mowa w § 69 ust. 1 pkt 1, 2 i 5, mogą być zastąpione świadectwem przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa dla członków załóg łodzi rybackich w żegludze krajowej.</p> <p>2. Warunkiem uzyskania świadectwa przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa dla członków załóg łodzi rybackich w żegludze krajowej jest ukończenie przeszkolenia na to świadectwo.</p>	
Art. 36	Ocena ryzyka w odniesieniu do połowów jest przeprowadzana z udziałem rybaków lub ich przedstawicieli.	T	Art. 34 ust. 2 i 3 pkt 2	Art. 34. 3. Na statku rybackim załoga statku rybackiego może ustanowić komisję do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy na statku rybackim, zwaną dalej „komisją”. W pracach komisji uczestniczy przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.	

				4. Komisja doradza kapitanowi statku rybackiego przy podejmowaniu działań dotyczących w szczególności: (...) 2) oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu określonych prac oraz informowania rybaków o tym ryzyku;	
Art. 37	1.Zastosowanie niniejszej umowy i jej załączników podlega przeglądowi na wniosek którejkolwiek ze stron będących sygnatariuszami niniejszej umowy oraz w wyniku zmian jakichkolwiek postanowień konwencji. 2.Zastosowanie niniejszej umowy podlega przeglądowi i ocenie w dowolnym czasie na wniosek którejkolwiek ze stron będących sygnatariuszami niniejszej umowy oraz w wyniku zmian jakichkolwiek przepisów europejskich, które mogą mieć wpływ na niniejszą umowę.	N			
Art. 38	Strony będące sygnatariuszami niniejszej umowy zawierają ją z zastrzeżeniem, że nie wejdzie ona w życie do czasu wejścia w życie konwencji. Konwencja wchodzi w życie dwanaście miesięcy po dniu, w którym dyrektor generalny Międzynarodowego Biura Pracy zarejestrował ratyfikację dokonaną przez dziesięć państw członkowskich MOP, z których osiem to państwa nadbrzeżne. NA DOWÓD CZEGO niżej wymienieni złożyli podpisy na niniejszej umowie. SPORZĄDZONO W Göteborgu w Szwecji dnia dwudziestego pierwszego maja dwa tysiące dwunastego roku. <i>Javier Garat, przewodniczący Europêche</i> <i>Giampaolo Buonfiglio, przewodniczący grupy roboczej ds. rybołówstwa COPA-COGECA</i> <i>Eduardo Chagas, sekretarz generalny Europejskiej Federacji Pracowników Transportu (ETF)</i>	N			
Załącznik I	UMOWA RYBAKA O PRACĘ	T	Art. 9 ust. 3	Art. 9. 3. Rybacka umowa o pracę określa:	

	<p>Umowa rybaka o pracę zawiera następujące informacje, chyba że określone informacje zostaną uznane za zbędne ze względu fakt, iż daną kwestię regulują w inny sposób krajowe przepisy ustawowe lub wykonawcze albo w stosownych przypadkach układy zbiorowe pracy:</p> <p>(a) nazwisko i imiona rybaka, data urodzenia lub wiek, a także miejsce urodzenia;</p> <p>(b) miejsce i datę zawarcia umowy;</p> <p>(c) nazwę statku rybackiego lub statków rybackich oraz numer rejestracyjny statku/statków, na którym/których rybak zobowiązuje się podjąć pracę;</p> <p>(d) nazwę/nazwisko pracodawcy lub właściciela statku rybackiego lub innej strony umowy zawartej z rybakim;</p> <p>(e) podróż lub podróże, jaka lub jakie nastąpią, o ile można to określić w chwili sporządzania umowy;</p> <p>(f) charakter, w jakim rybak jest zatrudniony lub zaangażowany;</p> <p>(g) jeżeli to możliwe, miejsce i datę stawienia się rybaka na pokładzie w związku z rozpoczęciem pracy;</p> <p>(h) aprowizację rybaka, chyba że krajowe przepisy ustawowe lub wykonawcze przewidują inny system;</p> <p>(i) wysokość wynagrodzenia lub udziału oraz metodę obliczania takiego udziału, jeżeli</p>			<p>1) imię i nazwisko oraz datę i miejsce urodzenia rybaka;</p> <p>2) nazwę i adres siedziby albo imię i nazwisko oraz adres zamieszkania armatora;</p> <p>3) rodzaj umowy oraz datę i miejsce jej zawarcia;</p> <p>4) nazwę statku rybackiego, jeżeli została nadana, oraz oznakę rybacką statku rybackiego lub numer IMO statku nadany przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), na którym będzie wykonywana praca – w przypadku umów innych niż umowa na czas nieokreślony;</p> <p>5) warunki pracy i płacy, w szczególności:</p> <p>a) stanowisko, na którym rybak będzie zatrudniony,</p> <p>b) wynagrodzenie za pracę, odpowiadające rodzajowi pracy, ze wskazaniem rodzaju waluty, w której wynagrodzenie będzie wypłacane, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysokość wynagrodzenia podstawowego, - wysokość innych składników wynagrodzenia, - inne dodatkowe świadczenia pieniężne i niepieniężne związane z pracą, <p>c) sposób i termin wypłaty wynagrodzenia za pracę,</p> <p>d) najkrótsze dopuszczalne okresy odpoczynku,</p> <p>e) wymiar corocznego płatnego urlopu albo sposób jego obliczenia,</p>	
--	--	--	--	---	--

	<p>wynagrodzenie ma się opierać na takiej zasadzie, lub wysokość wynagrodzenia i udziału oraz metodę obliczania takiego udziału, jeżeli wynagrodzenie ma opierać się na obu połączonych zasadach, a także uzgodnione minimalne wynagrodzenie;</p> <p>(j) rozwiązanie umowy i warunki tego rozwiązania, tj.:</p> <p>(i) jeżeli umowa została zawarta na czas określony – datę jej wygaśnięcia;</p> <p>(ii) jeżeli umowa została zawarta na określony rejs – port przeznaczenia i czas, który musi upłynąć od momentu przybycia na miejsce do czasu zakończenia służby przez rybaka;</p> <p>(iii) jeżeli umowa została zawarta na czas nieokreślony – warunki uprawniające każdą ze stron do jej rozwiązania oraz wymagany termin wypowiedzenia, pod warunkiem że taki termin nie jest krótszy dla pracodawcy lub właściciela statku rybackiego albo innej strony umowy z rybakim;</p> <p>(k) wymiar płatnego urlopu corocznego lub w stosownych przypadkach sposób obliczenia urlopu;</p> <p>(l) zakres, w jakim rybak jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym i zabezpieczeniem społecznym, oraz świadczenia przysługujące w stosownych przypadkach rybakowi ze strony pracodawcy, właściciela statku rybackiego lub innej strony</p>			<p>f) miejsce i termin rozpoczęcia pracy na statku rybackim oraz termin jej zakończenia, a także w przypadku gdy:</p> <p>– umowa została zawarta na czas nieokreślony – co najmniej warunki upoważniające każdą ze stron do jej wypowiedzenia ze wskazaniem okresu wypowiedzenia,</p> <p>– umowa została zawarta na czas określony – co najmniej termin jej rozwiązania,</p> <p>– umowa została zawarta na czas trwania podróży morskiej – co najmniej miejsce zakończenia podróży morskiej i czas od momentu przybycia statku do portu do zejścia rybaka ze statku rybackiego,</p> <p>g) wskazanie układu zbiorowego pracy, którym jest objęty rybak – jeżeli taki układ obowiązuje;</p> <p>6) świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu opieki zdrowotnej;</p> <p>7) świadczenia armatora na rzecz rybaka z zakresu zabezpieczenia społecznego;</p> <p>8) warunki żywienia na statku rybackim;</p> <p>9) warunki i miejsce repatriacji rybaka;</p> <p>10) miejsce sprowadzenia zwłok rybaka, w przypadku jego śmierci;</p> <p>11) ewentualne dodatkowe świadczenia armatora na rzecz rybaka.</p>	
--	---	--	--	---	--

	<p>umowy o pracę zawartej z rybakami;</p> <p>(m) prawo rybaka do repatriacji;</p> <p>(n) w stosownych przypadkach odniesienie do układu zbiorowego;</p> <p>(o) najkrótsze dopuszczalne okresy odpoczynku zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub innymi środkami krajowymi; oraz</p> <p>(p) inne informacje, które mogą być wymagane na mocy krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych.</p>				
Załącznik II		T	Rozporządzenie wydawane na podstawie art. 31 ust. 4		Wymagania określone w załączniku II określone zostaną na późniejszym etapie, w formie rozporządzenia

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Ustawa o pracy na statkach rybackich
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO	Dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche)

JEDNOSTKA REDAKCYJNA PROJEKTU USTAWY	TREŚĆ PRZEPISU PROJEKTU USTAWY O PRACY NA STATKACH RYBACKICH	UZASADNIENIE WPROWADZENIA PRZEPISU
Art. 3 ust. 2 pkt 3	Art. 3 ust. 2 Rybak może być zatrudniony na statku rybackim, jeżeli posiada: (...) 3) ważną książeczkę żeglarską, uzyskaną zgodnie z przepisami o pracy na morzu .	Przepis wynika z konieczności dokumentowania długości praktyki pływania przez rybaków na potrzeby podnoszenia kwalifikacji zawodowych, jak również przebiegu pracy zawodowej w przypadku ubiegania się o prawo do przyznania emerytury. Analogiczne rozwiązanie stosowane jest u marynarzy pływających na statkach handlowych.
Art. 4 ust. 2	Art. 4. 2. Świadectwa zdrowia rejestruje i wydaje w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS) uprawniony lekarz.	Wymóg rejestracji i wydawania świadectw dla rybaków w systemie PHICS wynika z konieczności usprawnienia nadzoru nad systemem wydawania świadectw zdrowia dla marynarzy i rybaków, zgodnie z postanowieniami Konwencji STCW i STCW-F.
Art. 11 - 14	Art. 10. 1. Do rybackiej umowy o pracę armator dołącza informację o stosowanych na statku rybackim procedurach składania skarg, w tym danych kontaktowych właściwego dyrektora urzędu morskigo, a także imię i nazwisko osoby lub osób na statku, które mogą, na zasadzie poufności, udzielić rybakowi informacji w sprawie złożenia skargi. 2. Szczegółowe warunki wypłaty odszkodowań z tytułu utraty zatrudnienia określają układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybackie umowy o pracę. Art. 11. 1. Rybacka umowa o pracę rozwiązuje się w przypadkach i na zasadach określonych w Kodeksie pracy. 2. Rybacka umowa o pracę zawarta na czas podróży morskiej rozwiązuje się z chwilą wykreślenia rybaka z listy załogi statku rybackiego. 3. Rybak może rozwiązać rybacką umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli armator	Wprowadzenie szczegółowych przepisów dotyczących rozwiązywania rybackich umów o pracę oraz wypłacania wynagrodzenia za pracę wynika z konieczności zapewnienia rybakom ochrony ich praw pracowniczych na dotychczasowym poziomie.

	<p>dopuszczył się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec rybaka, w szczególności nie zapewnił mu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i życia na statku, wyżywienia lub opieki zdrowotnej.</p> <p>Art. 12. 1. Rybacka umowa o pracę, której termin rozwiązania upływa podczas podróży morskiej, ulega przedłużeniu do dnia przybycia statku rybackiego do najbliższego portu.</p> <p>2. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, rybak wraca do kraju w inny sposób niż na statku rybackim, na którym jest wpisany na listę załogi statku rybackiego, rybacka umowa o pracę ulega przedłużeniu do dnia przybycia rybaka do miejsca repatriacji wskazanego w rybackiej umowie o pracę.</p> <p>3. Czas oczekiwania na repatriację i czas repatriacji zalicza się do okresu zatrudnienia rybaka.</p> <p>Art. 13. 1. W przypadku rozwiązania za wypowiedzeniem rybackiej umowy o pracę w związku z zatonięciem, zaginięciem lub utratą statku rybackiego w inny sposób, armator wypłaca rybakowi odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za pracę przysługującego do końca obowiązywania rybackiej umowy o pracę, nie wyższego niż trzymiesięczne wynagrodzenie za pracę określone w rybackiej umowie o pracę.</p> <p>2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2018 r. poz. 1969).</p> <p>Art. 14. 1. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych dodatkowych świadczeń związanych z pracą, a także sposób i termin wypłaty wynagrodzenia za pracę, ustalają układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania, a w przypadku armatorów nieobjętych tymi układami lub regulaminami – rybackie umowy o pracę.</p> <p>2. Wynagrodzenie za pracę składa się z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wynagrodzenia podstawowego; 2) innych składników wynagrodzenia, ustalanych z uwzględnieniem rodzaju żeglugi, 	
--	---	--

	<p>sposobu eksploatawania statku rybackiego, szczególnej uciążliwości i niebezpieczeństwa pracy na statku rybackim lub wartości połowu lub rekompensowania podstawowych wydatków pracownika za czas przebywania pracownika w podróży morskiej poza krajem;</p> <p>3) innych dodatkowych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.</p> <p>3. Wynagrodzenie podstawowe, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, określa się stawką godzinową lub miesięczną. Wynagrodzenie to nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalone na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.</p> <p>4. Armator może wypłacić rybakowi całość wynagrodzenia za pracę na rachunek bankowy lub na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez rybaka.</p> <p>5. W przypadku gdy wynagrodzenie za pracę jest wypłacane w walucie obcej, do przeliczenia wynagrodzenia stosuje się średni kurs waluty obcej, w której ma nastąpić wypłata wynagrodzenia, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym wypłatę wynagrodzenia.</p>	
Art. 36	<p>Art. 36. 1. W przypadku gdy rybak ulegnie wypadkowi przy pracy kapitan statku ustala okoliczności i przyczyny tego wypadku.</p> <p>2. W ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadku, o którym mowa w ust. 1, uczestniczy przedstawiciel załogi statku rybackiego, jeżeli został wybrany.</p> <p>3. O wypadku przy pracy i podejrzeniu choroby zawodowej na statku rybackim kapitan statku niezwłocznie zawiadamia armatora.</p> <p>4. Armator zawiadamia właściwego okręgowego inspektora pracy i prokuratora wypadkach, o których mowa w art. 234 § 2 Kodeksu pracy.</p>	Wprowadzenie przepisów określających zasady postępowania w przypadku nastąpienia wypadku przy pracy wynika z konieczności zapewnienia rybakom ochrony w tym zakresie na dotychczasowym poziomie.
Art. 44 i 45	<p>Art. 44. 1. Armator zabezpiecza rzeczy chorego, ранego lub zmarłego rybaka pozostawione na statku rybackim.</p> <p>2. Rzeczy należące do zmarłego rybaka armator zwraca członkom rodziny rybaka,</p>	Wprowadzenie przepisów określających zasady postępowania w przypadku nastąpienia wypadku przy pracy wynika z konieczności zapewnienia rybakom ochrony w tym zakresie na dotychczasowym poziomie.

	<p>uprawnionym w rozumieniu art. 93 § 4 Kodeksu pracy.</p> <p>Art. 45. 1. W przypadku zaginięcia rybaka na morzu, armator wypłaca uprawnionym członkom rodziny rybaka:</p> <p>1) przez okres 6 miesięcy – comiesięczne świadczenie obliczane według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy;</p> <p>2) po upływie 6 miesięcy – do czasu uznania rybaka za zmarłego – comiesięczny zasiłek pieniężny.</p> <p>2. Zasiłek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, ustala się w wysokości określonej w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 39, 730 i 752).</p>	
<p>Art. 46 - 50</p>	<p>Art. 46. 1. Potwierdzeniem spełnienia przez statek rybacki wymagań ustawy oraz Konwencji nr 188 w zakresie warunków pracy i życia rybaków jest Rybacki Certyfikat Pracy, zwany dalej „certyfikatem”.</p> <p>2. Certyfikat wydaje, na wniosek armatora, dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku rybackiego, na okres nieprzekraczający 5 lat.</p> <p>3. Certyfikat jest wydawany w przypadku uzyskania pozytywnego wyniku inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim przeprowadzonej przez dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku rybackiego w zakresie określonym w Konwencji nr 188.</p> <p>4. Odmowa wydania certyfikatu następuje w drodze decyzji wydanej przez dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku rybackiego.</p> <p>5. Ważność certyfikatu jest potwierdzana przez dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu macierzystego statku rybackiego po przeprowadzeniu inspekcji, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2-4.</p> <p>6. Certyfikat traci ważność, w przypadku gdy:</p> <p>1) inspekcje warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, o których mowa</p>	<p>Obowiązek posiadania przez określone kategorie statków rybackich dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań Konwencji nr 188, okresowego odnawiania tego dokumentu, wynika bezpośrednio z postanowień przedmiotowej Konwencji (art. 41 – 42). Konwencja nr 188 (art. 40) nakłada również obowiązek sprawowania skutecznej kontroli nad statkiem rybackim poprzez ustanowienie systemu inspekcji, zapewniającego przestrzeganie wymogów przedmiotowej konwencji. Stąd w projekcie ustanawia się zasady przeprowadzania kontroli w zakresie warunków życia i pracy rybaków na statkach rybackich.</p>

	<p>w art. 49 ust. 1 pkt 2-4, nie zostały przeprowadzone w terminie z winy armatora statku rybackiego;</p> <p>2) nie została potwierdzona ważność certyfikatu;</p> <p>3) statek rybacki zmienił przynależność;</p> <p>4) armator przestał być odpowiedzialny za eksploatację statku rybackiego;</p> <p>5) zostały dokonane znaczące zmiany w konstrukcji lub wyposażeniu statku, mające wpływ na warunki pracy i życia rybaków.</p> <p>7. Dyrektor właściwego urzędu morskigo może unieważnić certyfikat, jeżeli statek rybacki nie spełnia wymagań ustawy lub postanowień Konwencji nr 188, a armator nie podjął wymaganych środków naprawczych. Przy podejmowaniu decyzji o unieważnieniu certyfikatu bierze się pod uwagę rodzaj i charakter stwierdzonych nieprawidłowości oraz częstotliwość ich występowania.</p> <p>Art. 47. 1. Statek rybacki:</p> <p>1) o długości wynoszącej co najmniej 24 m lub</p> <p>2) zwykle pływający w odległości przekraczającej 200 Mm od linii podstawowej morza terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2214 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730)</p> <p>- pozostający w morzu przez dłużej niż 3 doby, rozumiane jako pełne 24 godziny, jest obowiązany posiadać certyfikat.</p> <p>2. Dla statku rybackiego innego niż statek, o którym mowa w ust. 1, może zostać wydany certyfikat w przypadku, gdy statek ten spełnia wymagania ustawy i armator wystąpi do dyrektora urzędu morskigo właściwego dla portu macierzystego takiego statku z wnioskiem o wydanie certyfikatu.</p> <p>3. Certyfikat wydaje się w języku polskim i angielskim.</p> <p>4. Oryginał certyfikatu przechowuje się razem z pozostałymi dokumentami statku i udostępnia na żądanie właściwych władz lub na wniosek organizacji pracodawców</p>	
--	---	--

	<p>lub organizacji pracowników.</p> <p>5. Armator zapewnia umieszczenie kopii certyfikatu w widocznym i dostępnym dla rybaków miejscu.</p> <p>6. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór certyfikatu, mając na względzie konieczność właściwego udokumentowania, że statek rybacki poddany inspekcji spełnia wymagania określone w ustawie oraz w Konwencji nr 188 w zakresie warunków pracy i życia rybaków.</p> <p>Art. 48. 1. Za przeprowadzenie inspekcji i wydanie certyfikatu jest pobierana opłata. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.</p> <p>2. Opłata za przeprowadzenie inspekcji i wydanie certyfikatu dla statków rybackich o długości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) co najmniej 24 m – wynosi 2500 zł; 2) poniżej 24 m – wynosi 1500 zł. <p>3. Opłata za przeprowadzenie inspekcji w celu potwierdzenia ważności certyfikatu wynosi 50% opłaty określonej za przeprowadzenie inspekcji i wydanie certyfikatu, na którym dokonano potwierdzenia ważności.</p> <p>Art. 49. 1. Statek, o którym mowa w art. 47 ust. 1 i 2, podlega inspekcji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wstępnej – przeprowadzanej w celu uzyskania po raz pierwszy certyfikatu; 2) pośredniej – przeprowadzanej w celu potwierdzenia ważności certyfikatu pomiędzy drugą i trzecią datą rocznicową, o której mowa w art. 5 pkt 22 ustawy o bezpieczeństwie morskim; 3) odnowieniowej – przeprowadzanej w związku z upływem ważności certyfikatu, w celu wydania nowego certyfikatu; 4) doraźnej – przeprowadzanej w celu dodatkowej weryfikacji warunków pracy i życia rybaków na statku. <p>2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że statek nie spełnia wymagań dotyczących warunków pracy i życia rybaków w zakresie określonym w Konwencji nr 188, dyrektor właściwego urzędu morskiego, z urzędu, przeprowadza inspekcję doraźną.</p> <p>3. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia,</p>	
--	--	--

	<p>tryb przeprowadzania poszczególnych rodzajów inspekcji dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, mając na względzie konieczność zapewnienia sprawności przeprowadzanych inspekcji, a także prawidłowej weryfikacji spełnienia warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim, określonych w Konwencji nr 188.</p> <p>Art. 50. 1. Warunki pracy i życia rybaków na statku rybackim podlegają kontroli dokonywanej przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dyrektora urzędu morskiego właściwego dla portu, do którego zawinął statek rybacki; 2) organ Państwowej Inspekcji Pracy zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 623, 1338, 2215 i 2282), zwaną dalej „ustawą o Państwowej Inspekcji Pracy”. <p>2. Kontrola przestrzegania warunków pracy i życia rybaków jest przeprowadzana z urzędu albo na podstawie wniosku lub skargi pochodzącej od osoby, która posiada informacje o nieprawidłowościach w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim.</p> <p>3. Przeprowadzający kontrolę, o której mowa w ust. 1, zwany dalej „kontrolującym”, jest obowiązany do nieujawniania danych osoby, o której mowa w ust. 2.</p> <p>4. Kontrolę przeprowadza się w czasie postoju statku rybackiego w porcie, w sposób niepowodujący opóźnienia wyjścia statku rybackiego w morze, po uzgodnieniu terminu tej kontroli z armatorem.</p> <p>5. Kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona, na czas wykonywania kontroli, udostępnia kontrolującemu pomieszczenie służbowe na statku rybackim.</p> <p>6. Na żądanie kontrolującego kapitan statku rybackiego lub osoba przez niego upoważniona udostępnia, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych, oryginały dokumentów i materiałów dotyczące ewidencji czasu pracy i odpoczynku rybaków oraz rozkłady czasu pracy.</p> <p>7. Ustalenie stanu faktycznego może być dokonane przez kontrolującego również na</p>	
--	--	--

	<p>podstawie wyjaśnień udzielanych ustnie lub pisemnie, w postaci papierowej albo elektronicznej, przez rybaków zatrudnionych na statku rybackim.</p> <p>8. Kontrolujący ustala, na podstawie dowodów zebranych w toku kontroli, stan faktyczny w zakresie przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków wpisanych na listę załogi statku rybackiego.</p> <p>9. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących przestrzegania przepisów dotyczących warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim dyrektor urzędu morskigo podejmuje działania zgodnie z art. 27 ustawy o bezpieczeństwie morskim, a organ Państwowej Inspekcji Pracy - zgodnie z przepisami ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.</p> <p>10. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków, mając na uwadze skuteczność kontroli oraz właściwe wykorzystanie jej wyników.</p>	
Art. 66-69	<p>Art. 66. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 761) w art. 22a ust. 11 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„11. Programy nauczania zawodów podstawowych dla rybołówstwa mogą być dopuszczone do użytku w danej szkole po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego do spraw rybołówstwa w zakresie zgodności z postanowieniami konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht.”.</p> <p>Art. 67. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181 i 1669) w art. 11 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:</p> <p>„2b. Wymagań określonych w Konwencji nr 188 dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa, przyjętej dnia 14 czerwca 2007 r. przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie (Konwencja o pracy w rybołówstwie z 2007 r.) (Dz. U. poz.</p>	<p>Wprowadzenie zmian w przepisach obowiązujących wynika z konieczności ich dostosowania do projektu oraz zachowania spójności z przepisami dotychczasowymi. Zmiany te mają charakter porządkowy i uszczegóławiający.</p> <p>Natomiast przepisy art. 68 pkt 6 wynikają z konieczności wdrożenia do prawa krajowego z Poprawek z 2016 r. do Konwencji MLC do Prawidła 5.1 oraz załącznika A5-II do Kodeksu Konwencji MLC, które zostały ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską w 2018 r. (Dz. U. poz. 2041).</p>

	<p>...), dotyczących warunków zakwaterowania i zaplecza rekreacyjnego, mogą nie spełniać statki rybackie o długości co najmniej 24 m oraz statki rybackie zbudowane przed dniem 15 listopada 2019 r., pod warunkiem, że spełniają wymagania, o których mowa w art. 12.”.</p> <p>Art. 68. W ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w odnośniku nr 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:</p> <p>„8) dyrektywę Rady (UE) 2018/131 z dnia 23 stycznia 2018 r. wdrażającą Umowę zawartą między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) a Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) w sprawie zmiany dyrektywy Rady 2009/13/WE zgodnie z wprowadzonymi w 2014 r. poprawkami do Konwencji o pracy na morzu z 2006 r., zatwierdzonymi przez Międzynarodową Konferencję Pracy w dniu 11 czerwca 2014 r. (Dz. Urz. UE L 22 z 26.01.2018, str. 28).”;</p> <p>2) w art. 2 pkt 6 i 7 otrzymują brzmienie:</p> <p>„6) praktykancie - należy przez to rozumieć:</p> <p>a) ucznia szkoły ponadpodstawowej oraz kandydata i studenta uczelni, o których mowa w art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim, odbywającego praktykę zawodową na statku szkolnym, którego ta szkoła lub uczelnia jest armatorem, albo na statku innego armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem,</p> <p>b) każdego innego ucznia oraz kandydata i studenta, odbywającego praktykę zawodową na statku armatora na podstawie umowy zawartej między szkołą lub uczelnią a tym armatorem lub na podstawie umowy zawartej bezpośrednio między praktykantem a tym armatorem;</p>	
--	--	--

	<p>7) statku niekonwencyjnym - należy przez to rozumieć statek, do którego nie ma zastosowania Konwencja o pracy na morzu, przyjęta przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dnia 23 lutego 2006 r., w tym statek używany wyłącznie do celów naukowo-badawczych lub sportowych, statek pełniący wyłącznie specjalną służbę państwową, statek uprawiający wyłącznie żeglugę śródlądową, statek uprawiający wyłącznie żeglugę na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem wyłącznej strefy ekonomicznej, jacht morski, a także platformę wiertniczą lub wydobywczą.”;</p> <p>3) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Na statku mogą odbywać praktykę zawodową praktykanci.”;</p> <p>4) w art. 4 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Świadectwa zdrowia rejestruje i wydaje w systemie kontrolno-informacyjnym dla portów polskich (PHICS) uprawniony lekarz.”;</p> <p>5) w art. 5 w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) wzór świadectwa zdrowia oraz tryb rejestracji i wydawania świadectw w systemie informacyjno-kontrolnym dla portów polskich (PHICS)”;</p> <p>6) w art. 94b dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Jeżeli pomimo pozytywnych wyników inspekcji odnowieniowej nowy certyfikat nie może zostać dostarczony na statek przed upływem ważności certyfikatu, organ inspekcyjny może przedłużyć ważność certyfikatu na okres nieprzekraczający 5 miesięcy. Okres ważności nowego certyfikatu ustala się zgodnie z ust. 1 i 2.”;</p> <p>7) w art. 100: a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) minimalnych wymagań dla marynarzy do pracy na statku, z uwzględnieniem obowiązujących wymagań międzynarodowych i krajowych dotyczących pracowników szkół i uczelni morskich.”;</p> <p>b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:</p>	
--	--	--

	<p>„5. Do stosunków pracy na statkach niekonwencyjnych wykorzystywanych w granicach portów do świadczenia usług pilotowych, holowniczych lub cumowniczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy w zakresie wskazanym w ust. 1 pkt 1, 3 i 4, z wyłączeniem art. 3 ust. 2 pkt 3 i ust. 4, art. 7-15 oraz art. 67 ust. 4-5.”;</p> <p>8) uchyła się art. 101;</p> <p>9) art. 102 otrzymuje brzmienie: „Art. 102. Stosunki pracy na statkach rybackich określają przepisy o pracy na statkach rybackich.”.</p> <p>Art. 69. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. W przypadku publicznych i niepublicznych szkół prowadzących kształcenie w zawodach podstawowych dla rybołówstwa kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny, we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, w zakresie realizowania w procesie kształcenia w tych szkołach postanowień konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht.”;</p> <p>2) w art. 134 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu: „6) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – posiadają orzeczenie lekarskie wydawane w formie świadectwa zdrowia o zdolności do pracy na statku rybackim, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ..... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. ...), przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2.”;</p>	
--	--	--

	<p>3) w art. 135 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu: „7) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 6, przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 3.”;</p> <p>4) w art. 136 w ust. 1 po pkt 2c dodaje się pkt 2d w brzmieniu: „2d) w przypadku kandydatów do szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymogami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – posiadają orzeczenie lekarskie, o którym mowa w art. 134 ust. 1 pkt 6, przy czym do kandydatów nie stosuje się warunku posiadania zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2.”;</p> <p>5) w art. 150 w ust. 2 w pkt 4 po lit. fc dodaje się lit. fd w brzmieniu: „fd) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa lub kwalifikacyjnego kursu zawodowego, w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego przewiduje kształcenie zgodnie z wymaganiami określonymi w postanowieniach konwencji dotyczących wymagań w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht – świadectwo zdrowia o zdolności do pracy na statku rybackim, o</p>	
--	---	--

	którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia ..... o pracy na statkach rybackich,”.	
Art. 70 - 82	<p>Art. 70. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy marynarze w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, pracujący na statkach rybackich, stają się rybakami w rozumieniu niniejszej ustawy.</p> <p>2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy praktykanci w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu dotychczasowym, odbywający praktykę na statkach rybackich, stają się praktykantami w rozumieniu niniejszej ustawy.</p> <p>3. Świadectwa zdrowia wydane zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 68, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy marynarzom i praktykantom, w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu dotychczasowym, pracującym na statkach rybackich oraz kandydatom do szkół ponadpodstawowych i uczniom dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 77 ust. 1, zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.</p> <p>4. Do postępowań o wydanie świadectwa zdrowia marynarzom i praktykantom, w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu dotychczasowym, pracującym na statkach rybackich oraz kandydatom do szkół ponadpodstawowych i uczniom dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 77 ust. 1, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy niniejszej ustawy.</p> <p>Art. 71. 1. Marynarskie umowy o pracę zawarte do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy z marynarzami w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 68 pracującymi na statkach rybackich, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przekształcają się w rybackie umowy o pracę w rozumieniu niniejszej ustawy.</p> <p>2. Do rybackich umów o pracę, których termin rozwiązania przypada po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zawartych na czas określony przed dniem wejścia w życie</p>	Przepisy przejściowe, reguła finansowa oraz przepis określający datę wejścia regulacji w życie.

	<p>niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.</p> <p>Art. 72. Umowy zawarte do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy między szkołą lub uczelnią a armatorem, dotyczące praktykantów, o których mowa w art. 70 ust. 2, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przekształcają się w umowy zawarte między szkołą lub uczelnią a armatorem w celu odbycia praktyki zawodowej przez praktykanta w rozumieniu niniejszej ustawy.</p> <p>Art. 73. Rybakom, którzy do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wykonywali pracę w godzinach nadliczbowych, przysługują świadczenia określone w przepisach dotychczasowych.</p> <p>Art. 74. Listy załogi wystawione do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 68, dla statku rybackiego w rozumieniu niniejszej ustawy, przekształcają się w listy załogi statku rybackiego w rozumieniu niniejszej ustawy.</p> <p>Art. 75. Do świadczeń opieki zdrowotnej ponoszonych przez armatora po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, w przypadku, o którym mowa w art. 37 ust. 3, oraz jeżeli urazy lub choroba marynarza zatrudnionego na statku rybackim miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 40 ust. 1.</p> <p>Art. 76. 1. Armator statku rybackiego, o którym mowa w art. 47 ust. 1, jest obowiązany, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, uzyskać Rybacki Certyfikat Pracy.</p> <p>2. Rybacki Certyfikat Pracy może zostać wydany dla statku rybackiego, który został zbudowany przed dniem 15 listopada 2019 r. a który nie spełnia wymagań Konwencji nr 188, pod warunkiem jednakże, że statek ten spełnia wymagania, o których mowa w art. 12 ustawy o bezpieczeństwie morskim.</p> <p>Art. 77. 1. Do uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 149 pkt 1–3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245 i 2432 oraz z 2019 r.</p>	
--	--	--

	<p>poz. 534), kształcących się w zawodzie podstawowym dla rybołówstwa stosuje się przepisy niniejszej ustawy.</p> <p>2. Do uczniów dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych, o których mowa w art. 149 pkt 1–3 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, kształcących się w zawodzie podstawowym dla żeglugi morskiej lub żeglugi śródlądowej stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 68.</p> <p>Art. 78. Do naruszeń regulaminu pracy i przebywania na statku rybackim przez marynarzy w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 68, pracujących na statkach rybackich w rozumieniu niniejszej ustawy, jakie miały miejsce do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.</p> <p>Art. 79. Do prac w szczególnych warunkach, o których mowa w pkt 22 załącznika nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924), zalicza się prace wykonywane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy przez marynarzy w rozumieniu przepisów dotyczących pracy na morzu, którzy wykonywali prace członków załogi statku rybackiego, w tym prace niezwiązane bezpośrednio z połowem, i byli pracownikami w rozumieniu art. 2 pkt 3 tej ustawy.</p> <p>Art. 80. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 72 ustawy zmienianej w art. 68, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 72 ustawy zmienianej w art. 68, jednak nie dłużej niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, i mogą być zmieniane.</p> <p>Art. 81. 1. W latach 2019-2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowym ustawy wyniesie ok. 2,606 mln zł, w tym w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 2019 r. - 0,000 mln zł; 2) 2020 r. - 0,734 mln zł; 3) 2021 r. - 0,234 mln zł; 4) 2022 r. - 0,234 mln zł; 	
--	--	--

	<p>5) 2023 r. - 0,234 mln zł; 6) 2024 r. - 0,234 mln zł; 7) 2025 r. - 0,234 mln zł; 8) 2026 r. - 0,234 mln zł; 9) 2027 r. - 0,234 mln zł; 10) 2028 r. - 0,234 mln zł.</p> <p>2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostaną zastosowane mechanizmy korygujące polegające na obniżeniu kosztów utrzymania nowo powstałych stanowisk pracy.</p> <p>3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz odpowiedzialnym za wdrożenie mechanizmów korygujących, o których mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw gospodarki morskiej.</p> <p>Art. 82. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 listopada 2019 r., z wyjątkiem art. 4 ust. 2 i art. 68 pkt 4 i 5, które wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.</p>	
--	--	--

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI
ŚRÓDLĄDOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie listy załogi statku rybackiego²⁾

Na podstawie art. 16 ust. 8 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wzór listy załogi statku rybackiego oraz sposób jej wystawiania i dokonywania w niej wpisów.

§ 2. Listę załogi statku rybackiego, zwaną dalej „listą załogi”, wystawia się na każdą podróż morską.

§ 3. Wzór listy załogi określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Wpisy na liście załogi są dokonywane w języku polskim lub angielskim.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

---

¹⁾ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kieruje działem administracji rządowej - gospodarka morska na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 2324 oraz z 2018 r. poz. 100).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającą Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12).

Objaśnienia:

Explanatory notes:

1. Aneks do listy załogi wystawia się w postaci papierowej, w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przechowywany na statku, a drugi pozostaje w aktach armatora.
The annex to the crew list is issued in paper form in two copies, one of which is stored on the ship, and the other remains in the documents of the shipowner.
2. Format aneksu do listy załogi: A4 (210 x 297 mm).
Format of the annex to the crew list: A4 (210 x 297 mm).
3. Nagłówki rubryk aneksu do listy załogi powinny być napisane w języku polskim i angielskim.
Headlines of the annex to the crew list rubrics should be written in Polish and English.
4. Wpisy w aneksie do listy załogi dokonywane są według kolejności zamieszczonej na liście załogi.
The inscriptions in the annex to the crew list shall be done in the order of the crew list.
5. Wpisy w aneksie do listy załogi dokonywane są starannie drukowanymi literami w języku polskim lub angielskim.
The inscriptions in the annex to the crew list shall be carried out carefully in block letters in Polish or English .
6. Wyrazów wpisanych nie wolno przerabiać lub czynić nieczytelnymi.
Words inscribed shall not be modified or made illegible.
7. Pomyłki pisarskie prostuje się przez skreślenie błędnego wyrazu w sposób pozwalający na odczytanie pierwotnego tekstu i wpisanie prawidłowego wyrazu.
Writing errors shall be corrected by striking out the wrong word in a way that it is possible to read the original text and inscribe the correct word.
8. Przekreślenie potwierdza własnoręcznym podpisem osoba, która dokonała sprostowania.
Corrections shall be confirmed by the signature of the person who made it.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 16 ust. 8 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...), zgodnie z którą minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór listy załogi statku rybackiego oraz sposób jej wystawiania i dokonywania w niej wpisów.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o pracy na statkach rybackich stanowią rybacy wpisani na listę załogi tego statku rybackiego.

Wzór listy załogi, stanowiący załącznik do projektowanego rozporządzenia jest analogiczny do wzoru listy załogi określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 5 lipca 2016 r. w sprawie listy załogi statku.

Zgodnie z ustawą o pracy na statkach rybackich, listę załogi statku rybackiego wystawia armator albo w jego imieniu kapitan statku. Na prowadzonej liście załogi dokonuje się wpisów dotyczących zajmowanego na statku stanowiska oraz miejsca i terminu rozpoczęcia pracy na statku rybackim. Skreślenie rybaka z listy załogi statku polega na dokonaniu adnotacji dotyczących miejsca i terminu zakończenia pracy na statku.

Zgodnie z art. 16 ust. 5 ustawy o pracy na statkach rybackich, kapitan statku rybackiego przekazuje listę załogi statku rybackiego dyrektorowi urzędu morskiego przed wypłynięciem statku rybackiego z portu lub niezwłocznie po tym fakcie.

Wprowadzony projektowanym rozporządzeniem wzór listy załogi umożliwia sporządzenie listy załogi przekazywanej dyrektorowi urzędu morskiego (wg. stanu na chwilę wyjścia statku rybackiego z portu) oraz – przy wykorzystaniu aneksu do listy załogi - umożliwia prowadzenie ewidencji rozpoczęcia i zakończenia pracy na statku rybackim.

Proponuje się, by projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.)

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Stosownie do postanowień § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów projektowane rozporządzenie zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie listy załogi statku rybackiego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk – Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Adam Krukowski, Wydział Transportu Morskiego, Departament Gospodarki Morskiej MGMiŻŚ; tel. 22 583 8623; e-mail: adam.krukowski@mgm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 19 marca 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 16 ust. 8 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność prowadzenia listy załogi statku rybackiego wynika z art. 16 ustawy z dnia .... o pracy na statkach rybackich, która implementuje przepisy dyrektywy Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstw w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L z 2017 r. Nr 25, str. 12) oraz z postanowień Konwencji nr 188 MOP dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istotą projektu rozporządzenia jest określenie wzoru listy załogi statku rybackiego oraz sposobu jej wystawiania i dokonywania w niej wpisów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek wprowadzenia list załogi statku rybackiego dotyczy wszystkich państw członkowskim Unii Europejskiej – zobowiązanych do wdrożenia dyrektywy 2017/159 jak również wszystkich państw – członków Międzynarodowej Organizacji Pracy które ratyfikowały Konwencję nr 188 dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Armatorzy statków rybackich	834 statki	Rejestr MGMiŻŚ	Konieczność prowadzenia list załogi statków rybackich
Rybaczy zatrudnieni na statkach rybackich o polskiej przynależności	ok. 5.400	Urzędy Morskie	Poprawa warunków pracy na statku rybackim – usprawnienie i uproszczenie ewidencji faktu wykonywania pracy na statku rybackim.
Dyrektorzy urzędów morskich	3	Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. poz. 438).	Obowiązek przyjmowania i prowadzenia ewidencji list załóg statków rybackich przekazywanych przez kapitanów statków rybackich.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Do uzupełnienia.

--

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenia nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki morskiej oraz na przedsiębiorczość.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie ma konieczności ewaluacji efektów. Kontrola stosowania projektowanego rozporządzenia będzie dokonywana przez dyrektorów urzędów morskich oraz inspektorów kontrolujących warunki pracy rybaków.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI
ŚRÓDLĄDOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie określenia wymagań higienicznych i zdrowotnych na statkach rybackich²⁾

Na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy z dnia ... o pracy statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

§ 1. Członków załogi statku rybackiego pełniących wachtę zaznajamia się z informacją o stateczności statku.

§ 2. Poziom hałasu w pomieszczeniach i na stanowiskach pracy na statku rybackim jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 3. 1. Armator lub kapitan statku rybackiego opracowuje, uaktualnia i udostępnia członkom załogi tego statku stanowiskowe instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy, uwzględniając w nich w szczególności:

- 1) warunki bezpiecznej obsługi oraz dokonywania napraw i konserwacji maszyn i innych urządzeń oraz narzędzi połowowych, a także sposób wykonywania pracy na statku rybackim;
- 2) rodzaje prac o szczególnym zagrożeniu dla życia lub zdrowia członków załogi, w tym sposób nadzoru nad ich wykonywaniem;

---

¹⁾ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morską, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 2324 oraz z 2018 r. poz. 100).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającą Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12).

3) obowiązujący na statku rybackim system znaków i sygnałów oraz sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej;

4) sposób:

- a) posługiwania się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi,
- b) poruszania się na statku rybackim, zapewniający bezpieczeństwo członkom załogi tego statku,
- c) postępowania w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia członków załogi tego statku, w tym udzielania pierwszej pomocy, albo stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa żeglugi.

2. Kapitan statku rybackiego, którego załoga liczy co najmniej 5 osób, opracowuje rozkład alarmowy zawierający:

- 1) opis sposobu postępowania w sytuacjach zagrożenia dla zdrowia lub życia członków załogi tego statku;
- 2) określenie zadań do wykonania przez każdego członka załogi tego statku.

§ 4. Armator lub kapitan statku rybackiego w przypadku stwierdzenia, że sposób wykonywania czynności przez członków załogi na tym statku stwarza zagrożenie dla ich życia lub zdrowia albo dla bezpieczeństwa żeglugi, wstrzymuje wykonywanie tych czynności oraz wskazuje sposób ich bezpiecznego wykonania.

§ 5. 1. Członkowie załogi statku rybackiego zatrudnieni przy pracach mogących:

- 1) powodować zatrucie, zakażenie, przemoczenie, zziębnięcie, oparzenie lub inne urazy ciała,
  - 2) narażać na nadmierne promieniowanie cieplne lub hałas
- używają środków ochrony indywidualnej.
2. Środki ochrony indywidualnej, o których mowa w ust. 1, poddaje się okresowym kontrolom i konserwacji, a przed każdym ich użyciem – oględzinom.

3. Rodzaje i ilość środków ochrony indywidualnej określa armator statku rybackiego po zasięgnięciu opinii członków załogi tego statku.

ROZDZIAŁ 2

Wymagania dla nowych statków rybackich

§ 6. Za nowy statek rybacki uznaje się statek, jeżeli:

- 1) zawarto umowę na jego budowę lub przebudowę w dniu lub po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, lub
- 2) zawarto umowę na jego budowę lub przebudowę przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, i umowa ta zostanie zrealizowana co najmniej trzy lata po tej dacie,
- 3) w dniu lub po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie zawarto umowy na budowę, jednak:
  - a) położono stępkę statku rybackiego,
  - b) rozpoczęto budowę statku rybackiego,
  - c) rozpoczęto montaż i zużyto co najmniej 50 ton materiałów konstrukcyjnych lub 1% wszystkich materiałów potrzebnych do jego budowy, w zależności o tego, która z tych wielkości jest mniejsza.

§ 7. 1. Wysokość pomieszczenia na statku rybackim powinna mieć wysokość pozwalającą na swobodne przejście i wykonywanie pracy.

2. Wysokość pomieszczenia, w którym jest wykonywana praca w pozycji stojącej przez dłuższy okres czasu, powinna wynosić co najmniej 1,9 m.

3. Jeżeli pomieszczenia, o których mowa w ust. 1, mają strop pochyły, wysokość tych pomieszczeń mierzona od poziomu podłogi do najniżej położonego punktu stropu powinna wynosić co najmniej 1,85 m.

§ 8. Pomieszczenia mieszkalne powinny być usytuowane w sposób zapewniający członkom załogi statku rybackiego:

- 1) bezpieczne dojście do tych pomieszczeń;
- 2) ochronę przed wpływem warunków atmosferycznych, hałasem i wibracjami;
- 3) zabezpieczenie przed przenikaniem z innych części statku uciążliwych zapachów.

§ 9. 1. Pomieszczenia mieszkalne na statku rybackim nie mogą być połączone bezpośrednimi otworami (przejściami) z pomieszczeniami ładowni i maszynowni, z wyjątkiem wyjść ewakuacyjnych.

2. O ile to możliwe, kambuzy, magazyny, suszarnie lub pomieszczenia sanitarne ogólnego użytku nie powinny być ze sobą bezpośrednio połączone otworami.

§ 10. Pomieszczenia załogi powinny być odpowiednio izolowane.

2. Materiały użyte do budowy grodzi wewnętrznych, paneli, pokrycia i podłóg powinny sprzyjać zapewnieniu zdrowego otoczenia i być dopuszczone do użytku w pomieszczeniach mieszkalnych.

§ 11. Pomieszczenia załogi powinny być wyposażone w odpowiedni system odwadniający.

§ 12. Pomieszczenia załogi powinny być zabezpieczone wszelkimi użyczonymi środkami przed muchami i innymi owadami zwłaszcza, gdy statek rybacki prowadzi połowy na obszarach, na których występuje duża liczba komarów.

§ 13. 1. Wszystkie pomieszczenia załogi posiadają wyjścia ewakuacyjne.

2. Wyjścia ewakuacyjne na statku rybackim powinny umożliwiać członkom załogi tego statku szybkie wydostanie się z jego pomieszczeń na pokład.

§ 14.1. Liczba i rozmieszczenie oraz wymiary dróg i wyjść, wykorzystywanych jako drogi i wyjścia ewakuacyjne, powinny uwzględniać maksymalną liczbę członków załogi statku rybackiego.

2. Drogi i wyjścia ewakuacyjne na statku rybackim oświetla się w sposób zapewniający bezpieczne korzystanie z tych dróg i wyjść.

§ 15. Zamknięte wyjścia, które wykorzystuje się jako wyjścia ewakuacyjne, konstruuje się i montuje w sposób zapewniający natychmiastowe, łatwe ich otwarcie.

§ 16. W pomieszczeniach na statku rybackim zapewnia się naturalny obieg powietrza.

§ 17. W pomieszczeniach na statku rybackim, w których występują szkodliwe dla zdrowia lub życia pyły lub gazy, montuje się system wentylacji wymuszonej.

§ 18. Niepalącym członkom załogi statku rybackiego zapewnia się ochronę przed dymem tytoniowym.

§ 19. Na statku rybackim zapewnia się:

1) oświetlenie naturalne przez odpowiednio rozmieszczone okna:

- a) w pomieszczeniach mieszkalnych na nowym statku rybackim,
- b) na stanowiskach pracy w pomieszczeniach – jeżeli jest to możliwe ze względów konstrukcyjnych;

2) oświetlenie sztuczne o natężeniu dostosowanym do rodzaju wykonywanych czynności.

§ 20.1. W oknach pomieszczeń mieszkalnych na statku rybackim, w celu zaciemnienia tych pomieszczeń, montuje się żaluzje lub zasłony.

2. W pomieszczeniach sypialnych montuje się;

a) urządzenia do regulowania poziomu natężenia oświetlenia sztucznego,

b) miejscowe oświetlenie sztuczne przy koi.

§ 21. 1. W pomieszczenia mieszkalnych zapewnia się oświetlenie awaryjne.

2. Oświetlenie awaryjne powinno być zapewnione w mesach, korytarzach i innych miejscach, które mogą być wykorzystane jako awaryjne drogi ewakuacyjne.

3. Jeśli w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 2, brak jest oświetlenia awaryjnego, pomieszczenia te wyposażone są w stałe oświetlenie nocne.

§ 22. Pomieszczenia mieszkalne na statku rybackim nie powinny być sytuowane:

1) w części dziobowej przed grodzią zderzeniową;

2) za rufową główną grodzią zderzeniową;

3) poniżej wodnicy ładunkowej.

ROZDZIAŁ 3

Dodatkowe wymagania dla nowych statków rybackich o długości 24 m i powyżej

§ 23. Wysokość pomieszczeń na statku rybackim, w których konieczny jest pełny i swobodny ruch, powinna wynosić co najmniej 2 m.

§ 24. 1. Pomiędzy pomieszczeniami mieszkalnymi, ładowniami, maszynownią, kambuzem, magazynami, suszarniami lub pomieszczeniami sanitarnymi ogólnego użytku nie powinno być bezpośrednich przejść, z wyjątkiem wyjść ewakuacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 3 .

2. Ta część grodzi, która oddziela pomieszczenia mieszkalne od miejsc, o których mowa w ust. 1, i od grodzi zewnętrznych, stanowi przegrodę wodoszczelną i gazoszczelną oraz wykonywana jest ze stali.

3. Dwa pomieszczenia mieszkalne mogą być połączone bezpośrednim przejściem z pomieszczeniem sanitarnym.

§ 25. Na statku rybackim:

1) w pomieszczeniach:

- a) mieszkalnych,
  - b) na stałych stanowiskach pracy,
  - c) na mostku,
  - d) w głównej siłowni
- temperatura nie powinna być niższa od 18 °C i wyższa od 25 °C;
- 2) na stanowiskach pracy, innych niż te, o których mowa w pkt 1 lit. b, temperaturę dostosowuje się do rodzaju wykonywanej pracy, przy czym nie powinna być ona niższa od 14 °C (287 K), z wyjątkiem:
- a) ładowni,
  - b) jeżeli zapewnienie takiej temperatury jest niemożliwe ze względów technologicznych.

§ 26. Pomieszczenia załogi, w części, w której możliwe jest swobodne poruszanie się, wyposażone są w oświetlenie o natężeniu umożliwiającym co najmniej czytanie gazety w bezchmurny dzień.

ROZDZIAŁ 4

Przepis końcowy

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ**

w porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Gospodarki Morskiej
i Żeglugi Śródlądowej
z dnia ... (poz. ...)

POZIOM HAŁASU W POMIESZCZENIACH I NA STANOWISKACH PRACY NA STATKU RYBACKIM

1) równoważny poziom dźwięku A - poziom ciśnienia akustycznego ciągłego ustalonego dźwięku, skorygowany charakterystyką częstotliwościową A, który w określonym przedziale czasu T_e , w którym wyznaczana jest wartość średnia, ma tę samą wartość średnią kwadratową ciśnienia akustycznego co badany dźwięk zmienny w czasie. Równoważny poziom dźwięku A, L_{Aeq, T_e} , w decybelach (dB), jest określony wzorem:

$$L_{Aeq, T_e} = 10 \lg \left[\frac{1}{T_e} \int_0^{T_e} \frac{p_A^2(t)}{p_o^2} dt \right]$$

gdzie:

$p_A(t)$ - wartość chwilowa ciśnienia akustycznego, skorygowana charakterystyką częstotliwościową A, w paskalach (Pa),

p_o - ciśnienie akustyczne odniesienia = 20 μ Pa,

T_e - czas ekspozycji na hałas, w sekundach (s);

2) poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego dobowego wymiaru czasu pracy, $L_{EX, 8h}$, w decybelach [dB], jest określony wzorem:

$$L_{EX, 8h} = L_{Aeq, T_e} + 10 \lg \frac{T_e}{T_o}$$

gdzie:

L_{Aeq, T_e} - równoważny poziom dźwięku w czasie ekspozycji T_e ,

T_o - czas odniesienia = 8h = 28.800 s;

3) infradźwięk - dźwięk, którego widmo jest zawarte w paśmie częstotliwości od 1 do 2 Hz;

4) ultradźwięk - dźwięk, którego widmo jest zawarte w paśmie częstotliwości powyżej 16 kHz;

5) poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8-godzinnego dobowego wymiaru pracy na wszystkich stanowiskach pracy na statku rybackim, ze względu na ochronę słuchu, nie powinien przekraczać 85dB;

6) maksymalny poziom dźwięku A, L_{Amax} nie powinien przekraczać wartości 115 dB;

7) szczytowy poziom dźwięku C, $L_{C peak}$ nie powinien przekraczać wartości 135 dB;

8) równoważny poziom dźwięku A, L_{Aeq, T_e} , w czasie pobytu T_e członka załogi na stanowisku pracy lub w miejscu wypoczynku (ustalony ze względu na charakter pracy i uciążliwość hałasu), nie powinien przekraczać wartości podanych w tabeli:

Lp.	Pomieszczenia, stanowiska pracy na statku rybackim	Równoważny poziom dźwięku A L_{Aeq} [dB]
1	Izolowane przeciwdźwiękowo centrale manewrowo-kontrolne maszynowni	75
2	Kuchnie, pentry (przy włączonych urządzeniach gospodarczych)	75
3	Miejsca rekreacyjne	75
4	Skrzydło mostka (po stronie zawietrznej)	70
5	Sterownia, kabina nawigacyjna, mesy, pomieszczenia biurowe	65
6	Kabina radiowa (z włączoną aparaturą, ale bez emisji sygnałów akustycznych)	60
7	Pomieszczenia mieszkalne i pomieszczenia rekreacyjne	60
8	Szpital, izolatka, ambulatorium	55

9) hałas, w tym ultradźwięki i infradźwięki, ogranicza się lub likwiduje za pomocą dostępnych środków technicznych;

10) jeżeli nie jest możliwe obniżenie poziomu hałasu na danym stanowisku pracy do wartości określonej w pkt 5, 6 i 7, za pomocą środków technicznych i organizacyjnych, członkowie załogi statku rybackiego powinni stosować ochronniki słuchu.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie w sprawie określenia wymagań higienicznych i zdrowotnych na statkach rybackich</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Paweł Krężel, Zastępca dyrektora, Departament Gospodarki Morskiej, MG MiŻŚ, email: sekretariatDGM@mgm.gov.pl</p> <p>Agnieszka Piotrowska-Łaga, Departament Gospodarki Morskiej, MG MiŻŚ, email: agnieszka.piotrowska-laga@mgm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 26.03.2019</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 31 ust. 4 ustawy z dnia .... o pracy na statkach rybackich</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wykonania delegacji ustawowej zawartej w art. 31 ust. 4 ustawy z dnia .... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) oraz pełna implementacja dyrektywy Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12)

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istotą rozporządzenia jest implementacja do prawa krajowego postanowień Załącznika II „Zakwaterowanie na statku rybackim” dyrektywy Rady (UE) 2017/159. Zgodnie z przywołaną dyrektywą, na statkach rybackich należy zapewnić właściwe warunki życia i pracy rybaków tak, by zagwarantować im możliwie bezpieczne środowisko pracy, a jednocześnie stworzyć możliwość właściwego odpoczynku i życia na statku.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek zapewnienia analogicznych warunków życia i pracy rybaków na statkach rybackich dotyczy wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej – zobowiązanych do wdrożenia dyrektywy 2017/159.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rybaczy zatrudnieni na statkach rybackich o polskiej przynależności, podlegających inspekcjom przewidzianym w Konwencji nr 188	ok. 500	Urzędy morskie	Poprawa warunków pracy i życia na statku rybackim, podniesienie poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa
Armatorzy statków rybackich podlegających inspekcjom przewidzianym w Konwencji nr 188	834 statki	Rejestr MG MiŻŚ	Konieczność dostosowania warunków życia i pracy rybaków do nowych wymogów, jak również konieczność budowy nowych statków zgodnie z nowymi kryteriami.
Dyrektorzy urzędów morskich	3	Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. poz. 438)	Przeprowadzanie inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statkach rybackich zgodnie z nowymi wymaganiami. Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie – dostosowanie systemu PHICS do rejestracji świadectw zdrowia przez uprawnionych lekarzy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji projekt rozporządzenia zostanie przekazany do:

1. Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”
2. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
3. Forum Związków Zawodowych

4. Business Centre Club
5. Konfederacji Lewiatan
6. Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
7. Związku Rzemiosła Polskiego
8. Federacji Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków
9. Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”
10. Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Oficerów i Marynarzy
11. Związku Zawodowego Kapitanów i Oficerów
12. Związku Zawodowego Marynarzy i Rybaków Kontraktowych
13. Związku Armatorów Polskich
14. Żegluga Gdańskiej Sp. z o.o.
15. Związku Agentów i Przedstawicieli Żeglugowych (APMAR)
16. Polskiego Związku Zarządców Statków
17. Krajowej Izby Gospodarki Morskiej

Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w raporcie z konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne	Państwa członkowskie UE	Możliwość kształtowania polityki zatrudniania marynarzy w ramach UE
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki morskiej oraz na przedsiębiorczość.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na poprawę warunków pracy i życia rybaków na nowobudowanych statkach rybackich.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie ma konieczności ewaluacji efektów. Kontrola stosowania projektowanego rozporządzenia będzie dokonywana przez dyrektorów urzędów morskich oraz inspektorów kontrolujących warunki pracy rybaków.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia

w sprawie wzoru karty zdrowia dla rybaka na statku rybackim²⁾

Na podstawie art. 39 ust. 2 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wzór karty zdrowia dla rybaka na statku rybackim określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

W porozumieniu:

MINISTER GOSPODARKI MORSKIEJ

I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 95).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGÉCA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Zdrowia
z dnia... (poz. ...)

WZÓR

KARTA ZDROWIA DLA RYBAKA NA STATKU RYBACKIM

Nazwa statku rybackiego:			Imię i nazwisko kapitana statku rybackiego:		
Imię i nazwisko rybaka na statku rybackim:					
Data	Opis dolegliwości	Zastosowane produkty lecznicze / wyroby medyczne	Ilość	Podpis kapitana statku rybackiego	Uwagi

<p>Nazwa projektu</p> <p>Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wzoru karty zdrowia dla rybaka na statku rybackim</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk, Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Paweł Krężel, Zastępca dyrektora, Departament Gospodarki Morskiej, MG MiŻŚ, email: sekretariatDGM@mgm.gov.pl</p> <p>Agnieszka Piotrowska-Łaga, Departament Gospodarki Morskiej, MG MiŻŚ, email: agnieszka.piotrowska-laga@mgm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 26.03.2019</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Art. 39 ust. 2 ustawy z dnia .... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wykonania delegacji ustawowej zawartej w art. 39 ust. 2 ustawy z dnia .... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) oraz pełna implementacja dyrektywy Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L 25 z 31.01.2017, str. 12).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istotą rozporządzenia jest implementacja do prawa krajowego postanowień Załącznika II „Zakwaterowanie na statku rybackim” dyrektywy Rady (UE) 2017/159. Zgodnie z przywołaną dyrektywą, na statkach rybackich należy zapewnić właściwe warunki życia i pracy rybaków tak, by zagwarantować im możliwie bezpieczne środowisko pracy, a jednocześnie stworzyć możliwość właściwego odpoczynku i życia na statku.

Zgodnie z art. 26 lit. b dyrektywy 2017/159 każde państwo członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub inne środki, na mocy których wymaga się, aby rybak na pokładzie statku rybackiego pływającego pod banderą tego państwa lub zarejestrowanego pod jego pełną jurysdykcją był objęty ochroną zdrowia i opieką medyczną zapewnioną przez właściciela statku rybackiego, gdy przebywa na pokładzie statku rybackiego. Art. 27 dyrektywy 2017/159 wskazuje z kolei na konieczność przyjęcia takich rozwiązań, by ochrona zdrowia i opieka medyczna, o których mowa w art. 26 lit. b, podlegały obowiązującym przepisom dyrektywy 92/29/EWG, jeżeli rybak znajduje się na pokładzie statku. Natomiast dyrektywa Rady 92/29/EWG z dnia 31 marca 1992 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w celu poprawy opieki medycznej na statkach wprowadza wymóg wskazuje natomiast, obok wyszczególnienia rodzajów leków, jakie powinny być na statkach (tak handlowych, jak i rybackich) w zależności od ich długości i rejonu pływania, wskazuje na konieczność ewidencjonowania leków podawanych na statku i opisywania sposobu postępowania z chorymi.

Wymagania dotyczące wyposażenia apteczek okrętowych i medycznych w odpowiednie rodzaje i ilości produktów leczniczych, wyrobów medycznych i odtrutek, sposobu ich przechowywania, kontroli, wymiany oraz ewidencjonowania, wykaz substancji i materiałów stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia, znajdujących się na statku morskim określono w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych oraz wzoru karty zdrowia dla marynarza na statku morskim (Dz. U. poz. 2106). Wymagania te mają zastosowanie również do statków rybackich.

Wobec powyższego, w projekcie określa się wzór karty zdrowia dla rybaka, który będzie stosowany na statkach rybackich. Wzór karty zdrowia stanowi załącznik do projektu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek zapewnienia analogicznych warunków życia i pracy rybaków na statkach rybackich dotyczy wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej – zobowiązanych do wdrożenia dyrektywy 2017/159.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rybaczy zatrudnieni na statkach rybackich o polskiej przynależności, podlegających inspekcjom przewidzianym w Konwencji nr 188	ok. 500	Urzędy morskie	Poprawa warunków pracy i życia na statku rybackim, podniesienie poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa
Armatorzy statków rybackich	834 statki	Rejestr MG MiŻŚ	Konieczność dostosowania

podlegających inspekcjom przewidzianym w Konwencji nr 188			warunków życia i pracy rybaków do nowych wymogów, jak również konieczność budowy nowych statków zgodnie z nowymi kryteriami.
Dyrektorzy urzędów morskich	3	Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. poz. 438)	Przeprowadzanie inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statkach rybackich zgodnie z nowymi wymaganiami. Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie – dostosowanie systemu PHICS do rejestracji świadectw zdrowia przez uprawnionych lekarzy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji projekt rozporządzenia zostanie przekazany do:

1. Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”
2. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych
3. Forum Związków Zawodowych
4. Business Centre Club
5. Konfederacji Lewiatan
6. Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej
7. Związku Rzemiosła Polskiego
8. Federacji Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków
9. Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”
10. Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Oficerów i Marynarzy
11. Związku Zawodowego Kapitanów i Oficerów
12. Związku Zawodowego Marynarzy i Rybaków Kontraktowych
13. Związku Armatorów Polskich
14. Żeglugi Gdańskiej Sp. z o.o.
15. Związku Agentów i Przedstawicieli Żeglugowych (APMAR)
16. Polskiego Związku Zaradców Statków
17. Krajowej Izby Gospodarki Morskiej.

Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w raporcie z konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne	Państwa członkowskie UE	Możliwość kształtowania polityki zatrudniania marynarzy w ramach UE						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki morskiej oraz na przedsiębiorczość.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na poprawę warunków pracy i życia rybaków na nowobudowanych statkach rybackich.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie ma konieczności ewaluacji efektów. Kontrola stosowania projektowanego rozporządzenia będzie dokonywana przez dyrektorów urzędów morskich oraz inspektorów kontrolujących warunki pracy rybaków.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI
ŚRÓDLĄDOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie wzoru Rybackiego Certyfikatu Pracy

Na podstawie art. 47 ust. 6 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

- § 1. Wzór Rybackiego Certyfikatu Pracy określa załącznik do rozporządzenia.
- § 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

---

¹⁾ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morska na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 2324 oraz z 2018 r. poz. 100).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Gospodarki Morskiej
i Żeglugi Śródlądowej
z dnia ... (poz. ...)

WZÓR

RZECZPOSPOLITA POLSKA

REPUBLIC OF POLAND

RYBACKI CERTYFIKAT PRACY

FISHERIES LABOUR CERTIFICATE

Wydany zgodnie z postanowieniami

KONWENCJI MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY DOTYCZĄCEJ

PRACY W SEKTORZE RYBOŁÓWSTWA Z 2007 R.

*Issued under the provisions of the
INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION WORK IN FISHING CONVENTION, 2007*

w imieniu Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

under the authority of the Government of the Republic of Poland

przez

by .....

(dyrektora urzędu morskiego – *the director of the maritime office*)

DANE STATKU RYBACKIEGO
PARTICULARS OF FISHING VESSEL

Nazwa statku

Name of ship.....

Sygnal wywoławczy

Call sign.....

Numer IMO

IMO number.....

Oznaka rybacka

Fishing vessel external marking.....

Bandera

Flag .....

Port macierzysty

Port of registry .....

Pojemność brutto

Gross tonnage .....

Armator

Shipowner.....

ZAŚWIADCZA SIĘ, ŻE:
THIS IS TO CERTIFY:

Statek rybacki został poddany inspekcji oraz skontrolowany pod względem zgodności z wymogami Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. oraz z postanowieniami ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...).

That the fishing vessel has been inspected and verified to be in compliance with the requirements of the International Labour Organisation Work in Fishing Convention, 2007, and the provisions of the Act of ... 2019 on employment onboard fishing vessels (Journal of Laws, item ...).

Niniejszy certyfikat jest ważny do dnia ..... i podlega inspekcjom zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia ... 2019 r o pracy na statkach rybackich.

This Certificate is valid until ..... and subject to inspections in accordance with the provisions of the Act of ... 2019 on employment onboard fishing vessels.

Wydano w ..... w dniu ..... miesiąc i rok .....

Issued at ..... on the day of..... month and year.....

Pieczęć urzędu morskiego

Seal of the maritime office

.....
(podpis dyrektora urzędu morskiego)
(signature of the director of the maritime office)

**POTWIERDZENIA OBOWIĄZKOWEJ INSPEKCJI POŚREDNIEJ ORAZ,
W MIARĘ KONIECZNOŚCI, INSPEKCJI DORAŻNEJ**
*ENDORSEMENTS FOR MANDATORY INTERMEDIATE INSPECTION AND,
IF REQUIRED, ANY ADDITIONAL INSPECTION*

Niniejszym zaświadcza się, że statek rybacki został poddany inspekcji oraz skontrolowany pod względem zgodności z wymogami Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. oraz z postanowieniami ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...).

This is to certify that the fishing vessel has been inspected and verified to be in compliance with the requirements of the International Labour Organisation Work in Fishing Convention, 2007, and the provisions of the Act of ... 2019 on employment onboard fishing vessels (Journal of Laws, item ...).

Inspekcja pośrednia:

(należy przeprowadzić pomiędzy drugą a trzecią datą rocznicową)

Intermediate inspection:

(to be completed between the second and third anniversary dates)

.....

(miejsce, data)

(place, date)

.....

(podpis uprawnionego inspektora)

(signature of authorized official)

I. Inspekcja doraźna:
(w razie konieczności)
Additional inspection:
(if required)

.....
(miejsowość, data)
(place, date)

.....
(podpis uprawnionego inspektora)
(signature of authorized official)

II. Inspekcja doraźna:
(w razie konieczności)
Additional inspection:
(if required)

.....
(miejsowość, data)
(place, date)

.....
(podpis uprawnionego inspektora)
(signature of authorized official)

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 47 ust. 6 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...), zgodnie z którą minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór Rybackiego Certyfikatu Pracy mając na względzie konieczność zawarcia w nim informacji, że statek rybacki poddany został inspekcji w zakresie spełniania wymagań ustawy oraz Konwencji nr 188 w zakresie warunków pracy i życia rybaków.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o pracy na statkach rybackich potwierdzeniem spełnienia przez statek rybacki wymagań ustawy oraz Konwencji nr 188 w zakresie warunków pracy i życia rybaków jest Rybacki Certyfikat Pracy.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o pracy na statkach rybackich, do posiadania certyfikatu zobowiązane są statki rybackie o długości 24 m i powyżej lub statki rybackie zwykle pływające w odległości przekraczającej 200 Mm od linii podstawowej morza terytorialnego Rzeczypospolitej Polskiej, które to statki pozostają w morzu dłużej niż trzy doby.

Armatorzy pozostałych statków rybackich uprawnieni są do wystąpienia do właściwego dyrektora urzędu morskiego z wnioskiem o przeprowadzenia inspekcji i wydanie Rybackiego Certyfikatu Pracy.

Rybacki Certyfikat Pracy wydaje, na wniosek armatora, dyrektor urzędu morskiego właściwy dla portu macierzystego statku. Certyfikat wydaje się na okres nie przekraczający pięciu lat.

Podstawą do wydania certyfikatu jest uzyskanie pozytywnego wyniku inspekcji warunków pracy i życia rybaków przeprowadzanej przez dyrektora urzędu morskiego. Dyrektor urzędu morskiego, przeprowadzając inspekcję, kieruje się wymogami przedstawionymi w treści Konwencji nr 188 oraz w ustawie.

Statek rybacki podlega inspekcji pośredniej – przeprowadzanej pomiędzy drugą a trzecią datą rocznicową licząc od dnia wydania certyfikatu – oraz inspekcjom doraźnym, przeprowadzanym w celu dodatkowej weryfikacji warunków pracy i życia rybaków na statku.

Po upływie okresu ważności certyfikatu, statek podlega inspekcji odnowieniowej – w razie jej pozytywnego wyniku statek otrzymuje nowy certyfikat.

Oryginał certyfikatu przechowuje się razem z dokumentami statku rybackiego i udostępnia na żądanie właściwych władz lub na wniosek organizacji pracodawców i organizacji pracowników. Kopia certyfikatu zostaje umieszczona w miejscu widocznym i dostępnym dla członków załogi statku rybackiego.

Proponuje się, by projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.)

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Stosownie do postanowień § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów projektowane rozporządzenie zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie wzoru Rybackiego Certyfikatu Pracy</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk – Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Adam Krukowski, Wydział Transportu Morskiego, Departament Gospodarki Morskiej MG MiŻŚ; tel. 22 583 8623; e-mail: adam.krukowski@mgm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20 marca 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 47 ust. 6 ustawy z dnia ... maja 2019 r. o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wprowadzenia wzoru Rybackiego Certyfikatu Pracy wynika z postanowień art. 47 ust. 6 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...). Przedmiotowa ustawa wdraża postanowienia Konwencji MOP dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r., zobowiązujące państwa – sygnatariuszy konwencji do wydawania statkom rybackim dokumentów potwierdzających przeprowadzenie kontroli zgodności warunków życia i pracy rybaków z postanowieniami wzmiankowanej konwencji. Skutkiem powyższego jest konieczność wprowadzenia wzoru certyfikatu wydawanego statkom rybackim przez dyrektorów urzędów morskich.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Istotą projektu rozporządzenia jest określenie wzoru Rybackiego Certyfikatu Pracy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek dokumentów potwierdzających przeprowadzenie inspekcji warunków pracy i życia rybaków dotyczy wszystkich państw członków Międzynarodowej Organizacji Pracy które ratyfikowały Konwencję nr 188 dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Armatorzy statków rybackich	834 statki	Rejestr MG MiŻŚ	Konieczność przechowywania oryginału certyfikatu oraz udostępnienia jego kopii w miejscu dostępnym i widocznym dla członków załogi statku rybackiego.
Dyrektorzy urzędów morskich	3	Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. poz. 438).	Obowiązek wystawiania Rybackiego Certyfikatu Pracy po przeprowadzonej inspekcji warunków pracy i życia rybaków na statku rybackim.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Do uzupełnienia.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych													
(ceny stałe z ..... r.)		Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Projekt rozporządzenia nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa.											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe													
Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki											
		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)					
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa												
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw												
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe												
Niemierzalne													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki morskiej oraz na przedsiębiorczość.											

--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie ma konieczności ewaluacji efektów. Kontrola stosowania projektowanego rozporządzenia będzie dokonywana przez dyrektorów urzędów morskich oraz inspektorów kontrolujących warunki pracy rybaków.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI
ŚRÓDLĄDOWEJ¹⁾

z dnia

**w sprawie trybu przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i
odpoczynku rybaków**

Na podstawie art. 50 ust. 10 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do organów Państwowej Inspekcji Pracy, o których mowa w art. 50 ust. 1 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich.

§ 2. Przy przeprowadzaniu kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków, zwanej dalej „kontrolą”, dokonuje się kontroli dokumentów i materiałów dotyczących ewidencji czasu pracy i odpoczynku rybaków oraz rozkładów czasu pracy.

§ 3. 1. Przed podjęciem czynności kontrolnych przeprowadzający kontrolę, zwany dalej „kontrolującym”, zgłasza swoją obecność kapitanowi statku rybackiego, z wyjątkiem przypadków, gdy zgłoszenie to mogłoby mieć wpływ na wynik kontroli.

2. Przystępując do kontroli, kontrolujący okazuje kapitanowi statku rybackiego dokument identyfikacyjny, o którym mowa w art. 18 ust. 9 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 181, 1137, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. ...), w sposób umożliwiając odczytanie i zanotowanie danych osobowych kontrolującego.

§ 4. Przy przeprowadzaniu kontroli kontrolujący zachowuje w tajemnicy okoliczności umożliwiające ustalenie tożsamości, w tym danych osobowych, rybaka, który udzielił kontrolującemu informacji w zakresie objętym kontrolą, jeżeli ujawnienie tych danych mogłoby narazić rybaka na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu udzielenia tej informacji.

---

¹⁾ Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej kieruje działem administracji rządowej – gospodarka morska na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (Dz. U. poz. 2324 oraz z 2018 r. poz. 100).

§ 5. 1. Ustalenia z kontroli są dokumentowane w formie protokołu w postaci papierowej.

2. Protokół zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę armatora oraz jego numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 2) numer IMO statku rybackiego nadany przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), a w razie jego braku, numer rejestrowy statku rybackiego;
- 3) oznakę rybacką statku rybackiego;
- 4) imię i nazwisko kapitana statku rybackiego;
- 5) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolującego;
- 6) oznaczenie dni, w których przeprowadzano kontrolę;
- 7) opis stwierdzonych naruszeń oraz inne informacje mające istotne znaczenie dla wyników kontroli;
- 8) imiona i nazwiska rybaków udzielających informacji podczas kontroli, z zastrzeżeniem § 4;
- 9) ustalenia w sprawie przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków oraz informację o realizacji postanowień w nich zawartych;
- 10) wyszczególnienie załączników, o których mowa w ust. 3;
- 11) wzmiankę o wniesieniu lub niewniesieniu przez kapitana statku rybackiego zastrzeżeń, o których mowa w ust. 5, oraz o ewentualnym usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości przez zakończeniem kontroli;
- 12) datę i miejsce podpisania protokołu przez kontrolującego i kapitana statku rybackiego.

3. Do protokołu załącza się dokumenty i materiały dotyczące przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków, stanowiące część składową protokołu.

4. Protokół podpisuje kontrolujący oraz kapitan statku rybackiego.

5. Kapitanowi statku rybackiego przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole. Protokół powinien zawierać pouczenie o możliwości zgłoszenia zastrzeżeń.

6. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 5, należy zgłosić na piśmie w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu, jednak nie później niż przed dniem opuszczenia portu przez statek rybacki.

7. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 5, kontrolujący bada je, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń - zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu.

8. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez kapitana statku rybackiego kontrolujący wpisuje w protokole adnotację o braku podpisu.

9. Odmowa podpisania protokołu przez kapitana statku rybackiego nie stanowi przeszkody w realizacji ustaleń zawartych w protokole. Protokół powinien zawierać takie pouczenie.

10. W protokole nie można dokonywać poprawek, skreśleń ani uzupełnień bez omówienia ich na końcu protokołu, z wyjątkiem sprostowania oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych, które parafuje kontrolujący.

11. Protokół sporządza się w języku polskim i angielskim w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kapitan statku rybackiego, drugi - przedstawiciel załogi, a trzeci – dyrektor urzędu morskiego przeprowadzający kontrolę.

12. Dla statków rybackich nieuprawiających żeglugi międzynarodowej protokół jest sporządzany w języku polskim.

§ 6. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
GOSPODARKI MORSKIEJ
I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ**

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 10 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...), zgodnie z którą minister właściwy do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków.

Kontrola przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków jest wykonywana przez właściwych dyrektorów urzędów morskich.

Kontrola przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków jest przeprowadzana z urzędu albo na podstawie wniosku lub skargi pochodzącej od osoby, która posiada informacje o nieprawidłowościach w zakresie przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków na statku. Nie ujawnia się danych tej osoby.

Ustalenia z kontroli dokumentowane są w formie protokołu, który zawiera elementy stosowane w obecnej praktyce organów inspekcyjnych. Protokół sporządzony jest w języku polskim i angielskim. Egzemplarz protokołu otrzymuje kapitan statku rybackiego, przedstawiciel załogi oraz dyrektor urzędu morskiego. W przypadku statków rybackich, które nie uprawiają żeglugi międzynarodowej protokół sporządzany jest w języku polskim.

Projektowane rozporządzenie przewiduje zachowanie przez kontrolującego w tajemnicy okoliczności umożliwiających ustalenie tożsamości rybaka udzielającego informacji w zakresie objętym kontrolą. Dotyczy to nie tylko jego danych osobowych, ale również innych informacji pozwalających na ustalenie tożsamości rybaka, takich jak np. zajmowane na statku rybackim stanowisko.

Proponuje się, by projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.)

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady

Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Stosownie do postanowień § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów projektowane rozporządzenie zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie trybu przeprowadzania kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk – Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Adam Krukowski, Wydział Transportu Morskiego, Departament Gospodarki Morskiej MG MiŻŚ; tel. 22 583 8623; e-mail: adam.krukowski@mgm.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21 marca 2019 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe – art. 50 ust. 10 ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac .....</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zapewnienie przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków wynikających z przepisów dyrektywy Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającej Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartej dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstw w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz. Urz. UE L z 2017 r. Nr 25, str. 12) oraz z postanowień Konwencji nr 188 MOP dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W celu zapewnienia, że na statku rybackim o polskiej przynależności spełniane są wymagania dotyczące czasu pracy i odpoczynku rybaka, właściwy dyrektor urzędu morskiego będzie dokonywał kontroli przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek kontroli wymagań dotyczących czasu pracy i odpoczynku rybaków dotyczy wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej – zobowiązanych do wdrożenia dyrektywy 2017/159 jak również wszystkich państw – członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, które ratyfikowały Konwencję nr 188 dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Armatorzy statków rybackich	834 statki	Rejestr MG MiŻŚ	Konieczność poddania się kontroli celem weryfikacji przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków.
Dyrektorzy urzędów morskich	3	Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 października 1991 r. w sprawie utworzenia urzędów morskich, określenia ich siedzib oraz terytorialnego zakresu działania dyrektorów urzędów morskich (Dz. U. poz. 438).	Przeprowadzenie kontroli celem zapewnienia przestrzegania przepisów o czasie pracy i odpoczynku rybaków.
Rybaczy zatrudnieni na statkach rybackich o polskiej przynależności	ok. 5.400	Urzędy morskie	Poprawa warunków pracy i życia na statku rybackim, podniesienie poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Do uzupełnienia.

--

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt rozporządzenia nie wywoła skutków finansowych dla budżetu państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki morskiej oraz na przedsiębiorczość.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wymienione obszary.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie ma konieczności ewaluacji efektów. Kontrola stosowania projektowanego rozporządzenia będzie dokonywana przez dyrektorów urzędów morskich.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia

**w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od marynarzy do wykonywania pracy na
statku morskim**

Na podstawie art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245 oraz z 2019 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wykaz chorób i stanów chorobowych, które mogą spowodować niezdolność marynarza do pracy na statku morskim, zwanym dalej „statkiem”, zakres przeciwwskazań, ograniczeń lub warunków wykonywania pracy na statku;
- 2) zakres badań lekarskich przeprowadzanych w celu wydania świadectwa zdrowia oraz warunki ich przeprowadzania;
- 3) wzór świadectwa zdrowia;
- 4) tryb rejestracji i wydawania świadectw zdrowia w systemie informacyjno-kontrolnym dla portów polskich (PHICS).

§ 2. Wykaz chorób i stanów chorobowych, o których mowa w § 1 pkt 1, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. W ramach badania lekarskiego, przeprowadzanego w celu wydania świadectwa zdrowia, zwanego dalej „badaniem lekarskim”, uprawniony lekarz dokonuje oceny stanu zdrowia marynarza w zakresie:

- 1) narządu wzroku;
- 2) narządu słuchu, z uwzględnieniem wyników badania audiometrycznego i narządu równowagi;
- 3) układu ruchu;
- 4) układu sercowo-naczyniowego, z uwzględnieniem wyników spoczynkowej elektrokardiografii;
- 5) układu oddechowego, z uwzględnieniem wyników badania radiologicznego klatki piersiowej oraz w przypadkach uzasadnionych – testów służących wykryciu zakażenia prątkami gruźlicy;
- 6) układu krwiotwórczego, z uwzględnieniem morfologii wraz ze wzorem odsetkowym, poziomem płytek krwi, retikulocytów i odczynem opadania krwi;
- 7) układu nerwowego;

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 95).

- 8) czynności nerek, z uwzględnieniem ogólnego badania moczu i stężenia kreatyniny w surowicy krwi;
- 9) czynności wątroby, z uwzględnieniem poziomu gamma-glutamylotransferazy (GGTP) i aminotransferazy alaninowej (ALT);
- 10) cukrzycy, z uwzględnieniem wyników badania poziomu glikemii;
- 11) stanu psychicznego;
- 12) objawów wskazujących na uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie;
- 13) objawów wskazujących na uzależnienie od środków działających podobnie do alkoholu lub ich nadużywanie;
- 14) stosowania produktów leczniczych mogących mieć wpływ na zdolność do pracy na morzu;
- 15) innych poważnych zaburzeń stanu zdrowia, które mogą mieć wpływ na zdolność do pracy na morzu.

2. Przeprowadzając badanie lekarskie, w tym w przypadku konsultacji lub badań, o których mowa w art. 4 ust. 4 i art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu, lekarz uwzględnia u marynarza obecność i rodzaj schorzenia, stopień zaawansowania objawów chorobowych i ich dynamikę, w tym możliwość rozwoju choroby, jak i cofania się jej objawów, oraz bierze pod uwagę konieczność zapewnienia bezpieczeństwa statku, załogi statku i pasażerów.

3. Uprawniony lekarz, dokonując oceny stanu zdrowia marynarza, uwzględnia stanowisko pracy określone w skierowaniu na badania lekarskie.

§ 4. Warunki przeprowadzania badania lekarskiego w zakresie:

- 1) narządu wzroku określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 2) narządu słuchu określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 3) oceny sprawności fizycznej określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 5. Wzór świadectwa zdrowia określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 6. Tryb rejestracji i wydawania świadectw zdrowia w systemie informacyjno-kontrolnym dla portów polskich (PHICS) określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER ZDROWIA

W porozumieniu:

MINISTER

GOSPODARKI MORSKIEJ

I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od marynarzy do wykonywania pracy na statku morskim (Dz. U. poz. 2105).

Załącznik nr 1

**WYKAZ CHORÓB I STANÓW CHOROBYCH, KTÓRE MOGĄ SPOWODOWAĆ NIEZDOLNOŚĆ MARYNARZA DO PRACY NA
STATKU, ZAKRES PRZECIWSKAZAŃ, OGRANICZEŃ LUB WARUNKÓW WYKONYWANIA PRACY NA STATKU**

ICD-10 (kody diagnostyczne)	Choroba (uzasadnienie dla kryteriów)	Marynarz niezdolny do prawidłowego wykonywania obowiązków rutynowych lub w sytuacjach zagrożenia w sposób bezpieczny i wydajny - zakładana niezdolność tymczasowa (T) - zakładana niezdolność permanentna (P)	Marynarz zdolny do wykonywania niektórych, ale nie wszystkich obowiązków lub zdolny do pracy na niektórych, ale nie wszystkich wodach (R). Wymagana zwiększona częstość badań lekarskich (L)	Marynarz zdolny do wykonywania wszystkich obowiązków w obrębie przypisanego działu w każdej szerokości i długości geograficznej
1	2	3	4	5
A00-B99	Niektóre choroby zakaźne i pasożytnicze			
A00-09	Choroby zakaźne przewodu pokarmowego (Przenoszenie na innych, nawroty)	T – jeżeli choroba została wykryta na łodzi (aktualnie występują objawy lub badanie na nosicielstwo jest w trakcie wykonywania) lub został potwierdzony stan nosicielstwa – do czasu eliminacji patogenu chorobotwórczego	Nie dotyczy	<i>Dział bez kontaktu z żywnością:</i> jeżeli zakażenie zostało skutecznie wyleczone lub wyeliminowane <i>Dział z kontaktem z żywnością:</i> decyzja o zdolności do pracy musi być oparta o badanie lekarskie, w zależności od wskazań z potwierdzeniem braku nosicielstwa
A15-16	Gruźlica układu oddechowego (Przenoszenie na innych, nawroty)	T – podejrzenie gruźlicy na podstawie dodatniego wyniku testu przesiewowego lub RTG płuc lub wywiadu klinicznego W przypadku zakażenia – do czasu ustabilizowania wyników leczenia i potwierdzenia braku zaraźliwości P – nawroty lub powikłania trwale ograniczające zdolność do pracy na morzu	Nie dotyczy	Pomyślne zakończenie pełnego cyklu leczenia, zgodnie z wytycznymi WHO dla leczenia gruźlicy
A50-64	Zakażenia przenoszone drogą płciową (Ostre upośledzenie, nawrót)	T – jeżeli choroba została wykryta na łodzi, do czasu postawienia rozpoznania, rozpoczęcia leczenia i ustąpienia objawów ograniczających zdolność do pracy P – powikłania trwale ograniczające zdolność do pracy na morzu	R – można uwzględnić ograniczenie - dozwolona praca wyłącznie na statku w żegludze przybrzeżnej*** jeżeli doustne przyjmowanie leków jest zapewnione w miejscu pracy, a objawy nie ograniczają zdolności do pracy	Po pomyślnym zakończeniu leczenia
B15	Wirusowe zapalenie wątroby typu A (Przenoszone ze skażoną żywnością lub wodą)	T – do czasu ustąpienia żółtaczk i powrotu prób wątrobowych do prawidłowych wartości	Nie dotyczy	Po całkowitym wyzdrowieniu
B16-19	Ostre wirusowe zapalenie wątroby typu B, inne ostre wirusowe zapalenia wątroby, przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby, nieokreślone wirusowe zapalenie wątroby (Przenoszone w kontakcie z krwią lub innymi płynami fizjologicznymi. Możliwość całkowitego	T – do czasu ustąpienia żółtaczk i powrotu prób wątrobowych do prawidłowych wartości P – trwałe upośledzenie funkcji wątroby z objawami ograniczającymi bezpieczną pracę na morzu lub z prawdopodobieństwem wystąpienia powikłań	R, L – brak potwierdzenia całkowitego wyzdrowienia lub wyeliminowania zaraźliwości. Każdy przypadek należy traktować indywidualnie w oparciu o zakres przewidzianych obowiązków i rodzaj rejsów	Po całkowitym wyzdrowieniu i potwierdzeniu niskiego poziomu zaraźliwości

	<i>upośledzenia funkcji wątroby i raka wątroby)</i>			
B20-24	Choroba wywołana przez ludzki wirus upośledzenia odporności (HIV) <i>(Przenoszone w kontakcie z krwią lub innymi płynami fizjologicznymi. Progresja do chorób związanych z HIV lub AIDS)</i>	T – do czasu uzyskania stabilizacji wyników leczenia na poziomie CD4 > 350 lub w przypadku zmiany leczenia – do czasu uzyskania dobrej tolerancji dla nowego leku P – powikłania lub skutki uboczne leczenia trwale ograniczające zdolność do pracy na morzu	R, L – zwiększona częstotliwość badań i/lub dozwolona praca wyłącznie na statku w żegludze przybrzeżnej***: – osoby HIV+, z niskim prawdopodobieństwem progresji choroby – osoby nie wymagające leczenia lub osoby w trakcie ustalonego leczenia, bez efektów ubocznych, lecz wymagające regularnych badań specjalistycznych	Osoby HIV+, bez bieżących ograniczeń, z bardzo niskim* prawdopodobieństwem progresji choroby. Bez efektów ubocznych leczenia lub wymagań dla regularnych badań kontrolnych.
A00-B99 Niewykazane odrębnie	Inne choroby zakaźne	T- jeżeli choroba została wykryta na lądzie – do czasu wyeliminowania ryzyka przeniesienia zakażenia i osiągnięcia zdolności do pełnienia obowiązków P- jeżeli występuje ryzyko nawrotu lub pogorszenia stanu zdrowia trwale ograniczające zdolność do pracy na morzu	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o naturalny przebieg infekcji	Pełny powrót do zdrowia i potwierdzenie niskiego poziomu zaraźliwości
C00-48	Nowotwory			
C00-48	Nowotwory złośliwe – w tym, nowotwory tkanki limfatycznej, układu krwiotwórczego itp. <i>(Nawroty – szczególnie ostre powikłania, np. ryzyko dla siebie z powodu krwawienia lub ryzyko dla innych z powodu utraty przytomności)</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki, wdrożenia skutecznego leczenia oraz dokonania oceny rokowania P – jeśli występuje wysokie prawdopodobieństwo nawrotu, lub pogorszenia stanu zdrowia trwale ograniczające zdolność do pracy na morzu	L – częstotliwość badań uzależniona od terminów specjalistycznych badań kontrolnych w przypadkach gdy: – upłynęło mniej niż 5 lat od rozpoznania nowotworu oraz – aktualnie nie stwierdza się żadnych ograniczeń w wykonywaniu obowiązków normalnych i w sytuacji zagrożenia życia na morzu – stwierdza się niskie prawdopodobieństwo nawrotu choroby oraz minimalne ryzyko konieczności pilnego leczenia R – dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***, jeżeli trwające ograniczenia nie zakłócają wykonywania podstawowych obowiązków a nawrót choroby, wymagający leczenia w trybie pilnym, jest mało prawdopodobny	Upłynęło ponad 5 lat od rozpoznania nowotworu lub nie są wymagane kontrolne specjalistyczne badania lekarskie lub występuje niskie prawdopodobieństwo ograniczeń wynikających z nawrotu choroby Wymagane potwierdzenie remisji lub wyleczenia opinią lekarza leczącego
D50-89	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych			
D50-59	Niedokrwistości/ Hemoglobinopatie <i>(Ograniczona tolerancja wysiłku. Możliwość wystąpienia przelomu hemolitycznego)</i>	T – dotyczy pracy na pełnym morzu – do czasu ustabilizowania i znormalizowania poziomu hemoglobiny P – ciężka nawrotowa lub przewlekła niedokrwistość lub ciężkie objawy spowodowane hemolizą krwinek niepoddające się leczeniu	R, L – należy rozważyć: – ograniczenie rejonu pływania – dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** – konieczność regularnych badań lekarskich jeżeli występują obniżone, bezobjawowe poziomy hemoglobiny	Poziom hemoglobiny w granicach normy
D73	Splenectomia (zabieg operacyjny w wywiadzie) <i>Zwiększona podatność na niektóre zakażenia</i>	T – stan po operacji, do czasu pełnego powrotu do zdrowia	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie. Badany nadaje się prawdopodobnie do prac lekkich i umiarkowanych na statkach w żegludze przybrzeżnej***, ale może nie być zdolny do wykonywania swoich obowiązków podczas rejsu w strefie tropikalnej	Każdy przypadek oceniany indywidualnie
D50-89 Niewykazane odrębnie	Inne choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>(Możliwość wystąpienia nieprawidłowych krwa-</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki P – przewlekłe zaburzenia krzepnięcia	Każdy przypadek oceniany indywidualnie	Każdy przypadek oceniany indywidualnie

	wień, gorszej tolerancji wysiłku i obniżenia odporności na zakażenia)			
E00-90	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemiany metabolicznej			
E10	Cukrzyca insulinozależna (Zagrożenia spowodowane incydentami nagłej ciężkiej hipoglikemii. Powikłania związane z nieprawidłową kontrolą poziomów glikemii. Zwiększone ryzyko powikłań okulistycznych, neurologicznych i kardiologicznych.)	T – od początku leczenia aż do uzyskania stabilizacji choroby P – w przypadku: – nieprawidłowej kontroli glikemii lub postępowania niezgodnego z zaleceniami terapeutycznymi – incydentów ciężkiej hipoglikemii, w tym utraty przytomności w wywiadzie – powikłań trwale ograniczających zdolność do pracy na morzu	R, L – pod warunkiem potwierdzonej skutecznej kontroli glikemii, postępowania zgodnie z zaleceniami terapeutycznymi i dobrej świadomości hipoglikemii Zdolny do pracy i wykonywania obowiązków na wodach przybrzeżnych z wyłączeniem pełnienia wacht jednoosobowych Częstotliwość badań uzależniona od terminów badań kontrolnych u specjalisty Musi pozostawać pod regularną kontrolą specjalistyczną	Nie może aplikować
E11-14	Cukrzyca insulinoniezależna , leczona innymi lekami (Ryzyko progresji choroby w kierunku konieczności przyjmowania insuliny, zwiększone ryzyko powikłań okulistycznych, neurologicznych i kardiologicznych.)	T – dotyczy pracy na pełnym morzu oraz pełnienia wacht do czasu ustabilizowania choroby	R – w przypadku niestabilnego przebiegu choroby dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht R – dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***, z wyłączeniem pełnienia wacht jednoosobowych, jeżeli występują niewielkie efekty uboczne spowodowane przyjmowaniem leków. Szczególnie w przypadku przyjmowania pochodnych sulfonilomocznika L – w przypadku nie przestrzegania zaleceń lekarza lub przyjmowany lek wymaga częstszych kontroli. Należy uwzględnić czynniki ryzyka związane z dietą, masą ciała, układem krążenia	Po ustabilizowaniu i przy braku powikłań ograniczających zdolność do pracy na morzu.
	Cukrzyca insulinoniezależna , leczona dietą (Ryzyko progresji choroby w kierunku konieczności przyjmowania insuliny, zwiększone ryzyko powikłań okulistycznych, neurologicznych i kardiologicznych.)	T – dotyczy pracy pełnym morzu i pełnienia wacht do czasu ustabilizowania choroby	R – w przypadku niestabilnego przebiegu choroby praca na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht L – w przypadku nie przestrzegania zaleceń lekarza. Należy uwzględnić czynniki ryzyka związane z dietą, masą ciała, układem krążenia	Po ustabilizowaniu i przy braku powikłań ograniczających zdolność do pracy na morzu.
E65-68	Otyłość i nieprawidłowa masa ciała – wysoka lub niska (Wypadkowość, ograniczona ruchomość i słaba tolerancja wysiłku podczas wykonywania zadań rutynowych i w sytuacjach zagrożenia. Zwiększone prawdopodobieństwo rozwoju cukrzycy, chorób układu krążenia, chorób stawów)	T – brak możliwości wykonywania istotnych dla bezpieczeństwa zadań, brak spełnienia kryteriów w zakresie oceny sprawności fizycznej (załącznik nr 4) P – brak możliwości wykonywania istotnych dla bezpieczeństwa zadań, brak spełnienia kryteriów w zakresie oceny sprawności fizycznej (załącznik nr 4) z nieudanymi próbami poprawy Uwaga: wskaźnik masy ciała (BMI) jest użytecznym wskaźnikiem wpływającym na podjęcie decyzji o zasadności przeprowadzenia dodatkowych badań. BMI nie powinien stanowić jedynej podstawy dla podejmowania decyzji o zdolności do pracy.	R, L – zwiększona częstotliwość badań i dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** lub w zmniejszonym zakresie zadań, jeżeli badany jest niezdolny do wykonywania pewnych prac, ale jest zdolny do pełnienia zarówno rutynowych zadań, jak i obowiązków w sytuacjach zagrożenia	Spełnienie kryteriów w zakresie oceny sprawności fizycznej (załącznik nr 4), masa ciała stała lub zredukowana i brak chorób współistniejących.

E00-90	Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywienia i przemiany metabolicznej (tarczyca, nadnerczy – w tym choroba Addisona, przysadki, jajników, jąder) (<i>Prawdopodobieństwo nawrotów lub powikłań</i>)	T – do czasu wdrożenia skutecznego leczenia i uzyskania stabilizacji bez efektów ubocznych P – pogorszenie stanu zdrowia trwale ogranicza zdolność do pracy na morzu, występuje konieczność częstszych zmian w terapii farmakologicznej lub zwiększone prawdopodobieństwo poważnych powikłań	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie; w zależności od wskazań konsultacja specjalistyczna, szczególnie w przypadku wątpliwości odnośnie do rokowania lub niepożądanych efektów leczenia. Należy uwzględnić prawdopodobieństwo wystąpienia powikłań wywołanych samą chorobą lub jej leczeniem – w tym, problemy z przyjmowaniem leku oraz konsekwencje infekcji lub urazu podczas rejsu	Jeżeli terapia farmakologiczna jest stabilna i nie ma problemów z jej stosowaniem na morzu, brak konieczności częstszych badań lekarskich, brak jakichkolwiek ograniczeń i bardzo niskie prawdopodobieństwo wystąpienia powikłań. W chorobie Addisona ryzyko jest zwykle tak duże, że nie można wydać świadectwa zdrowia bez ograniczeń.
F00-99	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania			
F10	Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane używaniem alkoholu (uzależnienie) (Nawrót choroby, wypadki, nieobliczalne zachowania – wpływ na ogólne bezpieczeństwo)	T – do czasu zdiagnozowania, ustabilizowania choroby i spełnienia kryteriów sprawności. Do roku od rozpoznania choroby lub do roku od nawrotu choroby P – jeżeli objawy choroby utrzymują się lub występuje choroba współistniejąca, mogąca spowodować progresję lub wywołać nawrót zaburzeń podczas rejsu na morzu	R, L – zwiększona częstotliwość badań; wykluczone jest stanowisko kapitana oraz stanowiska bez ścisłego nadzoru przełożonego; wymagana jest stała obserwacja uwzględniająca: – informację od lekarza leczącego, potwierdzającą pomyślny udział w programie terapii – wyniki prób wątrobowych (wykazujące systematyczną poprawę)	Pod warunkiem, że – w ciągu trzech lat od zakończenia ostatniego epizodu nie było nawrotu choroby – nie ma chorób współistniejących – lekarz potwierdza pomyślny udział w terapii – próby wątrobowe są w normie
F11-19	Uzależnienie od narkotyków / lub stale nadużywanie substancji – obejmuje zarówno przyjmowanie narkotyków nielegalnych jak i uzależnienia od leków przepisywanych na receptę (Nawrót choroby, wypadki, nieobliczalne zachowania – wpływ na ogólne bezpieczeństwo)	T – do czasu zdiagnozowania, ustabilizowania choroby i spełnienia kryteriów sprawności. Do roku od rozpoznania choroby lub do roku od nawrotu choroby P – jeżeli objawy choroby utrzymują się lub występuje choroba współistniejąca, mogąca spowodować progresję lub wywołać nawrót zaburzeń podczas rejsu na morzu	R, L – zwiększona częstotliwość badań; wykluczone jest stanowisko kapitana oraz stanowiska bez ścisłego nadzoru przełożonego; wymagana jest stała obserwacja uwzględniająca: – informację od lekarza leczącego, potwierdzającą pomyślny udział w programie terapii – wyniki niezapowiedzianych badań przesiewowych na obecność narkotyków w organizmie (w okresie co najmniej trzymiesięcznym uzyskanie co najmniej trzech wyników ujemnych i żadnego dodatniego) oraz kontynuacja udziału w programie badań przesiewowych na obecność narkotyków w organizmie	Pod warunkiem, że – w ciągu trzech lat od zakończenia ostatniego epizodu nie było nawrotu choroby – nie ma chorób współistniejących Konsultacja psychiatryczna w zależności od wskazań.
F20-31	Psychozy (ostre) – organiczne, w przebiegu schizofrenii lub należące do innej kategorii, wymienionej w klasyfikacji ICD. Choroba afektywna dwubiegunowa (zaburzenia maniakalno-depresyjne) (<i>Nawrót choroby, prowadzący do zmian percepcji/kognitywnych, wypadków, nieobliczalnych i niebezpiecznych zachowań</i>)	<i>Po pojedynczym zdarzeniu wywołanym prowokującymi czynnikami:</i> T – do czasu zakończenia diagnostyki, ustabilizowania choroby i spełnienia kryteriów sprawności. Co najmniej trzy miesiące od incydentu <i>Po pojedynczym zdarzeniu bez czynników prowokujących lub po więcej niż jednym zdarzeniu z czynnikami prowokującymi lub bez tych czynników</i> T – do czasu zakończenia diagnostyki, ustabilizowania choroby i spełnienia kryteriów sprawności. Co najmniej dwa lata od ostatniego zdarzenia	R, L – zwiększona częstotliwość badań, dozwolona praca wyłącznie na wodach przybrzeżnych, wykluczone jest stanowisko kapitana oraz stanowiska bez ścisłego nadzoru przełożonego; wymagana jest stała obserwacja uwzględniająca opinię lekarza prowadzącego leczenie, potwierdzającą, że badany: – badany jest świadomy swojego stanu – badany postępuje zgodnie z zaleceniami leczenia – stosowana u badanego terapia nie powoduje efektów niepożądanych	Każdy przypadek oceniany indywidualnie po upływie co najmniej jednego roku od zakończenia epizodu psychozy, przy założeniu, że czynniki prowokujące mogą i zawsze będą wyeliminowane – na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie lub konsultacji psychiatrycznej
			R, L – zwiększona częstotliwość badań, dozwolona praca wyłącznie na wodach przybrzeżnych, wykluczone jest stanowisko kapitana oraz stanowiska bez ścisłego nadzoru przełożonego; wymagana jest stała obserwacja uwzględniająca opinię lekarza prowadzącego leczenie, potwier-	Każdy przypadek oceniany indywidualnie po upływie co najmniej pięciu lat od zakończenia epizodu psychozy, a w ciągu ostatnich dwóch lat nie było konieczności leczenia farmakologicznego – na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie lub konsultacji psychiatrycz-

		P – więcej niż trzy epizody psychozy lub wysokie prawdopodobieństwo nawrotu. Niespełnione kryteria zdolności do pracy z ograniczeniami lub bez	dzającą, że: – badany jest świadomy swojego stanu – badany postępuje zgodnie z zaleceniami leczenia – stosowana u badanego terapia nie powoduje efektów niepożądanych	nej
F32-38	Zaburzenia nastroju / afektywne (Ciężkie stany lękowe, depresja lub inne zaburzenie psychiczne, mogące zaburzyć świadczenie pracy) <i>(Nawrót, ograniczona zdolność wykonywania obowiązków, szczególnie w sytuacjach zagrożenia)</i>	T – w stanach ostrych, do czasu zakończenia diagnostyki lub jeżeli podczas leczenia farmakologicznego występują objawy uboczne upośledzające zdolność do pracy. Do czasu co najmniej trzech miesięcy stabilnej terapii farmakologicznej P – trwale lub nawrotowe objawy ograniczające zdolność do pracy na morzu	R, L – zwiększona częstotliwość badań, dozwolona praca wyłącznie na wodach przybrzeżnych, wykluczone jest stanowisko kapitana, wymagana jest opinia lekarza prowadzącego leczenie potwierdzająca, że badany wykazuje: – odzyskanie prawidłowej funkcjonalności – jest świadomy swojego stanu – całkowicie przestrzega zaleceń terapii, nie występują u niego objawy niepożądane – prawdopodobieństwo nawrotu jest niskie*	Każdy przypadek oceniany indywidualnie po co najmniej dwóch latach bez kolejnych epizodów i bez konieczności stosowania leczenia farmakologicznego lub ze skutecznym leczeniem farmakologicznym niepowodującym ograniczeń do pracy – na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie lub konsultacji psychiatrycznej
	Zaburzenia nastroju / afektywne (Niewielkie lub reaktywne objawy niepokoju/depresji) <i>(Nawrót, ograniczona zdolność wykonywania obowiązków, szczególnie w sytuacjach zagrożenia)</i>	T – do czasu ustąpienia objawów, ustabilizowania leczenia farmakologicznego, ustąpienia ograniczeń wynikających z efektów ubocznych leczenia farmakologicznego P – trwale lub nawrotowe objawy ograniczające zdolność do pracy na morzu	R, L – zwiększona częstotliwość badań i uwzględnienie ograniczeń geograficznych, z ustabilizowanym i skutecznym leczeniem farmakologicznym niepowodującym ograniczeń do pracy	Każdy przypadek oceniany indywidualnie po co najmniej jednym roku bez kolejnych epizodów i bez konieczności stosowania leczenia farmakologicznego lub ze skutecznym leczeniem farmakologicznym niepowodującym ograniczeń do pracy – na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie lub konsultacji specjalistycznej
F00-99 Odrębnie niewykazywane	Inne zaburzenia , na przykład zaburzenia osobowości, uwagi (np. ADHD), rozwojowe (np. autyzm) <i>(Upośledzenie świadczenia pracy i wiarygodności postępowania oraz wpływ na relacje interpersonalne)</i>	P – brak możliwości wykonywania istotnych dla bezpieczeństwa zadań	R – zdolny do wykonywania tylko ograniczonych zadań; w zależności od wskazań konsultacja specjalistyczna	Nie przewidywane żadnych skutków niepożądanych podczas pracy na morzu. Nie było zdarzeń niepożądanych podczas poprzednich rejsów na morzu; w zależności od wskazań konsultacja specjalistyczna
G40-41	Pojedynczy napad padaczkowy <i>(Szkody dla statku, zagrożenia dla innych i dla własnej osoby z powodu napadów)</i>	Pojedynczy napad T – do czasu zakończenia diagnostyki i przez co najmniej rok od wystąpienia napadu	R – po upływie roku od napadu i ze skutecznym leczeniem farmakologicznym. Możliwość wykonywania obowiązków wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht	Po jednym roku od napadu i jednym roku od zakończenia leczenia. Jeżeli napad był prowokowany, konieczne jest wykluczenie narażenia na czynnik prowokujący
	Padaczka – bez czynników prowokujących (mnogie napady) <i>(Szkody dla statku, zagrożenia dla innych i dla własnej osoby z powodu napadów)</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i przez co najmniej dwa lata od ostatniego napadu P – nawracające napady drgawkowe niereagujące na stosowaną terapię	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie. Możliwość wykonywania obowiązków wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht, pod warunkiem potwierdzenia braku konieczności stosowania leków lub stosowana stabilnej terapii farmakologicznej z całkowitym przestrzeganiem zaleconej terapii	Pod warunkiem potwierdzenia, że napady nie występowały przez co najmniej ostatnie dziesięć lat, przez ten czas nie były przyjmowane leki przeciwpadaczkowe oraz nie występuje prawdopodobieństwo wystąpienia napadów
	Padaczka – prowokowana alkoholem, lekami, urazem głowy (mnogie napady) <i>(Szkody dla statku, zagrożenia dla innych i dla własnej osoby z powodu napadów)</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i przez co najmniej dwa lata od ostatniego napadu P – nawracające ataki drgawkowe niereagujące na stosowaną terapię	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie. Możliwość wykonywania obowiązków wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej *** z wyłączeniem pełnienia wacht pod warunkiem potwierdzenia, że w ciągu ostatnich dwóch lat badany: – nie miał kontaktu z czynnikami prowokującymi – nie doświadczył napadu drgawek	Pod warunkiem potwierdzenia, że napady nie występowały przez co najmniej ostatnie pięć lat, przez ten czas nie były przyjmowane leki przeciwpadaczkowe oraz nie występuje prawdopodobieństwo wystąpienia napadów; konieczne jest wykluczenie narażenia na czynnik prowokujący

			- nie wymagał stosowania terapii farmakologicznej lub stosowana u niego terapia jest stabilna i właściwie przestrzegana	
G43	Migrena (częste ataki powodujące niesprawność w trakcie ich występowania) (<i>Prawdopodobieństwo upośledzających nawrotów</i>)	P – częste ataki, ograniczające zdolność do pracy na morzu	R – zdolny do wykonywania tylko ograniczonych zadań	Podczas rejsu na morzu nie są spodziewane żadne ograniczenia zdolności do pracy. Nie odnotowano żadnych zdarzeń podczas poprzednich rejsów.
G47	Bezdech senny (<i>Zmęczenie, ryzyko zaśnięcia podczas pracy</i>)	T – do czasu rozpoczęcia leczenia i przez następne trzy miesiące od początku wdrożenia skutecznej terapii P – leczenie nie jest skuteczne lub nie są przestrzegane zalecenia terapeutyczne	L – pod warunkiem stosowania od co najmniej trzech miesięcy skutecznego leczenia, w tym z udokumentowanym wykorzystaniem aparatu utrzymującego stałe dodatnie ciśnienie w drogach oddechowych (CPAP – continuous positive airway pressure) Badanie lekarskie co sześć miesięcy; konieczna jest weryfikacja rejestru stosowania aparatu CPAP	Każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem zakresu rutynowych obowiązków jak i w sytuacji zagrożenia, na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie
	Narkolepsja (<i>Zmęczenie, ryzyko zaśnięcia podczas pracy</i>)	T – do czasu co najmniej dwóch lat skutecznej terapii P – leczenie nie jest skuteczne lub nie są przestrzegane zalecenia terapeutyczne	R, L – dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht pod warunkiem, że lekarz prowadzący leczenie potwierdzi co najmniej dwa lata skutecznej terapii Badanie lekarskie co rok	Nie może aplikować
G00-99 Odrębnie niewykazywany	Inne, organiczne choroby układu nerwowego , np. stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona (<i>Nawroty, progresje. Ograniczenia siły mięśni, zaburzenia równowagi, koordynacji i ruchomości</i>)	T – do czasu zakończenia diagnostyki i ustabilizowania choroby P – brak możliwości wykonywania istotnych dla bezpieczeństwa zadań lub jeżeli badany nie spełnia kryteriów sprawności fizycznej (załącznik nr 4)	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem zakresu obowiązków rutynowych i w sytuacjach zagrożenia/awaryjnych, na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie	Każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem zakresu obowiązków rutynowych i w sytuacjach zagrożenia/awaryjnych, na podstawie opinii lekarza prowadzącego leczenie
R55	Omdlenie i inne zaburzenia świadomości <i>Nawroty, powodujące urazy lub utratę kontroli</i>	T – do czasu zdiagnozowania przyczyny i zastosowania skutecznej terapii. W przypadku: a) omdlenia b) omdlenia o niewyjaśnionej przyczynie, ale niemające charakteru omdlenia kardiogennego, neurogenego i metabolicznego T – cztery tygodnie c) zaburzenia świadomości: nawracające lub z podejrzeniem przyczyny kardiologicznej, neurologicznej lub metabolicznej T – co najmniej sześć miesięcy po zdarzeniu, w przypadkach kiedy nie ma nawrotów, kiedy nie zdiagnozowano przyczyny zaburzeń lub nie ma skutecznej terapii T – co najmniej jeden miesiąc po rozpoczęciu skutecznego leczenia, w przypadku kiedy zdiagnozowano przyczynę zaburzeń d) zaburzenia świadomości z cechami napadowymi (zob. G40-41) P – dla wszystkich ww. przypadków, jeżeli omdlenia lub zaburzenia świadomości utrzymują się pomimo zdiagnozowania i właściwego leczenia	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie, dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht jednoosobowych R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie, dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wyłączeniem pełnienia wacht jednoosobowych	Omdlenie, bez nawrotów Po trzech miesiącach od zdarzenia, jeżeli w tym czasie nie było nawrotów. Zaburzenia świadomości: z podejrzeniem przyczyny kardiologicznej, neurologicznej lub metabolicznej, ale niepotwierdzone i nieleczone – po upływie jednego roku od zdarzenia, pod warunkiem braku nawrotów Zaburzenia świadomości: z podejrzeniem przyczyny kardiologicznej, neurologicznej lub metabolicznej zdiagnozowane i skutecznie leczone – po upływie trzech miesięcy od rozpoczęcia leczenia Z objawami sugerującymi stan napadowy – nie dotyczy

T90	Chirurgia wewnątrzczaszkowa / urazy wewnątrzczaszkowe , włączając w to leczenie nieprawidłowości naczyniowych lub poważnych urazów głowy z uszkodzeniem mózgu (<i>Szkody dla statku, zagrożenie dla innych i dla własnej osoby. Zaburzenia funkcji poznawczych, czuciowych lub ruchowych. Nawrót lub powikłania choroby przyzycznej</i>)	T – co najmniej rok lub dłużej – do czasu uzyskania opinii lekarza leczącego, że prawdopodobieństwo napadów jest niskie* P – zaburzenia ograniczające zdolność do pracy na morzu, będące skutkiem choroby lub urazu lub nawroty napadów drgawkowych	R – po co najmniej jednym roku, dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** z wykluczeniem pełnienia wacht jednoosobowych, pod warunkiem, że: – prawdopodobieństwo napadów jest niskie* – nie występują ograniczenia będące skutkiem choroby lub urazu – badany stosuje się do zaleceń terapeutycznych i dotyczących okresowych badań, wydawanych przez lekarza leczącego	Pod warunkiem, że: – nie występują ograniczenia będące skutkiem choroby lub urazu – badany nie wymaga leczenia przeciwpadaczkowego – prawdopodobieństwo napadów jest bardzo niskie* – badany stosuje się do zaleceń terapeutycznych i dotyczących okresowych badań, wydawanych przez lekarza leczącego
H00-99	Choroby oka i ucha			
H00-59	Choroby oka: postępujące lub nawrotowe (np. jaskra, zwyrodnienie siatkówki żółtej, zmiany cukrzycowe, retinopatia, zwyrodnienie barwnikowe siatkówki, stożek rogówki, podwójne widzenie, kurcz powiek, zapalenie błony naczyniowej oka, owrzodzenie rogówki i odwarstwienie siatkówki) (<i>Progresja choroby skutkująca brakiem spełnienia kryteriów widzenia, ryzyko nawrotów</i>)	T – w przypadku gdy brak spełnienia kryteriów widzenia (załącznik nr 2) jest przejściowy, a po uzyskaniu poprawy, prawdopodobieństwo nawrotu choroby lub pogorszenia wzroku jest niskie P – w przypadku gdy: – brak jest spełnienia kryteriów widzenia (załącznik nr 2) lub gdy – pomimo stosowanego leczenia, występuje wysokie prawdopodobieństwo pogorszenia obecnego stanu lub nawrotu choroby	R – dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***, jeżeli nawrót choroby jest mało prawdopodobny, ale przewidywalny i dający się leczyć pod warunkiem szybkiego rozpoczęcia leczenia L – jeżeli ryzyko pogorszenia wzroku jest przewidywalne, ale mało prawdopodobne i możliwe do wykrycia przy regularnych badaniach kontrolnych	W okresie obowiązywania świadectwa zdrowia występuje bardzo niskie prawdopodobieństwo: – nawrotu choroby – pogorszenia stanu zdrowia skutkującego brakiem spełnienia kryteriów widzenia (załącznik nr 2)
H65-67	Zapalenie ucha – zewnętrznego lub środkowego (<i>Nawroty, osoby pracujące w kontakcie z żywnością mogą być źródłem zakażenia, problemy ze stosowaniem ochronników słuchu</i>)	T – do czasu wyleczenia P – jeżeli występuje przewlekły wyciek z ucha u osoby pracującej w kontakcie z żywnością	Każdy przypadek oceniany indywidualnie. W przypadku zapalenia ucha zewnętrznego, należy rozważyć wpływ upału, wilgotności i możliwości stosowania ochronników słuchu.	Skuteczne leczenie i niskie prawdopodobieństwo nawrotów
H68-95	Choroby ucha: postępujące (np. otoskleroza)	T – w przypadku gdy brak spełnienia kryteriów słuchu (załącznik nr 3) jest przejściowy, a po uzyskaniu poprawy, prawdopodobieństwo nawrotu choroby lub pogorszenia słuchu jest niskie P – w przypadku gdy: – brak jest spełnienia kryteriów słuchu (załącznik nr 3) lub gdy – pomimo stosowanego leczenia, występuje wysokie prawdopodobieństwo pogorszenia obecnego stanu lub nawrotu choroby	L – ryzyko pogorszenia słuchu jest przewidywalne, mało prawdopodobne i może zostać wykryte w badaniach kontrolnych	W okresie obowiązywania świadectwa zdrowia występuje bardzo niskie prawdopodobieństwo: – nawrotu choroby – pogorszenia stanu zdrowia skutkującego brakiem spełnienia kryteriów słuchu (załącznik nr 3)
H81	Choroba Meniere'a oraz inne postacie przewlekłych lub nawrotowych i powodujących niezdolność zawrotów głowy (<i>Zaburzenia równowagi, problemy z poruszaniem się, nudności</i>) Zob. załącznik nr 4	T – w fazie ostrej P – częste ataki ograniczające zdolność do pracy na morzu	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie R, L – jeżeli są wymagane częste badania specjalistyczne	Niskie* prawdopodobieństwo wystąpienia choroby w czasie pracy na morzu
I00-99	Choroby układu krążenia			
I05-08 I34-39	Wady zastawkowe wrodzone i nabyte (w tym przebyte operacje ww. chorób). Szmer serca poprzednio niebadane (<i>Prawdopodobieństwo progresji, ograniczenie tolerancji wysiłku fizycznego</i>)	T – do czasu zdiagnozowania i jeśli trzeba podjęcia leczenia P – przy ograniczonej tolerancji wysiłku lub jeśli występują epizody ograniczonej sprawności lub konieczność stosowania leków przeciwzakrzepowych lub jeżeli występuje stałe, wysokie prawdopodobieństwo wypadku	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie. Dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***, jeżeli występuje prawdopodobieństwo ostrych powikłań lub gwałtownego pogorszenia zdrowia L – jeżeli zalecane są częste badania kontrolne	<i>Szmer serca</i> – jeżeli nie towarzyszą im inne nieprawidłowości mięśnia sercowego i zostały uznane za łagodne przez specjalistę kardiologa po przeprowadzonym badaniu <i>Inne choroby</i> – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o konsultację specjalisty/lekarza leczącego
I10-15	Nadciśnienie tętnicze (<i>Zwiększone prawdopodobieństwo choroby niedokrwiennej serca, uszkodzenia oczu i nerek</i>)	T – jeżeli ciśnienie skurczowe wynosi > 160 mmHg lub ciśnienie rozkurczowe > 100 mmHg – do czasu zdiagnozowania i wdrożenia skutecznego leczenia zgodnie z krajowymi lub międzynarodowymi wytycznymi	L – jeżeli wymagane są dodatkowe badania potwierdzające, że poziom ciśnienia krwi utrzymuje się w granicach normy.	Nadciśnienie przebiega bez powikłań, leczone jest zgodnie z krajowymi lub międzynarodowymi wytycznymi, jest skuteczne i pozbawione

	oraz udaru. Możliwość wystąpienia przelomu nadciśnieniowego)	dowymi wytycznymi postępowania w przypadkach nadciśnienia		efektów ubocznych
120-25	<p>Zdarzenie sercowe, np. zawał serca, zapis EKG wskazujący na stan pozawałowy lub świeżo rozpoznany blok lewej odnogi pęczka przedsionkowo-komorowego, dusznica bolesna, zatrzymanie czynności serca, wszczepienie pomostowania aortalno-wieńcowego, angioplastyka naczyń wieńcowych</p> <p><i>(Nagła utrata sprawności, ograniczenie tolerancji wysiłku fizycznego. Problemy z leczeniem powtarzających się zdarzeń sercowych na morzu)</i></p>	<p>T – przez co najmniej trzy miesiące od wstępnej diagnozy i rozpoczęcia leczenia, dłużej, jeżeli objawy nie ustąpiły</p> <p>P – jeżeli kryteria dla wystawienia świadectwa zdrowia nie są spełnione, jak i nie przewiduje się poprawy stanu zdrowia</p>	<p>L – jeżeli prawdopodobieństwo nawrotu jest bardzo niskie*, a badany stosuje się ściśle do zaleceń terapeutycznych i nie występuje istotna choroba współistniejąca. Pierwsze świadectwo zdrowia na sześć miesięcy, a następne na okresy roczne.</p> <p>R, L – jeżeli prawdopodobieństwo nawrotu jest niskie.* Dozwolona praca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyłącznie w obecności innych osób z wykluczeniem pełnienia wacht jednoosobowych oraz - wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***, jeżeli na pokładzie statku nie jest zatrudniony lekarz <p>Pierwsze świadectwo zdrowia na sześć miesięcy, a następne na okresy roczne.</p> <p>R, L – jeżeli prawdopodobieństwo nawrotu jest umiarkowane*, a choroba ma przebieg bezobjawowy. Badany spełnia kryteria sprawności fizycznej lub normalnie wykonuje zadania rutynowe i w sytuacjach zagrożenia. Dozwolona praca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyłącznie w obecności innych osób z wykluczeniem pełnienia wacht jednoosobowych oraz - wyłącznie na statkach pływających w takiej odległości od portu, którą można pokonać w ciągu jednej godziny, jeżeli na statku nie ma zatrudnionego na stałe lekarza <p>Każdy przypadek oceniany indywidualnie w celu ustalenia ograniczeń.</p> <p>Badanie co rok</p>	Nie może aplikować
144-49	<p>Zaburzenia rytmu serca i zaburzenia przewodnictwa <i>(dotyczy również osób z wszczepionymi kardiostymulatorami lub kardiowerterami-defibrylatorami serca (ICD – implanted cardioverter defibrillators))</i></p> <p><i>(Ryzyko nawrotu choroby, nagłej dekompensacji krążeniowej, ograniczenie tolerancji wysiłku fizycznego. Praca kardiostymulatorów i kardiowerterów-defibrylatorów serca może zostać zakłócona oddziaływaniem silnych pól elektromagnetycznych)</i></p>	<p>T – do czasu zakończenia diagnostyki, wdrożenia leczenia i potwierdzenia jego skuteczności</p> <p>P – jeżeli występują objawy ograniczające zdolność do pracy lub istnieje duże prawdopodobieństwo obniżenia sprawności ustroju w efekcie nawrotu choroby; osoby z wszczepionym kardiowerterem-defibrylatorem serca (ICD)</p>	<p>L – wymagana jest zwiększona częstotliwość badań oraz opinia specjalisty potwierdzająca, że u badanego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie występują objawy obniżające sprawność oraz - prawdopodobieństwo wystąpienia ograniczeń spowodowanych nawrotem choroby jest bardzo niskie <p>R – w przypadku niskiego prawdopodobieństwa wystąpienia ostrych ograniczeń spowodowanych nawrotem choroby lub konieczności dostępu do opieki specjalistycznej, dozwolona jest praca:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyłącznie w obecności innych osób - wyłącznie na statkach pływających w żegludze przybrzeżnej*** 	<p>Pod warunkiem przedstawienia opinii specjalisty potwierdzającej, że u badanego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - badania kontrolne są niewymagane lub wymagane w odstępach czasu dłuższych niż dwa lata - nie występują objawy obniżające sprawność - prawdopodobieństwo ograniczeń spowodowanych nawrotem choroby jest bardzo niskie*

			Należy uwzględnić schemat badań i leczenia. Jeżeli badany posiada <i>kardiostymulator</i> , okres ważności świadectwa zdrowia powinien być zbieżny z terminami kontroli rozrusznika	
I61-69 G46	Choroby naczyń mózgowych (udar lub przemijający atak niedokrwienny (TIA)) <i>(Zwiększone ryzyko nawrotu choroby, nagła utrata wydolności funkcjonalnej, zaburzenia poruszania. Prawdopodobny rozwój innych chorób układu krążenia, powodujących nagłą utratę wydolności funkcjonalnej)</i>	T – do czasu wyleczenia i ustabilizowania stanu zdrowia oraz przez co najmniej trzy miesiące po zdarzeniu P – jeżeli neurologiczne objawy ubytkowe zaburzają wykonywanie obowiązków lub występuje zwiększone prawdopodobieństwo nawrotu choroby	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie w zakresie zdolności do wykonywania obowiązków; z wyłączeniem pełnienia wacht jednoosobowych. Ocena powinna obejmować prawdopodobieństwo wystąpienia incydentów sercowo-naczyniowych w przyszłości. Badany powinien spełniać kryteria sprawności fizycznej (załącznik nr 4) Badania raz do roku	Nie może aplikować
I73	Choroby tętnic obwodowych – chromanie przestankowe <i>(Prawdopodobieństwo innej choroby krążenia, powodującej nagłą utratę funkcjonalnej wydolności. Ograniczenia możliwości wysiłkowych)</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki P – jeżeli badany nie jest w stanie wykonywać swoich obowiązków	R, L – należy rozważyć ograniczenie: zdolność do pracy wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** i z wykluczeniem pełnienia wacht, pod warunkiem, że objawy są niewielkie i nie upośledzają wykonywania podstawowych zadań lub też jeżeli zostały wyeliminowane za pomocą interwencji chirurgicznej lub innej terapii, umożliwiając spełnienie kryteriów sprawności zdrowotnej (załącznik nr 4). Należy ocenić prawdopodobieństwo wystąpienia incydentów kardiologicznych w przyszłości (zob. I20-25) Badania co najmniej raz w roku	Nie może aplikować
I83	Zylaki kończyn dolnych <i>(Ryzyko krwawień w przypadku urazu, zmiany troficzne skóry i owrzodzenia)</i>	T – do czasu wyleczenia, jeżeli występują objawy ograniczające sprawność. Po zabiegu chirurgicznym co najmniej jeden miesiąc	Nie dotyczy	Bez objawów ograniczających sprawność lub powikłań
I80.2-3	Zakrzepowe zapalenie żył głębokich kończyn dolnych / zatorowość płucna <i>(Prawdopodobieństwo nawrotu i poważnego zatoru płucnego. Prawdopodobieństwo krwawienia z powodu leczenia przeciwzakrzepowego)</i>	T – do czasu zdiagnozowania i skutecznego leczenia oraz w trakcie krótkoterminowej terapii przeciwzakrzepowej P – występowanie nawrotów lub stała terapia przeciwzakrzepowa	R, L – można uznać zdolność do pracy przy niskim stopniu zagrożenia urazem na statkach w żegludze przybrzeżnej***, po ustabilizowaniu się reakcji na leki przeciwzakrzepowe, przy regularnej kontroli poziomu krzepnięcia	Całkowity powrót do zdrowia bez konieczności przyjmowania leków przeciwzakrzepowych
I00-99 Odrębnie niewykazywane	Inne choroby serca , np. kardiomiopatia, stan zapalny osierdza, niewydolność serca <i>(Ryzyko nawrotu choroby, nagłej dekomensacji krążeniowej, ograniczenie tolerancji wysiłku fizycznego.)</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i wdrożenia skutecznego leczenia P – jeżeli występują objawy ograniczające sprawność lub prawdopodobieństwo nawrotu	Każdy przypadek oceniany indywidualnie, w zależności od wskazań opinia lekarza leczącego	Każdy przypadek oceniany indywidualnie pod warunkiem bardzo niskiego* prawdopodobieństwa nawrotu
J00-99	Układ oddechowy			
J02-04 J30-39	Choroby nosa, gardła i zatok <i>(Upośledzające dla cierpiącej na nie osoby. Mogą nawracać. W niektórych przypadkach, przenoszenie zakażenia na żywność / innych członków załogi)</i>	T – do czasu wyleczenia P – jeżeli ograniczają sprawność bądź mają charakter nawrotowy	Każdy przypadek oceniany indywidualnie	Po zakończeniu leczenia, jeżeli nie występują czynniki predysponujące do nawrotu
J40-44	Przewlekłe zapalenie oskrzeli i/lub rozedma płuc <i>Zmniejszona tolerancja wysiłku, objawy upośledzające zdolność do pracy</i>	T – w trakcie zaostrzenia P – jeżeli powtarzają się ciężkie nawroty lub jeżeli badany nie spełnia kryteriów sprawności zdrowotnej	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie W przypadku badanych, którzy mają pracować na otwartym morzu należy uwzględnić wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia ograniczeń. Badany spełnia kryteria sprawności fizycznej	Nie może aplikować

			lub normalnie wykonuje zadania rutynowe i w sytuacjach awaryjnych (załącznik nr 4) Badania raz w roku	
J45-46	Astma (szczegółowa ocena z informacją specjalisty u wszystkich nowych kandydatów) <i>Nieprzewidywalne zdarzenia ciężkiego bezdechu</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki, wykluczenia związku z pracą i wdrożenia skutecznego leczenia U osoby poniżej 20 roku życia, która w ciągu ostatnich trzech lat była hospitalizowana lub przyjmowała doustne leki steroidowe P – jeżeli występuje prawdopodobieństwo zagrażającego życiu ataku astmy na morzu lub z niekontrolowaną astmą w wywiadzie (np. z historią wielu hospitalizacji)	R, L – dozwolona praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** lub na statku z lekarzem, pod warunkiem, że jest to: – umiarkowana** astma wieku dorosłego, prawidłowo kontrolowana lekami wziewnymi i bez zdarzeń wymagających hospitalizacji lub podawania doustnych leków steroidowych w ciągu ostatnich dwóch lat lub – łagodna lub wysiłkowa astma, wymagająca regularnego leczenia	Osoby poniżej 20 roku życia, jeżeli: – w wywiadzie jest łagodna lub umiarkowana** astma wieku dziecięcego – w ciągu ostatnich trzech lat nie było konieczności hospitalizacji lub przyjmowania doustnych leków steroidowych – nie ma konieczności kontynuacji regularnego leczenia Osoby powyżej 20 roku życia, jeżeli: – w wywiadzie jest łagodna** lub wysiłkowa astma – nie ma konieczności kontynuacji regularnego leczenia
J93	Odma opłucnowa (samoistna lub urazowa) <i>Ostre upośledzenia zdolności do pracy w przebiegu nawrotów</i>	T – przez 12 miesięcy od wystąpienia odmy lub krócej, jeżeli pozwala na to opinia lekarza leczącego/specjalisty P – w przypadku nawrotów choroby, jeżeli nie została wykonana częściowa resekcja płuc lub obliterowanie jamy opłucnej	R – po wyzdrowieniu dozwolona praca wyłącznie w obszarach portowych	Po 12 miesiącach od pierwszego zdarzenia lub krócej – zależnie od opinii lekarza leczącego/specjalisty Po zabiegu chirurgicznym – zależnie od opinii lekarza leczącego
K00-99	Układ trawienny			
K01-06	Choroby jamy ustnej <i>Ostry ból zęba. Nawrotowe zakażenia jamy ustnej i dziąsła</i>	T – stwierdzenie nieleczonych ubytków / wad uzębienia lub chorób jamy ustnej P – jeżeli utrzymuje się wysokie prawdopodobieństwo konieczności nagłej interwencji dentystrycznej pomimo zakończonego leczenia lub jeżeli badany nie przestrzega zaleceń lekarza dentystry	R – jeżeli nie są w pełni spełnione kryteria zdrowotne, dozwolona jest praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***, pod warunkiem, że rodzaj rejsu umożliwi dostęp do opieki dentystrycznej (bez zagrożeń dla statku, związanych z nieobecnością marynarza)	Jeżeli zęby i dziąsła (same dziąsła u osoby bez własnych zębów i z dobrze dopasowanymi protezami dentystrycznymi wyglądają prawidłowo lub jeżeli kontrola dentystryczna miała miejsce w ciągu ostatniego roku i od tamtego czasu nie wystąpiły żadne problemy
K25-28	Wrzód trawienny <i>Nawroty z bólem, krwawieniem lub perforacją</i>	T – do czasu wygojenia lub wyleczenia metodą chirurgiczną lub odbycia skutecznej farmakologicznej eradykacji <i>Helicobacter pylorii</i> , a następnie przebycia trzymiesięcznego okresu stosowania normalnej diety P – jeżeli wrzód trawienny utrzymuje się pomimo wykonania zabiegu chirurgicznego i zastosowanej farmakoterapii	R – w indywidualnych przypadkach można rozważyć wcześniejszy powrót do pracy na statkach w żegludze przybrzeżnej***	Po wyleczeniu i stosowaniu normalnej diety przez trzy miesiące
K40-41	Przepukliny – pachwinowe i udowe <i>Prawdopodobieństwo uwięźnięcia</i>	T – do czasu uzyskania opinii chirurgicznej, że nie ma ryzyka uwięźnięcia przepukliny lub do czasu dojścia do pełni sprawności po zabiegu operacyjnym, o ile był on konieczny	R – nielezione: w indywidualnych przypadkach można rozważyć pracę na statkach w żegludze przybrzeżnej***	Po skutecznym wyleczeniu lub w wyjątkowych przypadkach, w oparciu o opinię/konsultację chirurgiczną potwierdzającą brak prawdopodobieństwa uwięźnięcia przepukliny
K42-43	Przepukliny – pępkowe, brzuszne <i>Niestabilność ściany jamy brzusznej przy skłonach i podnoszeniu</i>	Każdy przypadek oceniany indywidualnie, zależnie od nasilenia objawów lub dysfunkcji. W ocenie należy rozważyć wpływ regularnego, dużego wysiłku fizycznego całego ciała.	Każdy przypadek oceniany indywidualnie, zależnie od nasilenia objawów lub dysfunkcji. W ocenie należy rozważyć wpływ regularnego, dużego wysiłku fizycznego całego ciała.	Każdy przypadek oceniany indywidualnie, zależnie od nasilenia objawów lub dysfunkcji. W ocenie należy rozważyć wpływ regularnego, dużego wysiłku fizycznego całego ciała
K44	Przepukliny – przeponowe (rozwór) <i>Refluks żołądkowy i powodująca zgałę nadkwasota, itp.</i>	Każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem nasilenia objawów podczas leżenia i spowodowanych nimi zaburzeń snu	Każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem nasilenia objawów podczas leżenia i spowodowanych nimi zaburzeń snu	Każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem nasilenia objawów podczas leżenia i spowodowanych nimi zaburzeń snu
K50, 51, 57, 58, 90	Niezakaźne zapalenie jelit, zapalenie okrężnicy, choroba Crohna, zapalenie uchyłka, itp.	T – do czasu zdiagnozowania i wyleczenia	R – brak spełnienia wymagań dla wystawienia nieograniczonego świadectwa zdrowia, ale jest	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza specjalisty/lekarza

	<i>(Upośledzenie i ból)</i>	P – ciężki przebieg choroby lub nawroty	niskie prawdopodobieństwo nawrotu choroby; dozwolona jest praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***	leczącego. Choroba w pełni kontrolowana przy niskim prawdopodobieństwie nawrotu
K60 I84	Choroby odbytu: żylaki odbytu, szczeliny, przetoki <i>(Prawdopodobieństwo zdarzenia, powodującego ból i ograniczającego aktywność)</i>	T – w przypadku: – wystąpienia wypadnięcia żylaków wewnętrznych, wielokrotnego krwawienia i objawów współistniejących – gdy szczeliny lub przetoki są bolesne, zakażone, wielokrotnie krwawiące lub powodujące nietrzymanie kału P – rozważyć, jeżeli hemoroidy są odporne na leczenie lub nawracające	Każdy przypadek oceniany indywidualnie; przy braku podjęcia leczenia – możliwa praca wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***	Pod warunkiem skutecznego leczenia
K70, 72	Marskość wątroby <i>(Niewydolność wątroby. Krwawienie z żylaków przełyku)</i>	T – do czasu pełnego zdiagnozowania P – jeżeli stan jest ciężki lub powikłany wodobrzuszem lub żylakami przełyku	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty	Nie może aplikować
K80-83	Choroba dróg żółciowych <i>(Kolka żółciowa spowodowana obecnością kamieni żółciowych, żółtaczką, niewydolność wątroby)</i>	T – w przypadku kolki żółciowej – do czasu całkowitego wyleczenia P – zaawansowana choroba wątroby, nawrotowe lub uporczywe objawy ograniczające zdolność do pracy na morzu	R, L – tylko w przypadku gdy nagle wystąpienie kolki żółciowej jest mało prawdopodobne. Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty, jednak nie ma możliwości wystawienia nieograniczonego świadectwa zdrowia	Tylko w przypadku gdy prawdopodobieństwo nawrotu choroby lub pogorszenia stanu zdrowia w ciągu dwóch następnych lat jest bardzo niskie. Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty.
K85-86	Zapalenie trzustki <i>(Prawdopodobieństwo nawrotu)</i>	T – do czasu wyleczenia P – jeżeli choroba ma charakter nawracający lub jest spowodowana spożyciem alkoholu i badany nie udokumentuje abstinencji	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty	Tylko w przypadku gdy prawdopodobieństwo nawrotu choroby jest bardzo niskie. Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty.
Y83	Stomia (ileostomia, kolostomia) <i>(Upośledzenie przy braku kontroli – potrzeba torebek stomijnych, itd. Potencjalne problemy podczas przedłużających się sytuacji nadzwyczajnych)</i>	T – do czasu ustabilizowania choroby P – nieskuteczna kontrola choroby	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty.
N00-99	Choroby układu moczowo-płciowego			
N00, N17	Ostre zapalenie nerek <i>(Niewydolność nerek, nadciśnienie tętnicze)</i>	T – do czasu wyleczenia	Każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem funkcji nerek.	Całkowite wyzdrowienie z normalnym funkcjonowaniem nerek i w badaniach diagnostycznych bez odchylenia od normy.
N03-05, N18-19	Podostre lub przewlekłe zapalenie nerki lub zespół nerczycowy <i>(Niewydolność nerek, nadciśnienie)</i>	T – do czasu wyleczenia	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty z uwzględnieniem funkcji nerek i prawdopodobieństwa wystąpienia powikłań	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty z uwzględnieniem funkcji nerek i prawdopodobieństwa wystąpienia powikłań
N20-23	Kamica nerkowa i moczowodowa <i>Ból z powodu kolki nerkowej</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i wyleczenia P – nawracające tworzenia się kamieni	R – należy uwzględnić zwiększone ryzyko pracy w strefie tropikalnej lub w mikroklimacie gorącym. Każdy przypadek oceniany indywidualnie pod kątem pracy wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/specjalisty z uwzględnieniem badania moczu, funkcji nerek i wykluczenia nawrotów.
N33, N40	Rozrost gruczołu krokowego / niedrożność dróg moczowych <i>Ostre zatrzymanie moczu</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i podjęcia skutecznego leczenia P – jeżeli choroba nie poddaje się leczeniu	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie pod kątem pracy wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej***	Skuteczne leczenie; niskie* prawdopodobieństwo nawrotu
N70-98	Choroby ginekologiczne – ciężkie krwawienia z dróg rodnych, silne bóle miesiączkowe, endometrioza, wypadanie narządów rozrodczych lub inne <i>Upośledzenie sprawności z powodu bólu lub</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i wyleczenia	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie z uwzględnieniem konieczności leczenia podczas rejsu lub obniżenia sprawności w pracy	Choroba całkowicie wyleczona, z niskim* prawdopodobieństwem nawrotów

	<i>krwawienia</i>			
R31, 80, 81, 82	Białkomoc, krwimoc, cukromoc lub inne nieprawidłowości układu moczowego <i>Wskaźnik choroby nerek lub innych chorób</i>	T – jeżeli w badaniach stwierdzono istotne odchylenia od normy P – choroba powodująca objawy jest ciężka lub nie poddaje się leczeniu – np. niewydolność nerek	L – zwiększona częstotliwość badań R, L – w trakcie diagnostyki przyczynowej, ale bez ryzyka nagłego pogorszenia stanu zdrowia	Bardzo małe prawdopodobieństwo, że choroba powodująca objawy będzie miała przebieg ograniczający zdolność do pracy na morzu.
Z90.5	Resekcja nerki lub jedna nerka nie funkcjonuje <i>Ograniczenia regulacji płynów w skrajnych warunkach, jeżeli druga nerka nie w pełni sprawna</i>	P – jakiegokolwiek ograniczenie czynnościowe w pozostałej nerce u badanego rozpoczynającego prace na morzu. Istotna dysfunkcja w pozostałej nerce u badanego już pracującego.	R – wykluczona praca w strefie tropikalnej lub w mikroklimacie gorącym dla badanego już pracującego z niewielką dysfunkcją w pozostałej nerce	Pozostała nerka musi być w pełni funkcjonalna i nieobarczona ryzykiem rozwoju choroby – decyzja w oparciu o badania nerek i opinię lekarza specjalisty/lekarza leczącego
O00-99	Ciąża			
O00-99	Ciąża <i>Powikłania, ograniczenia mobilności w późnych etapach ciąży. Niebezpieczeństwo dla matki i dziecka podczas przedwczesnego porodu na morzu</i>	T – późne stadium ciąży (powyżej 24 tygodnia) oraz wczesny okres poporodowy Patologia ciąży wymagająca opieki specjalistycznej.	R, L – przy wystąpieniu niewielkich objawów upośledzających sprawność - każdy przypadek oceniany indywidualnie. Można rozważać dopuszczenie do pracy wyłącznie na statkach w żegludze przybrzeżnej*** (maksymalnie do 24 tygodnia ciąży)	Ciąża bez powikłań i ograniczenia sprawności fizycznej – maksymalnie do 24 tygodnia. Decyzje muszą być podejmowane zgodnie z krajową praktyką i obowiązującym prawem. Ciąża powinna być zgłoszona na wczesnym etapie tak, aby można było spełnić krajowe zalecenia dotyczące opieki prenatalnej i związanych z nią badań przesiewowych.
L00-99	Skóra			
L00-08	Zakażenia skóry <i>(Nawroty, przenoszenie zakażeń na inne osoby)</i>	T – do czasu wyleczenia P – rozważyć dla personelu pracującego w kontakcie z żywnością, w przypadku nawracających infekcji skórnych	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o naturalny przebieg i ciężkość infekcji	Po wyleczeniu, przy małym prawdopodobieństwie nawrotu
L10-99	Inne choroby skóry , np. wyprysk, zapalenie skóry, łuszczyca <i>(Nawrót, czasami przyczyny zawodowe)</i>	T – do czasu zakończenia diagnostyki i wdrożenia skutecznego leczenia	Każdy przypadek oceniany indywidualnie R – w przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu wysokiej temperatury lub czynników środowiska pracy na skórę.	Stan stabilny, nieograniczający zdolności do pracy
M00-99	Choroby układu mięśniowo-szkieletowego			
M10-23	Choroba zwyrodnieniowa stawów , inne choroby stawów, następca alloplastyka <i>(Ból i ograniczenia ruchowe wpływające na wykonywanie obowiązków rutynowych oraz w stanach zagrożenia. Możliwość zakażenia lub zwichnięcia i ograniczona żywotność endoprotez)</i>	T – do czasu przywrócenia pełnej sprawności. W przypadku implantacji sztucznego stawu biodrowego lub kolanowego wymagana konsultacja specjalistyczna przed powrotem do pracy na morzu P – dla chorób ograniczających zdolność do pracy na morzu	R – z uwzględnieniem wymagań na danym stanowisku pracy i historii choroby. Należy rozważyć możliwość wykonywania obowiązków w sytuacjach zagrożenia i podczas ewakuacji ze statków. Badany powinien spełniać kryteria sprawności fizycznej (załącznik nr 4)	Każdy przypadek oceniany indywidualnie Wymagana zdolność pełnego wypełniania obowiązków rutynowych oraz w sytuacjach zagrożenia, przy bardzo niskim prawdopodobieństwie pogorszenia zdrowia w stopniu uniemożliwiającym wykonywanie zadań.
M24.4	Nawykowa niestabilność stawów ramiennych i kolanowych <i>Nagle ograniczenie z bólem</i>	T – do czasu wyleczenia	R – każdy przypadek oceniany indywidualnie pod kątem incydentów niestabilności stawów.	Choroba wyleczona; bardzo niskie* prawdopodobieństwo nawrotu
M54.5	Ból okolicy lędźwiowo-krzyżowej <i>Ból i ograniczenie ruchu, wpływające na wykonywanie obowiązków rutynowych lub w sytuacji zagrożenia</i>	T – w stadium ostrym P – w przypadku nawrotów lub ograniczających zdolność do pracy na morzu	Każdy przypadek oceniany indywidualnie	Każdy przypadek oceniany indywidualnie
Y83.4 Z97.1	Proteza kończyny <i>Ograniczenia ruchu, wpływające na wykonywanie obowiązków rutynowych lub w sytuacji zagrożenia</i>	P – jeżeli nie mogą być wykonywane podstawowe obowiązki	R – jeżeli obowiązki rutynowe, jak i w sytuacjach zagrożenia mogą być wykonywane, ale są ograniczenia możliwości wykonywania niektórych czynności niewchodzących w zakres podstawowych obowiązków	Po warunkiem spełnienia kryteriów sprawności fizycznej (załącznik nr 4). Wymagana jest umiejętność samodzielnego założenia protezy w sytuacjach zagrożenia
	Ogólne			
R47, F80	Zaburzenia mowy i głosu	P – brak możliwości wykonywania istotnych dla bezpieczeństwa	R – jeżeli do prawidłowej realizacji obowiązków	Po warunkiem zachowania niezbędnej komuni-

	<i>(Ograniczenia zdolności porozumiewania się)</i>	zadań i zadań rutynowych w sposób bezpieczny i efektywny	ków rutynowych, jak i w sytuacji zagrożenia wymagana jest pomoc w komunikowaniu się. Należy określić pomoc.	kacji słownej.
T78 Z88	Alergie (inne niż alergiczne zapalenie skóry i astma) <i>(Prawdopodobieństwo nawrotów i rosnącego nasilenia reakcji. Ograniczona zdolność do wykonywania obowiązków)</i>	T – do czasu zakończenia pełnej diagnostyki specjalistycznej P – jeżeli w sposób uzasadniony przewiduje się zagrażającą życiu reakcję alergiczną	Każdy przypadek oceniany indywidualnie pod kątem prawdopodobieństwa reakcji, postępowania terapeutycznego i dostępności do opieki medycznej. R – kiedy reakcja alergiczna skutkuje jedynie ograniczeniem sprawności organizmu, a nie zagrożeniem życia i jest możliwe zastosowanie środków zmniejszających prawdopodobieństwo nawrotu	Pod poniższymi warunkami: – reakcja alergiczna skutkuje jedynie ograniczeniem sprawności organizmu, a nie zagrożeniem życia – skutki reakcji alergicznej można w pełni kontrolować długoterminową, niesteroidową farmakoterapią, przyjmowaną we własnym zakresie lub poprzez zmiany w stylu życia – farmakoterapia jest możliwa do stosowania na morzu i nie powoduje istotnych dla bezpieczeństwa skutków niepożądanych
Z94	Przeszczepy – nerki, serca, płuca, wątroby (w przypadku protezoplastyki, wszczepu soczewki, aparatu słuchowego, itp. – zobacz sekcje swoiste dla poszczególnych chorób. <i>(Możliwość odrzutu. Efekty uboczne przyjmowania leków)</i>	T – do czasu ustabilizowania stanu zdrowia po zabiegu oraz reakcji na zastosowaną farmakoterapię zapobiegającą odrzuceniu przeszczepu P – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/konsultację specjalistyczną	R, L – każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/konsultację specjalistyczną	Nie może aplikować
Klasyfikacja według choroby	Choroby przewlekłe postępujące , które aktualnie nie dają żadnych objawów chorobowych, np. płasawica Huntingtona (włączając wywiad rodzinny), stożek rogówki	T – od momentu pojawienia się pierwszych objawów, do czasu zakończenia diagnostyki i wdrożenia skutecznego leczenia P – należy rozważyć wydanie certyfikatu o stałych przeciwwskazaniach do pracy na morzu już na etapie wstępnych badań medycznych kandydata, jeżeli choroba może uniemożliwić mu zakończenie wymaganych szkoleń i treningów	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/konsultację specjalistyczną. Tego rodzaju choroby nie stanowią bezwzględnego przeciwwskazania do pracy, jeżeli nie występuje prawdopodobieństwo progresji przed kolejnym badaniem.	Każdy przypadek oceniany indywidualnie w oparciu o opinię lekarza leczącego/konsultację specjalistyczną. Tego rodzaju choroby nie stanowią bezwzględnego przeciwwskazania do pracy, jeżeli nie występuje prawdopodobieństwo progresji przed kolejnym badaniem.
Klasyfikacja według choroby	Choroby niewykazane	T – do zakończenia diagnostyki i wdrożenia skutecznego leczenia P – jeżeli w sposób ciągły ograniczają zdolność do pracy na morzu	Należy postępować analogicznie do przypadków chorób o podobnym przebiegu. Rozważać prawdopodobieństwo nagłego pogorszenia stanu zdrowia ograniczającego zdolność do pracy na morzu, nawrotu lub progresji choroby, jak i związanych z nią ograniczeń dla wykonywania zadań normalnych i w sytuacji zagrożeń. W przypadkach wątpliwości, należy się konsultować lub rozważać ograniczenia i ewentualną konieczność innych konsultacji.	Należy postępować analogicznie do przypadków chorób o podobnym przebiegu. Rozważać prawdopodobieństwo nagłego pogorszenia stanu zdrowia ograniczającego zdolność do pracy na morzu, nawrotu lub progresji choroby, jak i związanych z nią ograniczeń dla wykonywania zadań normalnych i dla sytuacji zagrożeń. W przypadkach wątpliwości, należy się konsultować lub rozważać ograniczenia i ewentualną konieczność innych konsultacji.

Objaśnienia:

* Do określenia prawdopodobieństwa nawrotu stosuje się terminy: bardzo niskie, niskie i umiarkowane. Zasadniczo prawdopodobieństwo to jest ustalane w oparciu o ocenę kliniczną konkretnego przypadku. Jednakże dla niektórych chorób (np. napady padaczkowe, zdarzenia kardiologiczne), możliwa jest ocena prawdopodobieństwa nawrotu w oparciu o dowody ilościowe. W tych sytuacjach może istnieć konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań dla określenia prawdopodobieństwa nawrotu w indywidualnym przypadku.

Ocena ilościowa prawdopodobieństwa nawrotów:

- bardzo niskie: częstość nawrotów poniżej 2 % na rok,
- niskie: częstość nawrotów 2-5 % na rok,
- umiarkowane: częstość nawrotów powyżej 5-20 % na rok.

** Określenia stopnia nasilenia astmy:

Astma wieku dziecięcego:

- *stopień łagodny*: początek choroby powyżej 10 roku życia; w wywiadzie bez hospitalizacji lub z kilkoma hospitalizacjami; normalne funkcjonowanie pomiędzy hospitalizacjami; choroba kontrolowana samą terapią wziewną; remisja do 16 roku życia; prawidłowa czynność płuc,
- *stopień umiarkowany*: wiele hospitalizacji; konieczność częstego używania inhalatora pomiędzy hospitalizacjami; ograniczenie normalnej aktywności wysiłkowej; remisja do 16 roku życia; prawidłowa czynność płuc,
- *stopień ciężki*: częste napady duszności, wymagające bardziej intensywnego leczenia; regularne hospitalizacje; częste stosowanie steroidów doustnych lub dożylnych; zwolnienia z zajęć szkolnych; nieprawidłowa czynność płuc.

Astma wieku dorosłego:

Astma może przetrwać z wieku dziecięcego lub też rozpocząć się po 16 roku życia. Istnieje szeroka gama czynników endogennych i egzogennych mogących być przyczyną rozwoju astmy w wieku dorosłym. U starszych kandydatów do zawodu marynarza, z wywiadem wskazującym na astmę wieku dorosłego, należy zbadać rolę swoistych alergenów – w tym, alergenów, powodujących astmę zawodową. Należy również uwzględnić mniej swoiste czynniki, takie jak przeziębienie, wysiłek i zakażenia dróg oddechowych, ponieważ wszystkie one mogą wpływać na sprawność organizmu i zdolność do pracy na morzu.

- *łagodna astma 1 stopnia*: pojedyncze epizody świszczącego oddechu, występujące rzadziej niż raz na dwa tygodnie i szybko ustępujące po zastosowaniu wziewnych preparatów agonistów receptorów beta,
- *łagodna astma*: częste epizody świszczącego oddechu, wymagające stosowania inhalatora z preparatem agonistów receptorów beta lub wprowadzenia inhalatora z preparatem kortykosteroidów. Regularne stosowanie wziewnych steroidów (lub wziewnych preparatów łączących steroidy z długo działającymi agonistami receptorów beta), może skutecznie wyeliminować objawy i potrzebę stosowania terapii z użyciem agonistów receptorów beta,
- *astma wysiłkowa*: epizody świszczącego oddechu i duszności, wywoływanej wysiłkiem fizycznym, szczególnie na zimnym powietrzu. Stany te dają się skutecznie leczyć wziewnymi steroidami (lub wziewnymi preparatami łączącymi steroidy z długo działającymi agonistami receptorów beta) lub innymi lekami doustnymi,
- *astma umiarkowana*: częste epizody świszczącego oddechu pomimo regularnego stosowania wziewnych steroidów (lub wziewnych preparatów łączących steroidy z długo działającymi agonistami receptorów beta), wymagające stałego, częstego przyjmowania wziewnych agonistów receptorów beta lub dodatkowego wprowadzenia innych leków; istnieje konieczność okresowego wprowadzenia doustnych leków steroidowych,
- *astma ciężka*: częste epizody świszczącego oddechu lub duszności, częste hospitalizacje, częste stosowanie doustnych preparatów steroidowych.

***Żegluga przybrzeżna, zalecenia odnoszą się również do żeglugi krajowej, osłoniętej i portowej.

Statki są używane w następujących rodzajach żeglugi:

- 1) portowa – na akwenach portu;
- 2) osłonięta – na zatokach, zalewach itp.;
- 3) krajowa – do 12 mil od brzegu;
- 4) przybrzeżna – do 20 mil od brzegu;
- 5) międzynarodowa – nieograniczona.

**WARUNKI PRZEPROWADZANIA BADANIA LEKARSKIEGO
W ZAKRESIE NARZĄDU WZROKU**

Kategoria marynarza	Ostrość wzroku do dali z korekcją ¹⁾		Ostrość wzroku do bliży, obuoczna z korekcją lub bez	Widzenie barwne	Pole widzenia ²⁾	Widzenie zmierzchowe i wrażliwość na oślnienie ³⁾	Diplopia ⁴⁾
	Jedno oko	Drugie oko					
1	2	3	4	5	6	7	8
Kapitanowie, oficerowie pokładowi i marynarze, od których wymaga się podjęcia obowiązków obserwatora	0,5 ⁵⁾	0,5	Wzrok wymagany dla nawigacji statkiem (np. korzystanie z map i publikacji nautycznych, używanie instrumentów i sprzętu na mostku oraz urządzeń nawigacyjnych)	Prawidłowe odczytanie tablic Ishihary - zaprezentowane losowo 15 pierwszych tablic w teście 24-tablicowym zostanie odczytane bezbłędnie lub w przypadku błędnego odczytania prawidłowy wynik badania metodą denominacyjną, np. przy pomocy lampy Holmes-Wright lub prawidłowy wynik badania anomaloskopowego (Nagela lub równoważnego). Test ten zostanie uznany za zaliczony, jeżeli dopasowanie kolorów będzie zgodne z trzema podstawowymi barwami lub dopasowanie barw nie przekroczy 4 jednostek	Normalne pola widzenia	Prawidłowe	Brak istotnych zmian
Wszyscy oficerowie mechanicy, oficerowie elektroautomatycy, marynarze elektrycy oraz marynarze i inni członkowie załogi stanowiący część wachty maszynowej	0,4 ⁶⁾	0,4 ⁶⁾	Wzrok wymagany do odczytywania wskazań przyrządów z małej odległości, obsługi sprzętu oraz identyfikacji systemów / podzespołów	Prawidłowe odczytanie tablic Ishihary - zaprezentowane losowo 15 pierwszych tablic w teście 24-tablicowym zostanie odczytane bezbłędnie lub w przypadku błędnego odczytania prawidłowy wynik badania metodą denominacyjną, np. przy pomocy lampy Holmes-Wright lub prawidłowy wynik badania anomaloskopowego (Nagela lub równoważnego). Test ten zostanie uznany za zaliczony, jeżeli dopasowanie kolorów będzie zgodne z trzema podstawowymi barwami lub dopasowanie barw nie przekroczy 4 jednostek lub będzie prawidłowy wynik w teście Farnswortha D15, to znaczy, że badany powinien ułożyć piętnaście barwnych pionków według właściwej kolejności	Wystarczające do pełnienia obowiązków	Prawidłowe	Brak istotnych zmian
Radiooperatorzy GMDSS	0,4	0,4	Wzrok wymagany do odczytywania wskazań przyrządów z małej odległości, obsługi sprzętu oraz identyfikacji systemów /podzespołów	Prawidłowe odczytanie tablic Ishihary - zaprezentowane losowo 15 pierwszych tablic w teście 24-tablicowym zostanie odczytane bezbłędnie lub w przypadku błędnego odczytania prawidłowy wynik badania metodą denominacyjną, np. przy pomocy lampy Holmes-Wright lub prawidłowy wynik badania anomaloskopo-	Wystarczające do pełnienia obowiązków	Prawidłowe	Brak istotnych zmian

				wego (Nagela lub równoważnego). Test ten zostanie uznany za zaliczony, jeżeli dopasowanie kolorów będzie zgodne z trzema podstawowymi barwami lub dopasowanie barw nie przekroczy 4 jednostek lub będzie prawidłowy wynik w teście Farnswortha D15, to znaczy, że badany powinien ułożyć piętnaście barwnych pionków według właściwej kolejności			
--	--	--	--	--	--	--	--

Objaśnienia:

- 1) Wartości podane w skali dziesiętnej Snellena.
- 2) Badanie pola widzenia orientacyjne, a w przypadku stwierdzenia ograniczenia pola widzenia lub chorób narządu wzroku mogących powodować ograniczenia pola widzenia wskazana konsultacja okulistyczna z badaniem perymetrycznym.
- 3) Jeżeli marynarz ma wszczepione soczewki wewnątrzgałkowe lub jest po laserowej korekcji wad wzroku lub stwierdza się inne powody wynikające z badania wskazana konsultacja okulistyczna.
- 4) W przypadku stwierdzenia diplopii wskazana konsultacja okulistyczna.
- 5) Zaleca się minimalną wartość 0,7 w jednym oku dla ograniczenia ryzyka ukrytej choroby oczu.
- 6) Obuoczne widzenie personelu działu maszynowego powinno wynosić co najmniej 0,4.

Uwagi:

1. Lekarz informuje osobę, wymagającą okularów lub soczewek kontaktowych przy świadczeniu pracy, o konieczności posiadania dodatkowej pary /dodatkowych par okularów bądź dodatkowej pary / dodatkowych par soczewek kontaktowych, zależnie od sytuacji. Zapasowe okulary /soczewki kontaktowe powinny być przechowywane na statku w miejscu łatwo dostępnym dla marynarza.
2. Marynarze objęci wyszczególnionymi w powyższej tabeli normami widzenia powinni w badaniu wzroku uzyskać co najmniej poziom 0,1 w każdym oku bez korekcji. Norma ta jest zalecana także dla innych marynarzy, stanowiąc gwarancję zdolności widzenia w warunkach zagrożenia, kiedy korygujące widzenie okulary / soczewki kontaktowe mogą ulec zagubieniu lub zniszczeniu.
3. W stosunku do marynarzy, nieobjętych wyszczególnionymi w powyższej tabeli normami widzenia, stosuje się zasadę, że ich wzrok powinien charakteryzować się dostateczną jakością dla bezpiecznego i wydajnego wykonywania obowiązków rutynowych, jak i wymaganych w sytuacjach zagrożeń.

**WARUNKI PRZEPROWADZANIA BADANIA LEKARSKIEGO
W ZAKRESIE NARZĄDU SŁUCHU**

1. Zdolność słyszenia u marynarzy powinna się kształtować na średnim poziomie 30 dB (bez wspomagania) w sprawniejszym uchu i na średnim poziomie 40 dB (bez wspomagania) w uchu o gorszej sprawności słuchowej, przy częstotliwościach dźwięku 500, 1.000, 2.000 i 3.000 Hz (co w przybliżeniu odpowiada słyszeniu mowy ludzkiej w odległości odpowiednio 3 i 2 metrów potwierdzone badaniem audiometrycznym tonalnym). W przypadku stwierdzenia ubytku słuchu wskazana ocena otoskopowa i/lub konsultacja otolaryngologiczna.

2. Marynarze pełniący służbę na pokładzie / na mostku statku powinni być w stanie słyszeć szept z odległości 3 metrów.

3. Aparaty słuchowe są u marynarzy dopuszczalne tylko wtedy, kiedy zostanie potwierdzona zdolność marynarza pracującego z aparatem słuchowym do bezpiecznego i wydajnego wykonywania obowiązków rutynowych oraz w sytuacjach zagrożenia przez cały okres ważności posiadanego przez niego świadectwa zdrowia.

Uwagi:

Lekarz informuje osoby wymagające aparatu słuchowego o:

- 1) konieczności posiadania zapasowego aparatu słuchowego, wystarczającej liczby akumulatorów oraz innych zużywających się elementów,
- 2) konieczności noszenia aparatu słuchowego przez cały czas, nawet podczas snu, aby zapewnić sobie skuteczne budzenie akustycznym sygnałem alarmowym na wypadek sytuacji zagrożenia.

**WARUNKI PRZEPROWADZANIA BADANIA LEKARSKIEGO
W ZAKRESIE OCENY SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ**

Zadania pokładowe, funkcje, zdarzenia lub warunki¹⁾	Wymagana sprawność fizyczna	Badany spełnia kryteria, jeżeli²⁾:
1	2	3
<p>Rutynowe poruszanie się po statku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na kołyszącym się pokładzie; 2) pomiędzy poziomami; 3) pomiędzy przedziałami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) utrzymywanie równowagi i sprawne poruszanie się; 2) wspinanie się i schodzenie po pionowych drabinkach i schodkach; 3) wchodzenie na zrębnice (np. Międzynarodowa Konwencja w sprawie Linii Ładunkowych wymaga, aby zrębnice miały wysokość 600 mm); 4) otwieranie i zamykanie drzwi wodoszczelnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nie występują zaburzenia zmysłu równowagi; 2) nie ma chorób i ograniczeń, które utrudniałyby wykonywanie wymienionych czynności; 3) jest w stanie, bez żadnej pomocy³⁾: <ol style="list-style-type: none"> a) wspinąć się po pionowych drabinkach i schodkach, b) przekraczać wysokie progi, c) obsługiwać systemy zamykania drzwi.
<p>Rutynowe zadania na pokładzie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posługiwanie się narzędziami ręcznymi; 2) przemieszczanie zasobów statku; 3) prace powyżej poziomu głowy; 4) prace z zaworami; 5) odbywanie czterogodzinnej wachty; 6) praca w pomieszczeniach zamkniętych; 7) reagowanie na alarmy, ostrzeżenia i instrukcje; 8) komunikowanie się werbalnie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) siła, zręczność i wytrzymałość w manipulowaniu narzędziami mechanicznymi; 2) podnoszenie, przeciąganie i przenoszenie ciężarów (np. 18 kg); 3) sięganie do góry; 4) stanie, chodzenie i pozostawanie czujnym przez dłuższy czas; 5) praca w ograniczonej przestrzeni i przemieszczanie się przez ciasne otwory; 6) wizualne rozróżnianie obiektów, kształtów i sygnałów; 7) prawidłowy odbiór ostrzeżeń i instrukcji akustycznych; 8) opisywanie sytuacji spokojnym głosem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nie ma zdiagnozowanych chorób i ograniczeń, które obniżałyby jego zdolność do wykonywania rutynowych obowiązków, mających zasadnicze znaczenie dla bezpiecznego funkcjonowania statku; 2) wykazuje się zdolnością do: <ol style="list-style-type: none"> a) pracy z podniesionymi ramionami, b) stania i chodzenia przez dłuższy czas, c) przebywania w pomieszczeniach zamkniętych, 3) spełnia normy wzroku, słuchu i mowy.
<p>Obowiązki w sytuacjach awaryjnych⁴⁾ na pokładzie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ucieczka; 2) zwalczanie pożaru; 3) ewakuacja. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) zakładanie pasa ratunkowego lub kombinezonu ratunkowego; 2) ucieczka z pomieszczeń wypełnionych dymem; 3) udział w akcjach gaszenia pożaru, włącznie z używaniem aparatu tlenowego; 4) uczestniczenie w procedurach ewakuacji ze statku. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) nie ma zdiagnozowanych chorób i ograniczeń, który obniżałyby jego zdolność do wykonywania obowiązków w sytuacjach awaryjnych, mających zasadnicze znaczenie dla bezpiecznego funkcjonowania statku; 2) wykazuje się zdolnością do: <ol style="list-style-type: none"> a) zakładania pasa lub kombinezonu ratunkowego, b) czołgania się, c) odczuwania różnic temperatur, d) posługiwania się sprzętem przeciwpożarowym.

Objaśnienia:

- 1) Należy wziąć pod uwagę szczególne okoliczności w przypadku konkretnych osób oraz występowanie wyspecjalizowanych lub ograniczonych zakresów obowiązków.
- 2) W przypadku wątpliwości, lekarz powinien dokonać kwantyfikacji stopnia lub wielkości ograniczeń/chorób za pomocą obiektywnych testów, wszędzie tam, gdzie odpowiednie testy są dostępne, lub poprzez skierowanie kandydata na dodatkowe badania.
- 3) Termin „pomoc” oznacza skorzystanie z pomocy innej osoby do realizacji danego zadania.
- 4) Termin „obowiązki w sytuacjach awaryjnych” obejmuje wszystkie standardowe sytuacje reagowania awaryjnego, takie jak opuszczenie statku lub gaszenie pożaru, jak również procedury, które powinny być przestrzegane przez każdego członka załogi dla uratowania się.

WZÓR
RZECZPOSPOLITA POLSKA / REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO ZDROWIA NR _____

**MEDICAL CERTIFICATE No. _____
for service at sea**

**This certificate is issued to meet the requirements of STCW Convention, 1978, as amended
and the Maritime Labour Convention, 2006**

According to Guidelines on the medical examinations of seafarers ILO/IMO/JMS/2011/12 <i>Zgodnie z wytycznymi w zakresie badań lekarskich marynarzy ILO/IMO/JMS/2011/12</i>		
Last name: <i>Nazwisko:</i>	First, middle name: <i>Imię / imiona:</i>	
Date of birth (day/month/year): <i>Data urodzenia (dzień/miesiąc/rok):</i>	Gender: male female <i>Płeć: mężczyzna kobieta</i>	Nationality: <i>Narodowość:</i>
Mailing address: <i>Adres do korespondencji:</i>	Passport / Seamen's Book No.: <i>Paszport / Nr ksiąteczki żeglarskiej:</i>	
Examination for duty on department: / Badanie do świadczenia pracy w dziale:		
Deck / <i>Pokładowy</i>	Radio / <i>Radio</i>	Hotel/ <i>hotel</i>
Engine / <i>Maszynowy</i>	Food handling / <i>Catering</i>	Other / <i>Inny</i>

Declaration of the recognized medical practitioner: / Oświadczenie uprawnionego lekarza:

Confirmation that identification documents were checked at the point of examination: <i>Potwierdzenie weryfikacji dokumentów identyfikacyjnych przed przystąpieniem do badania:</i>		Yes <i>Tak</i>	No <i>Nie</i>
Height: <i>Wzrost:</i>	Weight: <i>Waga:</i>	Blood pressure: <i>Ciepłota krwi:</i>	Pulse: <i>Tętno:</i>
Hearing meets the standards in STCW Code, section A-I/9: <i>Sluch spełnia wymogi sekcji A-I/9 Konwencji STCW:</i>	Yes / <i>Tak</i> No / <i>Nie</i>	Unaided hearing satisfactory? / <i>Czy słuch bez urządzeń pomocniczych jest na poziomie satysfakcjonującym?</i>	Yes / <i>Tak</i> No / <i>Nie</i>
Is hearing aid necessary to meet the required hearing standard? <i>Czy aparat słuchowy jest konieczny, aby spełnić wymogi dotyczące słuchu?</i>		Yes <i>Tak</i>	No <i>Nie</i>
Visual acuity meets standards in STCW Code, section A-I/9 <i>Czy ostrość widzenia spełnia wymogi sekcji A-I/9 Konwencji STCW?</i>	Yes <i>Tak</i>	No <i>Nie</i>	Color vision meets standards in STCW Code, section A-I/9 <i>Czy postrzeganie kolorów spełnia wymogi sekcji A-I/9 Konwencji STCW?</i>
Date of last color vision test: <i>Data ostatniego badania rozpoznawania kolorów:</i> _____ Testing required every six years. <i>Badanie wymagane co sześć lat.</i>		Yes <i>Tak</i>	
Are glasses or contact lenses necessary to meet the requires vision standard ? <i>Czy okulary lub soczewki kontaktowe są konieczne, aby spełnić wymogi dotyczące wzroku?</i>		Yes <i>Tak</i>	No <i>Nie</i>
Look-out duties / <i>Czy może pełnić wachtę obserwacyjną?</i>			
Fit for look-out duty <i>Zdolny do pełnienia wachty obserwacyjnej</i>	Not fit for look-out duty <i>Niezdolny do pełnienia wachty obserwacyjnej</i>	Not apply <i>Nie dotyczy</i>	
Any limitations or restrictions on fitness? <i>Czy istnieją jakiegokolwiek zastrzeżenia lub ograniczenia dotyczące sprawności?</i> If "yes", specify limitations or restrictions: _____ <i>W przypadku odpowiedzi twierdzącej opisać zastrzeżenia:</i> _____	Yes <i>Tak</i>	No <i>Nie</i>	Is the seafarer taking prescribed medications during validity of the certificate? <i>Czy badany w okresie trwania ważności świadectwa przyjmuje leki przepisane przez lekarza?</i>
		Yes <i>Tak</i>	No <i>Nie</i>
Is the applicant free from any diseases likely to be aggravated by service at sea, or to render him unfit for service at sea or likely to endanger the health of other persons on board? <i>Stwierdzam, że marynarz nie cierpi na żadne dolegliwości natury zdrowotnej, które mogłyby ulec zaostrzeniu podczas pełnienia służby na morzu lub doprowadzić członka załogi do niezdolności do wykonywania takiej służby, ani stanowią zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa innych osób na statku.</i>			Yes / <i>Tak</i> No / <i>Nie</i>

THIS IS TO CERTIFY THAT HE/SHE IS FOUND TO BE FIT/NOT FIT FOR DUTY AS A: _____

Potwierdzenie zdolności / niezdolności do pracy na stanowisku: _____

Date of examination (day/month/year) / Data badania (dzień/miesiąc/rok): _____

Expiry date of certificate (day/month/year) / Data ważności świadectwa (dzień/miesiąc/rok): _____

Official stamp of the issuing authority:

Pieczęć urzędowa organu wydającego:

Signature and medical stamp of the authorized physician:

Podpis i pieczęć uprawnionego lekarza:

_____
Seafarer's signature/ Podpis marynarza

Additional details of medical examination – to be completed by examining physician:

(i.e. chronic diseases, drug addict test, prescribed medications, additional medical examination of the seafarer).

Dodatkowe szczegóły dotyczące wywiadu lekarskiego – wypełnia lekarz:

(np. chorób przewlekłych, testów na obecność narkotyków, przyjmowanych leków, dodatkowych badań, którym poddał się marynarz).

--

TRYB REJESTRACJI I WYDAWANIA ŚWIADECTW ZDROWIA W SYSTEMIE
INFORMACYJNO-KONTROLNYM DLA PORTÓW POLSKICH (PHICS)

1. Uprawniony lekarz występuje do Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie, który jest administratorem systemu PHICS, o nadanie dostępu do systemu poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego udostępnionego w systemie, potwierdzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.
2. Formularz, o którym mowa w pkt 1, zawiera:
  - 1) imię i nazwisko lekarza;
  - 2) wskazanie wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy, zwanego dalej „WOMP”, w którym lekarz zgłosił działalność;
  - 3) numer prawa wykonywania zawodu;
  - 4) adres e-mail na który zostanie wysłany login i hasło;
  - 5) telefon kontaktowy;
  - 6) oświadczenie potwierdzające zaznajomienie się z wytycznymi dotyczącymi wydawania świadectw zdrowia marynarzom
3. Listę uprawnionych lekarzy sporządzają i aktualizują WOMP oraz udostępniają ją na pisemny wniosek Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie publikuje listę uprawnionych lekarzy na stronie internetowej Urzędu Morskiego.
4. Lista, o której mowa w pkt 3 zawiera:
  - 1) imię (imiona) i nazwisko lekarza; 2) numer prawa wykonywania zawodu;
  - 3) adres prowadzonej praktyki lekarskiej i nr telefonu gabinetu lekarskiego, o ile zostanie udostępniony przez lekarza.
5. WOMP informują Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie o zaprzestaniu prowadzenia działalności przez uprawnionego lekarza w ciągu 7 dni od otrzymania zgłoszenia.
6. Wnioski składane przez uprawnionych lekarzy są weryfikowane z listą przekazaną przez WOMP.
7. Po weryfikacji wniosku Dyrektor Urzędu Morskiego w Szczecinie przekazuje wnioskodawcy dane dostępowe do systemu.
8. Uprawniony lekarz przeprowadzający badanie lekarskie po przeprowadzonym badaniu wystawia świadectwo zdrowia w systemie PHICS, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia.
9. W przypadku gdy świadectwo jest generowane przez system PHICS, jego niepowtarzalny numer jest automatycznie nadawany i rejestrowany w systemie wraz z następującymi informacjami:

imię / imiona, nazwisko, nr PESEL, zdolność do wykonywania pracy, data wystawienia i data ważności świadectwa.

10. W przypadku gdy lekarz wystawia świadectwo zdrowia ręcznie, jego niepowtarzalny numer jest automatycznie nadawany i rejestrowany przez system, po wpisaniu do systemu następujących informacji: imię / imiona, nazwisko, nr PESEL, zdolność do wykonywania pracy, data wystawienia i data ważności świadectwa.
11. W przypadku pomyłki lekarz unieważnia świadectwa zdrowia. Świadectwa unieważnione nie będą widoczne w systemie PHICS.
12. W systemie PHICS przechowywane są tylko informacje dotyczące aktualnego świadectwa zdrowia.

UZASADNIENIE

W związku z ogłoszeniem w Dzienniku Ustaw w dniu ... ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ...) zmieniającej delegację ustawową określoną w art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616, z późn. zm.), zaistniała konieczność zmiany istniejących przepisów wykonawczych regulujących sprawę wydawania międzynarodowych świadectw zdrowia dla marynarzy.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie warunków zdrowotnych wymaganych od marynarzy do wykonywania pracy na statku morskim stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na, zgodnie z którą minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz chorób i stanów chorobowych, które mogą spowodować niezdolność marynarza do pracy na statku, zakres przeciwwskazań, ograniczeń lub warunków wykonywania pracy na statku,
- 2) zakres badań lekarskich przeprowadzanych w celu wydania świadectwa zdrowia oraz warunki ich przeprowadzania,
- 3) wzór świadectwa zdrowia,
- 4) tryb rejestracji i wydawania świadectw zdrowia w systemie informacyjno-kontrolnym dla portów polskich (PHICS)

– biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego i kompleksowego przebiegu badań lekarskich oraz konieczność posiadania i dokumentowania przez marynarzy odpowiedniego stanu zdrowia do wykonywania pracy na statku, uwzględniając Wytyczne Międzynarodowej Organizacji Pracy i Międzynarodowej Organizacji Morskiej w sprawie badań lekarskich marynarzy oraz wymagania Konwencji STCW.

W stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia w nowym rozporządzeniu określono tryb rejestracji i wydawania świadectw zdrowia w systemie informacyjno-kontrolnym dla portów polskich (PHICS). Wprowadzenie rejestracji i wydawania międzynarodowych świadectw zdrowia ma za zadanie uszczelnienie dotychczasowego systemu wydawania świadectw oraz zwiększenie nadzoru nad wydawanymi świadectwami. Działania te wynikają z zobowiązania państw członkowskich OECD/UE będących stronami Konwencji STCW oraz MLC do pełnienia nadzoru nad systemem wydawania międzynarodowych świadectw zdrowia marynarzy. Szczegółowe rozwiązania w tym zakresie zależą od uznania poszczególnych państw stron Konwencji STCW.

Zapisy rozporządzenia w większości stanowią powtórzenie aktualnie obowiązującego rozporządzenia w warunków zdrowotnych wymaganych od marynarzy do wykonywania pracy na statku morskim. Przeprowadzone konsultacje publiczne nie wykazały potrzeby wydłużenia okresu

wejścia w życie rozporządzenia. Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiotowe rozporządzenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia

**w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych oraz wzoru karty zdrowia dla
marynarza na statku morskim**²⁾

Na podstawie art. 72 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616 i 2245 oraz z 2019 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania dotyczące wyposażenia apteczek okrętowych w odpowiednie rodzaje i ilości produktów leczniczych, wyrobów medycznych i odtrutek, sposobu ich przechowywania, kontroli, wymiany oraz ewidencjonowania;
- 2) wymagania dotyczące wyposażenia apteczek medycznych, stanowiących wyposażenie środków ratunkowych, w odpowiednie rodzaje i ilości produktów leczniczych i wyrobów medycznych, sposobu ich kontroli, wymiany oraz ewidencjonowania;
- 3) wykaz substancji i materiałów stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia, znajdujących się na statku morskim, zwanym dalej „statkiem”;
- 4) wzór karty zdrowia dla marynarza na statku.

§ 2. Statki wyposaża się w apteczki okrętowe następujących typów:

- 1) typ A – dla statków pełnomorskich bez ograniczenia długości rejsu;
- 2) typ B – dla statków pełnomorskich odbywających rejs w odległości mniejszej niż 150 mil morskich od najbliższego portu z odpowiednim sprzętem medycznym oraz statków pełnomorskich, które odbywają rejs w odległości mniejszej niż 175 mil morskich od najbliższego portu z odpowiednim sprzętem medycznym i pozostają stale w zasięgu helikopterowej służby ratownictwa;

---

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 95).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 92/29/EWG z dnia 31 marca 1992 r. dotyczącej minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w celu poprawy opieki medycznej na statkach (Dz. Urz. WE L 113 z 30.04.1992, str. 19, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 21, z późn. zm.), postanowienia dyrektywy Rady 2009/13/WE z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie wdrożenia Umowy zawartej między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) a Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) w sprawie Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. oraz w sprawie zmiany dyrektywy 1999/63/WE (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2009, str. 30).

3) typ C – dla statków portowych, łodzi i statków pozostających bardzo blisko brzegu lub nieposiadających kabiny mieszkalnej innej niż sterówka.

§ 3. 1. Wymagania dotyczące wyposażenia apteczek okrętowych, o których mowa w § 2, w produkty lecznicze i wyroby medyczne, według grup wskazań terapeutycznych w odniesieniu do określonych rodzajów statków, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. W odtrutki wyposaża się apteczki typu A i B.

3. Rodzaje odtrutek, o których mowa w ust. 2, określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 4. Wymagania dotyczące wyposażenia apteczek medycznych, stanowiących wyposażenie środków ratunkowych, w produkty lecznicze i wyroby medyczne, według grup wskazań terapeutycznych lub zastosowania, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Rodzaje i ilości produktów leczniczych, wyrobów medycznych lub odtrutek stanowiących wyposażenie apteczki okrętowej oraz rodzaje i ilości produktów leczniczych i wyrobów medycznych stanowiących wyposażenie apteczki medycznej określa osoba wystawiająca zapotrzebowanie, o którym mowa w art. 96 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 499, 399 i 959), przez sporządzenie listy asortymentowej.

2. Przy sporządzaniu listy asortymentowej uwzględnia się: wielkość statku lub środka ratunkowego, liczbę osób znajdujących się na statku, w tym liczbę osób z chorobami przewlekłymi, przewidywane odległości i czas trwania podróży morskiej oraz możliwość wymiany w czasie trwania tej podróży części albo całości asortymentu stanowiącego wyposażenie apteczki okrętowej albo apteczki medycznej.

3. Apteczki okrętowej i apteczki medycznej nie wyposaża się w produkty lecznicze, wyroby medyczne lub w odtrutki, jeżeli termin ich ważności nie jest dłuższy od przewidywanego czasu trwania podróży morskiej.

§ 6. 1. Ewidencjonowanie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i odtrutek polega na prowadzeniu ewidencji przychodów i rozchodów w odniesieniu do każdego produktu leczniczego, wyrobu medycznego i odtrutki stanowiących wyposażenie apteczki okrętowej lub apteczki medycznej.

2. Ewidencja dzieli się na część A, obejmującą przychody, oraz część B, obejmującą rozchody.

3. Część A ewidencji zawiera wpisy obejmujące wskazanie:

1) nazw:

a) produktów leczniczych,

b) wyrobów medycznych,

c) odtrutek;

2) ilości opakowań zakupionego asortymentu, o którym mowa w pkt 1;

- 3) wartości zakupionego asortymentu, o którym mowa w pkt 1;
- 4) nazw własnych podmiotów, u których zakupiono asortyment, o którym mowa w pkt 1;
- 5) numerów i dat dowodów zakupu.

4. Część B ewidencji zawiera wpisy obejmujące wskazanie:

- 1) ilości asortymentu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, wykorzystanego w celu udzielenia pomocy medycznej lub zastosowanego;
- 2) danych identyfikujących osobę, której udzielono pomocy medycznej;
- 3) ilości asortymentu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przekazanego do utylizacji;
- 4) danych potwierdzających przekazanie asortymentu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, do utylizacji, w tym daty przekazania, nazwy podmiotu odbierającego, opisu asortymentu przekazanego do utylizacji i ilości przekazanej do utylizacji.

5. Ewidencję prowadzi się w postaci papierowej lub elektronicznej w formie książki przychodów i rozchodów.

6. Ewidencję w postaci elektronicznej prowadzi się na elektronicznych wewnętrznych lub zewnętrznych nośnikach danych w sposób uniemożliwiający modyfikowanie rekordów po ich wprowadzeniu do ewidencji i zapewniający możliwość podglądu i wydruku ewidencji i jej poszczególnych rekordów.

§ 7. 1. Produkty lecznicze, wyroby medyczne i odtrutki są przechowywane w warunkach zapewniających ich właściwą jakość, określonych:

- 1) dla produktu leczniczego – w Charakterystyce Produktu Leczniczego;
- 2) dla wyrobu medycznego i odtrutki – w instrukcji używania.

2. Dostęp do produktów leczniczych, wyrobów medycznych i odtrutek, stanowiących wyposażenie apteczki okrętowej, może mieć jedynie lekarz, o którym mowa w art. 71 ust. 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu, zwanej dalej „ustawą”, a w przypadku, w którym obecność lekarza na statku nie jest wymagana – osoba, o której mowa w art. 71 ust. 3 ustawy.

3. Produkty lecznicze, wyroby medyczne i odtrutki, stanowiące wyposażenie apteczki okrętowej, przechowuje się w pomieszczeniu, o którym mowa w art. 71 ust. 4 ustawy.

4. W przypadku, gdy ze względu na specyfikę danego statku brak jest na nim pomieszczenia, o którym mowa w art. 71 ust. 4 ustawy, produkty lecznicze i odtrutki przechowuje się w sposób utrudniający dostęp osób nieuprawnionych. Produkty lecznicze zawierające środki odurzające lub substancje psychotropowe, w szczególności produkty lecznicze będące silnymi lekami przeciwbólowymi albo anksjetykami, przechowuje się z zachowaniem wymagań określonych w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852.).

5. Produkty lecznicze i wyroby medyczne, stanowiące wyposażenie apteczki medycznej, przechowuje się na statku w postaci gotowych zestawów zamkniętych w wodoszczelnych i odpornych na działanie wody morskiej skrzynkach.

§ 8. 1. Produkty lecznicze, wyroby medyczne i odtrutki, w odniesieniu do których upłynął termin ich ważności, uległy zniszczeniu lub zepsuciu lub z innych przyczyn została stwierdzona konieczność ich utylizacji, podlegają wymianie.

2. Produkty lecznicze, wyroby medyczne i odtrutki, których zapas uległ wyczerpaniu, podlegają uzupełnieniu zgodnie z listą asortymentową.

3. Produkty lecznicze, wyroby medyczne i odtrutki, o których mowa w ust. 1, oddziela się od pozostałego asortymentu i oznacza w taki sposób, aby wykluczyć możliwość pomylenia ich z asortymentem przeznaczonym do zastosowania u ludzi.

4. Produkty lecznicze, wyroby medyczne i odtrutki, o których mowa w ust. 1, przekazuje się do utylizacji w najszybszym możliwym terminie. Przekazanie do utylizacji odbywa się na podstawie protokołu uwzględniającego informacje, o których mowa w § 6 ust. 4 pkt 4, podpisanego przez przekazującego oraz przedstawiciela przedsiębiorcy odbierającego produkt leczniczy, wyrób medyczny lub odtrutkę do utylizacji.

§ 9. 1. Kontrolę apteczek okrętowych i apteczek medycznych, obejmującą weryfikację dat ważności produktów leczniczych, wyrobów medycznych i odtrutek, oraz ich zgodność z listą asortymentową przeprowadza, w sposób ciągły, lekarz, o którym mowa w art. 71 ust. 2 ustawy, a w przypadku, w którym obecność lekarza na statku nie jest wymagana – osoba, o której mowa w art. 71 ust. 3 ustawy. Przeprowadzenie kontroli dokumentuje się odpowiednim wpisem w książce przychodów i rozchodów.

2. Kontroli pod względem ilościowym i jakościowym apteczek okrętowych i apteczek medycznych, w tym aktualizacji listy asortymentowej, dokonuje lekarz, o którym mowa w art. 71 ust. 2 ustawy, a w przypadku, w którym obecność lekarza na statku nie jest wymagana – osoba, o której mowa w art. 71 ust. 3 ustawy, każdorazowo po dotarciu do portu.

§ 10. Wykaz substancji i materiałów stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia znajdujących się na statku określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 11. Wzór karty zdrowia dla marynarza na statku określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

UZASADNIENIE

W związku wejściem w życie ustawy z dnia ... o pracy na statkach rybackich (Dz. U. poz. ....) oraz utratą mocy (zgodnie z art. 80 tej ustawy) przez wydane na podstawie art. 72 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu (Dz. U. z 2018 r. poz. 616, z późn. zm.) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych oraz wzoru karty zdrowia dla marynarza na statku morskim (Dz. U. poz. 2106), zaistniała konieczność ponownego określenia wymogów w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych na statkach morskich oraz wzoru karty zdrowia dla marynarza na statku morskim.

Projekt rozporządzenia w sprawie apteczek okrętowych i apteczek medycznych oraz wzoru karty zdrowia dla marynarza na statku morskim stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 72 ustawy o pracy na morzu, zgodnie z którą minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące wyposażenia apteczek okrętowych w odpowiednie rodzaje i ilości produktów leczniczych, wyrobów medycznych i odtrutek, sposobu ich przechowywania, kontroli, wymiany oraz ewidencjonowania,
- 2) wymagania dotyczące wyposażenia środków ratunkowych w apteczki medyczne w odpowiednie rodzaje i ilości produktów leczniczych i wyrobów medycznych, sposobu ich kontroli, wymiany oraz ewidencjonowania,
- 3) wykaz substancji i materiałów stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia, znajdujących się na statku,
- 4) wzór karty zdrowia dla marynarza na statku

– mając na uwadze wymagania wynikające z umów międzynarodowych wiążących Rzeczpospolitą Polską w tym zakresie, uwzględniając charakter uprawianej żeglugi oraz konieczność zapewnienia marynarzom właściwej pomocy medycznej na statku.

W stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia w nowym rozporządzeniu usunięto odniesienia do statków rybackich z uwagi na fakt, że ustawa o pracy na morzu – po wejściu w życie ustawy o pracy na statkach rybackich – reguluje kwestie pracy wyłącznie na statkach handlowych. Natomiast art. 39 ust. 1 ustawy o pracy na statkach rybackich wskazuje, że do wyposażenia apteczki okrętowej, jej przechowywania, kontrolowania, wymiany oraz ewidencjonowania jej zawartości stosuje się odpowiednio przepisy o pracy na morzu. Zatem przedmiotowy projekt zastosowanie będzie miał również do statków rybackich.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Rozporządzenie nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz.U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Przedmiotowe rozporządzenie zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia ... (poz. ...)

ZAŁĄCZNIK Nr 1

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYPOSAŻENIA APTECZEK OKRĘTOWYCH W PRODUKTY LECZNICZE I WYROBY MEDYCZNE, WEDŁUG GRUP WSKAZAŃ TERAPEUTYCZNYCH W ODNIESIENIU DO OKREŚLONYCH RODZAJÓW STATKÓW

Grupy wskazań terapeutycznych lub zastosowania	Apteczka okrętowa typu A - dla statków pełnomorskich bez ograniczenia długości rejsu.	Apteczka okrętowa typu B - dla statków pełnomorskich odbywających rejs w odległości mniejszej niż 150 mil morskich od najbliższego portu z odpowiednim sprzętem medycznym oraz statków pełnomorskich, które odbywają rejs w odległości mniejszej niż 175 mil morskich od najbliższego portu z odpowiednim sprzętem medycznym i pozostają stale w zasięgu helikopterowej służby ratownictwa.	Apteczka okrętowa typu C * - dla statków portowych, łodzi i statków pozostających bardzo blisko brzegu lub nieposiadających kabiny mieszkalnej innej niż sterówka.
Lp. PRODUKTY LECZNICZE			
1.	Sercowo-naczyniowe:		
1) analeptyki sercowo-krążeniowe - sympatykomimetyki	tak	tak	nie
2) preparaty przeciw dusznicy bolesnej	tak	tak	tak
3) leki moczopędne	tak	tak	nie
4) leki przeciwkrwotoczne, włączając także leki pobudzające czynność skurczową macicy, jeżeli na pokładzie znajdują się kobiety	tak	tak	tak
5) leki hipotensyjne	tak	tak	nie
2.	Układ trawienny:		
1) leki stosowane w chorobach żołądka i dwunastnicy:			
a) leki	tak	nie	nie

	przeciwhistaminowe blokujące receptory H2			
	b) leki zobojętniające	tak	tak	nie
	2) leki przeciwwymiotne	tak	tak	tak
	3) leki przeczyszczające	tak	nie	nie
	4) leki przeciwbiegunkowe	tak	tak	tak
	5) antyseptyki jelitowe	tak	tak	nie
	6) preparaty przeciw hemoroidom	tak	tak	nie
3.	Leki przeciwbólowe i przeciwskurczowe:			
	1) preparaty przeciwbólowe, przeciwgorączkowe i przeciwzapalne	tak	tak	tak
	2) silne środki przeciwbólowe	tak	tak	nie
	3) spazmolityki	tak	tak	tak
4.	Układ nerwowy:			
	1) anksjolityki	tak	tak	nie
	2) neuroleptyki	tak	tak	nie
	3) środki przeciw chorobie morskiej	tak	tak	tak
	4) leki przeciwpadaczkowe	tak	nie	nie
5.	Leki przeciwwuczuleniowe i przeciwwstrząsowe:			
	1) leki przeciwhistaminowe blokujące receptory H1	tak	tak	tak
	2) glikokortykoidy do wstrzyknięć	tak	tak	nie
6.	Układ oddechowy:			
	1) preparaty bronchospasmolityczne	tak	tak	nie
	2) leki przeciwkaszlowe	tak	tak	nie
	3) leki stosowane w przeziębieniach i zapaleniu zatok	tak	tak	nie
7.	Przeciwwzakaźne:			
	1) antybiotyki (co najmniej dwie grupy)	tak	tak	nie
	2) sulfonamidy przeciwbakteryjne	tak	tak	nie

	3) antyseptyki dróg moczowych	tak	nie	nie
	4) leki przeciwpasożytnicze	tak	tak	nie
	5) środki przeciw zakażeniom jelitowym	tak	tak	nie
	6) szczepionki przeciwwężcowe i immunoglobuliny	tak	tak	nie
8.	Preparaty nawadniające, odżywcze i osoczowe	tak	tak	nie
9.	Leki do użytku zewnętrznego:			
	1) leki dermatologiczne:			
	a) roztwory antyseptyczne	tak	tak	tak
	b) maści z antybiotykami	tak	tak	nie
	c) maści przeciwzapalne i przeciwbólowe	tak	tak	nie
	d) kremy przeciwgrzybicze	tak	nie	nie
	e) preparaty stosowane przy oparzeniach	tak	tak	tak
	2) leki okulistyczne:			
	a) krople z antybiotykami	tak	tak	nie
	b) krople z antybiotykami i środkami przeciwzapalnymi	tak	tak	nie
	c) krople o działaniu znieczulającym	tak	tak	nie
	d) krople zwężające źrenicę i obniżające ciśnienie śródgłowe	tak	tak	nie
	3) leki stosowane do ucha:			
	a) roztwory antybiotyków	tak	tak	nie
	b) roztwory znieczulające i przeciwzapalne	tak	tak	nie
	4) leki stosowane przy zakażeniach jamy ustnej i gardła:			
	płukanki do ust z antybiotykami lub środkami antyseptycznymi	tak	tak	nie
5) miejscowe środki znieczulające:				
a) miejscowe środki znieczulające działające	tak	nie	nie	

	przez zamrożenie			
	b) miejscowe środki znieczulające do iniekcji śródskórnej	tak	tak	nie
	c) dentystyczne środki znieczulające i mieszaniny antyseptyczne	tak	tak	nie
WYROBY MEDYCZNE				
10.	Sprzęt resuscytacyjny:			
	1) ręczne urządzenie resuscytacyjne	tak	tak	nie
	2) urządzenie do podawania tlenu z zaworem redukcyjnym, aby mógł być używany tlen przemysłowy ze statku lub pojemnik z tlenem	tak	tak	nie
	3) mechaniczny aspirator do oczyszczania górnych dróg oddechowych	tak	tak	nie
	4) maska do prowadzenia resuscytacji metodą usta-usta	tak	tak	tak
11.	Sprzęt opatrunkowy i do zakładania szwów:			
	1) jednorazowe narzędzie do automatycznego zszywania brzegów lub zestaw do szycia z igłami	tak	tak	nie
	2) adhezyjny bandaż elastyczny	tak	tak	tak
	3) paski z gazy	tak	nie	nie
	4) opatrunki do bandażowania palców	tak	nie	nie
	5) jałowe kompresy gazowe	tak	tak	nie
	6) wata	tak	tak	nie
	7) jałowe prześcieradła dla poparzonych	tak	tak	nie
	8) chusta trójkątna	tak	tak	nie
	9) jednorazowe rękawiczki z polietylenu	tak	tak	tak
	10) opatrunek adhezyjny	tak	tak	tak
11) jałowe bandaże	tak	tak	tak	

	uciskowe			
	12) adhezyjny materiał do szycia lub bandaże z tlenkiem cynku	tak	tak	tak
	13) niewchłaniające nici z igłami	tak	nie	nie
	14) gaza nasączona wazeliną	tak	tak	nie
12.	Narzędzia:			
	1) jednorazowe skalpele	tak	nie	nie
	2) nierdzewne stalowe pudełko na narzędzia	tak	tak	nie
	3) nożyczki	tak	tak	nie
	4) pincety chirurgiczne	tak	tak	nie
	5) kleszyczki hemostatyczne	tak	tak	nie
	6) imadło do igieł	tak	nie	nie
	7) jednorazowe żyłki	tak	nie	nie
13.	Sprzęt diagnostyczny i monitoringowy:			
	1) jednorazowa szpatułka do uciskania języka	tak	tak	nie
	2) papierki wskaźnikowe do analizy moczu	tak	nie	nie
	3) karty gorączkowe	tak	nie	nie
	4) prześcieradła ewakuacyjne	tak	tak	nie
	5) stetoskop	tak	tak	nie
	6) ciśnieniomierz	tak	tak	nie
	7) standardowy termometr lekarski	tak	tak	nie
	8) termometr hypotermiczny	tak	tak	nie
14.	Sprzęt do iniekcji, perfuzji, punkcji i cewnikowania:			
	1) sprzęt do drenażu pęcherza	tak	nie	nie
	2) zestaw do kroplówki do odbytniczej	tak	nie	nie
	3) jednorazowy aparat do infuzji dożylniej	tak	nie	nie
	4) worek na mocz cewnikowany	tak	nie	nie
	5) jednorazowe	tak	tak	nie

	strzykawki i igły			
	6) cewnik	tak	nie	nie
15.	Ogólny sprzęt medyczny:			
	1) basen	tak	nie	nie
	2) termoфор	tak	nie	nie
	3) butla na mocz	tak	nie	nie
	4) worek na lód	tak	nie	nie
16.	Sprzęt unieruchamiający i do nastawiania kości:			
	1) plastyczna szyna do unieruchomienia palca	tak	tak	nie
	2) plastyczna szyna do unieruchomienia przedramienia i dłoni	tak	tak	nie
	3) szyna nadmuchiwana	tak	tak	nie
	4) szyna do unieruchomienia uda	tak	tak	nie
	5) kołnierz do unieruchomienia szyi	tak	tak	nie
	6) szyna Thomas'a lub materac z wgłębieniami	tak	nie	nie
17.	Dezynfekcja, dezynsekcja i zapobieganie:			
	1) środek odkażający wodę	tak	nie	nie
	2) płynny insektycyd	tak	nie	nie
	3) sproszkowany insektycyd	tak	nie	nie

RODZAJE ODTRUTEK, W JAKIE WYPOSAŻA SIĘ APTECZKI OKRĘTOWE TYPU
A i B

1. Ogólne
2. Sercowo-naczyniowe
3. Układ trawienny
4. Układ nerwowy
5. Układ oddechowy
6. Przeciwzakaźne
7. Do użytku zewnętrznego
8. Niezbędne do podawania tlenu

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYPOSAŻENIA APTECZEK MEDYCZNYCH,
STANOWIĄCYCH WYPOSAŻENIE ŚRODKÓW RATUNKOWYCH, W PRODUKTY
LECZNICZE I WYROBY MEDYCZNE, WEDŁUG GRUP WSKAZAŃ
TERAPEUTYCZNYCH LUB ZASTOSOWANIA

Lp.	PRODUKTY LECZNICZE
1.	Sercowo-naczyniowe: 1) preparaty przeciw dusznicy bolesnej 2) leki przeciwkrwotoczne, włączając także leki pobudzające czynność skurczową macicy, jeżeli na pokładzie znajduje się kobiety
2.	Układ trawienny: 1) leki stosowane w chorobach żołądka i dwunastnicy 2) leki przeciwwymiotne 3) leki przeciwbiegunkowe
3.	Leki przeciwbólowe i przeciwskurczowe: preparaty przeciwbólowe, przeciwgorączkowe i przeciwzapalne
4.	Układ nerwowy: środki przeciw chorobie morskiej
5.	Leki do użytku zewnętrznego - leki dermatologiczne: 1) roztwory antyseptyczne 2) preparaty stosowane przy oparzeniach
	WYROBY MEDYCZNE
6.	Sprzęt resuscytacyjny: maska do prowadzenia resuscytacji metodą usta-usta
7.	Sprzęt opatrunkowy i do zakładania szwów: 1) adhezyjny bandaż elastyczny 2) jednorazowe rękawiczki z polietylenu 3) opatrunek adhezyjny 4) jałowe bandaże uciskowe 5) adhezyjny materiał do szycia lub bandaże z tlenkiem cynku

WYKAZ SUBSTANCJI I MATERIAŁÓW STANOWIĄCYCH ZAGROŻENIE DLA
ZDROWIA LUB ŻYCIA ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA STATKU

1. Substancje i przedmioty wybuchowe
2. Gazy: sprężone, skroplone i rozpuszczone pod ciśnieniem
3. Łatwopalne ciecze
4. Łatwopalne ciała stałe
5. Substancje zdolne do spontanicznego wybuchu
6. Substancje, które w zetknięciu z wodą wydzielają łatwopalne gazy
7. Substancje palne, nadtlenki organiczne
8. Substancje toksyczne
9. Substancje radioaktywne
10. Substancje korozyjne
11. Materiały zakaźne
12. Substancje żrące
13. Inne substancje, które okazały się lub mogą okazać się na tyle niebezpieczne, że może zaistnieć potrzeba stosowania odtrutek

WZÓR

KARTA ZDROWIA DLA MARYNARZANA STATKU

Nazwa statku:			Imię i nazwisko kapitana statku:		
Imię i nazwisko marynarza na statku:					
Data	Opis dolegliwości	Zastosowane produkty lecznicze / wyroby medyczne	Ilość	Podpis kapitana statku	Uwagi

Warszawa, 5 lipca 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1068.2018 / 29 / as
dot.: RM-10-103-19 z 03.07.2019 r.

KPRM

Pan Tomasz Szczegielniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o pracy na statkach rybackich*,
wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii
Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Piotr Wierzyk
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Marek Gróbarczyk
Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej